

Lyngen kommune

Møteinnkalling

Utvalg: Lyngen formannskap
Møtested: Kantina, Rådhuset på Lyngseidet
Dato: 15.11.2018
Tidspunkt: 09:00

Medlemmene innkalles med dette til møtet.

Medlemmer som måtte ha gyldig forfall og/eller mulig inhabilitet, må muntlig melde fra om dette snarest, slik at varamedlem kan bli innkalt. De varamedlemmene som får tilsendt innkallingen, møter altså bare dersom de får særskilt innkalling. Egenmeldingsskjema finnes på vår hjemmeside www.lyngen.kommune.no under politikk/sakspapirer.

De sakene som ikke er unntatt offentlighet er i tida fram til møtet utlagt med alle dokumenter til alminnelig ettersyn på Servicekontoret, kommunehuset.

De medlemmene og eventuelle innkalte varamedlemmer som skal delta i behandlingen av saker som er unntatt offentlighet, kan få nærmere innsyn i disse (dersom de ikke følger denne innkallingen) ved henvendelse til Servicekontoret.

Lyngen kommune, den 08.11.18

Dan-Håvard Johnsen
Ordfører

Inger-Helene B. Isaksen
utvalgssekretær

VEDLEGG:
Saksutredningene

Kopi av innkallingen vedlagt saksutredningene sendes til orientering til:

1. og 2. vararepresentant for hver liste
Rådmannen
Økonomisjefen
Sektorleder teknisk drift
Kommunalsjef oppvekst og kultur
Kommunalsjef helse- og omsorg

Sendes på e-mail til:

Kontrollutvalget (epost)
Råd for folkehelse v/Harald Haugen (Ikke saker unntatt offentlighet).
Fagforbundet htv, 9060 Lyngseidet (Ikke saker unntatt offentlighet)
Utdanningsforbundet htv, 9060 Lyngseidet (Ikke saker unntatt offentlighet)

Pressen - legges ut på internett:

Bladet Nordlys, postboks 2515, 9272 Tromsø. (Ikke saker unntatt offentlighet.)
Framtid i Nord, postboks 102, 9069 Lyngseidet. (Ikke saker unntatt offentlighet.)
NRK Troms, 9291 Tromsø. (Ikke saker unntatt offentlighet.)
Biblioteket for utlegging til alminnelig innsyn. (Ikke saker unntatt offentlighet.)

Kopi av innkallingen uten vedlegg:

KomRev Nord (epost) (kun kommunestyre og formannskapet)
Kommunekassereren

NB ! De som mottar kopi av innkallingen (evt. m/vedlegg) møter kun etter eget ønske dersom de ikke blir innkalt særskilt. Evt. talerett er i hht. formannskapets/utvalgets arbeidsreglement (pkt. A, § 4).

Saksliste

Utv.saksnr	Sakstittel	U.Off	Arkivsaksnr
PS 115/18	Delegerte saker		
DS 143/18	Vedtak på søknad om tillatelse til bruk av helikopter i forbindelse med vannprøvetaking i Kalddalsvatnet i Lyngen kommune (innvilget – Norsk institutt for vannforskning)		2018/6
DS 144/18	118/88: Tillatelse til tiltak – garasje (innvilget – Hedly M Mathisen)		2018/540
DS 145/18	88/19 - søknad om utslipp av sanitært og kommunalt avløpsvann - Lyngen Rør (innvilget)		2018/767
DS 146/18	Tillatelse til om utslipp av sanitært avløpsvann (innvilget Kyrre Albertsen)		2018/448
DS 147/18	101/56 Uslippstillatelse (innvilget-Ottar Sørлие)		2017/987
DS 148/18	85/16: Rammtillatelse - tilbygg Gjestegården (innvilget - JL Bygg Consult AS)		2018/637
DS 149/18	Svar på søknad om deling av grunneiendom - 69/3 - Bøa Invest AS (innvilget)		2018/756
DS 150/18	Grensejustering mellom 93/1 Trond Martin Dahl Henriksen og 93/18 Troms Kraft Nett AS (innvilget)		2018/778
DS 151/18	Grensejustering mellom gnr.. 93 bnr. 31 og gnr. 90 bnr. 8 (innvilget K Sollid/Nils H Fjellstad)		2018/788
DS 152/18	123/44: Tillatelse til tiltak - garderobe og renselanlegg for vannforsyning (innvilget – Svensby Snekkerservice A/S)		2018/733
DS 153/18	110/80: Ferdigattest – tilbygg (innvilget – Jan Norum)		2015/787
DS 154/18	84/1/35: Rammetillatelse fasade- og bruksendring Strandveien 17-19.(innvilget JL Bygg Consult AS)		2018/796
DS 155/18	118/87: Tillatelse til tiltak - fritidsbolig - Jorunn E. Edvardsen (innvilget - Tromsbygg Entreprenør as)		2018/369
DS 156/18	112/156: Midlertidig brukstillatelse - skole og skolegård - Lenangen Skole (innvilget – Asplan Viak AS)		2017/306
DS 157/18	Svar på søknad om deling av grunneiendom-99/9 - Hermod Strand (innvilget)		2018/718
DS 158/18	98/12: Endring i gitt rammetillatelse - oppføring av utleiehytter. (innvilget – Arkitektkontoret Amundsen AS)		2018/594

DS 159/18	Søknad om utslippstillatelse av rejektivann etter avvanning av slam Eidebakken miljøstasjon, Avfallservice AS (innvilget)	2018/687
DS 160/18	90/26: Ferdigattest - tilbygg bolig (innvilget Alf H Rognli)	2015/746
DS 161/18	Reservasjon av tomt 1 på Solbakken boligfelt (Ingeborg Johanne Karlsen)	2017/877
DS 162/18	75/34: Tillatelse til tiltak - midlertidig oppsett av brakkerigg (innvilget – Jatola AS)	2018/750
DS 163/18	123/12: Tillatelse til tiltak - oppføring av grillhytter - Troll Camp (innvilget – Roger A Bræck)	2018/837
DS 164/18	108/190 - Endring i gitt tillatelse om tiltak - bygging av betongkai og oppgradering/rehabilitering av kaidekke - Sandneset. (innvilget Sweco Norge AS)	2017/911
DS 165/18	85/1/22: Riving av kaikroa (innvilget - Lyngseidet Handelssted AS)	2018/473
DS 166/18	107/67 - Ferdigattest – fritidsbolig (innvilget - Sigva Bygg AS)	2016/1163
DS 167/18	85/1/22: Ferdigattest - riving av kaikroa (innvilget Lyngseidet Handelssted AS)	2018/473
DS 168/18	84/1/35: Igangsettingstillatelse - hele tiltaket - Strandveien 17-19 (innvilget JH Bygg Consult AS)	2018/796
DS 169/18	98/12 - Utslippstillatelse - 98/12 Årøybuktnes (18/594) (innvilget Econor AS)	2015/2106
DS 170/18	97/4 Utslippstillatelse (innvilget Lyngen Rør/John R Mikkelsen)	2016/740
DS 171/18	85/1-12 Tillatelse til tiltak - riving av bygg (innvilget Sweco Norge AS)	2018/868
DS 172/18	112/331: Ferdigattest - tiltak enebolig - Jarle Hansen. (innvilget Byggsøk Norge AS)	2017/595
DS 173/18	112/272: Tillatelse til tiltak - tilbygg fritidsbolig.(innvilget – M Johansen a/s)	2018/803
DS 174/18	109/39: Ferdigattest (innvilget – Sigva Bygg AS)	2016/978
DS 175/18	108/146: Tillatelse til tiltak - plassering av bensintank (innvilget XLyngen AS – innvilget)	2018/622
DS 176/18	Svar på søknad om fradeling av 5 fritidstomter fra 98/12 (delvis innvilget – Årøybukt eiendom AS)	2018/464
DS 177/18	Prikktildeling i henhold til alkoholforskriftens kapittel 10 (1 prikk – Sørheim Brygger AS)	2018/286
DS 178/18	Prikktildeling i henhold til alkoholforskriftens kapittel 10 (4 prikker – Giæver Eiendom	2018/286

	Kjosveien 14 A/S)	
DS 179/18	Muntlig svar på henvendelse vedr. skjenkebevilling Lyngstuva Sportsklubb (innvilget)	2018/765
DS 180/18	Innvilget søknad om skjenkebevilling (innvilget – Lenangsøyra IL)	2018/218
PS 116/18	Referatsaker	
RS 6/18	Orientering om deltakelse i pilotprosjekt om oppfølging av driveplikt i Troms	2018/665
PS 117/18	116/4 - Søknad om konsesjon på erverv av fast eiendom - Robin Berger Nyvold og Randi Nyvold	2018/815
PS 118/18	Søknad om dispensasjon til bruk av snøscooter til transport til Trollhytta 2019-2022.	2018/6
PS 119/18	Forslag til retningslinjer for tildeling av tilskudd til boligbygging	2016/79
PS 120/18	Revisjon av prioriteringsliste hovedplan vann og avløp 2016 - 2026	2015/1688
PS 121/18	Delegert myndighet og oppstart prosjekt tilsyn mindre avløpsanlegg	2015/1688
PS 122/18	Vurdering kommunal overtakelse av Vartoveien og kostnader kommunale veier	2015/1772
PS 123/18	Søknad om forlenget brøyting av Einarvikveien	2018/771
PS 124/18	Søknad om støtte til vedlikehold av Lassofjellveien	2018/845
PS 125/18	Drift og vedlikehold veilys - budsjett 2019	2018/863
PS 126/18	Opprettelse av interkommunalt barnevernsamarbeid	2017/280
PS 127/18	Brannvernssamarbeid og ny organisering	2018/310
PS 128/18	Åremålsstilling	2018/835
PS 129/18	Økonomiplan 2019-2022/årsbudsjett 2019	2018/447

PS 115/18 Delegerete saker

DS 143/18 Vedtak på søknad om tillatelse til bruk av helikopter i forbindelse med vannprøvetaking i Kalddalsvatnet i Lyngen kommune.

DS 144/18 118/88: Tillatelse til tiltak - garasje.

DS 145/18 88/19 - søknad om utslipp av sanitært og kommunalt avløpsvann - Lyngen Rør

DS 146/18 Tillatelse til om utslipp av sanitært avløpsvann

DS 147/18 101/56 Uslippstillatelse

DS 148/18 85/16: Rammtillatelse - tilbygg Gjestegården

DS 149/18 Svar på søknad om deling av grunneiendom - 69/3 - Bøa Invest AS

DS 150/18 Grensejustering mellom 93/1 Trond Martin Dahl Henriksen og 93/18 Troms Kraft Nett AS

DS 151/18 Grensejustering mellom gnr.. 93 bnr. 31 og gnr. 90 bnr. 8

DS 152/18 123/44: Tillatelse til tiltak - garderobe og renseanlegg for vannforsyning

DS 153/18 110/80: Ferdigattest - tilbygg

DS 154/18 84/1/35: Rammetillatelse fasade- og bruksendring Strandveien 17-19.

DS 155/18 118/87: Tillatelse til tiltak - fritidsbolig - Jorunn E. Edvardsen

DS 156/18 112/156: Midlertidig brukstillatelse - skole og skolegård - Lenangen Skole

DS 157/18 Svar på søknad om deling av grunneiendom-99/9 - Hermod Strand

DS 158/18 98/12: Endring i gitt rammetillatelse - oppføring av utleiehytter.

DS 159/18 Søknad om utslippstillatelse av rejeftvann etter avvanning av slam Eidebakken miljøstasjon, Avfallservice AS

DS 160/18 90/26: Ferdigattest - tilbygg bolig

DS 161/18 Reservasjon av tomt 1 på Solbakken boligfelt

DS 162/18 75/34: Tillatelse til tiltak - midlertidig oppsett av brakkerigg

DS 163/18 123/12: Tillatelse til tiltak - oppføring av grillhytter - Troll Camp

DS 164/18 108/190 - Endring i gitt tillatelse om tiltak - bygging av betongkai og oppgradering/rehabilitering av kaidekke - Sandneset.

DS 165/18 85/1/22: Ferdigattest - riving av kaikroa

DS 166/18 107/67 - Ferdigattest - fritidsbolig

DS 167/18 85/1/22: Ferdigattest - riving av kaikroa

DS 168/18 84/1/35: Igangsettingstillatelse - hele tiltaket - Strandveien 17-19.

DS 169/18 98/12 - Utslippstillatelse - 98/12 Årøybuktnes (18/594)

DS 170/18 97/4 Utslippstillatelse

DS 171/18 85/1-12 Tillatelse til tiltak - riving av bygg.

DS 172/18 112/331: Ferdigattest - tiltak enebolig - Jarle Hansen.

DS 173/18 112/272: Tillatelse til tiltak - tilbygg fritidsbolig.

DS 174/18 109/39: Ferdigattest

DS 175/18 108/146: Tillatelse til tiltak - plassering av bensintank.

DS 176/18 Svar på søknad om fradeling av 5 fritidstomter fra 98/12.

DS 177/18 Prikktildeling i henhold til alkoholforskriftens kapittel 10

DS 178/18 Prikktildeling i henhold til alkoholforskriftens kapittel 10

**DS 179/18 Muntlig svar på henvendelse vedr. skjenkebevilling
Lyngstuva Sportsklubb**

DS 180/18 Innvilget søknad om skjenkebevilling

PS 116/18 Referatsaker

Til: Stig Aspås Kjærvik

Referanse
2018/665-3

Dato
02.11.2018

Orientering om deltakelse i pilotprosjekt om oppfølging av driveplikt i Troms

Lyngen kommune har fått invitasjon om å delta som pilotkommune i prosjekt om oppfølging av driveplikt i Troms.

Bakgrunnen for at Lyngen kommune er forespurt er at jordbruksforvaltninga i Lyngen kommune i vår var plukket ut til forvaltningskontroll av Fylkesmannen i Troms. Foruten gjennomgang av tilskuddsforvaltninga vi utfører på vegne av staten, var kommunens oppfølging av driveplikten et tema som kontrollen tok tak i. Denne er stadfestet i Jordlovens §8.

Kommunen er pliktig til å følge opp om driveplikten overholdes, og undertegnede gjorde rede for hvordan Lyngen kommune gjør, eller som sant er, ikke gjør noe særlig her. Flere endringer i lovteksten i senere år, gjør at man ikke lenger har gode redskaper for oppfølging. Under forarbeidet med kommunens nye landbruksplan (vedtatt 2017) var akkurat mangelen på kommunal oppfølging et viktig tema.

Landbruksplan 2017-2019 har effektivisering av arealutnyttelsen som en av hovedmålsettingene. Som delmål for bedre utnyttelse av arealene er fokus på nydyrking og oppfølging av driveplikten listet som viktige momenter:

Landbruksplan for Lyngen kommune 2017-2019

Strategi:

Skaffe oversikt over leiearealene i Lyngen med skriftlige/muntlige avtaler. Sikre politisk forankring for oppfølging av driveplikt. En bør igangsette pilotprosjekt som sikrer at driveplikten oppfylles, som gir driftsmessig god løsning for bonden, at tilgjengelig areal høstes og evaluering av jordleieavtalene og sikrer fremtidsrettet arrondering.

Mål.

All leiejord skal det foreligge godkjente jordleieavtaler iht vilkår.

Om lag halvparten av dyrkajord som drives i Lyngen leies av driver. Med fokus på driveplikt og jordleieavtaler bidrar en å sikre forutsigbarhet i drifta til næringsutøverne.

Gjennom deltakelse i pilotprosjektet bidrar vi positivt inn mot landbruksnæringa. Jordbrukssjefen må uansett ta tak i manglende oppfølging av lovverket om driveplikt. For at prosessen skal være vellykket er det viktig at også politikerne involveres og gjør politiske vedtak som bidrar positivt mot næringa.

Prosjektet er helt i oppstartfasen og prosjektlederen ønsker sammen med landbruksdirektøren og en av prosjektmedarbeiderne å få komme å informere kommunestyret om prosjektet.

Med hilsen

Terje Størseth
jordbrukssjef

Vedlegg

- 1 Invitasjon til deltakelse som pilotkommune
- 2 Driveplikt i Troms

«MOTTAKERNAVN»
«ADRESSE»
«POSTNR» «POSTSTED»

Prosjekt driveplikt i Troms - invitasjon til deltakelse som pilotkommune

Fylkesmannen i Troms vil sette i gang prosjekt *Driveplikt i Troms*, hvor fokuset er å bidra til at mer jordbruksareal tas i bruk av aktive landbruksforetak. Vi vil med dette invitere kommunene Balsfjord, Målselv og Lyngen til å bli med i prosjektet som pilotkommuner.

I mange kommuner er det behov for en innsats for å øke fokus på matjord og tilgang på jord. Oppfølging av driveplikten er et kommunalt ansvar, men de fleste kommuner mangler gode rutiner for dette. Vi ønsker derfor å gjennomføre et prosjekt der en kan arbeide spesielt med dette temaet over en periode på to år. Hovedmålet med prosjektet er å bidra til at mer jordbruksareal tas i bruk av aktive landbruksforetak.

Se vedlagt prosjektbeskrivelse for detaljer om prosjektet.

Pilotkommunene blir viktige samarbeidspartnere i prosjektet. De har ikke økonomiske forpliktelser, men forutsettes å bidra faglig og som testkommuner for de ulike aktivitetene i prosjektet. Vi ser for oss at hver pilotkommune vil måtte kunne bidra med ca 150 arbeidstimer i løpet av prosjektperioden på to år. Reisekostnader til møter og aktiviteter vil bli dekket av prosjektet.

Vi vil ha en liten styringsgruppe for prosjektet bestående av Fylkesmannen i Troms, Troms Bondelag og Troms bonde- og småbrukarlag.

Vi har et ønske om å komme raskt i gang med prosjektet, og vil gjerne ha et møte med jordbruksansvarlige i de aktuelle pilotkommunene rett i etterkant av kommunesamlinga i Tromsø 28.–29. august. Vi vil derfor sette stor pris på en rask tilbakemelding på om kommunen ønsker å bidra til prosjektet med å være pilotkommune.

Med hilsen

Marianne Vileid Uleberg
ass landbruksdirektør

Liv - Edel Berg
seniorrådgiver

Vedlegg: notat Driveplikt i Troms

Kopi med vedlegg til:

Balsfjord kommune, Jordbrukssjefen	Rådhuset	9050	Storsteinnes
Målselv kommune, Jordbrukssjefen	Mellombygdveien 216	9321	Moen
Målselv kommune, Rådmannen	Mellombygdveien 216	9321	Moen
Lyngen kommune, Jordbrukssjefen	Strandveien 24	9060	Lyngseidet
Lyngen kommune, Rådmannen	Strandveien 24	9060	Lyngseidet
Balsfjord kommune, Rådmannen	Rådhuset	9050	Storsteinnes

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke handskrevne signaturer.

Referanse:

Dato: 09.08.2018

Arkivnr.:

Prosjekt driveplikt i Troms

Innledning

Partnerskap landbruk i Troms har igjennom regionalt næringsprogram for 2018 ønsket å sette fokus på leiejord og oppfølging av driveplikt.

I mange kommuner er det behov for en innsats for å øke fokus på matjord og tilgang på jord. De fleste kommuner mangler gode rutiner for oppfølging av driveplikten. Driveplikten i landbruket er hjemlet i jordlovens § 8. I henhold til denne paragrafen kreves det at alle eiere av fulldyrka eller overflatedyrka jord og innmarksbeite har plikt til å drive jorda.

Vi ønsker å gjennomføre et prosjekt der en kan arbeide spesielt med dette fagområdet over en periode på to år. Hovedmålet med prosjektet er å bidra til at mer jordbruksareal tas i bruk av aktive landbruksforetak.

Bakgrunn

Både nasjonale og regionale og styringsdokumenter tilsier at matproduksjonen i Norge må øke i tiden fremover. Vi står overfor en befolkningsøkning, og FNs organisasjon for mat og landbruk (FAO) anslår at verdens matproduksjon må økes med 60 % til frem mot 2050. Gjennom FN har alle stater forpliktet seg til å sørge for matsikkerhet for sine innbyggere. I melding til Stortinget nr. 11 (2016-2017) *Endring og utvikling* uttrykkes mål om å øke matproduksjonen i Norge, og styrke jordbrukets konkurransekraft. Regjeringen viderefører målsettingen om landbruk over hele landet, og økt verdiskaping. De viktigste forutsetningene for matsikkerheten i Norge er kontinuerlig produksjon av mat, ivaretagelse av produksjonsgrunnlaget, og et velfungerende handelssystem. Regjeringen vil øke matvareberedskapen blant annet gjennom å bidra til økt innenlands produksjon av landbruksvarer.

Det betyr at vi også i Troms må øke fokus på matproduksjon og matjorda som grunnlag for fremtidig matproduksjon.

Prosjektet *Driveplikt i Troms 2018 - 2020* følger også opp regionale strategier. I *Regional plan for landbruk i Troms 2014 – 2025* kapittel 4.4.2 Jordvern er et av målene at *Landbrukets ressursgrunnlag skal sikres for å utvikle et lønnsomt og bærekraftig jord- og skogbruk i fylket*, og i regionalt næringsprogram for 2018, er et av to hovedfokus den store andelen leiejord og oppfølging av driveplikten.

Dyrka jord i Troms

I Troms er det i dag 235 000 dekar dyrka jord som er i drift. Av dette er 206 000 dekar fulldyrka, resten er overflatedyrka jord og innmarksbeite. Ifølge Skog og landskaps arealbarometer for Troms er det i alt 377 000 dekar dyrka jord i fylket. Dvs. at rundt 142 000 dekar ikke er i drift.

AgriAnalyse har på oppdrag av Troms Bondelag og med finansiering fra Fylkesmannen i Troms skrevet rapporten *Troms: Mulighetenes landbruk – Små grep kan gi økt matproduksjon* (rapport 8-2017). Rapporten peker bl.a på at Troms er det fylket med raskest nedgang i antall bruk, og vi er også det fylket som har hatt størst nedgang i jordbruksareal. I perioden mellom 2006 og 2015 har vi hatt en avgang på hele 9%, mens gjennomsnittet for landet har vært på 4%.

Mye av dette arealet ligger i områder hvor det ikke lenger er aktivt jordbruk, men det finnes også en del arealer som er ute av drift i de mest aktive jordbrukskommunene. I en del av disse kommunene er det stor etterspørsel etter dyrka jord.

Eiendomsstruktur og leiejord

Landbrukseiendommene i Troms er forholdsvis små sammenlignet med resten av landet. Mange driver flere landbrukseiendommer, og har lang kjørevei til de arealene som er lengst unna. Hvert gårdsbruk i fylket driver i gjennomsnitt 6 landbrukseiendommer. Gjennomsnittsstørrelsen på eiendommene er 48 da, og gjennomsnittlig avstand (i luftlinje) fra driftssenter er i overkant av 1200 meter. Tilvarende tall for landet er 3 landbrukseiendommer, 83 dekar og noe over 600 meter.

Antall eiendommer ute av drift er også høyere i Troms enn ellers i landet, ca 4,2 eiendommer pr aktivt gårdsbruk mot én eiendom pr aktivt gårdsbruk for hele landet.

Troms er også blant de fylkene som har høyest andel leid areal. I 2010 var hele 58% av jordbruksarealet i fylket leid, mot 42 % som landsgjennomsnitt.

Det er flere utfordringer med høy andel leiejord, og spesielt i de tilfellene en har bare kortsiktige kontrakter, eller kanskje ikke kontrakt i det hele tatt, bare en muntlig avtale fra år til år. En ting er at viljen til å investere i agronomien i den leide jorda er lavere enn den ville vært med større sikkerhet for at man hadde langsiktig drift av jorda. Et annet problem er at det er vanskelig å planlegge for investeringer i driftsapparatet, både fordi det er usikkerhet om arealgrunnlaget i fremtiden, og fordi er leiejord uten langsiktige kontrakter ikke gir pantegrunnlag og det er vanskelig å få lån til investeringer.

Bedre bruk av jorda i Troms

I Troms er det et ønske om å ta i bruk mer av det arealet som ikke er i drift. Dette kan gi en økonomisk gevinst for gårdbrukerne ved at man får tilgang på mer jord og dermed bedre driftsgrunnlag. Alternativet er nydyrking, noe som er et relativt kostbart tiltak. I tillegg er det foreslått et forbud mot dyrking av myr, og et eventuelt forbud vil medføre begrenset tilgang på dyrkbare arealer. Dette vil i sin tur øke etterspørselen etter ledige jordbruksarealer. Vi har i flere år sett en tendens til færre gårdsbruk i Troms. Allikevel har mange av de gjenværende gårdsbrukene satsset på utvidelse, med påfølgende økt arealbehov. I tillegg har en utfordrende situasjon med store rovvilttap i enkelte områder bidratt til at behovet for arealer til innmarksbeiter har økt de siste 20 årene.

I Stortingsmelding nr. 11 ønsker regjeringen et mer effektivt jordbruk. En effektivisering innebærer også bedre utnyttelse av de dyrka arealene vi har, både med tanke på å ta i bruk ledige arealer og bedre jord- og plantekultur som gir større avlinger med bedre kvalitet.

Det finnes også en gevinst for kulturlandskap og miljø ved å ta i bruk brakke arealer. Når landskapet gror igjen blir det gradvis mer utilgjengelig, og slått og beiting av arealer gjør dem produktive og kan bidra til et mer velstelt landskap, og bedre utsikt.

Det må også være en målsetting å unngå unødvendig transport i jordbruket. Bedre fordeling av arealer kan bidra til å minske transportbehovet, føre til mindre krysskjøring, og på denne måten gi en miljøgevinst.

Driveplikt

Iht. jordloven § 8 er det driveplikt på all dyrka jord, Driveplikten gjelder uansett størrelse på jordbruksarealene, og varer i hele eiertiden. Eieren kan oppfylle driveplikten ved å drive jorda selv, eller ved å leie ut jorda. Eier kan søke kommunen om fritak fra driveplikten. Formålet med driveplikten er å sikre produksjon av mat, opprettholde jordas produksjonsevne og ivareta kulturlandskapet. En utfordring med driveplikten er at det er ressurskrevende å følge opp dette både regionalt og lokalt. Driveplikten er forankret i lov og forskrift, men kommunene mangler allikevel gode og hensiktsmessige verktøy og rutiner for å følge opp på en effektiv måte. Ressurssituasjonen i kommunene gjør at dette området ikke prioriteres i forhold til andre forvaltningsoppgaver. Kanskje blir det også for stor nærhet mellom de som deier, de som kan være interessert i å leie og de som arbeider på landbrukskontorene. Resultatet er at arealer blir liggende brakk til tross for at det er etterspørsel etter jordbruksarealer, eller at bønder må leve med veldig kortsiktige kontrakter.

Rapporten fra AgriAnalyse kommer med en klar anbefaling til Fylkesmannen om å ta tak i dette problemet.

Mål og aktiviteter

Hovedmål: Bidra til at mer jordbruksareal tas i bruk av aktive landbruksforetak.

Resultatmål:

Kommunene i Troms har gode og effektive rutiner for forvaltning, kartlegging og formidling av jordbruksareal.

Det er etablert gode rutiner for oppfølging av driveplikten.

Brakke jordbruksarealer kan tas i bruk av aktive landbruksforetak.

Langsiktige leieavtaler som fører til driftsmessig gode løsninger.

Aktiviteter:

Opprette samarbeid med tre pilotkommuner, det vil si tre kommuner med spesielle utfordringer med matjord/leiejord/driveplikt.	Prosjektleder i samarbeid med Fylkesmannen.
Kontakte kvæfjord kommune for å høste av deres erfaringer.	Prosjektleder
Kartlegging av ledige arealer.	Pilotkommunene
Skaffe oversikt over leiekontrakter/leieforhold	Pilotkommunene
Utarbeide rutiner for opprydding i leieforhold	Prosjektleder i samarbeid med kommunene
Utarbeide rutiner til bruk for oppfølging av driveplikt i kommunene	Prosjektleder i samarbeid med kommunene og fylkesmannen
Bevisstgjøring av grunneierne om rettigheter og plikter (informasjon, møter)	Kommuner i samarbeid med prosjektleder/fylkesmannen
Klargjøring av rammer for jordleiepriser	Prosjektleder
Se på løsninger for formidling av jordbruksarealer, f. eks etablering av jordbank	Prosjektleder
Planlegge og gjennomføre en konferanse om tema høsten 2019	Prosjektleder i samarbeid med Fylkesmannen
Samarbeide med Fylkesmannen i Finnmark som er i gang med et lignende prosjekt.	

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
117/18	Lyngen formannskap	15.11.2018

116/4 - Søknad om konsesjon på erverv av fast eiendom - Robin Berger Nyvold og Randi Nyvold

Henvisning til lovverk:

Konsesjonsloven:

§ 1.(lovens formål)

Loven har til formål å regulere og kontrollere omsetningen av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer og slike eier- og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet, bl.a. for å tilgodese:

1. framtidige generasjoners behov.
2. landbruksnæringen.
3. behovet for utbyggingsgrunn.
4. hensynet til miljøet, allmenne naturverninteresser og friluftinteresser.
5. hensynet til bosettingen.

§ 9. (særlige forhold for landbrukseiendommer)

Ved avgjørelsen av søknad om konsesjon for erverv av eiendom som skal nyttes til landbruksformål skal det legges særlig vekt på:

1. om den avtalte prisen tilgodeser en samfunnsmessig forsvarlig prisutvikling,
2. om erververs formål vil ivareta hensynet til bosettingen i området,
3. om ervervet innebærer en driftsmessig god løsning,
4. om erververen anses skikket til å drive eiendommen,
5. om ervervet ivaretar hensynet til helhetlig ressursforvaltning og kulturlandskapet.

Rådmannens innstilling

I medhold av konsesjonsloven innvilges Ann-Björg Jonassen konsesjon for erverv av eiendommen gnr 116 bnr 4 i Lyngen kommune.

Forutsetning:

Ervervet forutsetter at ny hjemmelshaver gjør undersøkelser angående mulighet for inngåelse av leiejordkontrakt. Kommunens landbruksavdeling kan vær behjelpelig med å formidle kontakt til potensielle leietakere.

Saksopplysninger

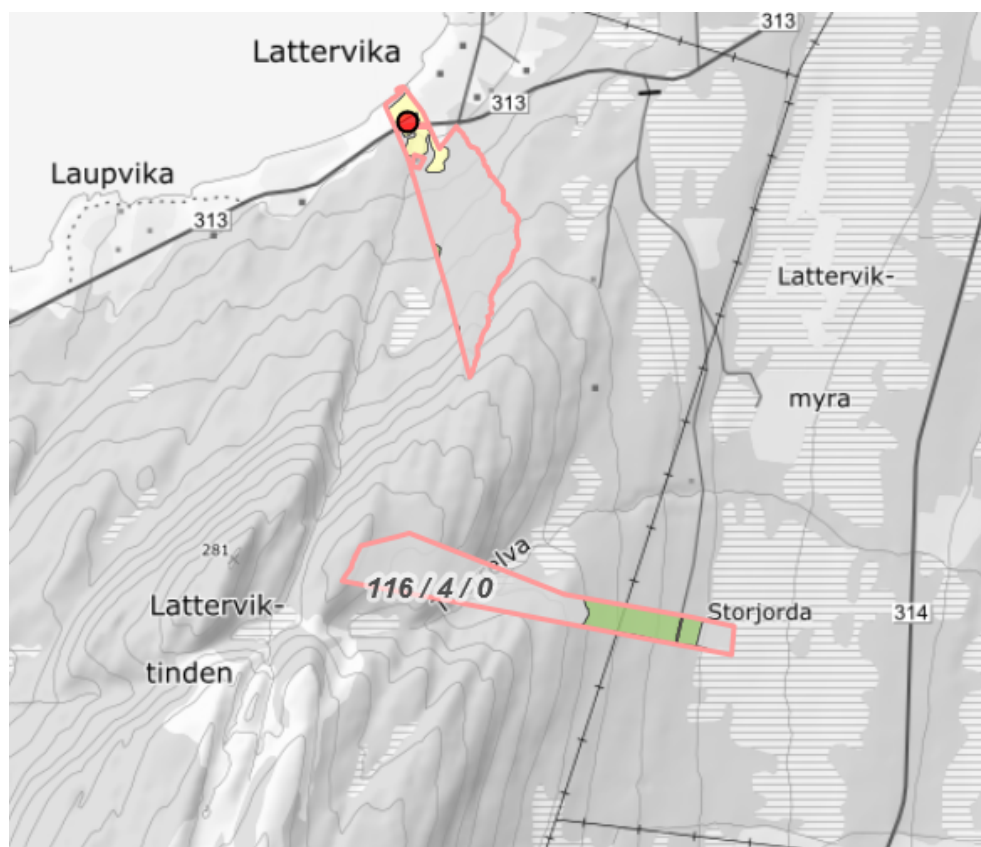
Generelle opplysninger om saken

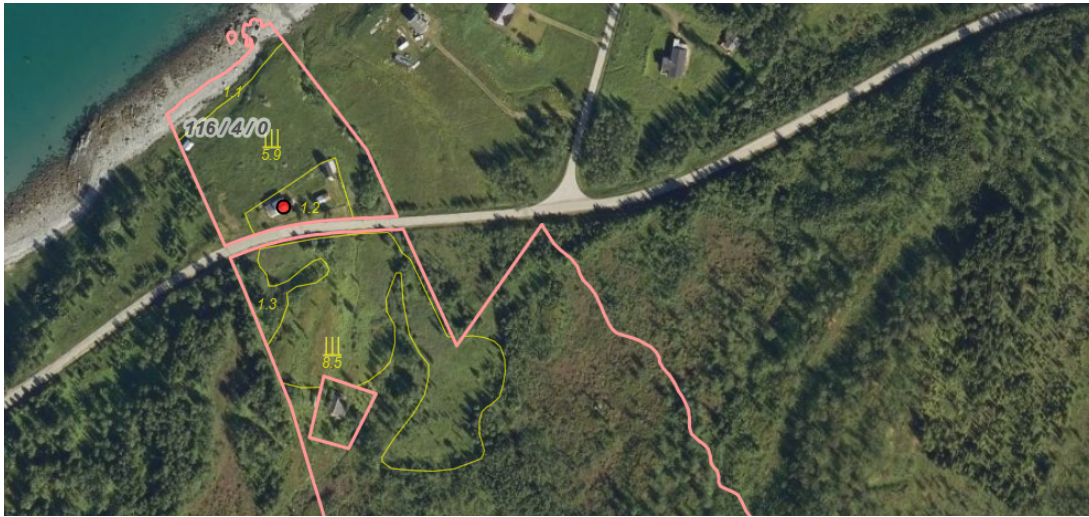
Søknad om konsesjon for erverv av fast eiendom er mottatt 20.09.2018. Det søkes om konsesjon for erverv av eiendom 116/4.

Eiendommen har bruksnavn Elvebakken består av 2 teiger. Hoved teigen ligger like sør for Lattervika, mens skogteigen ligger på østsida av Lattervik-tinden.

Kjøper:	Ann-Bjørg Jonassen, Varden 110, 9018 Tromsø	06.12.64
Selger:	Robin Berger Nyvold, Topasvegen 18, 9022 Tromsdalen	28.07.60
	Randi Irene Nyvold, Topasvegen 18, 9022 Tromsdalen	27.02.63

Kjøpesum: 1.700.000,-

Areal:

Matrikelnummer	Antall teiger	=	≡	≡	⌘	Annet markslag	Bebygd, samf., vann, bre	Ikke klassifisert	Sum grunneiendom
☐ 1938-116/4 Areal i dekar									
1938-116/4	4	0,0	0,0	15,4	26,4	198,4	0,3	0,0	240,5
Sum	4	0,0	0,0	15,4	26,4	198,4	0,3	0,0	240,5

Bygninger:

Beskrivelse av nåværende bebyggelse på eiendommen (bolighus, hytte, driftsbygning, forretningsgård, industri o.l.)				
Bygning	Grunnflate i kvm	Byggeår	Antall etasjer	Teknisk tilstand (god, middels eller dårlig)
Væringshus	90	1930	2	Middels
Fjøs	28	1930	2	Middels
Sjå	21	1930	1	Middels
Næst	20	1980	1	Dårlig

Formål med ervervet:

Formålet med ervervet er å bruke eiendommen som fritidseiendom. Eiendommen brukes også slik i dag. Erverver opplyser at hun er oppvokst på småbruk.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Eiendommene ligger innenfor det som i kommuneplanens arealdel er satt til LNFR-område. Eiendommen har ikke boplikt.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Konsesjonsloven av 2003 har som formål å regulere og kontrollere omsetning av fast eiendom for å oppnå et effektivt vern om landbrukets produksjonsarealer. En ønsker også å oppnå eier og bruksforhold som er mest gagnlige for samfunnet bl.a. for å tilgodese landbruksnæringen, framtidige generasjoner behov, hensyn til bosetting og utbyggingsgrunn. Det skal også tas hensyn til allmenne naturvern- og friluftsinnteresser. Ved vurdering om konsesjon skal gis, skal det bl.a. legges vekt på om ervervet innebærer driftsmessige gode løsninger, om ervervet ivaretar hensynet til bosetting og om det gir en forsvarlig prisutvikling. Det skal også vurderes om konsesjonssøkeren anses skikket til å drive eiendommen.

Formålet med ervervet er å bruke huset på eiendommen som fritidsbolig. Dette er en videreføring av hvordan eiendommen brukes i dag.

Eiendommen 116/4 er av en størrelse som utløser søknad om konsesjon, men ikke av slik størrelse at den utløser boplikt. Eiendommen er en landbrukseiendom, men det er ikke opparbeidet dyrkede arealer på eiendommen. Målinger i kart viser at eiendommen har i overkant av 50 dekar dyrkbart areal fordelt på de to teigene. Dagens jordbruksarealer består av innmarksbeite som ikke brukes.

Lyngen formannskap må ta stilling til om området Lattervika er et område der man ønsker fast bosetting eller om det er greit med fritidseiendommer av denne størrelsen.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
118/18	Lyngen formannskap	15.11.2018
	Lyngen kommunestyre	

Søknad om dispensasjon til bruk av snøscooter til transport til Trollhytta 2019-2022.

Henvisning til lovverk:

- Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag.
- Forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vassdrag § 6.
- Lov om naturens mangfold §§ 8 – 12.

Vedlegg

1 Kart

Rådmannens innstilling

I medhold av nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 6 og Naturmangfoldloven §§ 8-12, gir Lyngen kommune medlemmer av UL Trollvasstind dispensasjon til bruk av snøskuter for transport av hyttevakter, varer og ved til betjent hytte (Trollhytta).

Dispensasjon gjelder vintersesongene 2019-2022 med siste dato 04.mai.

Det gis også en dispensasjon til å trekke opp skiløyper fra Bensnes, Storsteinnes og Svensby i samme periode.

Tillatelsen gjelder bare til angitt formål på snødekt mark og islagt vann. Kjøringen skal kanaliseres til det offentlige løypenettet (blå stiplet linje) og til faste traseer (rød stiplet linje).

Det tillates også transport i kortest mulig hensiktsmessige trase til og fra hjemplass til den enkelte deltaker.

Tillatelsen for kjøring til Trollhytta gjelder for maksimalt 2 scootere de dagene hytta er betjent.

Liste over personer som skal benyttes:

Julian Storsteinnes.

Hege S og Signar Sigvaldesen.

Arne Bårdsen.

Jan Øyvind Berg/Maylin Teigen.

Jan Ole Kristiansen.

Roger Bræck.

Svein Erik Brose.

Ole Anton Teigen.

Svein Are Simonsen.

Leif og Jarle Bårdsen.

Kjetil Ribe/Rolf Ribe.

Kjell Ivar/Evelina Storsteinnes.

Mats Larsen.

Joakim Johannessen.

Stian Solstad.

For alle dispensasjoner gjelder følgende:

- Søker er ansvarlig for å innhente grunneiers tillatelse.
- Fører skal ha med og framvise på forlangende: **Dispensasjon med kartfestet rute, førerkort og vognkort.**
- Fører plikter å følge lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag av 10. juni 1977 nr. 82
- Nasjonal forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag.

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Det vises til søknad datert 05.11.2018, der det søkes om dispensasjon til bruk av snøscooter til transport av hyttevakter og varer til Trollhytta som skal være betjent/åpen hver helg, samt påskedagene.

Transportbehovet gjelder transport av utstyr, matvarer for salg, transport av ved samt trekking av skispor til hytta. Normalt nyttes to scootere for hver åpningsdag, men det skal også gjennomføres dugnader med hogst og transport av ved. Disse dagene vil det bli mer omfattende transportaktivitet. Store deler av transporten vil foregå etter det offentlige løypenettet, men hytta ligger et stykke unna. Søknaden gjelder for vintersesongen 2019-2022 med siste dag dato 04.mai.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Kommunen har gitt tillatelse ved tidligere søknader og samme transportbehov.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Etter nasjonal forskrift § 6 kan det i unntakstilfeller gis tillatelse til kjøring i utmark dersom søkeren kan påvise et særlig behov som ikke knytter seg til turkjøring, og som ikke kan dekkes på annen måte.

Det skal også vurderes opp mot mulige skader og ulemper i forhold til et mål om å redusere motorferdselen til et minimum.

Kjøring i forbindelse med åpen hytte regnes som et behov som ikke kan dekkes på annen måte og det påregnes ikke at det skal kunne oppstå konflikter i forhold til andre interessegrupper eller naturmiljøet. Den motorferdselen dette medfører vil være forstyrrelser av forbigående karakter og vil ikke etterlate varige spor i terrenget.

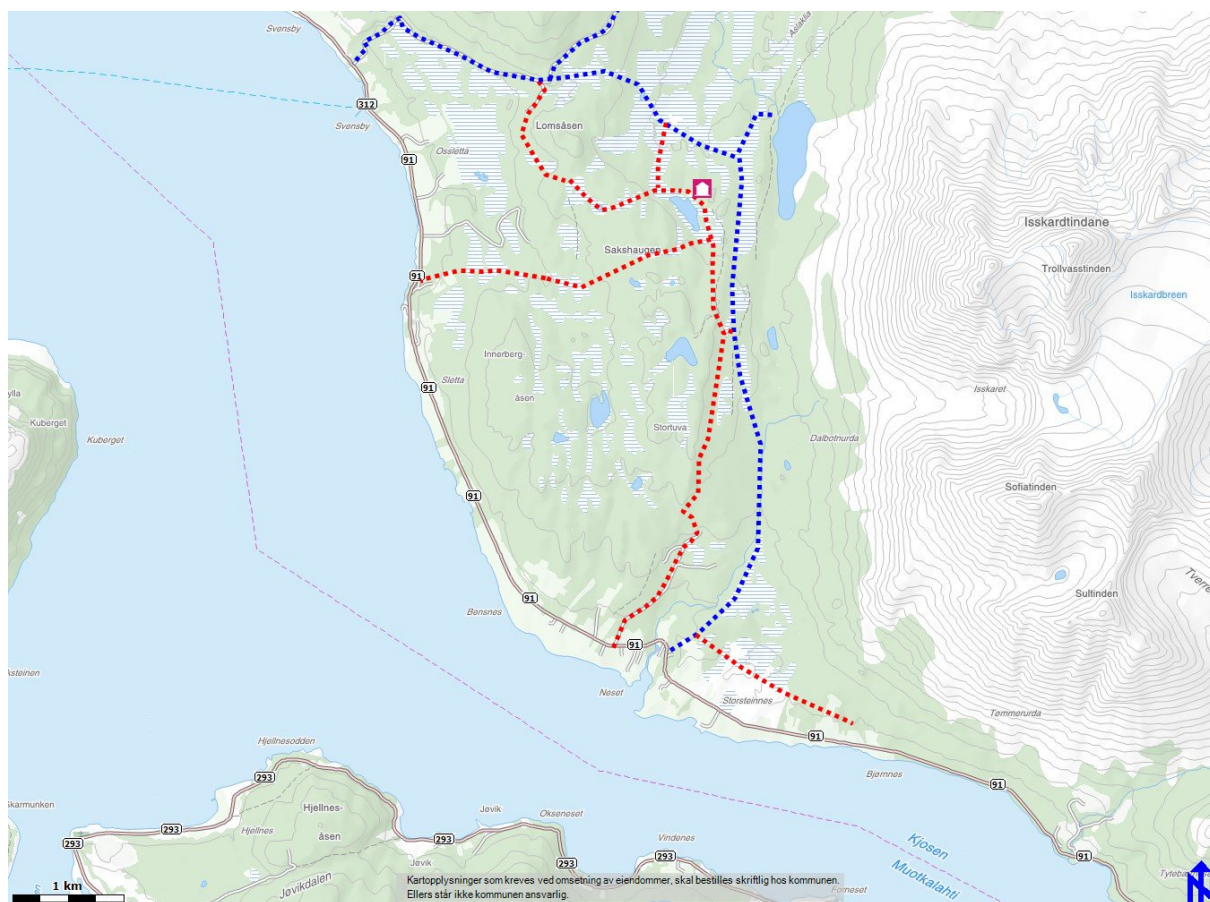
Trekking av skispor ses på som et godt tiltak som vil komme allmennheten til gode, og er et godt tiltak for å fremme folkehelse. Det at Trollhytta er betjent vil også fremme fysisk aktivitet ved at befolkningen får et attraktivt turmål.

Videre skal prinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn ved utøving av offentlig myndighet som kan påvirke naturmangfoldet. I § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for (§ 10). Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn (§ 9), slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Kostnadene med miljøforringelse skal dekkes av tiltakshaver (§11) og det skal tas utgangspunkt i miljøforsvarlige teknikker eller driftsmetoder som gir den beste samfunnsmessige resultat på kort og lang sikt (§ 12).

Miljøkonsekvensene knytter seg derfor til eventuelle forstyrrelser av sårbare arter som følge av støy og ferdsel. Det er nokså mye ferdsel i området på vinteren, og mye av transporten går etter det offentlige skuterløypenettet, så det regnes som lite sannsynlig at trua arter som er spesielt folkesky finnes i området. Det er heller ikke slike registreringer i artsdatabanken sine kart. I forhold til tiltakets karakter så er kunnskapsgrunnlaget er godt ivaretatt og det er lite sannsynlig at det ytterligere kartlegginger ville påvise andre forhold. Føre-var-prinsippet kommer dermed ikke til anvendelse i denne saken. Støyen vil være midlertidig. Andre transportmiddel synes lite aktuelle.

Kart over trase til U.L Trollvasstind

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
119/18	Lyngen formannskap	15.11.2018
	Lyngen kommunestyre	

Forslag til retningslinjer for tildeling av tilskudd til boligbygging

Henvisning til lovverk:

Gjeldende retningslinjer for tilskudd vedtatt i Lyngen kommunestyre 19.12.17, sak ephorte 2016/79-13.

Vedlegg

- 1 Retningslinjer for tildeling av tilskudd til boligbygging

Rådmannens innstilling

Lyngen kommunestyre vedtar forslag til nye retningslinjer for tilskudd til boligbygging i Lyngen.

Saksopplysninger

Lyngen kommune har siden 2016 ytt tilskudd til boligbygging i kommunen som et stimulerende tiltak for å øke bosettingen i kommunen. Ordningen har vært vellykket, og tilskuddsmidlene er godt utnyttet.

I henhold til gjeldende retningslinjer ser rådmannen behov for å justere enkelte av punktene i retningslinjene.

Når det gjelder det nye forslaget, følger dette som vedlegg.

Rådmannen vil i det følgende begrunne endringsforslagene:

1. **Nytt punkt 8:** Tilskuddsordningen bør være behovsprøvd slik den er mer treffsikker i forhold til de som har behov for tilskudd.
I den forbindelse må siste skatteoppgjør vedlegges søknaden.
2. **Nytt punkt 9:** Tilskuddet gis med pant i bolig med 5 års nedskrivningstid.

3. **Nytt punkt 10:** Selges eller fraflyttes boligen innen 5 år, må tilskudd tilbakebetales i henhold til resttid. Ordningen med pant og nedskrivning gjør det lettere for kommunen å kontrollere dersom boligen selges innen 5 år etter at tilskudd er gitt.
4. **Saksbehandling/søknadsfrist:** Søknadsfristen bør settes til **1. september** fordi det vil gjøre det oversiktlig å knytte bevilgningen for neste år til budsjettbehandlingen i desember.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Forslag til retningslinjer for tildeling av tilskudd til boligbygging

Generelt

Lyngen kommune ønsker med dette tilskuddet å stimulere til nybygging for å øke bosettingen i kommunen.

Følgende retningslinjer gjelder:

1. Tilskuddet skal benyttes til bygging av helårsbolig, og gis uavhengig av tidligere etableringer i andre kommuner.
2. Tilskuddet gis uavhengig av boligens størrelse.
3. Bygges boligen med utleiemulighet, gis ytterligere 50 000 i tilskudd.
4. Ordningen omfatter ikke øvrig påbygg, tilbygg eller renovering av allerede eksisterende bolig.
5. Søker skal være eier av boligen.
6. Søker trenger ikke være bosatt i kommunen på søknadstidspunktet.
7. Barnefamilier og andre under etablering prioriteres.
8. Tilskuddet er behovsprøvd. Siste skatteoppgjør vedlegges.
9. Tilskuddet gis med pant i bolig. Nedskrives med 20 % hvert år.
10. Dersom boligen selges eller fraflyttes innen 5 år etter mottak av tilskudd, må tilskuddet tilbakebetales i henhold til resttid.
11. Den som mottar tilskuddet, må bosette seg i boligen og må stå i folkeregisteret for Troms.
12. Tilskuddet skal ikke benyttes til nedbetaling av annen gjeld.
13. Bygging av bolig må være påbegynt innen 1 år etter vedtak om tilskudd. Skjer ikke det, faller tilskuddet bort.

Saksbehandling

- Søknad om tilskudd sendes kommunen. Opplysningene i søknaden må være relevante i forhold til fastsatte vilkår for tilskuddsordningen, og inneholde planskisse for bolig og tomt, kostnadsoverslag og finansieringsplan.
- Søknadsfrist: 1. september.
- Utbetaling av tilskudd skjer etter fremlagt ferdigattest.
- Ved utbetaling av tilskudd må søker være bosatt i kommunen.
- Søknaden avgjøres av rådmannen, med klagenemnda som klageinstans.
- Tilskuddsordningen evalueres årlig.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
120/18	Lyngen formannskap	15.11.2018

Revisjon av prioritering av tiltak hovedplan vann og avløp 2016 - 2026

Henvisning til lovverk:

Forskrift om vannforsyning og drikkevann (drikkevannsforskriften) FOR-2016-12-22-1868

Rådmannens innstilling

Forlag til endret prioriteringsliste punkt 8.10 til hovedplan vann og avløp godkjennes.

Budsjettdekning:

Kr 14200000 for avløpsanlegg i årene 2019 til og med 2022 og Kr. 32000000 for vannanlegg søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan 2019 – 2022. Tallene er lagt inn i selvkostmodellen for vann og avløp. Se også forslag til gebyrregulativ for 2019.gebyr

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Hovedplan vann og avløp ble vedtatt i Lyngen formannskap i sak 42/17 og sendt på høring 25.04.2017.

I punkt 8.10 prioritering av tiltak er det sagt at «På grunn av omfanget av enkelttiltak er det hensiktsmessig og nødvendig å evaluere tiltak hvert år. Mattilsynet har også i brev av 31.05.2018 bedt om at prioriteringsrekkefølgen revideres for å sikre god framdrift for ny hovedvannkilde til Lyngseidet.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Vannforsyningen til Lyngen kommune er behandlet i kommuneplanens arealdel for 2017-2029 vedtatt den 12.02.18, sak 3/18.

I brev av 08.09.2017 fremmet Mattilsynet innsigelse til kommuneplanens arealdel 2017-2029.

Sitat fra innsigelsen:

Det er også påbegynt ein viktig prosess med å bestemma kva vannkilder det skal satsast på i framtida.

I punkt 8.21, i kommuneplanen arealdel vedrørende nedslagsfelt for vannforsyning står det i planbeskrivelsen at kommunen skal utarbeide ny hovedplan for vannforsyning, som kan føre til sammenslåing/endring av nedslagsfeltene. Og i planbestemmelsene punkt 5.1 i kommuneplanens arealdel står det at det skal utarbeides klausuleringsbestemmelser for alle hensynssonene for drikkevann. Det skal foreligge en vurdering av forbud mot organisert og kommersiell ferdsel i hensynssoner for drikkevann i klausuleringsbestemmelsene. Mattilsynet mener at en bør vurdere å slå sammen vannverk, for å kunne klausulere enkelte nedslagsfelt, mens andre nedslagsfelt kan frigis til andre formål. **Og i samarbeid med Mattilsynet har vi prioritert å starte med vurdering av vannforsyningen til hele strekningen Lyngseidet – Furufleten. Dette samsvarer også med prioriteringslisten hovedplan vann og avløp fra 2017, punkt 8.10 og med punkt 8.11 som beskriver at ny hovedvannledning til Lyngseidet og reservevannkilde til Furufleten er de to mest kostnadskrevende vann prosjektene.**

Nedbørsfattig vinter 2018.

Vinteren 2018 startet med lav grunnvannsstand på grunn av lite nedbør høsten 2017. Det kom lite snø og regn vinteren 2018, noe som medførte at de kommunale vannverkene ikke klarte å forsyne abonnentene i Furufleten og Koppangen med nok vann. På grunn av dette er det viktig å få på plass ny vannforsyning til Furufleten og siden det fra før er vedtatt å prioritere vannforsyning til Lyngseidet, gjøres det nå en vurdering som omfatter fremtidig vannforsyning til hele strekningen Furufleten – Lyngseidet.

Vannforsyning og andre ønsker om bruk av arealer

Å sikre råvannskildene er en forutsetning for å få trygt og forskriftsmessig drikkevann. Lyngen kommune ønsker bl. annet å satse på turisme og det er viktig å få på plass trygg drikkevannsforsyning om en ønsker å øke overnattingsdøgn og matserving.

Det er, som nevnt tidligere, i samsvar med Mattilsynet påbegynt en prosess med å bestemme hvilke vannkilder det skal satses på i framtida.

Følgende er hentet fra Mattilsynets hørings svar til hovedplan vann og avløp, 31.05.2018.

«Mattilsynet er informert om at Lyngen kommune arbeider med å få ei heilheitsvurdering av vannforsyninga og kva drikkevannskilder som skal sikrast best mulig for nåtida og for framtida . Det er bra. Det er store utfordringar med turisme i nedslagsfelta, og det er planer om kraftutbyggjing i Gjerdeelva (innsigelsessak foreløpig). Lyngseidet vannverk er svært sårbart og forsyner sykehjemog andre sårbare abbonentar.

Mattilsynet vil oppfordra sterkt til å fortsetja å tenkja overordna, heilhetleg og framtidsretta for å få ei sikker og effektiv vannforsyning i heile kommunen. Det er viktig at alle interessegrupper har størst mulig enighet om kva nedslagsfelt som skal sikrast som kilde.

Det er viktig å ha best mulig framdrift i arbeidet med ny hovedkilde til Lyngseidet vannverk.

Dette vannverket blei ikkje godkjent fordi kvalitetssikkerheten ikkje var god nok. Investeringar og sikring av nedslagsfelt må på plass i alle aktuelle planer så snart som mulig.

Det er også av stor betydning at ny kilde og oppgradering av vannverket er kome lengst mulig dersom det blir aktuelt med kraftutbyggjing

Forlengelse av Årøybukt vannverk til Fastdalen. Lyngen kommune har et lite kommunalt vannverk i Fastdalen og inntaket ligger i Fastdalselva. På dette vannverket er det ikke installert vannrensing. Det er registrert økte mengder bakterier i vannet og det er kokepåbud på vannet i lange sammenhengende perioder. For å slippe å installere renseanlegg og oppgrader inntaket velges det å forlenge vannledningen fra Drabeng til Fastdalen skole. Denne ledningen prioriteres før ledning fra Årøybukt til Skinnelv.

Elvejord/Årøybukt: På grunn av at det ikke har vært registrert noen unormal endring i fargetallet de siste 5 årene utgår fargefjerning Elvejord/Årøybukt vannverk. Mattilsynet har sagt

seg enig i dette. Fargetallet bør ikke overstige 20 mg/l Pt, og i løpet av de siste 5 årene har dette vært tilfelle 11 ganger (av ca. 60 vannprøver) og høyeste verdi har vært målt til 29 mg/l Pt.

Avløp:

På vegne av Lyngen kommune utførte Akvaplan Niva våren 2018 en resipientundersøkelse for Sør-Lenangen, sitat » *Resultatene indikerer at miljøtilstanden i Sør-lenangen er gode og at resipienten er god nok for dagens utslipp. Ved en fremtidig økning i utslipp anbefales det å gjennomføre en fullverdig resipientundersøkelse*». Om Lyngen kommune vedtar å gå i gang med registrering av og tilsyn med private avløpsanlegg vil de som ikke har septiktank bli registrert og få pålegg om utbedring, noe som vil bedre forholdene i fjorden. Lukt i perioder kommer av naturlig forråtnelse av tang.

Ved en vurdering av hvor langt sentrumsplanleggingen er kommet på Lyngseidet ble det valgt å detalj-prosjekttere nytt avløpsanlegg på Stigen og vente med å detalj-prosjekttere Lyngseidet sentrum til det er lagt føringer i sentrumsplanen (Lyngenløftet).

Lyngen kommune har fått utarbeide forprosjekt for nytt avløpsanlegg for Bekkstrand og Lyngsdalsbukta. Dette er i tråd med punkt 11 i prioriteringslisten fra hovedplan vann og avløp 2017, Furuflaten Nord. Detaljprosjektering skal utføres vinteren 2019 og det er beregnet oppstart av utbygging sommer 2019.

Andre innspill som kom da hovedplan vann og avløp var på høring våren 2017.

- Furuflaten Bygdeutvalg mener at det må satses på ekstra vannreservoar. Deres innspill fra våren 2017 var før vi opplevde den ekstreme vinteren 2018, hvor det ikke hadde vært så lite nedbør registrert på 80 år. Det vurderes nå grunnvannsforsyning i Furuflaten med reservevann fra Kvalvika.
- Lyngen kommune har som nevnt startet med detalj-prosjektering av nytt kommunalt avløpsanlegg for Bekkstrand og Lyngsdalsbukta (Hovedveien), noe som samsvarer med forslag fra Furuflaten Bygdeutvalg.
- Lyngen kirkelige fellesråd anmoder om å prioritere vannsituasjonen ved Lenangsøra kirkegård. Lyngenkommune vil vurdere dette, etter at vi har fått på plass trykkøkningstasjon for å bedre vanntrykket til Kråkeskogen boligfelt.
- Rundfjellet grunneierlag om rensing av rør og skilt om drikkevann innarbeides i driften av vannverkene.
- Svensby utviklingslag ber om at Lyngen kommune bidrar med tilskudd til framtidig vann og avløpsløsninger der to eller flere går sammen om anlegg. Lyngen kommune gir i dag kr. 200000 i tilskudd til hver nye bolig som bygges i Lyngen kommune. Det er ment at tilskuddet skal dekke vann, avløp og vei til boligen.

Miljøkonsekvenser, folkehelse/friluftsliv

Fjerning av urensset kloakk til Stigen fjæra, Lyngsdalselva og Lyngsdalsbukta. Nok vann og rent drikkevann hildrer spredning av sykdomsfremkallende bakterier.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Økonomiske konsekvenser

Forslag til endret prioriteringsliste fra hovedplan vann og avløp punkt 1 til 18 er lagt inn i gebyrberegningen og det vises til budsjettsaken som gjelder kommunale gebyrer for 2019.

I og med at det skal lages mange tilbudsforespørsler med kravspesifikasjoner og konsulenter og entreprenører skal følges opp, har teknisk drift i Lyngen kommune ikke nok ressurser til å få kartlagt hvor alle vann og avløpsledningen ligger, eller jobbe med fornyelser innenfor drift som f. eks driftsovervåking av vannverk og avløpsanlegg.

Det er derfor i budsjettet for vann og avløp (selvkost) foreslått midler til en halv stilling, for å kunne ansette en med teknisk fagskole (prosesseteknikk) i en 3 årlig prosjektstilling. Denne stillingen er tenkt slått sammen med en halv stilling for tilsyn med private avløpsanlegg. Det blir da mulig å ansettes en person i en 3 årlig prosjektstilling med stillingsprosent 100 %. Dette samsvarer også med Fylkesmannens høringssvar til hovedplan vann og avløp datert 31.05.2017. Sitat»

I punkt 5.12 *Andre utslipp* antar vi at det i kulepunkt 2 vises til mindre avløpsanlegg med eller uten egen utslippstillatelse. Det fremkommer at kommunen kan pålegge utbedringer med hjemmel i forurensningsloven, eller med bakgrunn i lokal forskrift. Fylkesmannen kunne ikke finne en lokal forskrift for Lyngen kommune som regulerer mindre avløpsanlegg.

Som det fremkommer av forurensningsforskriftens kapittel 12 *Krav til utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende*, | 12-16 *Forholdet til eksisterende utslipp*, kan kommunen i forskrift bestemme at slike avløpsanlegg, etablert før 01.01.2007, er ulovlige etter en fastsatt frist. Forskriften kan gjelde hele kommunen eller deler av denne.

Fylkesmannen anbefaler Lyngen kommune å benytte seg av denne muligheten for å få sanert mindre avløpsanlegg som ikke fungerer/reuser i henhold til kravet, jf. § 12-9.

«

Se egen sak angående finansiering av tilsyn med mindre avløpsanlegg og gebyr.

Generelt vil en sammenslåing av vannverk bidra til lavere drift og vedlikeholdskostnader for vanninntak, dammer, magasin og renseanlegg. I en liten kommune er det også vanskelig å få tak i kvalifisert driftspersonell. Og færre vannverk vil også medføre at det ikke trengs å ansettes flere for å drifte vannverkene.

Prioriteringer fra 2017

Kap. 8.10		Prioritering av aktuelle tiltak hovedplan vann og avløp			Rød= Avløp	Kommentar til endring
Vedtatt 2017 i Lyngen formannskap i sak 42/17 og sendt på høring 25.04.2017						
Prioritert	Tiltak	Total kostnad	Kommentar	År for utførelse	Utført 2017/2018	
1.	Ny hovedvannkilde til Lyngseidet (Kvalvikelva)	500000	Forprosjekt/ detaljplan	2017	JA 2018	
2.	Rehabilitering dammen i Reinelva Sør-Lenangen	400000		2017	JA 2017	
3.	Reservevannkilde Furuflaten	400000	Forprosjekt/ detaljplan	2017	JA 2018	Grunnvann vurdert, prøvepumping 2019
4.	Utvide drikkevannsforsyning 2 km Årøybukt til Skinnelva	100000	Forprosjekt/ detaljplan	2017		Tas sammen med samlet vurdering for strekningen Skinnelva til Fastdalen
5.	Drenering vannkummer Nord-Lenangen	400000		2017		Kartlegging av kummer utført 2018, om aktuelt tas det over drift
6.	Vurdering av ny vannkilde Elvejord (Fastdalselva)	200000	Forprosjekt/ detaljplan	2017		Tas etter at vurdering strekningen Lyngseidet - Furuflaten er avklart
7.	Forbehandling (fargefjerning) før UV-behandling i Årøybukt	800000	Vurderes om nødvendighet sammen med vurdering ny vannkilde Fastdalen	2018		Utgår - ikke aktuelt, ingen unormal endring i fargetallet de siste 5 årene
8.	Forleng vannledning Solvollveien i Furuflaten	500000		2018	JA 2018	
9.	Lattervikåsen oppgradering pumpestasjon	200000		2018		
10.	Oppgradering/ utvidelse med nytt UV-anlegg i Årøybukt	600000	Utføres sammen med tiltak fargefjerning evt ny vannkilde Fastdalselva i hht forprosjekt 2017	2018		Tas etter at vurdering strekningen Lyngseidet - Furuflaten er avklart
11.	Furuflaten Nord nytt avløpsanlegg	800000		2018	Ja forprosjekt 2018	
12.	Etablering av nytt avløpsanlegg Lenangøyra	200000	Forprosjekt/ detaljplan	2018	Resipinet-undersøkelse 2018	Utgår - ikke aktuelt, i henhold til resipinetundersøkelse
13.	Utskifting hovedvannledning Stigen Rottenvik	500000		2019		Utsettes til etter at ny vannforsyning er etablert til Lyngseidet.
14.	Etablering av nytt avløpsanlegg Rottenvik	3000000		2019		Utsettes til etter at Stigen er ferdig og avløp i sentrum på Lyngseidet er tilknyttet avløpsanlegg.
15.	Spredt avløp Lyngseidet sentrum (sanering)	500000		2019		
16.	Utskifting hovedvannledning Eidebakken - Golan	300000		2020		Avhengig av ny vannforsyning til Lyngseidet
17.	Sanering/utskifting vannledning Stigenveien	200000		2020		
18.	Spredt avløp Lyngseidet nord	800000		2020		Oppprioritert, da ikke så avhengig av sentrumsplan (Lyngenløftet)
19.	Oppgradering pumpestasjon Mo	200000		2020	JA utført 2016	
20.	Nytt UV-anlegg Sør-Lenangen	1000000		2020		Ikke nødvendig
21.	Oppgradering/utvidelse av vannverket i koppangen	800000	Nytt bygg med komplett utstyr	2021		Nytt bygg utsettes, bruker penger på nytt vanninntak
22.	Spredt avløp Lyngseidet sør (sanering)	1000000		2021		
23.	Ny hovedvannledning Bekkstrand	500000		2022		Tas sammen med ny avløpsledning
24.	Nytt UV-anlegg Nord-Lenangen	400000		2024		Ikke aktuelt
25.	Ny sil og automatikk for vannbehandling i Nord-Lenangen	500000		2024	Ja delvis utført 2017	
26.	Nytt UV- anlegg Lyngseidet	1000000		2026		Ikke aktuelt

Forslag ny prioriteringsliste 2019-2022

Prioritert	Tiltak	Total kostnad	Kommentar	År for utførelse
Blå = vann				
Forslag omprioritering tiltak hovedplan vann og avløp 2019-2022				
1.	Ny hovedvannkilde til Lyngseidet (Kvalvikelva) og Furuflaten	500000	Detalj-prosjektering	2019
2.	Prøvepumping for grunnvann i Furuflaten	300000	Detalj-prosjektering	2019
3.	Lattervikåsen oppgradering pumpestasjon	200000		2019
4.	Furuflaten Nord nytt avløpsanlegg. Ledningsnett Bekkstrand og Lyngdalsbukta	2500000	Detalj-prosjektering og utbygging	2019
5.	Ledningsnett og pumpestasjon Stigen	2700000	Utbygging	2019
6.	Vann og avløp forlengelse Solbakken boligfelt Lyngseidet	1000000	Detalj-prosjektering og utbygging	2019
7.	Detaljprosjektering vannforsyning Lyngseidet - Furuflaten	500000	Detalj-prosjektering	2019
8.	Sanering spredt avløp Lyngseidet sentrum, forprosjekt	500000	Forprosjekt	2019
9.	Vannledning Drabeng til Fastdalen	1500000	Detalj-prosjektering og utbygging	2019
11.	Sanering spredt avløp Lyngseidet sentrum	500000	Detalj-prosjektering	2020
12.	Pumpestasjon/Slamavskiller Bekkstrand og Lyngdalsbukta	2500000		2020
13.	Pumpestasjon/Høydebasseng) Vannforsyning Lyngseidet, (Ledning) Vannforsyning Lyngseidet og Ledning Kvalvika - Furuflaten	11500000		2020
14.	Grunnvannsanlegg Furuflaten	1500000		2020
15.	Pumpestasjon/Høydebasseng) Vannforsyning Lyngseidet, (Ledning) Vannforsyning Lyngseidet og Ledning Kvalvika - Furuflaten	11500000		2021
16.	Grunnvannsanlegg Furuflaten	1500000		2021
17.	Ny hovedvannkilde Lyngseidet til Rottenvik	500000	Detaljprosjekting	2021
18.	Ny hovedvannkilde Lyngseidet til Rottenvik	2000000	Utbygging	2022
19.	Driftsovervåkning vann og avløpsanlegg			
20.	Spredt avløp Lyngseidet sør (sanering)	2500000	Avhengig av sentrumsplan for Lyngseidet	2022
21.	Spredt avløp Lyngseidet sentrum (sanering)	2500000	Avhengig av sentrumsplan for Lyngseidet	2022
22.	Etablering av nytt avløpsanlegg Rottenvik	3000000		
23.	Utskifting hovedvannledning Stigen - Rottenvik	500000		
24.	Vurdering av ny vannkilde Elvejord (Fastdalselva) og Utvide drikkevannsforsyning 2 km Årøybukt til Skinnelva	300000	Tas sammen med samlet vurdering for strekningen Skinnelva til Fastdalen	
25.	Utskifting hovedvannledning Eidebakken - Golan	300000	?	
26.	Sanering/utskifting vannledning Stigenveien	200000	Må omprioriteres dersom vi blir plaget med lekkasjer	
27.	Ny sil og automatikk for vannbehandling i Nord-Lenangen		Delvis utført	

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
121/18	Lyngen formannskap	15.11.2018

Delegert myndighet og oppstart prosjekt tilsyn mindre avløpsanlegg

Henvisning til lovverk:

Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften), FOR-2004-06-01-931

Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven), LOV-1981-03-13-6

Vedlegg

- 1 Forskrift om mindre avløpsanlegg
- 2 Notat finansiering og gebyralternativer Lyngen kommune tilsyn mindre avløpsanlegg

Rådmannens innstilling

- Rådmannen gis delegert myndighet til Kap. 12 i forurensningsforskriften, §12-1 til §12-17, krav til utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende.
- Lyngen kommune sender på høring lokal forskrift for utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende. (Forskrift mindre avløpsanlegg)
- Lyngen kommune setter i gang prosjekt for tilsyn med mindre avløpsanlegg.
- Gebyr foreslås fakturert som en fast andel av årsgebyret, det vises til notat fra TROVA, prosjekt 1027, datert 22.10.2018. Dvs. årsgebyret er delt i en tømmedel og en myndighetsdel. Gebyrets størrelse for myndighetsdelen/ tilsyn er for 2019 beregnet til kr. 403, pr slamavskiller/mindre avløpsanlegg.
- Gebyrintektene basert på selvkostprinsippet føres på eget fond.

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres

Kr _____ søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan _____ - _____

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Kommunene har fått delegert myndighet etter forurensningsforskriften kap.12, som gjelder utslipp av sanitært avløpsvann fra mindre avløpsanlegg (<50 pe). Kommunene har myndighet til å gi tillatelser til utslipp. Det følger av delegert myndighet at kommunen også har ansvar for å føre tilsyn med at utslipp er i samsvar med krav gitt i utslippstillatelsen. Etter forurensningsloven har kommunen plikt til å føre tilsyn.

Arbeidet i henhold til forurensningsforskriften, samt kravene i drikkevannsforskriften forutsetter utbedring av avløpsforholdene i spredt bebyggelse, både for å bedre vannkvaliteten og for å redusere faren for forurensning..

Lyngen kommune er kommet i gang med å håndtere utslippssøknader og gi tillatelser. Lyngen kommune er ikke kommet i gang med registrering eller tilsyn av mindre avløpsanlegg. Her må vi først starte med registrering av tilstand på eksisterende anlegg.

Kvaliteten på avløpsanlegg er ofte gjenstand for diskusjon, fordi dette er et fagfelt hvor det er begrenset tilgang på kursing og derav ofte manglende kunnskap og kompetanse og fordi anleggene i stor grad er nedgravd, er det komplisert å rette opp feil og mangler i ettertid. Bruk av tilsyn i forbindelse med etablering vil øke fokus på kvalitet.

Det er behov for å følge opp klager fra befolkningen på utslipp av sanitært avløpsvann. Lyngen kommune mottar i løpet av et år flere klager på «naboens kloakkutslipp».

Ut i fra likhetsprinsippet blir det vanskelig å følge opp bare disse, men ønskelig å føre tilsyn med alle private avløpsanlegg.

Lyngen kommune bør derfor starte opp et prosjekt med tilsyn og kontroll av mindre avløpsanlegg.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Hovedplan vann og avløp ble vedtatt i Lyngen formannskap i sak 42/17 og sendt på høring 25.04.2017.

Fylkesmannens høringssvar til hovedplan vann og avløp datert 31.05.2017.

Sitat»

I punkt 5.12 *Andre utslipp* antar vi at det i kulepunkt 2 vises til mindre avløpsanlegg med eller uten egen utslippstillatelse. Det fremkommer at kommunen kan pålegge utbedringer med hjemmel i forurensningsloven, eller med bakgrunn i lokal forskrift. Fylkesmannen kunne ikke finne en lokal forskrift for Lyngen kommune som regulerer mindre avløpsanlegg.

Som det fremkommer av forurensningsforskriftens kapittel 12 *Krav til utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, hytter og lignende*, | 12-16 *Forholdet til eksisterende utslipp*, kan kommunen i forskrift bestemme at slike avløpsanlegg, etablert før 01.01.2007, er ulovlige etter en fastsatt frist. Forskriften kan gjelde hele kommunen eller deler av denne.

Fylkesmannen anbefaler Lyngen kommune å benytte seg av denne muligheten for å få sanert mindre avløpsanlegg som ikke fungerer/reuser i henhold til kravet, jf. § 12-9.

Lovhjemmel

I §2 punkt 5 i Forurensningsloven, LOV-1981-03-13-6 står det:

«Kostnadene ved å hindre eller begrense forurensning¹ og avfallsproblemer skal dekkes av den ansvarlige for forurensningen eller avfallet.⁷ « som underliggende prinsipp gjelder da at forurensere skal betale for arbeidet kommunen har i forbindelse med tilsyn av mindre avløpsanlegg.

Vi har konferert litt med Tromsø kommune.

Vann og avløp i Tromsø kommune har ikke en egen, konkret forskrift om kontrollgebyr for kontroll av mindre avløpsanlegg e.l. , da dette er ikke påkrevet. Det nærmeste Tromsø kommune har er forskrift om utslipp fra mindre avløpsanlegg, Tromsø kommune:

<https://lovdata.no/pro/#document/OV/forskrift/2012-08-29-1466>, men den berører ikke selve kontrollgebyret.

Retten til å innkreve kontrollgebyr er sentralt hjemlet i forurensningslovens § 52a og forurensningsforskriften § 11-4 (se under). Størrelsen på kontrollgebyret sies det noe om i § 11-4, siste setning. Hos oss fremgår størrelsen på dette gebyret av kommunes GEBYRREGULATIV: <https://www.tromso.kommune.no/getfile.php/4152061.1308.qnktiwqit7sqqq/Gebyrregulativ+Byutvikling+2018+vedtatt+oppdatert.pdf> som vedtas årlig, bl.a. for Vann og avløpsgebyrer og kontrollgebyr, kapittel 19 her: <https://www.tromso.kommune.no/getfile.php/4192612.1308.jbklqtbjpbwijnw/Betalingssetter+2018.pdf>

I § 11-4 Kommunale saksbehandlings- og kontrollgebyrer i forurensningsforskriften, står det: « Kommunen kan gi forskrift om gebyrer for egen behandling av eksisterende tillatelser, påslippsvedtak etter § 15A-4, behandling av søknad etter § 12-4, § 13-4 og § 15-4, for saksbehandling etter lokale forskrifter, **og for kontrolltiltak** som gjennomføres for å sikre at kapittel 11 til 16 eller vedtak i medhold av disse kapitlene blir fulgt. Gebyrene settes slik at de samlet ikke overstiger kommunens kostnader ved saksbehandlingen eller kontrollordningen, jf. forurensningsloven § 52a.»

Med bakgrunn i hvordan dette er behandlet i Tromsø kommune foreslår administrasjonen at gebyr for tilsyn og kontroll med private avløpsanlegg tas inn i Lyngen kommunes gebyrregulativ i forbindelse med budsjettbehandlingen for 2019. Slik at vi har mulighet til å starte opp prosjektet med tilsyn og kontroll av avløpsanlegg i 2019.

Vi foreslår også at forskrift om mindre avløpsanlegg sendes på høring.

Økonomiske konsekvenser

Gebyr foreslås fakturert som en fast andel av årsgebyret, det vises til notat fra TROVA, prosjekt 1027, datert 22.10.2018.

Alle satser er eks. mva. og må avklares med kommunerevisjonen (KomRev Nord). Inntil videre anbefales likevel å bruke et tidsforbruk på 4,4 timer pr tilsyn inklusive oppfølging anses som reelt. Hvorvidt timerate på kr. 550 eks. mva. er tilstrekkelig må vurderes.

Disse inntektene skal uansett legges på eget fond og det er viktig at eventuelt underforbruk eller merforbruk kan/skal reguleres årlig som andre satser.

Vi har to alternativer for gebyrsats og i alternativ 1 er det 4 år mellom hvert tilsyn og i alternativ 2 er det 6 år mellom hvert tilsyn..

Foreslått tidsbruk og timepriser for Lyngen

Antall boliger	551	2 420	1 333 420	4,4 time pr tilsynssak)
Antall fritidsbolige	275	2 420	665 500	4,4 time pr tilsynssak)
	826	Sum =	1 998 920	

Alternativ 1 Med 4 års syklus og lav timesats kr. 550 blir dette følgende

Antall år tilsynsaksjon	4	207	(antall saker pr. år)
Ressurs pr. år		499 730	

Alternativ 2 med 6 års syklus og timepriser kr. 550 for Lyngen

Antall år tilsynsaksjon	6	138	(antall saker pr år)
Ressurs pr. år.		333153	

Alternativ 2 gir et fast årlig gebyr på kr. 403,- (2420 pr tilsyn/6 år)

Miljøkonsekvenser

- bidra til et bedre vannmiljø

Folkehelse/friluftsliv

- bidra til et miljømessig tryggere liv for seg selv og sine etterkommere
- bidra til å påvirke samfunnets/brukernes forhold til livskvalitet og miljøspørsmål

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Hvem skal utføre tilsyn:

Det er Lyngen kommune som forurensningsmyndighet som skal utføre tilsyn med mindre avløpsanlegg. Denne retten kan ikke delegeres til private selskap eller personer jf. forurensningsloven § 50.

Prosjektet tilsyn mindre avløpsanlegg skal omfatte.

- Ansvar for å kurse utbyggere, entreprenører og byggefirma.
- Utarbeide kommunal forskrift for mindre avløpsanlegg
- Ansvarlig for å registrere hvem som har mindre avløpsanlegg.
- Ansvarlig for å registrere oppbyggingen/kvaliteten på det enkelte anlegget for mindre avløp.
- Vurdere mulighet for samarbeid med nabokommuner
- Informasjon
- Velge system for håndteringa av data
- Utføre tilsyn med mindre avløpsanlegg

Referanser: Noe av teksten er hentet fra: Norsk Vann sitt KURS i kommunalt tilsyn av mindre avløpsanlegg.

Vedlegg:

1. Notat – foreløpig, 22.10.2018 TROVA
2. Forskrift om mindre avløpsanlegg, Multiconsult

NOTAT

OPPDRAAG	Forskrift om mindre avløpsanlegg	DOKUMENTKODE	10204988-RIVA-NOT-001
EMNE	Forskrift	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAAGSGIVER	Lyngen kommune	OPPDRAAGSLEDER	Gert Sande
KONTAKTPERSON	Berit Jegervatn	SAKSBEHANDLER	Simone Hoogeveen
KOPI		ANSVARLIG ENHET	Multiconsult ASA

SAMMENDRAG

Dette notat gir et forslag til lokal forskrift om utslipp fra mindre avløpsanlegg for Lyngen kommune.

Innhold

- § 1 Formål
- § 2 Virkeområde for lokal forskrift
- § 3 Definisjoner
- § 4. Krav til avløpsnett
- § 5 Krav til renseseffekt / utslippskrav
- § 6 Lukt
- § 7 Krav til prosjektering og utførelse av rensenanlegg
- § 8 Krav til utslippssøknad, dokumentasjon og saksbehandling
- § 9 Utslippssted
- § 10 Krav til drift og vedlikehold
- § 11 Tilsyn og kontroll
- § 12 Ikrafttredelse

00	24.08.2018	Førstegangs innsending	Simone Hoogeveen	Gert Sande	Gert Sande
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

Forskrift

§ 1 Formål

Det forskriftet setter krav til tekniske løsninger og utslipp ved etablering av nye utslipp, vesentlig økning av eksisterende utslipp og rehabilitering/ending av mindre avløpsanlegg i Lyngen kommune.

Forskriftet skal forenkle kommunens saksbehandling i forbindelse med utslipp fra mindre avløpsanlegg, og fastsette egne krav til avløpsløsninger slik at hensynet til resipienten, drikkevannsanlegg og brukerinteressene ivaretas.

§ 2 Virkeområde for lokal forskrift

Forskriftet gjelder utslipp av sanitært avløpsvann fra bolighus, fritidsbebyggelse, bedrifter og andre virksomheter, med innlagt vann i Lyngen kommune, og hvor utslippet ikke overstiger 50 pe, jfr. forurensningsforskriftens § 12-1. Unntatt er bebyggelse som er tilkoplek kommunalt avløpsanlegg.).

§ 3 Definisjoner

Definisjonene i forurensningsforskriftens §11-3 gjelder for dette forskriftet. I tillegg gjelder følgende:

Avløpsanlegg: Alle utvendige installasjoner som er nødvendige for å transportere sanitært avløpsvann til godkjent utslippssted.

Gråvann: Avløp fra kjøkken, bad og vaskerom (unntatt klosettavløp).

Hydraulisk kapasitet: Mengde vann som kan strømme gjennom jord per arealenhet.

Infiltrasjonskapasitet: Mengde avløpsvann som kan infiltreres per arealenhet.

Innlagt vann: Vann fra vannverk, brønn, systerneanlegg eller lignende som gjennom rør eller slange er ført innendørs.

Kjørbar vei: Vei som har tilfredsstillende snuplass og dessuten kurvatur, stigningsforhold, bredde og styrke til å tåle en tankbil for septiktømming. Det skal ikke være vegetasjon eller andre hindringer som hindrer adkomst for tankbil. Om vinteren må veien være brøytet og om nødvendig strødd. Hvorvidt en vei er kjørbær etter ovenstående, avgjøres av kommunen.

Personekvivalent, pe: Den mengde organisk stoff som brytes ned biologisk med et biokjemisk oksygenforbruk over fem døgn (BOF5) på 60 gram oksygen pr. døgn. Avløpsanleggets størrelse i pe beregnes på grunnlag av største ukentlige mengde som går til renseanlegget eller utslippspunkt i løpet av året, med unntak av uvanlige forhold som for eksempel skyldes kraftig nedbør.

Resipient: Vannforekomst som mottar forurensninger fra avløpsanlegg. Resipient for infiltrasjonsanlegg er grunnvann. Resipient for alle andre typer anlegg er normalt overflatevann (sjø, bekk, elv, innsjø og våtmark).

Svartvann: Avløpsvann fra vannklosett, eller andre kilder hvor urin og/eller fekalier normalt transporteres med vann.

Tot P: Total fosfor.

BOF₅: Biokjemisk oksygenforbruk over fem døgn. Innhold av organisk stoff.

SS: Suspendert stoff. Mål på innhold av partikler i avløpsvann.

§ 4. Krav til avløpsnett

Avløpsanlegget skal, uten at det medfører uforholdsmessig store kostnader, dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes med utgangspunkt i den beste tilgjengelige teknologi og fagkunnskap, særlig med hensyn til:

- Avløpsvannets mengde og egenskaper
- Forebygging av lekkasjer
- Begrensning av forurensninger av resipienten som følge av overløp

Det er ikke tillatt å montere avfallskvern på rørarrangement som tilknyttes mindre avløpsanlegg.

Som hovedregel tillates ikke tett tank som varig avløpsløsning. Kommunen kan vurdere å tillate tett tank i spesielle tilfeller. Tett tank skal kun benyttes for klosettavløp (svartvann). Det skal benyttes lavtspylende toalett, vakuumpolett eller tilsvarende. Tanken skal ha alarm for høy vannstand.

§ 5 Krav til renseseffekt / utslippskrav

Utløpsvannet fra avløpsanlegget skal ikke overstige følgende verdier:

Type resipient	Parameter	Maksimum utløpskonsentrasjon	Tilsvarende prosent rensesgrad
Utslipp til sjø	Suspendert stoff (SS)	< 180 mg/l	20%
Infiltrasjonsanlegg	Total fosfor (Tot P)	< 4,0 mg/l	60 %
	Organisk stoff (BOF ₅)	< 75 mg/l	70 %
Utslipp til elv, bekk eller fersk vann	Total fosfor (Tot P)	< 4,0 mg/l	60 %
	Organisk stoff (BOF ₅)	< 75 mg/l	70 %

§ 6 Lukt

Avløpsanlegget skal dimensjoneres, bygges, drives og vedlikeholdes på en slik måte at omgivelsene ikke utsettes for sjenerende lukt.

§ 7 Krav til prosjektering og utførelse av renselanlegg

Foretak som prosjekterer eller utfører avløpsanlegg omfattet av dette forskriftet skal være kvalifisert innenfor fagområdet. Dette gjelder både for søknad, prosjektering, utførelse og kontroll.

Valgt rensemetode må tilfredsstillende krav til renseseffekt og utslippskrav som framkommer i §5. Praktisk utførende skal kunne dokumentere nødvendig kompetanse for utførelse av arbeidet.

Når avløpsanlegget er ferdig bygget må ferdigmelding sendes til kommunen.

§ 8 Krav til utslippssøknad, dokumentasjon og saksbehandling

Hvert anlegg godkjennes individuelt i forbindelse med behandling av utslippssøknad.

Alle renseanlegg skal ha dokumentasjon på at anerkjent dimensjonering og utforming er benyttet. For de anleggstyper der VA-miljøblad er tilgjengelige, skal renseanlegget prosjekteres og bygges etter siste versjon av disse.

Dersom gjeldende dimensjoneringskriterier fravikes, kan utslippssøknaden avvises. Alternativt kan det gis en midlertidig utslippstillatelse på særskilte vilkår.

Slamavskiller skal ha dokumentasjon på at anlegget tilfredsstillers NS-EN 12566-1. For utslippsledning fra slamavskiller til sjø skal det gis prosjekteringsdokumentasjon, tegninger og beskrivelser av hvor dypt utslippet skal føres under laveste vannstand.

Slamavskillere skal plasseres slik at den kan tømmes hele året med tankbil. Avstanden fra kjørbær vei til slamavskillere skal maksimalt være 40 m. Høydemeter 6m.

Minirensanlegg: Med minirensanlegg menes prefabrikkerte avløpsanlegg bygget for å rense sanitært eller kommunalt avløpsvann med dokumentert rensegrad. Anleggene monteres på fabrikk før levering. Renseanlegg for gråvann regnes ikke som minirensanlegg.

Minirensanlegg skal ha dokumentasjon på at anlegget tilfredsstillers NS-EN 12566-3. Dokumentasjon for prøvingsprosedyre og behandlingseffekt skal også være etter denne standarden.

Infiltrasjonsanlegg: For renseanlegg som baseres på infiltrasjon i stedlige løsmasser (infiltrasjonsanlegg), skal det utføres grunnundersøkelser for å dokumentere følgende forhold:

- Infiltrasjonskapasitet
- Hydraulisk kapasitet
- Løsmassenes egenskaper som rensedium
- Risiko for forurensning av lokale drikkevannskilder
- Avstand til drikkevannskilder, overflatevann, ledningstraséer og grunnvann/fjell/tette lag

Dokumentasjon av infiltrasjonsanlegg skal utarbeides av nøytral fagkyndig med hydrogeologisk/jordfaglig kompetanse.

§ 9 Utslipssted

Utslipssted for avløpsvann fra avløpsanlegg skal lokaliseres slik:

- Utslipp til sjø skal normalt etableres minimum 2 meter under laveste vannstand, tilsvarende 4 meter under nullnivået for NN 2000 (tilnærmet middelvannstand).
- Utslipp til elv/bekk skal kun forekomme til vassdrag med helårs vannføring, jf. § 3 i vannressursloven.
- Utslipp til ledning for jordbruksdrenasje skal kun forekomme dersom den munner ut i resipient med årssikker vannføring.
- Utslipp til stedlige løsmasser ved utslipp av rensed avløpsvann.

Utslipssted for avløpsvann fra avløpsanlegg skal for øvrig lokaliseres og utformes slik at virkningene av utslippet på resipienten og inngrep i naturen blir minst mulig, samt at konflikt med andre interesser unngås. Utslippet skal ikke medføre fare for forurensning av drikkevann.

§ 10 Krav til drift og vedlikehold

Eier av anlegget er ansvarlig for at anlegget drives, vedlikeholdes og tømmes. Slamavskillere og tette tanker skal tømmes iht. kommunal tømmeordning. Minirensanlegg tømmes iht. kommunal tømmeordning, eller iht. retningslinjer fra leverandøren.

Det skal foreligge særskilt service/vedlikeholdsavtale med godkjent foretak for alle anleggstyper, jf. tekniske bestemmelser. Godkjente foretak kan være leverandører/produsenter av renseløsninger, eller annet kvalifisert foretak. Service-/vedlikeholdsforetak skal sende rapport for anlegg med service- og vedlikeholdsavtale til kommunen, innen 1. februar året etter utført service/vedlikehold.

Service/vedlikehold skal minimum utføres med følgende tidsintervall:

- Minirensanlegg: 2 ganger pr. år
- Våtmarksfilter / filterbedanlegg: 2 ganger pr. år
- Prefabrikkerte gråvannsanlegg: 1 gang pr. år

Slamavskillere: slamavskillere og tette tanker skal tømmes iht. kommunal tømmeordning.

Minirensanlegg: minirensanlegg tømmes iht. kommunal tømmeordning, eller iht. retningslinjer fra leverandøren. Rapportskjema for slamtømming skal fylles ut og oppbevares påegnet sted ved anlegget, f.eks. i styringsskapet.

Infiltrasjonsanlegg: For avløpsanlegg med infiltrasjon i grunnen skal det gjennomføres en tilstandsvurdering av anlegg 1 gang hvert 10. år.

§ 11 Tilsyn og kontroll

Kommunen er tilsynsmyndighet og fører tilsyn med at anlegget driftes og vedlikeholdes slik at det svarer til hensikten.

§ 12 Ikrafttredelse

Dette forskriftet trer i kraft fra xx.xx.2018

Notat - foreløpig

Fra:	Jan Stenersen, TroVA AS		
Til:	Berit Jegervatn, Lyngen kommune		
Kopi:			
Prosjekt:	Spredt avløp		
Tema:	Gebyr-alternativer tilsyn		
Prosj.nr.:	P1027	Dato:	22.10.2018

Nedenfor er de ulike gebyrer som kreves i tilsvarende kommuner i Lyngen-området oppsummert. I tillegg er det satt inn tall fra Tromsø og Narvik kommune som har jobbet mer bevisst innen dette området og hvor det særlig for Narvik kommune er kalkulert ganske nøyaktig hvordan dette skal finansieres.

Tabell nedenfor viser status for noen kommuner.

Gebyr - beskrivelse	Lyngen	Storfjord	Kåfjord	Balsfjord	Skjervøy	Karlsøy	Tromsø	Narvik
Slamtømming bolig	1039	1038	2035	1830	831	1800	1901	960
Slamtømming fritsdbolig	533	133	1025	915	426	975	951	480
Utslippssøknad	3100	2635	2000	3784	1100 + medgått tid	6000	4039	5320
Tilsyn bolig /saksbehandler	Ikke angitt	916 kr/t	873 kr/t	725 kr/t	700 kr/t	1150 kr/time	3250	875
Tilsyn fritidsbolig/saksbeh.	Ikke angitt	916 kr/t	873 kr/t	725 kr/t	700 kr/t	1150 kr/time	2358	875

*) For Narvik er kr. 875 et årlig tilsynsgebyr

Vi skal ikke analysere all verden på de tallene som er tilgjengelig på de ulike kommunenes hjemmesider (gebyr regulativene), men prinsipielt så er tilsynsgebyr (fakturering) gjort på tre ulike måter.

Alternativ 1 – Det er et fast gebyr som faktureres i sin helhet når tilsyn er gjennomført (eks. Tromsø)

Alternativ 2 - Tilsyn faktureres etter medgått tid, men dette betyr at det kan bli fakturert ulike summer for tilsyn som kanskje oppfattes som like, men her vil f.eks. reisetid slå ut. Dette praktiseres av Karlsøy kommune

Alternativ 3 - Tilsyn faktureres som en fast andel av årsgebyret, dvs. årsgebyret er delt i en tømmedel og en myndighetsdel. Her har Narvik kommune lagd ei ordning der de skal rullere tilsyn hvert 6. år, dvs. $6 \times 875 \text{kr/år} = 5.250 \text{kr}$. pr tilsynssak.

For Lyngen kommune så er det nedenfor satt opp en beregning av hvilke kostnader man kan forvente (tidsbruk) og hvordan dette legges inn i gebyrregulativet.

Vurdering av betalingssats	Timer	Sats	Sum			
Planlegging av tilsyn	0,5	550	275			
Gjennomføring av tilsyn	1,1	550	605			
Tilsynsrapport	2,5	550	1 375			
Oppfølging	0,3	550	165			
	4,4		2 420	(behandlingskostnad pr. sak)		

Dette er i tabeller nedenfor satt inn med satser fra Troms, Narvik og beregnet sats for Lyngen for å vise hvordan dette slår ut.

Med satser som Tromsø kommune bruker:

Antall boliger	551	3 250	1 790 750	(brukt Tromsø kommunes' sats)
Antall fritidsboliger	275	2 358	648 450	(brukt Tromsø kommunes' sats)
	826	Sum =	2 439 200	

Tilsvarende med Narvik Vann sine satser:

Antall boliger	551	5 250	2 892 750	(brukt Narvik Vann's sats)
Antall fritidsboliger	275	5 250	1 443 750	(brukt Narvik Vann's sats)
	826	Sum =	4 336 500	

Og foreslått tidsbruk og timepriser for Lyngen

Antall boliger	551	2 420	1 333 420	4,4 time pr tilsynssak)
Antall fritidsboliger	275	2 420	665 500	4,4 time pr tilsynssak)
	826	Sum =	1 998 920	

Med 4 års syklus og lav timesats blir dette følgende

Antall år tilsynsaksjon	4	207	(antall saker pr. år)
Ressurs pr. år		499 730	

Alle satser er ekskl. mva. og må avklares med kommunerevisjonen (KomRev Nord)

Anbefaling:

Narvik Vann KF er veldig sammenlignbart og signaler fra Tromsø kommune er at deres satser er for lave. Inntil videre anbefales likevel å bruke et tidsforbruk på 4,4 timer pr tilsyn inklusive oppfølging anses som reelt. Hvorvidt timerate på kr.550 inkl. mva er tilstrekkelig må vurderes.

Disse inntektene skal uansett legges på eget fond og det er viktig at eventuelt underforbruk eller merforbruk kan/skal reguleres årlig som andre satser.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
122/18	Lyngen formannskap	15.11.2018

Vurdering kommunal overtakelse av Vartoveien og kostnader kommunale veier

Saken ble behandlet i Lyngen formannskap i møte 31.05.2018, sak 16/48 og det ble gjort følgende vedtak:

Saken utsettes og tas opp i forbindelse med høstens budsjettbehandling.

Henvisning til lovverk:

LOV-1963-06-21-23, sist endret [LOV-2017-05-11-26](#) fra 01.01.2018
§9 Vegstyremakt for kommunale vegar er kommunen.

Rådmannens innstilling

Vedtaket i sak 17/70 opprettholdes og dette medfører at Vartoveien ikke blir kommunal vei.

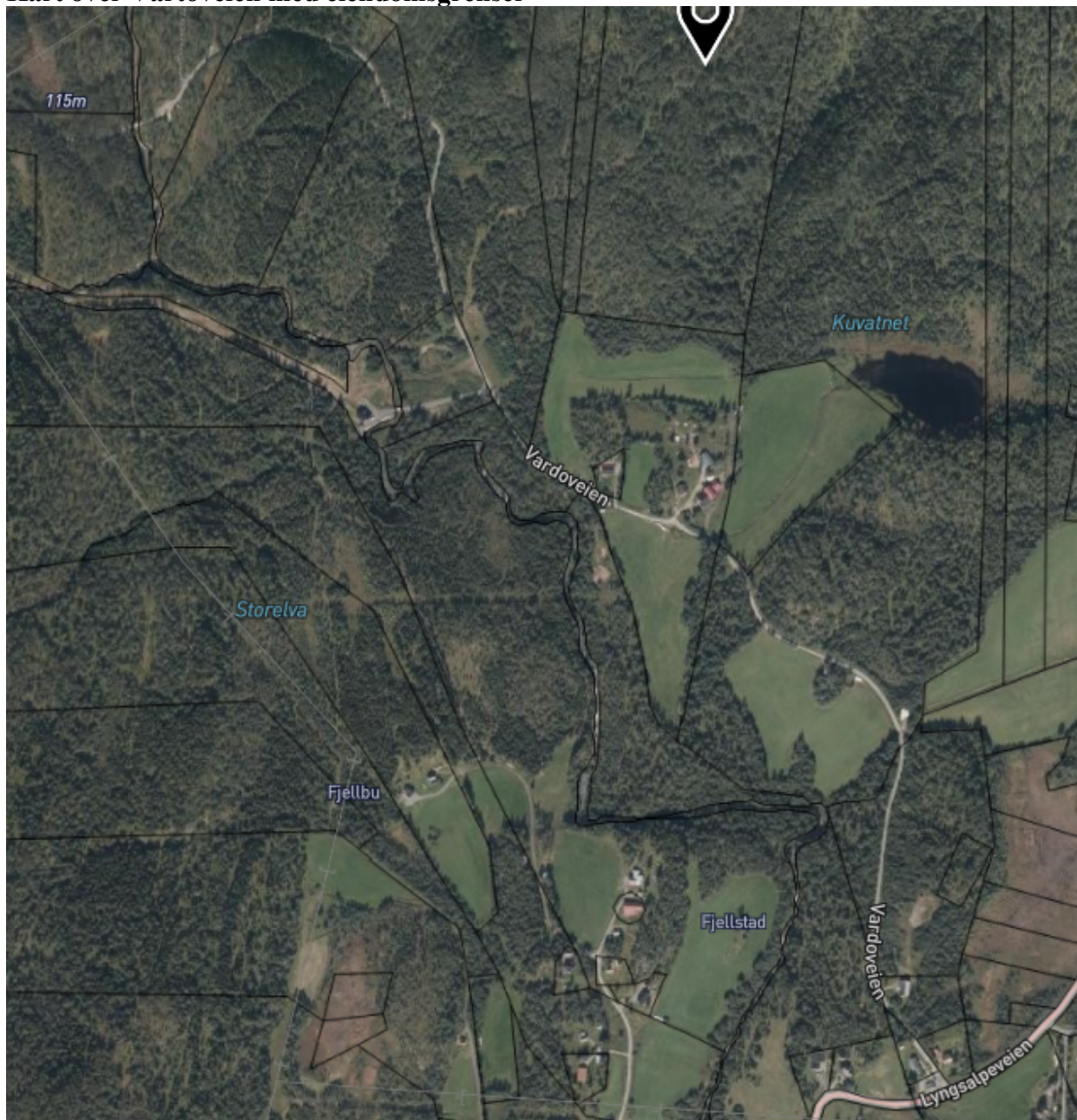
Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres

Kr søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan _____ - _____

Saksopplysninger

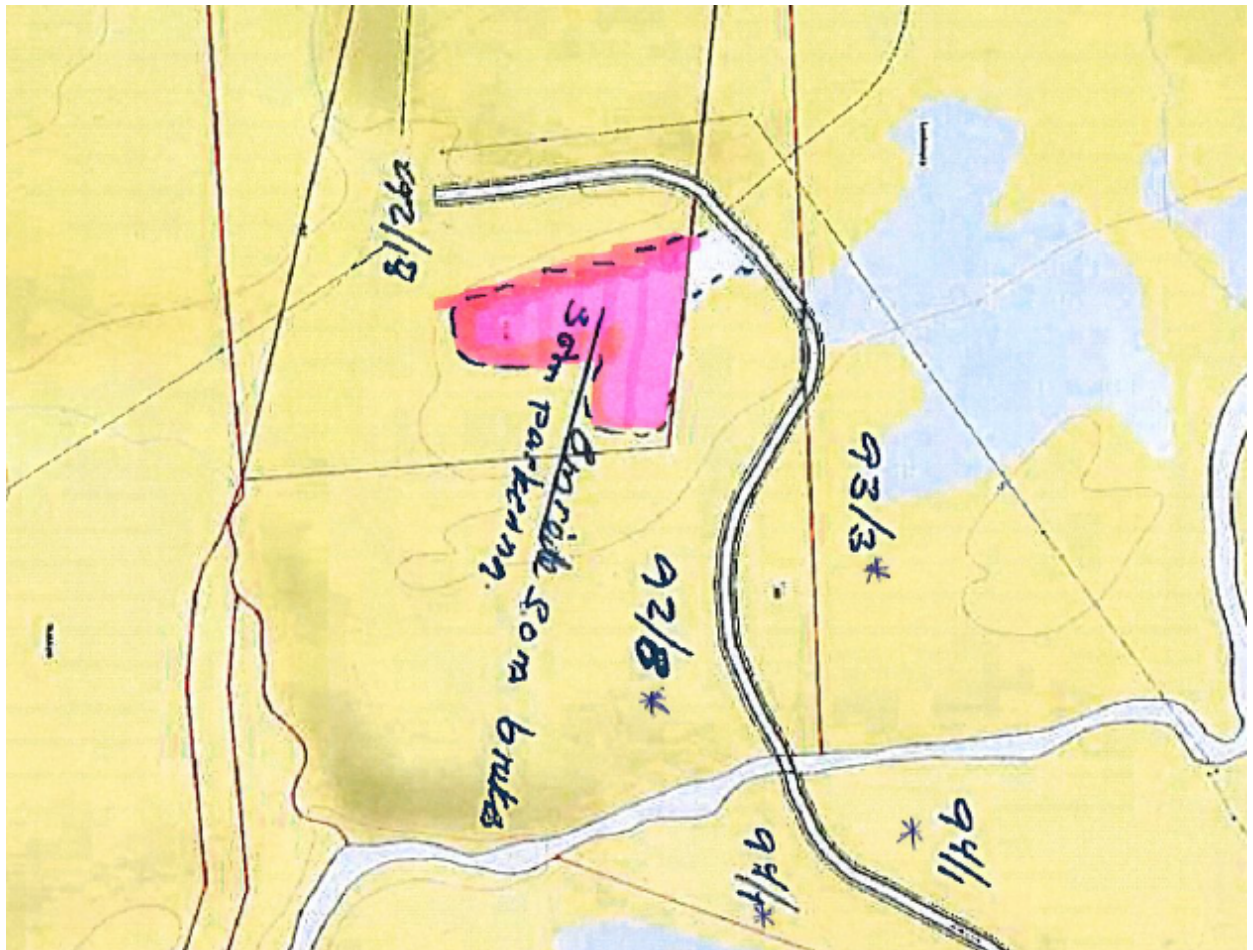
Kart over Vartoveien med eiendomsgrenser

Bakgrunn: Lyngen kraftlag ervervet, ved skjøte tinglyst i 1949, 10 parseller for oppføring av Rottenvik kraftlag. Samtidig ble Lyngen Kraftlag gitt rett til vederlagsfritt å anlegge adkomstvei m.v. i selgernes utmark. Adkomstveien ble opparbeidet i 1952. Troms Kraft Produksjon har etter hvert trådt inn i Lyngen Kraftlags rettigheter. Troms Kraft Produksjon (TKP) har ikke kjøpt veigrunnen. I 2007 ble det opprinnelige kraftverket nedlagt og det ble ført opp nytt kraftverk. TKP mener derfor at de ikke har behov for å benytte Vardo bru eller den del av veien som går over gnr. 94 bnr 15. TKP påpeker at Vardo veien og Vardo bru i mange år har vært benyttet av allmennheten og at Lyngen kommune har ytret ønske om å overta Vardoveien.

I løpet av 2017 og 2018 har det igjen vært forhandlinger og i forslag til avtale står det at Lyngen kommune overtar veien i den tilstand den befinner seg i. Lyngen kommune skulle også i forbindelse med avtalen få vederlagsfritt benytte parkeringsplassen som ligger på TKP sin eiendom, markert med rødt i bildet, som ligger på eiendom 92/18.

For å diskutere forslag til avtale ble det i møtet med TKP og Lyngen kommune den 20.06.2017 opplyst av Lyngen kommune ønsker å kjøpe den delen av 92/18 der parkeringsplassen ligger. Dette for å sikre oss at ikke LK oppgraderer veg og bru, uten å ha rettighet til parkeringsplassen som kommunens innbyggere bruker. Eventuelt at LK får forkjøpsrett. LK kan tilby 5 kr/m². Til opplysning ligger selve avkjøringen til parkeringsplassen på 92/8.

Troms Kraft Produksjon har nå blitt enige med grunneier angående eiendom 92/18, og har i den forbindelse tilbydd at Lyngen kommune vederlagsfritt får overta eiendom 92/8.

Lyngen kommune ønsker i forbindelse med overtakelse av rett til å benytte veigrunn også å få rett til å benytte nødvendig areal for vedlikehold på sidene av vegen (ca. 2 m på hver side av vegen). Dvs. Lyngen kommune ønsker ikke å direkte overta dagens avtale om rett til å bruke grunnen til vei, men ønsker også vederlagsfritt å få benytte vedlikeholds-areal til vei.

I forbindelse med overtakelsen har Lyngen kommune bedt om et årlig driftstilskudd fra Troms Kraft til vedlikehold av Vartoveien, fra FV311 og opp til den nye kraftstasjonen. Dette med bakgrunn i at inntil ..... fakturerte Lyngen kommune Troms Kraft for 50 % av drifts og vedlikeholdskostnaden for Varto veien.

Det har jevnlig vært forsøkt å lage ny avtale mellom Troms Kraft og Lyngen kommune vedrørende overtakelse av Varto veien, uten at det har ført frem.

Det har vært forhandlet litt frem og tilbake og på denne bakgrunn fremsetter Troms Kraft Produksjon følgende tilbud i e-post av 8. mai 2018:

1. Lyngen kommune overtar ansvaret for hele Vartoveien, inkl. Varto bru, fra fylkesvei 311 og oppover;
2. Lyngen kommune får vederlagsfritt overta den del av Troms Kraft Produksjons eiendom 92/18 som er markert med blått i nedenstående kart, ca. 12.955,34 m²;
3. **Lyngen kommune får vederlagsfritt benytte den del av parkeringsplassen som blir liggende på resteiendommen. Troms Kraft Produksjon forbeholder seg dog retten til selv å benytte denne del av parkeringsplassen ved behov, men selskapet skal da gi Lyngen kommune rimelig forhåndsvarsel. Troms Kraft Produksjon skal fortsatt ha veirett over Vartoveien og frem til sin resteiendom;**
4. Som gjenytelse for de vederlagsfrie rettigheter som følger av pkt. 2 og 3 ovenfor, forplikter Lyngen kommune seg til i) selv å utføre og bekoste oppgradering av Varto bru, ii) selv å ordne opp i forholdet med samtlige grunneiere som er berørt av Vartoveien og iii) selv å utføre og bekoste vedlikehold av Vartoveien.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Kommuneplanens arealdel

Området der parkeringsplassen ligger; eiendom 92/18, er i kommuneplanens arealdel Landbruks-,natur- og friluftsmål samt reindrift – nåværende. Og til parkering, SPA23 Varto Friluft/tur Eksisterende, samt SPA24 Varto Friluft/tur Eksisterende

Vedlikehold

Beboerne langs Vartoveien klager ofte på at Varto veien er dårlig vedlikeholdt, (ref. brev fra Edel Holm 14 juli 2016.)

Hun klager også på nedstøving og skit på hagegjerdet, og at plenen blir full av stein og skit.

Det ble asfaltert fra hovedveien og opp til ferista for å få bukt med problemet.

Deler av Varto veien er i svært dårlig forfatning.

Brua må opprustes.

Tilbydd tilskudd til brua, som fra TK var satt til kr 150000, er ca. halvparten av det det vil koste å reparere brua. Beregnet kostnad fra bygningsingeniør Arnt Larsen er kr. 300200. Her kommer nok tilleggskostnader på kr 80000. (26.06.2017). TKP har i e-post av 08.05.2018 trukket tilbudet om tilskudd til oppgradering av brua, og erstattet det med at Lyngen kommune vederlagsfritt får overta eiendom 92/18.

Økonomiske konsekvenser

Alle kostnader er hentet fra tilbudskonkurranser i Lyngen kommune, 2017.

For grusveier er det antatt nytt grusdekke hvert 5 år og beregnet brukt 20 m³ grus/ km vei. Til sammenligning har Fet kommune en standard som tilsier 50 m³ grus/km vei.

Tabell 1. Veier i Lyngen kommune

Veier i Lyngen kommune	km	m
Asfalterte	27	27000
Grusveier	21	21000

Tabell 2. Vedlikeholdskostnader Vardo veien.

Vedlikeholds-kostnader Vardo veien	Meter vei	Vegbredd e	Sum årlig sommerved -likehold	Vinter 35,2 kr/m	Sum vedlikeholdskostna d Varto
Til Vardo gård	800	4	15960	28160	44120
Videre inn i friluftsområder	1200	4	26240	42240	68480
Brøyting parkeringsplass					8000
Sum sommer og vintervedlikehold av Vartoveien			42200		120600

Tabell 3. Kostnader oppgradering av Vardo veien.

Kostnad oppgradering hele Vardo veien						
			Tilbud fra 2017 oppgradering Vardo veien. Ca 1000 m. Kr.	Oppgradering resterende del av Vardoveien, ca 500 m, 2017 priser	Bro beregnet til kr. 400000 - 600000	Sum
Oppgradering Vardo veien priser fra 2017.			417424	208712	500000	1126136
I tillegg kommer kostnader ved flytting av gjerder og felling av trær.						100000
Arbeider med grunnavstøelser og kontrakter. Ikke inkludert kostnad til kjøp av grunn						100000
Sum kostnad oppgradering og overtakelse av Vartoveien til kommunal vei						1326136

Tabell 4. Fremtidig beregnet kostnad opprustning kommunale veier i Lyngen kommune

Fremtidig beregnet kostnad opprusting av grus og asfaltveier						
Type	Total meter		Ferdig før 2018	Foreslått m opprustet	Beregnet kostnad	
Asfalterte veier	27000		2200	6200	3965589	Antar at 1/4 parten trenger ny asfalt og oppbygging med bærelag
Grus veier	21000		6510	4830	1960916	Antatt at det er behov for å ruste opp 1/3 av de grusveiene som ikke allerede er opprustet
Behov for penger til opprusting kommunale veier					5926505	
I tillegg eventuelt Vardo veien					1326136	

Tabell 5. Fremtidige beregnede kostnader sommer vedlikehold kommunale veier i Lyngen kommune.

Fremtidig beregnet kostnad sommervedlikehold av grus og asfaltveier					
	Kr/m	Antall meter	Sum behov sommervedlikehold		
Årlige sommer vedlikeholds-kostnader til grusing, høvling og rensk stikkrenner.	21,1	21000	443100	Kantrensk og stikkrenner kan gjøres med egen maskin, etter 2018	
Årlige sommer vedlikeholds-kostnader til lapping asfalt og rensk stikkrenner, antatt 5 kr/ m vei	5	27000	135000	Kantrensk og stikkrenner kan gjøres med egen maskin, etter 2018	
Sum årlig sommervedlikehold av grus og asfaltveier, uten Vardo				578100	
I tillegg kommer Vardo veien.				42200	
Sum årlig sommervedlikehold av grus og asfaltveier med Vardo				620300	

Tabell 6 -8 Fremtidig budsjettbehov alternativer uten Vartoveien, med hele Vartoveien eller med del av Vartoveien

Fremtidig budsjettbehov tjeneste 3321, art 12303 og 12304, ansvar 4410 som skal dekke drift eksisterende veier				
2018 og fremover	12303 Drift-sommer	12304, Brøyting	Sum totalt 12303 og 12304	
Budsjett eks kommunale veier	578100	2488000	3066100	

Fremtidig budsjettbehov tjeneste 3321, art 12303 og 12304, ansvar 4410 som skal dekke drift med overtakelse hele Vartoveien				
2018 og fremover	12303 Drift-sommer	12304, Brøyting	Sum totalt 12303 og 12304	Kostnadsøkning
Eks kommunale veier	578100	2488000		
Hele Vartoveien 2018 ca. 2 km	42240	70400		
Budsjett veier 2018 med hele Vartoveien	620340	2558400	3178740	112640

Fremtidig budsjettbehov tjeneste 3321, art 12303 og 12304, ansvar 4410 som skal dekke drift med del av Vartoveien				
2018 og fremover	12303 Drift-sommer	12304, Brøyting	Sum totalt 12303 og 12304	Kostnadsøkning
Vartoveien opp til Vartogård 850 m.	15960	28160		
Eks kommunale veier	578100	2488000		
Sum budsjett veier 2018 med del av Vartoveien	594060	2516160	3110220	44120

I tillegg kommer behov for opprustning som enten kan bevilges over eget prosjekt eller i tillegg til tjeneste 3321, art 12303 ansvar 4410.

Behov for penger til opprusting kommunale veier			5926505	
I tillegg eventuelt Vardo veien			1326136	

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Ingen andre enn at rekkverk og dekke på broen må repareres.

Miljøkonsekvenser

Bruk av naturen

Folkehelse/friluftsliv

Overtakelse av veien er et godt tiltak for folkehelsen

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Lyngen kommunestyre vedtok i sak 70/17 en reduksjon i vintervedlikehold av Vartoveien som medfører en innsparing i ramme 5 (teknisk sektor) på kr. 150000 pr år.

Dersom Vartoveien skal overtas av Lyngen kommune må det i fremtiden bevilges ca. 120000 kroner pr år til sommer og vintervedlikehold. Det må også bevilges 1,35 mill. kroner til oppgradering og overtakelse av veien fra Troms Kraft Produksjon.

Tilsvarende blir det med overtakelse av del av Vartoveien opp til Varto gård driftskostnader på 44120 kr/år og engangsopprustning på ca. kr. 310000.

Alternativet kan være at Lyngen kommune overtar hele Vartoveien og setter opp bom ved Varto gård, og det tas betaling for å kjøre videre. Betalingen skal dekke drift og vedlikehold av veien.

Et alternativ er at Rottenvik bygdelag får overta Vartoveien og kan selv bestemme hvordan de vil finansiere drift og vedlikehold av veien.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
123/18	Lyngen formannskap	15.11.2018

Søknad om forlenget brøyting av Einarvikveien

Henvisning til lovverk:

LOV-1963-06-21-23, sist endret [LOV-2017-05-11-26](#) fra 01.01.2018
§9 Vegstyremakt for kommunale vegar er kommunen.

Rådmannens innstilling

Brøyteroden for Einarvikveien forlenges ikke, men opprettholdes som i 2018.

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres

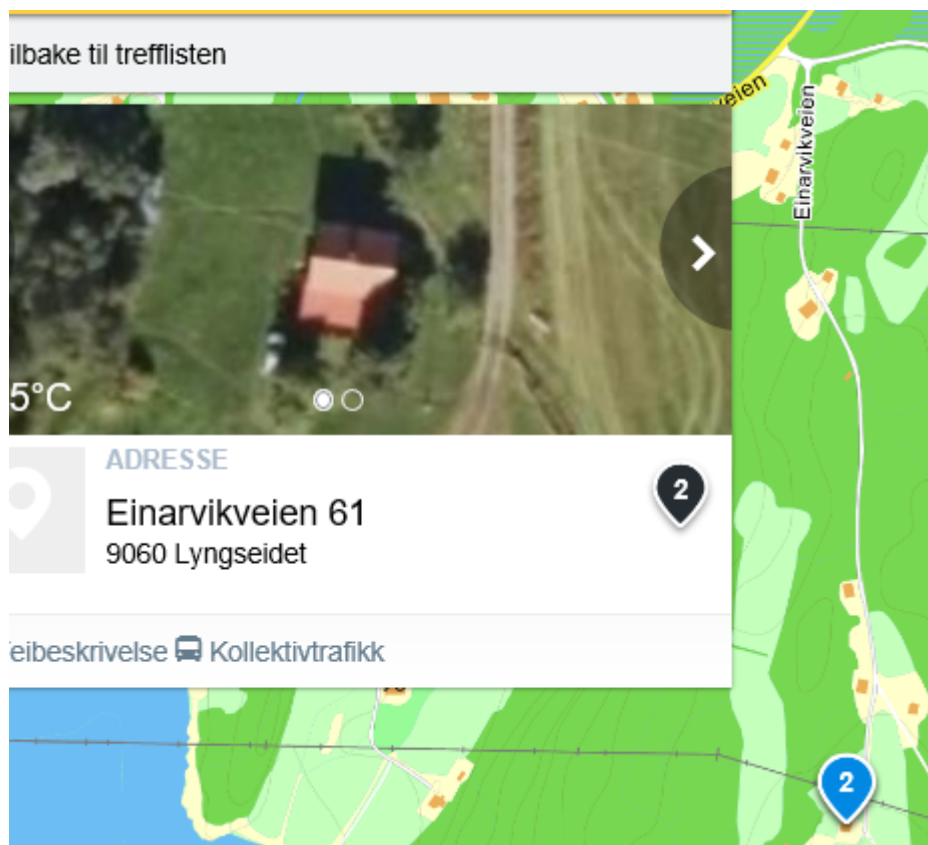
Kr _____ søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan _____ - _____

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Karl E. Wilhelmsen har søkt om at Lyngen kommune overtar ansvaret og kostnaden med brøyting frem til Einarvikveien nr. 61.

Han opplyser at det blir ca 400 m lengre å brøyte enn det som i dag brøytes.

Blå tykk strek viser hvor langt det brøytes i dag.

Økonomiske konsekvenser

Etter dagens brøyteanbud er kostnaden på 35,2 kr/ m og blir å utgjøre kr. 14000 kroner/år.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Karl E. Wilhelmsen har meldt flytting til Lyngen, men jobber fortsatt i Tromsø og eiendommen benyttes i dag til fritidseiendom.

Lyngen kommunestyre vedtok i sak 70/17 en reduksjon i vintervedlikehold av Vartoveien som medfører en innsparing i ramme 5 (teknisk sektor) på kr. 150000 pr år.

Med bakgrunn i at Lyngen kommunestyre har gått inn for reduksjon i brøytebudsjettet anbefales å ikke utvide brøyteroden for Einarvikveien.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
124/18	Lyngen formannskap	15.11.2018

Søknad om støtte til vedlikehold av Lassofjellveien

Henvisning til lovverk:

Vedlegg
1 Søknad

Rådmannens innstilling

Søknad om støtte til oppgradering av vei og montering av veilys i Lassofjellveien avslås.

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Lyngen kommune har mottatt søknad om støtte til oppgradering av veg og montering av veilys i Lassofjellveien.

Etter opplysninger i søknaden består feltet i dag av 10 husstander og over 40 innbyggere, der ca 1/3 er barn/ungdom. Veistrekningen har ikke status som kommunal, men brøytes av kommunen. Boligene langs veien er tilknyttet kommunalt vann og privat avløp.

Lyngen kommune har registrert Lassofjellveien å være 391 meter. Med grunnlag i matrikkelførte opplysninger ligger veistrekningen over 5 private eiendommer. Søker opplyser at veistrekningen var i slik tilstand at vintervedlikehold (brøyting) ikke lot seg gjennomføre på forsvarlig vis. Beboerne har derfor utført reparasjoner/oppgraderinger i egne regi og dekket alle utgifter forbundet med dette. Etter det Lyngen kommune forstår så er veistrekningen nå i tilfredsstillende stand slik at brøyting kan utføres uten fare for skade på materiell.

Strekningen har ikke veilys, noe som oppleves trafikkfarlig da veien også benyttes av myke trafikanter. Søknaden inneholder kostnadsberegning der det forutsettes at inntil 12 lyspunkter

monteres. Søker ber kommunen dekke beboernes direkte utgifter men dette, egeninnsats verdsatt til kr 15 000,- dekkes av søkerne.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Ingen

Økonomiske konsekvenser

Oppgradering av vei:

På bakgrunn av de kostnadene som fremgår av søknaden ber beboerne i boligfeltet om støtte på kr 391 000,- for utførte oppgraderinger av veien.

Montering av nye veilys:

På bakgrunn av kostnadsberegning gjort av søkerne vil direkte utgifter til montering av veilys bli kr 103 000,-. Dette beløpet bes dekket av kommunen.

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Oppgradering av vei og montering av veilys vil forbedre trafikksikkerheten.

Miljøkonsekvenser

Ingen negative konsekvenser

Folkehelse/friluftsliv

Bedre veistandard og lyssetting kan motivere til større fysisk aktivitet.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Kommunens har i dag avtale med privat entreprenør om vinterdrift av veistrekningen, utover dette ytes ikke kommunal bistand til drift eller vedlikehold.

Søker gir en oversiktlig fremstilling over utførte og planlagt tiltak. Ut fra en faglig vurdering anses tiltakene å være nødvendig for å opprettholde forsvarlig standard og trafikksikkerhet. Innvilgelse av omsøkte tilskudd kan imidlertid utøse krav om slikt fra flere hold. Da kommunens budsjettsituasjon for inneværende år samt økonomiplan for kommende år ikke gir rom for å finansiere slike tiltak finner rådmannen ikke grunn til å anbefale dekning av utgiftene som omsøkt.

Om politisk ledelse finner grunn til å stille midler fra disposisjonsfondet til slikt formål må dette anses å danne presedens.

Lassofjellveien 1-38
Lenangsstraumen
9068 Nord-Lenangen

Lyngen Kommune
9060 Lyngseidet

SØKNAD OM STØTTE TIL OPPGRADERING AV VEG OG OPPSETTING AV VEGLYS I ETABLERT BOLIGFELT

1 GENERELT

Lassofjellveien er et privat boligfelt i Lenangsstraumen, Nord-Lenangen.

Boligfeltet består i dag av 10 husstander på en avgrenset veirode på ca. 400 meters lengde som i dag utgjør Lassofjellveien. På veiroden bor det over 40 mennesker, der ca. 1/3 er barn/ ungdom.

Utbyggingen/ etableringen av feltet startet opp i begynnelsen av 1980-tallet, og på midten av 1980-tallet ble grusveien slutført og utgjør distansen som den har i dag. Avløp til hver husstand ble i samme tidsperiode knyttet opp med ett felles avløpsnett. Alt ble den gang finansiert på dugnad og egenkapital fra beboerne i feltet.

Det er ført kommunalt vann til boligfeltet.

Gjennom årenes løp har alt av vedlikeholdt knyttet til veg og avløp blitt gjort på dugnad og finansiert med egenkapital fra beboerne i byggefeltet. Inneværende år ble siste trinn i utskifting av kloakk – og avløpsnettet slutført, der de gamle 4" rørene er blitt skiftet ut med nye 6" rør. Utskiftingen har medført kostnader på omlag kr 460.000,- som er finansiert av oss beboerne i feltet.

2. LASSOFJELLVEIEN

De siste årene har veien i boligfeltet blitt betydelig nedkjørt og forverret med store hull i veibanen. Dette problemet har vi forsøkt å reparere ved å gruse deler av vegen, samt lappe i hullene. Denne løsningen har dessverre vist seg å være midlertidig da grusen forsvinner raskt og problemene dukker opp igjen. Samtidig har vi fått tilbakemelding fra brøytemannskapene om at vegen ikke blir brøytet fremover dersom det ikke blir gjort større utbedringer. Årsaken er at den ujevne vegen med deformasjoner og hull ødelegger skjæret på ploegen lesseapparat på brøytebil. Fravær av brøyting på vinteren og ufremkommelig vei, representerer en konkret sikkerhetsrisiko ifm. krisesituasjoner (**brann & ambulanse**).

Vi, beboerne i Lassofjellveien, har derfor nå sett oss nødt til å gjennomføre en større og mer permanent oppgradering av veien for å kunne ha kjørbare veier frem mot vinteren som kommer og de neste årene.

Oppgraderingen av vegen har medført;

- Kapping av kratt/ mindre busker og grøfting av veikantene – alt gjort på dugnad
- Utskifting av bærelag på enkelte områder av veiroden
- Asfaltering
- Kantgrusing mot asfaltkant – gjort på dugnad

De eksterne kostnadene knyttet til oppgraderingen av veien har kostet kr 313.000,- ekskl. mva (kr 391.000,- inkl. mva).

I tillegg kommer kratting, grøfting av vegen og kantgrusingen som er gjort med egeninnsats. Dette utgjør ca. 300 timer à kr 350,- pr. time = kr 105.000,-.

Med henblikk på de store kostnadene knyttet til vei og øvrig infrastruktur vi gjennom årenes løp har måttet egenfinansiere, samt overnevnte prosjekt, tillater vi oss å søke Lyngen kommune om;

Støtte på kr 391.000,- til inndekning av de eksterne kostnadene knyttet til oppgradering og asfaltering av Lassofjellveien.

3. VEILYS

Lassofjellveien har gjennom årenes løp ikke hatt veily. Dette er uheldig da fravær av lys skaper mange trafikkfarlige situasjoner der de myke trafikkantene er spesielt utsatt. I tillegg vil opplyst vei ha stor betydning for de som benytter veien til rekreasjon og trim, og gir for øvrig økt trivsel og bedre mental helse, spesielt i mørketiden.

Vi har gjort en kalkulasjon som er basert på inntil 12 lyspunkt med et kabeltrekk i luftspenn på ca. 450 meter. Eksterne kostnader er relatert til; lysarmaturer, stolper, luftspennkabel og tilkobling av godkjent elektrobedrift. I sum utgjør dette ca. kr 82.000,- + mva og kr 103.000,- inkl. mva. I tillegg kommer arbeidet med nedgraving av stolper, trekking av kabler mellom stolpene (lift) og oppmontering av lysarmaturer. Dette arbeidet, som vi tenker å gjøre gjennom eget arbeid, har vi verdivurdert til ca. kr 15.000,-.

Med henblikk på de store kostnadene vi gjennom årenes løp har måttet dekke selv knyttet til veg og øvrig infrastruktur, tillater vi oss å søke Lyngen kommune om;

Støtte på kr 103.000,- til inndekning av de eksterne kostnadene knyttet til oppføring av veily på Lassofjellveien.

4. LYNGEN KOMMUNES ROLLE I ET SAMFUNNSPERSPEKTIV

Lyngen kommune har gjennom *kommuneplanens samfunnsdel 2017-2029* definert utfordringer, satsningsområder og kommunens rolle som samfunnsutvikler. Følgende definerte mål og strategier som utgjør kommunen's prioriteringer har relevans for våre prosjekt som er beskrevet i denne søknaden:

- *Klima, miljø og samfunnssikkerhet.* Lyngen kommune vil tilrettelegge for gående, syklist og bruk av spark
- *Lyngen kommune skal til enhver tid ivareta befolkningens trygghet og sikkerhet (her er fremkommelighet på vei på sommeren, og spesielt vinterstid, gjeldende for søknaden)*
- *Lyngen kommune vil legge til rette for attraktive og trygge bomiljø i byggefelt (her er Lenangsstraumen definert som ett av kommunens tettsteder. God vei og veily er her viktige kriterier)*
- *Lyngen kommune vil legge til rette for trygg ferdse for myke trafikanter rundt tettsteder (Lenangsstraumen er definert som ett av tettstedene i kommunen)*

I tillegg ønsker vi at kommunen skal se denne søknaden i sammenheng med likestillingsprinsippet beskrevet i samfunnsdelen der denne skal bidra til blant annet å utjevne sosiale forskjeller i samfunnet.

Dersom man setter dette prinsippet i sammenheng med kommunale byggefelt der kommunen koster alt av vedlikehold og oppgradering av infrastruktur på vegne av beboerne, vil vårt prosjekt helt klart bidra til å utjevne de økonomiske og sosiale forskjellene i Lyngen kommune.

Videre har kommunen et prosjekt som heter Lyngenløftet. Dette er iflg. prosjektbeskrivelsen et helhetlig stedsutviklingsprosjekt for å videreutvikle Lyngen til et attraktivt område for innbyggere,

turister og næringsliv. Viser for øvrig til kommunens investering og oppgradering av park og veier i andre deler av kommunen.

Vi beboerne i Lassofjellveien har over mange år lagt ned betydelig kapital og arbeid til etablering og vedlikehold knyttet til all infrastruktur i boligfeltet, men ber nå Lyngen kommune om økonomisk hjelp til gjennomføring av de nevnte tiltak. På den måten mener vi at kommunen er med på å bidra til å oppfylle sin rolle som samfunnsutvikler på vegne av innbyggerne.

Med bakgrunn i det som er nevnt søker vi Lyngen kommune om økonomiske støtte til gjennomføringen av veiutbedring og oppføring av veilys på Lassofjellveien slik dette fremkommer under pkt. 2 og 3.

På grunn av årstiden vi er i nå ber vi om at søknaden behandles snarest.

Kontaktperson knyttet til denne søknaden er Cecilie Bolstad, telefon 975 04 128.

Nord-Lenangen , 23.september 2018

På vegne av innbyggerne i Lassofjellveien

Barbro Næss *Barbro Næss*
Cecilie M Sigvaldsen *Cecilie Sigvaldsen*
Ann Eva Midttun *Ann Eva Midttun*
Cecilie Bolstad *Cecilie Bolstad*
Miriam Johansen *Miriam Johansen*
Nina Johansen *Nina O. Johansen*
Mariann Johansen
Vigdis Skogeng *Vigdis Malene Skogens*
Monica Wikerøy *Monica Wikerøy*
Marit Bolstad *Marit Bolstad*

Lassofjellveien (merket rødt)

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
125/18	Lyngen formannskap	15.11.2018

Drift og vedlikehold veilys - budsjett 2019

Henvisning til lovverk:

Rådmannens innstilling

Lyngen kommune lager en grundig saksutredning som skal benyttes videre i brev til Statens Vegvesen for å få Statens Vegvesen til å overta driften av veilys langs FV 311, Fv312, FV313, Fv868 og RV91.

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres

Kr _____ søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan _____ - _____

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Lyngen kommune har avtale med Ishavskraft på fast strømpris pr. kWt og nettleie med Troms Kraft Nett. For vedlikehold har vi avtalen med Lyngen Elektro og denne avtalen varer ut året 2018.

I Lyngen kommune har vi ca. 1970 veilyspunkt.

Strekning	Antall lyspunkt totalt	Antall lyspunkt kommunale veier	Antall lyspunkt Riksvei/fylkesvei
Alle	1966	446	1520

Økonomiske konsekvenser

Regnskapene for perioden 2014 – 2018 viser at Lyngen kommune bruker ca. Kr. 700000 pr år til drift og vedlikehold av veilys.

	Regnskap 2018	Regnskap 2017	Regnskap 2016	Regnskap 2015	Regnskap 2014
Ansvar: 4410 BYGG OG ANLEGG					
Tjeneste: 3322 VEI- OG GATELYS					
10401 LØNN OVERTID ETTER HTA	0	0	0	0	8.431
10408 Periodisering lønn	0	0	0	0	-3.394
11401 ANNONSERING	395	0	0	1.084	0
11601 LØNN BILGODTGJØRELSE	0	0	0	0	1.924
11801 STRØM	263.430	116.387	350.911	277.676	270.425
12302 VEDLIKEHOLD TEKNISKE ANLEGG	86.153	264.670	239.473	133.339	181.115
12303 VEDLIKEHOLD ANLEGG	0	0	0	1.836	58.716
12501 VEDLIKEHOLDSMATERIELL	0	0	0	0	13.807
12502 UTGÅR 2017 (MATERIALER TIL VEDL. AV MASI	0	0	16.411	0	0
13701 KJØP FRA ANDRE	28.600	0	0	39.080	0
14291 MVA SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	94.546	95.264	151.699	99.945	130.921
15002 FORSINKELSESRENTER	311	0	0	134	87
15901 AVSKRIVNINGER	222.869	225.487	197.376	197.376	226.459
17291 KOMPENSASJON FOR MERVERDIAVGIFT	-94.546	-95.264	-151.699	-99.945	-130.921
32302 BYGG-/ANLEGGSTJENESTER NYE TEKNISKE	0	0	-64.940	0	0
32303 BYGG-/ANLEGGSTJENESTER NYANLEGG	0	0	0	479.700	478.800
34291 MVA. SOM GIR RETT TIL MVA-KOMPENSASJON	0	0	-16.235	119.925	119.700
39101 BRUK AV LÅNEMIDLER	0	0	0	0	-575.740
Sum tjeneste: 3322 VEI- OG GATELYS	601.758	606.545	722.996	1.250.149	780.330
Sum ansvar: 4410 BYGG OG ANLEGG	601.758	606.545	722.996	1.250.149	780.330
TOTALT	601.758	606.545	722.996	1.250.149	780.330

Det gjøres oppmerksom på at Kr. 700000 egentlig ikke dekker nødvendig vedlikehold og det er gitt følgende innspill til budsjettet for 2019 om midler til vedlikeholdstiltak på veilys.

Oversikt over veilys fordelt på type vei:

	Antall lyspunkt totalt	Antall lyspunkt kommunale veier	Antall lyspunkt Riksvei/fylkesvei
	1966	446	1520
Kostnad pr lyspunkt	356	356	356
Totalt kostnad	700000	158776	541120

Folkehelse/friluftsliv

Gatelys betyr bedre trafiksikkerhet for myke trafikanter når det er mørkt.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Nordreisa kommune vedtok i april 2018 å slutte å drifte veilys langs E6 fra Kåfjord grense til Kvænangen grense og langs alle fylkesveistrekningene i Nordreisa kommune, gjeldende fra 31.08.2018. Dette har medført mørke veier, men nå er Nordreisa kommet i dialog med Statens Vegvesen.

Dersom Lyngen kommune følger Nordreisa kommune og ber om at Statens Vegvesen overtar drift og vedlikehold av de veilypunktene som er langs riks og fylkesveier vil Lyngen kommune kunne redusere kostnaden for veilys med ca. 500000,- pr. år.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
	Lyngen Råd for folkehelse	
	Lyngen levekårsutvalg	
126/18	Lyngen formannskap	15.11.2018
	Lyngen kommunestyre	

Opprettelse av interkommunalt barnevernsamarbeid

Lignende saksfremlegg er lagt fram for politisk behandling i alle seks Nord Troms kommunene.

Henvisning til lovverk:

Barnevernlovens § 1-1 - Lovens formål

Barnevernloven § 2-1. - Kommunens ansvar

Barnekonvensjonens artikkel 3, Barnevernloven § 4-1 og Barneloven §§ 43, 48 og 55.

Barnevernloven § 1-4 krever at tiltak og tjenester etter loven skal være forsvarlige.

Barnevernloven § 2-3 b andre ledd regulerer Fylkesmannen sitt ansvar for råd, veiledning og tilsyn med kommunene

Vedlegg

- 1 Interkommunalt barnevernsamarbeid
- 2 Håndbok om akuttberedskap i kommunalt barnevern
- 3 Samarbeidsavtale barnevern
- 4 Organisering - Barnevernsvakt
- 5 Høring Kvæningen- Nordreisa
- 6 Høring - Skjervøy
- 7 Tildeling av prosjektskjønnsmidler - akuttberedskap i barnevernet i Nord-Troms
- 8 høringsinnspill barnevern
- 9 Samarbeidsavtale om barnevernssamarbeid i Nord-Troms

Rådmannens innstilling

Saken fremmes med tre alternative innstillinger:

Alternativ 1:

1. Lyngen kommune etablerer interkommunalt samarbeid om felles barneverntjeneste med Kvænangen, Nordreisa, Skjervøy og Kåfjord. Anbefalingene i sluttrapport «Interkommunalt barnevernsamarbeid i Nord Troms» legges til grunn.
2. Samarbeidet etableres som et administrativt vertskommunesamarbeid i medhold av kommunelovens § 28 1-b.
3. Kommunestyret godkjenner vedlagte samarbeidsavtale.
4. Samarbeidet iverksettes fra og med 1. januar 2020. I perioden fra positivt vedtak og fram til dato 1.1.2020 skal samarbeidskommunene avdekke og avklare alle praktiske spørsmål, slik at samarbeidet kan skje så effektivt som mulig fra iverksettelsesdato.
5. Med bakgrunn i gitt frist, 1.1.2019, iverksetter kommunene en formalisert akuttberedskap fra samme dato. I tiden fra positivt vedtak fram til gitt dato skal samarbeidskommunene avdekke og avklare alle praktiske spørsmål slik at samarbeidet kan skje så effektivt som mulig fra tidspunktet for iverksettelse. Anbefalingene i sluttrapport fra Noodt & Reiding legges til grunn for samarbeidet.
6. Samarbeidskommunene fordeler kostnadene i samarbeidet etter vanlig fordelingsnøkkel 40 / 60. 40 % av totalkostnaden fordeles fast mellom samarbeidskommunene. 60 % fordeles etter innbyggertall i den enkelte samarbeidskommune per 01.01. hvert år.
7. Kommunestyret ber rådmannen foreta videredelegering av sin myndighet til vertskommunen for de oppgaver som skal utføres og avgjørelser som skal treffes etter vertskommuneavtalen (jfr. kommunelovens § 28-1 b pkt 3).

Alternativ 2:

1. Kommunene inngår kun et samarbeid om formalisert akuttberedskap. Med bakgrunn i gitt frist, 1.1.2019, iverksetter kommunene et slikt samarbeid fra samme dato. I tiden fra positivt vedtak fram til gitt dato skal samarbeidskommunene avdekke og avklare alle praktiske spørsmål slik at samarbeidet kan skje så effektivt som mulig fra tidspunktet for iverksettelse. Anbefalingene i sluttrapport fra Noodt & Reiding legges til grunn for samarbeidet.
2. Samarbeidskommunene fordeler kostnadene i samarbeidet etter vanlig fordelingsnøkkel 40 / 60. 40 % av totalkostnaden fordeles fast mellom samarbeidskommunene. 60 % fordeles etter innbyggertall i den enkelte samarbeidskommune per 01.01. hvert år.

Alternativ 3:

1. Utrede et interkommunalt barnevernsamarbeid med Balsfjord, Storfjord og Kåfjord, eventuelt med den/ de av disse kommunene som viser interesse for dette.
2. Utrede samarbeid om akuttberedskap med samme kommuner.

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken:

Kommunene i Nord Troms har gjort to ulike utredninger vedrørende interkommunalt samarbeid om fremtidig organisering av barneverntjenesten.

Den første utredningen gjort i 2017, er om en skal samarbeide om alle oppgavene som ligger til tjenesten. Den andre utredningen gjort i 2018 er avgrenset til et samarbeid om kun akuttberedskap. Begge rapportene har vært behandlet i ulike ledd ute i kommunene. Begge

samarbeidsforholdene handler i stor grad om myndighetsoverføring til vertskommune slik at det i praksis kun er aktuelt å organisere samarbeid etter kommunelovens § 28. Storfjord kommune har meldt at man pr dags dato ikke ønsker å delta i et slikt samarbeid.

Kåfjord kommune har vært «vertskommune» for begge utredningene. Utredningene har vært finansiert av tilskudd fra Fylkesmannen i Troms.

Behovet for samarbeid begrunnes i behovet for tilstrekkelig kapasitet, antall ansatte og faglig bredde, for å håndtere de mange krevende og belastende oppgavene som barneverntjenesten møter.

En annen viktig begrunnelse for interkommunalt samarbeid er å forbedre ansattes arbeidsdag, muligheten for faglig oppdatering og videreutdanning, samt faglig og sosial støtte fra kolleger. Små fagenheter med 3 – 4 ansatte er sårbare. Fravær fra daglig tjeneste i form av utdanningstiltak, sykefravær, permisjoner mv. reduserer fort kapasiteten til under det akseptable i forhold til oppgaveløsningen.

Et tredje forhold som krever en solid barnevernsenhet er skjerpede lovkrav, herunder ivaretagelse av barns rettsikkerhet. Sentrale myndigheter har som utgangspunkt at en barnevernstjeneste ikke bør bestå av mindre enn 5 ansatte. Man har likevel ennå ikke villet lovfeste et krav om minimumsbemanning. Ved et samarbeid vil problemstillinger til saksbehandlers habilitet lettere kunne unngås.

Vedrørende *økonomiske sider* ved et barnevernssamarbeid kan en lese seg til i rapportens pkt. 2.4, at samarbeidskommunene ikke kan regne med reduksjon i budsjettene til ordinær drift av tjenestetilbudet. Imidlertid vil man sannsynligvis få mer igjen for pengene enn om kommunene gir tilbudet hver for seg. I tillegg vil utgiftsveksten ved eks nye krav være mer moderat i et samarbeid enn om kommunen står alene.

En annen *økonomisk side* ved de kommunale barneverntjenestene er utstrakt bruk av private aktører i behandlingen av barnevernssaker. Det er et uttrykt mål at den omfattende bruken av konsulenttjenester ønskes betydelig redusert. I rapportens pkt 2.4 belyses bruk av konsulenter i de 6 Nord Troms kommunene. I 2015 kjøpte kommunene tjeneste fra konsulenter for til sammen i overkant av 2,7 mill kr. I 2016 ble det kjøpt konsulenttjenester for i overkant av 2,8 mill kr. I et samarbeid vil det være en målsetting å betydelig redusere disse utgiftene *

Utredning om organisering og iverksettelse av et interkommunalt barnevernsamarbeid i regionen ble som nevnt gjennomført i 2017. I utredningen drøftes det hvordan et slikt samarbeid kan organiseres. Det har underveis i prosessen fremkommet ulike syn på om hvorvidt en bør innføre et helhetlig felles organisering av barneverntjenesten. I ettertid har Storfjord kommune meldt tilbake at man der ikke ønsker å inngå i et samarbeid etter kommunelovens § 28. Et viktig argument mot et slikt samarbeid er lange avstander i regionen. Med bakgrunn i utredninger, høringsuttalelser og drøftinger har rådmennene i de 5 nordligste kommunene vedtatt å fremme saken til politisk behandling med innstilling til å iverksette en felles interkommunal barneverntjeneste etter kommunelovens § 28, 1-b.

Vedrørende et interkommunalt samarbeid om akuttberedskap er det utbredt enighet i tjenestene om å innføre et slikt samarbeid. Unntatt er Storfjord kommune som har dialog med Balsfjord og Tromsø kommune om et slikt samarbeid. Flere, (om noen) av Nord-Troms kommunene har per i dag ikke en beredskap som svarer til dagens krav, og det synes utfordrende å løse dette hver for seg (jfr. fylkesmannens anbefalinger om interkommunale samarbeid). Sluttrapporten gir anbefalinger om tiltak/aksjoner som må ivaretas i forbindelse med iverksettelsen.

Det er et forsvarlighetskrav til at kommunene har en formalisert og forsvarlig vaktordning som ivaretar barn i akutt situasjoner også utenom ordinær kontortid. I kravet til forsvarlighet i barnevernloven presiseres det at dette også innebærer at kommunene skal ha en formalisert akuttberedskap. Bufdir har i en tolkningsuttalelse forbindelse med krav om forsvarlighet i barneverntjenesten b la uttalt at en ordning som baserer seg på at barnevernledere og ansatte kan kontaktes i varierende grad utenom kontortid, ikke er en forsvarlig organisering av kommunens akuttberedskap. Akuttberedskapen i Nord-Troms-kommunene har i vesentlig grad vært organisert på slike premisser. Det er derfor uttrykt behov for et interkommunalt samarbeid om akuttberedskap i barneverntjenestene.

*Høsten 2017 ble det fra Barne- og likestillingsdepartementet presisert at private aktører ikke kan utøve offentlig myndighet på vegne av kommunen. Bla medfører dette at akuttberedskap i barnevernet ikke kan settes ut til private aktører. Kommunene oppfordres av fylkesmannsembetene til samarbeid med hverandre og ønsker at initiativet kommer fra kommunene selv.

Det vedlagte utkastet til samarbeidsavtale gjelder for hele samarbeidet. Den bygger i stor grad på avtalen som gjelder for samarbeidet i Vesterålen (som har vært en type samarbeid utredninga særlig har tatt utgangspunkt i). For å utforme en samarbeidsavtale som bare handler om barnevernvakt, vil en i stor grad kunne ta utgangspunkt i vedlagte utkast til avtale.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Mange kommuner har som følge av økte krav til de kommunale barneverntjenestene og lovendringer sett at det er vanskelig å møte utfordringene alene. Derfor har kommuner rundt om i landet etablert interkommunale samarbeid om barneverntjeneste. Dette gjelder fullt ut også for kommunene i Nord-Troms.

NOU 2016:16 har som mål å bedre rettsikkerheten til barn og skape et mer tilgjengelig og forståelig regelverk. Dette må kommunene ha kompetanse til å tolke å utøve til det beste for de mest sårbare barna en yter tjenester til.

Kommunene går over til et systematisk skifte i måte å tenke på som er av betydelig størrelse og rekkevidde; Fra tilnæringsmåter der barn sees på som «objekter» som trenger hjelp, til en oppfatning av barn som rettighetshavere som har umistelig rett til beskyttelse.

Økonomi alene skal aldri være et argument for å inngå i interkommunale samarbeid, men en vil kunne heve nivået på tjenesten og dempe fremtidig kostnadsvekst. Vel så vesentlig er tilgangen til kvalifisert og tilgjengelig personell i et gjennomtenkt system med gode strategier. Gjennom en god omorganisering og gode prosesser omkring samarbeid kan kommunene heve kvaliteten på tilbudet til brukerne og samtidig ivareta behovene til ansatte og arbeidsgiver.

Begge sluttrapportene har vært ute på høringer En viktig motforestilling fra mange som har deltatt i utredningsarbeidet er geografisk utstrekning. Dette møtes gjennom en desentralisert organisering, slik at barnevernkonsulentene har fast oppmøtested i hver kommune.

Likevel vil et samarbeid i Nord-Troms medfører økt reiseaktivitet, for eksempel når ansatte som har fast oppmøtested i én kommune har fravær. Fraværet vil da ofte medføre at andre med oppmøtested i andre kommuner må reise. Erfaringene fra Vesterålen, jfr vedlagte presentasjon, viser at det følger med et visst reisebehov.

Etablering av et felles interkommunalt samarbeid om barnevern er en betydelig organisasjonsendring. Det vil være mange praktiske spørsmål som må undersøkes, utredes og avklares underveis fram mot iverksettelse. Om ikke dette tas grundig i denne fasen, vil betydelige problemer dukke opp etter oppstart og dermed svekke fokus på tjenesteutviklingen. Ting tar tid, eksempelvis vil det være naturlig at daglig leder for samarbeidet vil være den som koordinerer det praktiske arbeidet med iverksettelsen. Det er neppe sannsynlig at et komplett samarbeid vil kunne komme på plass utgangen av 2019.

Når det gjelder akuttberedskap er kommunene nødt til å kjøre en kort iverksettelsesfase, da denne tjenesten er lovpålagt fra 1.1.19.

Barnevernlederne i Nord- Troms har oppsummert at et samarbeid etter kommuneloven § 27 er å foretrekke i første fase av et interkommunalt samarbeid. Samme oppfatting har barnevernskonsulentene i kommunene (s. 34-38).

Følgende fordeler fremheves av barnevernlederne:

- Beholder styringsretten i egen kommune og tjeneste
- Sikre tilstedeværelse i egen kommune
- Legge til rette for at kompetanse tilføres og opprettholdes i egen kommune.
- Større fagmiljø ut i kommunene
- Mindre ressursbruk – kjøring
- Sikre kontinuitet og gjennomføring av kompetanseheving
- Forhindrer turnover

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Kommuneplanens samfunnsdel

Folkehelseplan

Økonomiske konsekvenser

Som beskrevet overfor angående vaktbelastning i forbindelse med akuttberedskap.

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Økt reisebelastning på ansatte, men samtidig økt faglig tyngde for ansatte.

INTERKOMMUALT BARNEVERN SAMARBEID

I NORD-TROMS

Utredning avgitt av prosjektgruppe nedsatt av
Rådmannsutvalget i Nord-Troms

Forord

Nord-Troms omfatter kommunene Lyngen, Storfjord, Gáivuotna Kåfjord Kaivuono, Skjervøy, Nordreisa og Kvæningen. Styringsgruppa som består av rådmennene i de aktuelle kommunene har bedt om en utredning, organisering og iverksettelse av et mer fast organisert barnevernssamarbeid i regionen. Utredningsarbeidet som har ført til prosjektrapporten startet 23.01.2017.

Oppdraget fra rådmannsutvalget i Nord-Troms har vært spennende, lærerikt og til tider utfordrende og frustrerende. Likevel er prosjektleder svært takknemlig for tilliten de har vist i utredningsarbeidet, og for at de valgte meg til oppgaven.

Prosjektrapporten er blitt til etter drøftinger i arbeidsgruppa som består av barnevernlederne i de involverte tjenestene, en representant fra Fagforbundet, en representant fra Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere, velferdsvitere og studenter til disse yrkesgruppene (heretter kalt FO) og prosjektleder. Samt annet arbeid utført av undertegnede.

Prosjektleder vil takke alle som har bidratt i prosjektet. Spesielt til Landsforeningen for barnevernsbarn som har hjulpet oss med å ivareta brukermedvirkning. Takk til barnevernlederne i Vesterålen barnevern, ETS barnevern, barneverntjenesten i Harstad, Tromsø, Alta og Bardu som har bidratt med informasjon om deres drift. Takk til de ansatte på rådhuset i Kåfjord som har hjulpet med praktisk bistand, korrekturlesing og gjennomføringen av ROS-analyse. En varm takk rettes til Grethe Marie Borgerød studieleder for UIT Norges arktiske universitet ved institutt for barnevern og sosialt arbeid, og Rita Øymo Solbakk universitetslektor, campus Harstad for gjennomlesing av spørreskjema i forkant av utsendelse. Det samme gjelder for barnevernleder i Orkdal kommune Tom Døsvik som raust har delt sine erfaringer med oss i forbindelse med gjennomført seminar. Sist men ikke minst rettes en stor takk til alle som har heiet på meg, bidratt med gode innspill og støttet meg gjennom prosjektet.

Gáivuotna Kåfjord Kaivuono, 15.12.2017

Therese Mariann Winther

Prosjektleder

Innholdsfortegnelse

1.0	Bakgrunn	s. 4
1.1	Lovgrunnlag	s. 4
1.2	Saksframlegg av mars 2014	s. 4
2.0	Prosjekt interkommunalt samarbeid om barnevern i Nord-Troms	s. 5
2.1	Spørreskjema	s. 6
2.2	Samarbeid og kostnadsbilde	s. 7
2.3	Intern organisering	s. 8
2.4	Begrunnelse for ønsket samarbeid	s. 9
2.5	Ivaretagelse av de ansatte	s. 13
3.0	Organisering	s. 15
3.1	Økonomi og fordelingsnøkkel	s. 16
3.2	Ledelse/stab	s. 16
3.2.0	Barnevernleder	s. 16
3.2.1	Fagleder	s. 17
3.2.2	Lederteam	s. 17
3.2.3	Merkantilt ansatte	s. 17
3.2.4	Advokattjenester	s. 18
3.2.5	Psykologtjenester	s. 18
4.0	Inndeling i team	s. 19
4.1	Undersøkelsesteam	s. 20
4.2	Tiltaksteam	s. 20
4.3	Omsorgsteam	s. 21
4.4	Oppsummering	s. 21
5.0	Organisasjonskart	s. 22
5.1	Prosjektleders innspill til diskusjon	s. 22
6.0	Videre fremgang	s. 23
6.1	Praktisk drift	s. 24
6.2	Reisetid og oppmøte	s. 24
6.3	Tjenestebiler	s. 25
6.4	E-arkiv og mobilt barnevern	s. 26

6.5	Tilgang til praktiske løsninger på tvers av kommunegrensene	s. 28
6.6	Tverrfaglig samarbeid	s. 28
7.0	Akuttberedskap	s. 29
7.1	Kjøp av akuttberedskap fra andre	s. 30
7.2	Akuttberedskap organisert etter vertskommunesamarbeid	s. 30
7.3	Akuttberedskap organisert ved samarbeid regulert av samarbeidsavtale	s. 32
	Forslaget er presentert av barnevernlederne i Kvæningen/Nordreisa, Skjervøy, Storfjord og Lyngen 07.06.2017	
8.0	Personalmessige konsekvenser vertskommunesamarbeid	s. 33
8.1	Oppmøte sted, lønn og kjøreordninger	s. 33
9.0	Interkommunalt barnevernsamarbeid etter kommuneloven § 27	s. 34
10.0	Barnevernlederne i Nord-Troms sitt forslag	s. 35
11.0	ROS-analyse	s. 39
12.0	Oppsummering og anbefaling	s. 40
	Litteraturliste	

1.0 Bakgrunn

1.1 Lovgrunnlag

I barnevernloven § 1-1 defineres Lovens formål som er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid.

Barneverntjenesten skal bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.

Kommunens ansvar er omtalt i barnevernloven § 2-1.

Barnets beste skal være styrende for alt barneverntjenesten foretar seg. I tillegg til en rekke andre bestemmelser regulert av Barnekonvensjonen, Forvaltningsloven og Barnevernloven i hovedsak.

Barnets beste omtales i Barnekonvensjonens artikkel 3, Barnevernloven § 4-1 og Barneloven §§ 43, 48 og 55.

1.2 Saksframlegg av mars 2014

I mars 2014 ble det utarbeidet et skriv fra barnevernslederene i Lyngen, Storfjord og Kåfjord. De aktuelle barnevernlederene ville ha et interkommunalt samarbeid. De så at endringene i barnevernloven av 21. juni 2013 medførte økte krav til tjenestene. I skrivet ble det trukket frem flere utfordringer kommunene stod ovenfor som følge av overnevnte. Deres oppfatning var at det ikke var et spørsmål **om** kommunene skulle samarbeide om barnevern, men **hvordan** dette samarbeidet skulle organiseres. Barnevernlederene så ikke for seg en sammenslåing av tjenestene, men mente det var realistisk med et samarbeid om deler av tjenesten.

Lovendringene i barnevernloven av 21. juni 2013 innebar mange krav til kommunene som syntes vanskelig å innfri:

- Økt økonomisk ansvar og styring gjennom økt kommunal egenandel.
- Krav til styrking av tjenesten gjennom økt krav til fagmiljø, kompetanse og faglig videreutvikling.
- Økte krav til å dokumentere at tjenesten er i samsvar med loven, blant annet gjennom krav til internkontroll, tiltaksplaner og evalueringsverktøy.
- Økt fokus på likeverdig tilbud og robuste tjenester gjennom tettere oppfølging av små tjenester.

Barnevernlederene formidlet at tiden ikke var moden for å slå sammen alle barneverntjenestene til en barneverntjeneste, men at de så det som realistisk å samarbeide om deler av tjenesten:

- Tiltaksbank
- Adopsjon
- Kompetanseheving
- Fosterhjemsoppfølging
- Tilsynsordning
- Evalueringsverktøy

Kommunene besluttet å iverksette et utredningsprosjekt for interkommunalt barnevernssamarbeid. De har i den forbindelse fått tildelt midler fra Fylkesmannen i Troms. I ettertid har Skjervøy, Nordreisa og Kvæningen kommet med i prosjektet.

I saksfremlegget som lå til grunn for prosjektleders mandat ble prosjektrapport fra Vesterålen lagt ved som et eksempel på hvordan samarbeid i et stort geografisk område kunne organiseres. Hovedformålet med å etablere et formalisert barnevernsamarbeid i Nord-Troms er å etablere en tjeneste som på best mulig måte svarer på de krav som loven stiller til den kommunale barneverntjenesten. Det store geografiske området for de 6 samarbeidskommunene ble nevnt som noe en må ta hensyn til i utredningsarbeidet. Videre at andres erfaringer med slike samarbeid ble sentralt å innhente. Arbeidet med prosjektet skulle føre frem til et forslag til samarbeidsplattform for tjenestene (Saksfremlegg arkivsaknr: 2015/34-11).

I utredningsarbeidet har prosjektleder forsøkt å ta utgangspunkt i overnevnte. Barnevernet er et komplekst fagfelt. Dette krever at de ansatte innehar kompetanse, tilnærmer seg jobben med stor grad av etikk og hele tiden tilegner seg ny kunnskap. De siste årene har barnevernet i Norge blitt kritisert både nasjonalt og internasjonalt. Fra likelydende vedtak om interkommunalt barnevern i Nord-Troms ble fattet av de 6 samarbeidskommunene har Forslag til ny barnevernlov blitt presentert (NOU 2016:16). Dette hensynet er også forsøkt ivaretatt, og implementert, i prosjektarbeidet.

Som nevnt har andres erfaringer med interkommunale barnevernsamarbeid vært viktig i arbeidet med prosjektet. Særlig har funn fra NF rapport n.: 1/2015 blitt vektlagt fordi informantene bestod av ulike viktige faginstanser som er sentrale i barnevernsarbeid (i tillegg til andre evalueringer av barnevernsamarbeid i hele landet). Informantene i nevnt studie var barnevernledere, rådmenn, representanter for fylkesmannsembetene og ledere for fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker. Andrews, Gustavsen & Lindeløv (2015) sin studie omhandler 202 kommuner som var etablert i til sammen 63 interkommunale barnevernsamarbeid fordelt på 17 av landets fylker, og kan således være representativ for alle deler av landet. En fjerdedel av samarbeidene hadde vart i bortimot ti år eller mer. Noen av kommunene hadde opprettet formelle avtaler om samarbeid, men de fleste har slått sammen sin barneverntjeneste med andre.

2.0 Prosjekt interkommunalt samarbeid om barnevern i Nord-Troms

Styringsgruppa for prosjektet med å utrede interkommunalt samarbeid innen barnevern i Nord-Troms er rådmannsutvalget. De har satt sammen en arbeidsgruppe som består av:

Tone Mortensen – barnevernleder i Lyngen kommune

Ann-Britt Holmen – barnevernleder i Storfjord kommune

Jani Albrigtsen – barnevernleder i Gaivuona suohkan Kåfjord kommune Kaivuonon komuuni i perioden januar-mai 2017

Sandra Larsen – konstituert barnevernleder i Gaivuona suohkan Kåfjord kommune Kaivuonon komuuni fra og med mai 2017

Mette Øyen Bless – barnevernleder i Skjervøy kommune

Lisa Løkkemo – barnevernleder i Nordreisa og Kvænangen kommune

Maria Vang – representant for FO

Beate Severinsen – representant for Fagforbundet i perioden juni 2017 og til prosjektslutt

Therese Mariann Winther – prosjektleder

Fagforbundet og FO har også fått oversendt referater, ulike utkast som er utarbeidet og annet med invitasjon til å komme med innspill.

Prosjektleder ser at oppnevnt arbeidsgruppe har vært noe homogen. Det har medført at utredningsfasen har hovedsakelig fokusert på barnevernfaglig innhold. En svakhet kan derfor være at en ikke har utredet alle sider ved eksempelvis drift og IKT i god nok grad. Sammensetningen representerer likevel en styrke i at fagligheten har vært forsøkt ivaretatt underveis. Dersom kommunene beslutter å samarbeide om barnevern vil det være naturlig å foreta en ytterligere kostnadskartlegging, utført av andre, for en eventuell vertskommune dersom det er samarbeidsformen som besluttes.

I utredningsfasen har det vært gjennomført:

- Drøftingsmøte mellom Fylkesmannen i Troms v/Silja Eriksen og prosjektleder.
- Drøftingsmøte mellom KS v/seniorrådgiver Sylvi Hjelle og prosjektleder.
- Drøftingsmøte mellom Landsforeningen for barnevernsbarn v/Veronika Løveng-Hansen og prosjektleder.
- Drøftingsmøter for å få oppnevnt tillitsvalgte mellom FO, Fagforbundet og prosjektleder.
- Besøk hos alle barneverntjenestene i Nord-Troms.
- 2 møter med styringsgruppa og prosjektleder.
- 6 møter i arbeidsgruppa (ved gjennomføringen har vi rullert oppmøtet på de ulike kommunene).
- Fellesmøte med de ansatte ved alle barneverntjenestene.
- To-dagers erfarings basert studieseminar for rådmannsutvalg, etatsledere og barnevernledere.
- Møte med ETS barneverntjeneste v/barnevernleder Lill-Cathrine Ekra og prosjektleder.
- Møte med Vesterålen barneverntjeneste v/barnevernleder Kari Mortensen og prosjektleder.
- Telefonmøte med Harstad barneverntjeneste v/barnevernleder Inger Eidissen og prosjektleder.
- Telefonmøte med prosjektleder for interkommunalt barnevernssamarbeid i Bardu Jutta Maurer.
- Telefonmøte med barnevernvakta i Tromsø, barnevernleder i Alta og barnevernleder i Bardu.
- Telefonmøter med IKT Nord-Troms sentraladministrasjonen v/leder Tom Eirik Jensen og prosjektleder Kurt Frantzen, samt andre eksterne aktører.
- Rapportering på prosjektet til Fylkesmannen i Troms v/prosjektleder 13.06.2017.
- Informasjonsmøte om Familieråd v/Bufetat og arbeidsgruppa.
- Felles opplæring i Familieråd.
- ROS-analyse av fremtidig barnevernssamarbeid i Nord-Troms v/Landsforeningen for barnevernsbarn, barnevernledere i alle kommunene (oppnevnt representant fra tjenesten på vegne av dem som ikke kunne delta), representant for Fagforbundet og representant for FO.
- Deltakelse på akuttkonferanse 2017 arrangert av Barne- og familiedirektoratet og politidirektoratet.

2.1 Spørreskjema

Som en del i utredningen har som nevnt spørreskjema blitt utformet. Det ble utarbeidet et skjema til ledere og et til ansatte (se vedlegg 1). De ble sendt ut til barnevernledere og barnevernansatte i de aktuelle kommunene. Totalt 13 ansatte har svart på spørreundersøkelsen.

Skjemaene ble utarbeidet for å få oversikt over tjenestespesifikke aspekter, organisatoriske og økonomiske forhold. Begge spørreskjemaene bestod av standardiserte spørsmål og spørsmål med åpne svarmuligheter. Spørsmålene var basert på forskning om interkommunalt samarbeid og mandatet som ble gitt av styringsgruppa.

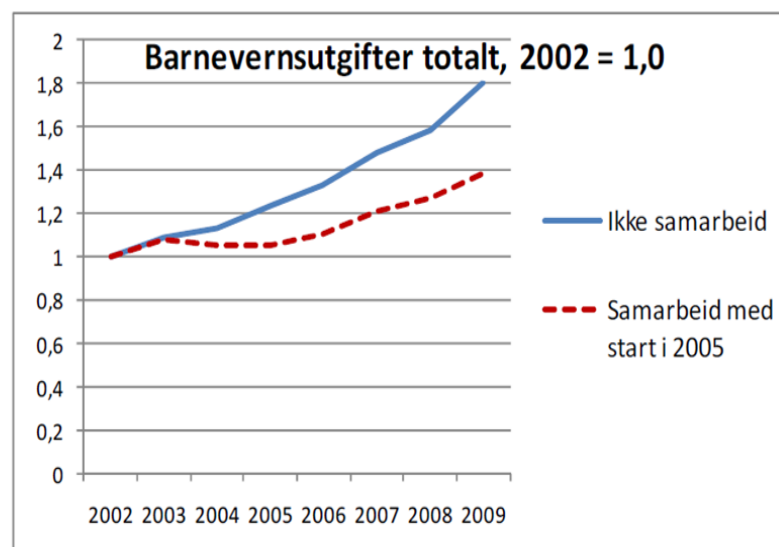
Spørreskjemaene ble gjennomlest og redigert av studieleder for institutt for barnevern og sosialt arbeid Grethe Borgerød og universitetslektor Rita Øymo Solbakk ved barnevernutdanningen på Norges Arktiske Universitet UIT, campus Harstad før de ble sendt ut.

2.2 Samarbeid og kostnadsbilde

Det bør ikke være noen uttrykt målsetting at man skal spare penger på å samarbeide om barnevern, men underforstått ligger det en målsetting om å få mer igjen for pengene ved å samarbeide enn det kommunene vil være i stand til på egenhånd.

Nord-Troms kommunene vil måtte beregne økte utgifter i oppstart ved et interkommunalt samarbeid. Graden av utgifter og finansieringsplan for samarbeidet vil kunne variere alt etter om en velger å samarbeide utfra en avtale (jf. kommuneloven § 27) eller utfra en vertskommunemodell (jf. kommuneloven § 28).

Når det gjelder interkommunale barneverntjenester synes de viktigste årsakene ifølge Brandtzæg, Håkonsen & Lunder (2010) til kostnadsøkninger å ha sammenheng med at man får større tjenester med sterkere fagmiljøer. Noe som i seg selv bidrar til flere meldinger, undersøkelser og tiltak som utløser økte kostnader. Det er dermed ikke sagt at etablering av interkommunale barnevern bidrar til kostnadsvekst sammenlignet med om hver enkelt kommune skulle styrket barneverntjenesten på tilsvarende måte hver for seg. Dersom vi ser på kostnadsutviklingen i barnevernet i små kommuner med og uten interkommunalt samarbeid på figur 27 presentert nedenfor ser vi at kommuner med interkommunale barnevern har hatt en mer moderat kostnadsutvikling enn andre små kommuner uten interkommunalt barnevern. Dette indikerer at etablering av interkommunale barnevern er en mer kostnadseffektiv måte å styrke barneverntjenesten på i små kommuner, enn om hver enkelt kommune skal styrke tjenesten på egen hånd. Dette er også samsvar med evalueringen av forsøkene med interkommunale barnevern (Brandtzæg 2006).

Figur 27. Kostnadsutvikling totalt for barnevernsutgifter i små kommuner (< 5000 innbyggere) med og uten interkommunalt samarbeid. Indekstall der 2002 = 1 for nominelle netto driftsutgifter.

Informanter i Andrews, Gustavsen & Lindeløv (2015) sin studie ser både fordeler og ulemper med avstand mellom barneverntjenesten og enkelte av samarbeidskommunene. Geografisk avstand har betydning for tjenesten som utøves i positiv og negativ retning. En av fordelene er at det er mulig å fordele saker mellom ansatte slik at de unngår saker der de selv bor. En annen fordel er at det kan ha blitt mindre farlig å melde. Flere informanter bemerker at for mange saker kanskje har blitt liggende for lenge tidligere.

Ut fra overnevnte kan et samarbeid i Nord-Troms fordelaktig bidra til barneverntjenestens hovedformål som er å yte bedre hjelp til barn og unge som trenger det. Isaksen (2010) viser også til at interkommunale barnevernssamarbeid har en kostnadsøkning, men bare halvparten så stor som i enkeltstående småkommuner. Denne økningen kan forklares blant annet med at man gjennom å styrke fagmiljøer samt øke kompetanse, fanger opp et underliggende behov man tidligere overså. Når man skal effektivisere og holde kostnadene nede, kan det ikke være et mål å redusere antall tiltak. Er behovene der så må de også møtes. Det nevnes også at den generelle kostnadsøkningen i barnevernet ikke viser noen tegn til å avta.

2.3 Intern organisering

Erfaringer tilsier at valg av modeller for intern organisering er viktig for å lykkes med et interkommunalt samarbeid. Valget av organiseringen må ta hensyn til geografiske avstander og bidra til å sikre og videreutvikle kvaliteten på en mest kostnadseffektiv måte. Samtidig som nærhet og tilgjengelighet for brukere og samarbeidspartnere er viktig å opprettholde. (Vardheim & Aastvedt, 2013).

Arbeidsgruppa så behovet for å drøfte organisering tidlig i prosessen. Det ble vurdert at dersom organisasjonskartet var etablert og omforent, kunne den videre utredningen innta et mer faglig fokus. Det ble derfor viktig å bruke tid på drøftinger rundt valg av samarbeidsplattform. Prosjektleder har presentert flere forslag til organisering som har blitt diskutert i arbeidsgruppa (se vedlegg 2).

Ved oppstart av prosjektet ble de ansatte i barneverntjenestene, i Nord-Troms, oppfordret til å fremme forslag til organisering av samarbeidet. Siden prosjektleder ikke mottok forslag til samarbeidsplattform fra de ansatte ble det utarbeidet et forslag til organisering av interkommunalt barnevernsamarbeid i Nord-Troms som ble sendt ut på høring til aktuelle parter i de 6 samarbeidskommunene.

Forslaget tok utgangspunkt i at 4 av 5 barnevernledere på daværende tidspunkt ville tilpasse et forslag utfra utformingen fra Vesterålen barnevern. Barnevernleder i Storfjord kommune formidlet at de ikke var innstilt på et samarbeid av den karakteren, og ba om en utredning av samarbeid om deler av tjenesten. Herunder er barnevernvakt, felles tiltaksbank og fagutvikling nevnt eksplisitt. Videre utredningsarbeid vil derfor omhandle organisering etter både Kommuneloven §§ 27 og 28. Se vedlagt forslag til organisering av interkommunalt barnevernsamarbeid i Nord-Troms og tilhørende høringsuttalelser (se vedlegg 3).

7. juni 2017 ba de øvrige i arbeidsgruppa om at utredningen også skal omfatte et samarbeid om felles tiltaksbank og kompetanseheving. Konstituert barnevernleder fra Kåfjord deltok ikke på dette møtet, og har derfor ikke uttalt seg vedrørende dette. Ønsket fra barnevernledere er primært å sette ut

akuttberedskaper til barnevernvakt i Tromsø, sekundært å utvikle en egen barnevernvakt. De ulike alternativene vil bli forsøkt presentert mer inngående i rapporten.

Forslag til barnevernsamarbeid i Nord-Troms er at det organiseres etter modell med administrativt verskommunesamarbeid (jf. kommuneloven § 28-1b). Dersom en ser for seg et samarbeid etter kommuneloven § 27 vil det videre arbeidet omhandle å utarbeide en samarbeidsavtale. En ser en del utfordringer dersom samarbeidsavtale om enkeltområder er løsningen kommunene velger. Dette vil bli presentert ytterligere i prosjektplanen.

I Evalueringen av interkommunale barneverntjenester i Sør-Trøndelag fremkommer det at valg av modeller for intern organisering naturligvis er viktig for å lykkes med et interkommunalt samarbeid. Hensynet til ulemper ved geografiske avstander blir nevnt eksplisitt (Brandtzæg, 2016).

I vurderingen av organisasjonsstruktur og lokalisering av tjenester må det tas hensyn til de geografiske forholdene i Nord-Troms. Arbeidsgruppa ser at samlokalisering, med felles oppmøtested for hele tjenesten, ikke er hensiktsmessig på grunn av de store avstandene. Per 4. kvartal 2016 var samlet innbyggertall i regionen 15962 ifølge SSB. Utfordringene sett ut fra dette er at vi er få innbyggere fordelt på et stort areal noe som kan ha innvirkning på antall ansatte i tjenestene og de ressursene hver enkelt kommune rår over.

Fagkompetansen må likevel kunne benyttes på tvers av kommunegrensene. Dette vil prosjektleder gå nærmere inn på i forslaget, og det vil være fokus i drøftinger med arbeidsgruppa videre i prosjektet dersom det blir besluttet et interkommunalt barnevernsamarbeid.

2.4 Begrunnelser for ønsket samarbeid

I dag er utfordringene barneverntjenestene økende. De siste årene har det vært en tredobling i antall barn som mottar tiltak. Lichtwarck og Clifford (2010).

Barneombudet kom med et innspill til Raundalen-utvalget (NOU 2012:15) der en anbefalte minimum 5 fagstillinger per barneverntjeneste. FO (2015) har senere anbefalt minimum 5 fagstillinger per kommunale barneverntjeneste for å sikre barn trygge og gode oppvekstvilkår. Dette er nedfelt i Landsforeningen for barnevernsbarn sin politiske plattform for å sikre kontinuitet og kvalitet.

Representanter for fylkesmannsembetene forteller at de «holder et øye med» de aller minste barneverntjenestene, og særlig dem med mindre enn fem årsverk for fagstillinger som anbefalt som nedre grense av departementet i Proposisjon til Stortinget 106 L (2012-2013). Fylkesmannskapet ser på sammenslåing ved interkommunale samarbeid som en positiv utvikling, og har derfor «pushet på sammenslåing». Flere mener at initiativet bør komme fra kommunene og tjenestene selv.

Representantene for fylkesmannsembetene og ledere for fylkesnemndene uttaler ifølge Andrews, Gustavsen & Lindeløv (2015) at en liten fast stab fører til at barnevernet må leie inn eksterne tjenester som kan variere kvalitetsmessig. Tjenester med få ansatte har også svekket beredskap om mer enn et barn må «akutt plasseres», og ved ulike typer fravær som for eksempel at barnevernleder, som eneste ansatt i tjenesten, må møte i fylkesnemnda, og være borte fra kommunene i flere dager. I en større tjeneste er det også mulig å fordele oppgaver på flere personer slik at ansatte unngår å bli involvert i arbeid med familier som de kjenner eller har et nært forhold til.

Utfordringene som løftes for barneverntjenester i studien er gjenkjennbart sett opp mot resultatene av spørreundersøkelsen som er gjennomført i barneverntjenestene i Nord-Troms. Som nevnt har 13

ansatte, inkludert barnevernlederne, svart på denne. 11 av 13 av informantene oppga at de hadde opplevd å være inhabile i saker, og kommunene måtte få oppnevnt settekommune. Ved et vertskommunesamarbeid vil det kun være snakk om inhabilitet dersom barnevernleder har slektskap til tjenestemottakere eller av andre grunner er inhabil.

Alle barneverntjenestene i regionen har opplyst i spørreskjemaet at de har opplevd å måtte leie inn konsulenter i forbindelse med alle stadier i barnevernssaker. Nedenfor presenteres en oversikt som kan være med på å gi et lite bilde av bruken av innleide konsulenter. Samtidig er det viktig å presisere at den høye bruken av konsulenter kan skyldes mangel på egne forebyggende hjelpetiltak. Mangelfull kompetanse i komplekse saker oppgis også som en av grunnene til at tjenestene leier inn eksterne konsulenter.

Formålet med oversikten som presenteres nedenfor er å synliggjøre at det bør foretas en omregning av kjøp av tjenester hos andre for å se om det er mulig å opparbeide egne tiltak. Således vil en kunne opparbeide kompetanse i egen tjeneste ved et interkommunalt samarbeid. Prosjektleder påpeker at det må tas forbehold om eventuelle feil i oversikten. De ulike kommunene har ulike måter å føre regnskap på, og hvilke poster som benyttes. Prosjektleder har ikke fått utdypende forklaringer hos alle kommunene. Oversikten er likevel representativ for å skissere et bilde av kjøp av tjenester hos eksterne.

Kommune	Konsulenter 2015	Konsulenter 2016
Kvænanen/Nordreisa	Se merknad og kommentar nedenfor tabellen.	Kroner 671.387,- (244) Kroner 916.200,- (251)
Skjervøy	Kroner 431.893,-	Kroner 19.892,-
Kåfjord	Kroner 210.00,-	Kroner 548.749,61,-
Storfjord	Kroner 174.309, 64,- (252) Kroner 183.592, 46,- (251) Kroner 174.876,12,- (244) Totalt kroner 532.778,22,-	Kroner 694.121,05
Lyngen	Kroner 167.442,19 ,-	Kroner 0,-

- Merknad: Det har vært noe variasjon i innhentet tallmateriale fra Nordreisa/Kvænanen så prosjektleder presenterer tallene som ovenfor, og legger ved barnevernleders utdypning:

- 2015

2015:

1.577.691

34.449

66.489

Barnevernleder nevner at 2015 ikke er helt representativt. 2015 var et unntaksår med svært høyt fravær og de hadde 3-4 konsulenter inne.

- 2014

2014:

907.760

6.682

63.334

○ 2016

2016:

677.096

140.800

78.888

- Tallmaterialet som er presentert ovenfor er tall for Nordreisa kommune. I forhold til tallmaterialet fra Kvænangen kommune skriver barnevernleder følgende:
«Det har vært litt utfordrende å klarlegge konsulentbruk hos barnevernet i Kvænangen fordi dette er bakt inn i utlegg fra Nordreisa og i et samlet refusjonskrav fra Nordreisa til Kvænangen kommune. For 2015 finner jeg kun et beløp på 4.231.80 kr. I 2016 er det anslått at det er benyttet konsulent og krevd refusjon for 25% stillingsressurs, 17 766, 50 kr pr. mnd gjennom 11 av 12 måneder, altså kan vi anslå at det er benyttet 195.431,50 kr på konsulenter i 2016.»

Ut fra presenterte tall fra alle kommunene ser en i alle fall at det er mulig å spesifisere tallene ytterligere. Dersom en omregner dette til egne årsverk vil det kunne ha stor betydning å omsette pengene som brukes til kjøp av konsulent-tjenester i dag til å bygge opp egne tiltak ved et interkommunalt samarbeid.

Å omregne økonomiske midler som brukes til å kjøpe tjenester fra eksterne til bruk av egne ansatte til å utføre tjenestene vil ikke ensbetydende representere kortsiktige innsparinger. Imidlertid vil det være en mulighet for kommunene til å drive kompetanseheving, og fagutvikling av egne ansatte. På sikt kan det gi mulighet for økonomisk vinning siden en de ansatte som allerede er ansatt i barneverntjenesten er dem som utfører jobben.

Barne- og likestillingsdepartementet har i et brev til Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet gått gjennom bruken av aktører i det kommunale barnevernet. Vista analyse (2014-2015) viste at 77% av landets barneverntjenester benyttet private aktører til å utføre en eller flere av kommunens lovpålagte oppgaver. I brevet understreker departementet at det er kommunens øverste administrative og politiske ledelse som har det overordnede ansvaret for at kommunen oppfyller sine lovpålagte oppgaver etter barnevernloven. Direktoratet understreker at de private aktørene har bidratt til å løfte kvaliteten og kompetansen på mange områder i barneverntjenester. Samtidig understreker de at dagens situasjon innebærer en stor risiko for sviktende oppfølging og manglende styring av private aktører som utfører oppdrag på vegne av den kommunale barneverntjenesten. I sin vurdering presenterer departementet en liste med eksempler på oppgaver som innebærer utøvelse av offentlig myndighet og som kommunen ikke kan delegere/legge til en privat aktør (Moen & Solum, 2017).

Et annet moment som prosjektleder mener er viktig å påpeke i denne sammenhengen er at det stilles særlige krav til å trekke inn kulturperspektivet og gode kommunikasjonsferdigheter hos de ansatte i

barneverntjenesten. Å trekke inn kulturperspektiv er ifølge Saus (2006) å la forståelsen av individets og familiens behov være gjort med utgangspunkt i verdier og teorier som åpner for å se omgivelsene de er en del av. Barnets beste må være omtenkt i forhold til etnisitet.

I Nord-Troms finnes det flere elementer som er spesielt for regionen, og dermed medfører ytterligere krav til kompetanse hos de ansatte. Her finnes en sammenblanding av norsk, kvensk og samisk kultur. Fornorskning av samer og kvener var ifølge Zachariassen (2016) målet med minoritetspolitikken staten førte i Nord-Troms og Finnmark i perioden 1850-1950. Videre har ifølge Aadens (1986) læstadianismen satt sitt preg på lokalsamfunn og bygder i Nord-Troms fra 1850 og frem til i dag.

Identiteten vår og kulturen vi har tilegnet oss er en viktig del av oss, og preger måten vi oppdrar barna våre på. Lokalkunnskap hos de ansatte i barneverntjenesten er derfor en viktig del av deres kompetanse, og denne er viktig å styrke. Ansatte med kjennskap til kulturen i vår region vil lettere kunne ha denne kunnskapen med som en del av grunnlaget for å gjøre vurderinger i møte med barn og familier. De bor og lever i samfunnet på daglig basis, og mange av dem har vokst opp som en del av samfunnet de arbeider i. En kan stille spørsmål ved hvordan dette blir ivaretatt ved kjøp av tjenester fra eksterne konsulentfirmaer som operer fra hele landet.

Kommunenes ansvar i forbindelse med overnevnte reguleres i flere bestemmelser:

Barn som tilhører en minoritet eller er urinnvånere har et særskilt vern etter Barnekonvensjonens artikkel 30. Samiske barn har et ytterligere vern etter Grunnloven § 108.

Forslaget til ny barnelov som i dag reguleres i barnevernloven § 4 er at barnevernets kompetanse bør styrkes med hensyn til å gå inn og forstå familier med en annen kulturell bakgrunn. Det er kommunens ansvar å sørge for opplæring av barneverntjenestens personell, jf. Forslag til § 113. Nytt forslag til § 4 innebærer et krav til kultursensitivitet hos barnevernsansatte. *Forslaget til § 04 gir en plikt for barnevernet til å utøve sin virksomhet med respekt for og i samarbeid med barnet og barnets foreldre. For å oppfylle samarbeidsplikten, er det viktig at barnevernet har den nødvendige forståelse for den enkeltes kulturelle bakgrunn og for de særlige utfordringer som kan oppstå i kommunikasjon med barn og foreldre med en annen språklig, religiøs og kulturell bakgrunn* (NOU 2016:16).

Det som i alle fall er sikkert er at norsk barnevern i dag står barnevern ovenfor et systemskifte i måte å tenke på som er av betydelig størrelse og rekkevidde. Skiftet innebærer at:

- Vi går fra tilnæringsmåter der barn ses på som «objekter» som trenger hjelp, til en oppfatning av barn som rettighetshavere som har umistelig rett til beskyttelse. Synet flyttes fra barn som rettighetsbærende individ til barn som rettighetshavere (NOU 2016:16).
- Skiftet stiller økte krav til kommunene fordi en rettighetsbasert tilnærming legger vekt på å styrke barnets egne ressurser og alle sosiale systemer som barnet er en del av: familien, skolen, lokalsamfunnet, institusjoner og religiøse og kulturelle systemer (NOU 2016:16).

Kommunene vil som en følge av dette kunne stå ovenfor store utfordringer fordi dagens system ikke er godt nok rustet for å møte utfordringene ved at barn, og familiene deres blir rettighetshavere. Særlig i mindre kommuner kan det føre til utfordringer fordi fagmiljøene er små og sårbare. I verste fall kan det føre til at beslutninger fattes på feilaktig grunnlag, eller at saker ikke blir undersøkt, med de alvorlige konsekvensene det kan få for barn og familiene deres.

Kommunene vil være ansvarlige ved denne type feil-behandling. Skiftet medfører et økt kompetansekrav til barneverntjenestene; krav om at de har tilgjengelige ressurser, og fokus på

hvordan en best kan utnytte og videreføre de ressursene som allerede finnes. Medvirkning er ifølge Landsforeningen for barnevernsbarn (2015) et av de viktigste satsnings områdene som Bufdir og Barne- og likestillingsdepartementet har. De mener at det er den eneste måten barnevernet kan bli bedre på.

2.5 Ivaretagelse av de ansatte

Barnevernsansatte er en utsatt gruppe. SSB sin rapport 20414/18 Turnover i barnevernet viser at på ett år, mellom 2010 og 2011, sluttet hele 31,5 prosent i det kommunale barnevernet. Til sammenligning er gjennomtrekks raten i varehandel 23,3 prosent og i industrien 14,8 prosent (Dinh, 2015). Hele 60 prosent av de som jobber i barnevernsinstitusjoner, kommunalt barnevern og boliger for utviklingshemmede har opplevd vold eller trusler om vold siste år, viser en FAFO-undersøkelse fra 2009 (Paulsen, 2014).

Det er arbeidsgiver sitt ansvar å rekruttere og ivareta ansatte som skal forvalte kommunenes tjenester. For barnevernsansatte gjenspeiles dette ansvaret blant annet i å sørge for veiledning, kompetanseheving og å sørge for sikkerheten til de ansatte. For at de som utfører denne viktige jobben rettet mot sårbare barn, unge og familiene deres er det også av betydning å ha gode arbeidsverktøy. Praktisk tilrettelegging vil og ha betydning for kvalitet i tjenesten.

Med utgangspunkt i at høy turnover blant barnevernsansatte kan samarbeid etter en vertskommunemodell bidra til at kommunene har muligheter for tilrettelegging i egen organisasjon. Dersom det er mulig å få til kan det redusere langtidssykemeldinger og omplasseringer. Det kan legges til rette for at ansatte kan ha mulighet til å bytte gruppe, eller at de kan utføre andre arbeidsoppgaver i kortere eller lengre perioder. I dag jobber alle kommunene i Nord-Troms etter generalistmodell, men hvis en velger en annen organiseringsform kan kommunene bidra til at de ansatte får en mer dynamisk arbeidsform. Dersom en ansatt av ulike grunner har utfordringer med å for eksempel jobbe med barnevernsundersøkelser kan de utføre andre oppgaver men likevel fungere på sin arbeidsplass. Dette samsvarer også i henhold til arbeidsmiljøloven § 4-2 som sier at:

«(1) Arbeidstakerne og deres tillitsvalgte skal holdes løpende informert om systemer som nyttes ved planlegging og gjennomføring av arbeidet. De skal gis nødvendig opplæring for å sette seg inn i systemene, og de skal medvirke ved utformingen av dem.

(2) I utformingen av den enkeltes arbeidssituasjon skal:

a) det legges til rette for at arbeidstaker gis mulighet for faglig og personlig utvikling gjennom sitt arbeid,

b) arbeidet organiseres og tilrettelegges under hensyn til den enkelte arbeidstakers arbeidsevne, kyndighet, alder og øvrige forutsetninger,

c) det legges vekt på å gi arbeidstaker mulighet til selvbestemmelse, innflytelse og faglig ansvar,

d) arbeidstaker så langt som mulig gis mulighet til variasjon og for å se sammenheng mellom enkeltoppgaver,

e) det gis tilstrekkelig informasjon og opplæring slik at arbeidstaker er i stand til å utføre arbeidet når det skjer endringer som berører vedkommendes arbeidssituasjon.

(3) Under omstillingsprosesser som medfører endring av betydning for arbeidstakernes arbeidssituasjon, skal arbeidsgiver sørge for den informasjon, medvirkning og kompetanseutvikling som er nødvendig for å ivareta lovens krav til et fullt forsvarlig arbeidsmiljø.

(4) Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om gjennomføringen av kravene i denne paragraf.»

En ser tydelig at det er høye krav som stilles av kommunenes måte å utøve barnevern på, og ut fra anbefalinger kan interkommunalt barnevernssamarbeid være et gode for kommunene i Nord-Troms. Antall ansatte lokalisert, og hvordan en best mulig kan utnytte ressursene, bør ligge til grunn for den organiseringen som besluttes.

Nord-Troms kommune har per i dag varierende antall ansatte i tjenestene.

- Antall stillinger totalt 22.5 årsverk:
  - Lyngen; 3 med leder
  - Storfjord; 3 med leder
  - Kåfjord; 3.5 med leder
  - Skjervøy 4 med leder
  - Nordreisa/Kvænangen 9 med leder
- Totalbefolkningen er som nevnt tidligere på 15962 per 4. kvartal 2016.

Til sammenligning har andre kommuner, prosjektleder har vært i kontakt med, følgende antall stillinger;

- Vesterålen barnevern (dekker Øksnes, Bø, Andøy, Lødingen, Hadsel og Sortland) har 35.5 årsverk inkludert 2.40 % merkantil og advokat i 100% stilling.
  - Totalbefolkningen er på 30499 per 4. kvartal 2016.
- ETS barnevern (dekker Evenes, Tjeldsund og Skånland) har 10 årsverk inkludert 40 % merkantil.
  - Totalbefolkningen er på 5705 per 4. kvartal 2016.
- Barneverntjenesten i Harstad har 22 årsverk inkludert 2 merkantile, samt at de har en forebyggende enhet med 14 årsverk.
  - Totalbefolkningen er på 24800 per 4. kvartal 2016.

Dersom en ser antall stillinger i forhold til folketallet i Nord-Troms kan det være mulig å opparbeide en sterkt og robust barneverntjeneste. Det forutsetter gode prosesser der en ser på omstrukturering av dagens måte å jobbe på innenfor de eksisterende barneverntjenestene. Med utgangspunkt i presentert tallmateriale kan det være mulig å bygge opp et faglig og kompetent barnevern uten å tilføre flere saksbehandlerstillinger i oppstart. Dette forutsetter en god dialog mellom kommunene og tid til faglige drøftinger. Fokuset må være på å finne gode løsninger før et eventuelt samarbeid inngås.

3.0 Organisering

De fleste barneverntjenester er organisert etter en generalistmodell mens større kommuner ofte har ulike former for spesialisering. Barneverntjenester som har en spesialisert organisering har gjerne team med en ansvarsfordeling som tar utgangspunkt i barnas alder eller hvilke typer tiltak de mottar. En del kommuner har egne stillinger som saksbehandlere for ungdom, og et annet eksempel er kommuner som har fosterhjemsteam med ansvaret for alle barn som er i fosterhjem uavhengig av alder (KS, 2017).

Arbeidsgruppa drøftet innledningsvis hvilken modell tjenestene kan organiseres etter.

Generalistmodellen er som nevnt den modellen Nord-Troms kommunene jobber etter i dag der alle gjør alt. Unntaket er Nordreisa og Kvænangen barneverntjeneste som har forsøkt å gå over til å jobbe etter prosessmodellen der prosessene *undersøkelse og tiltak* (i og utenfor hjemmet) rendyrkes som egne fagområder.

Ettersom anbefalingen fra flertallet i arbeidsgruppa da var å jobbe etter prosessmodellen ligger den som utgangspunkt for organisasjonskartet. Videre har det vært et sterkt ønske om en «felles tiltaksbank» i regionen. Med dagens organisering har barneverntjenestene hatt utfordringer med å bygge opp og videreutvikle egne forebyggende hjelpetiltak.

To viktige suksessfaktor som trekkes frem i en mulighetsstudie er at alle kommunene signaliserer klar vilje til samarbeid, og er villige til å gjøre nødvendige tilpassinger. Deltakerkommunene må også være villige til å avgi styring og myndighet til vertskommunen. Samarbeidet må ha klare mål, planlegges og forankres godt (Vardheim & Aastvedt, 2013). Fire av fem tjenester er organisert som et vertskommunesamarbeid regulert i Kommunelovens kapittel 5A (§ 28-1b).

Flertallet i arbeidsgruppa så i oppstart for seg at samarbeidet organiseres etter vertskommunemodellen. Lovgrunnlaget for interkommunalt barnevernssamarbeid reguleres etter Kommunelovens § 28. Styreleder vil være rådmannen i vertskommunen. H*n har det overordnede ansvaret for driften av barneverntjenesten, og bidrar til samarbeidet i systemet og ut til de andre kommunene i samarbeid med barnevernleder. Det må foreligge et godt og tillitsfullt samarbeid mellom styret og barnevernleder. Det er også av stor betydning at barnevernet er synlig og godt forankret i de enkelte kommunene – både politisk og administrativt.

Det vil være nødvendig at tjenesten har et eget, felles postmottak for inn- og utgående post som er knyttet til barnevernssaker. Post i tilknytning til barnevernssaker er unntatt offentlighet og krever eget arkiv. Annen post inngår i vertskommunens postsystem. Felles e-arkiv vil være fordelaktig for drift ved interkommunalt barnevernssamarbeid der post skannes inn på aktuelt barn. Dersom en skal kunne avhjelpe hverandre med eksempelvis habilitet eller ha felles akuttberedskap osv. må relevante opplysninger gjøres tilgjengelig for saksbehandlere uavhengig av barnets bostedskommune. Kostnader knyttet til e-arkiv innhentes i forlengelsen av at samarbeidsplattform besluttes. Alle Nord-Troms kommunene saksbehandler i dag i programmet «Familia», Agresso og Ephorte. Kostnader knyttet til IKT-drift kartlegges videre i prosjektet. Arbeidsgruppa ser at det er avgjørende at kommunene benytter samme saksbehandlerprogram dersom en inngår i samarbeidet. Alle barneverntjenestene har formidlet et sterkt ønske om å ta i bruk mobilt barnevern. Det betyr blant annet at saksbehandlere har mulighet til å skrive direkte inn på en I Pad på hjemmebesøk. På den måten effektiviseres driften. Pristilbud innhentes og kostnader for hver enkelt kommune blir en del av den videre utredningen når samarbeidsplattformen er etablert, og en vet antall kommuner som inngår i samarbeidet. Alle kommunene i Nord-Troms, utenom Lyngen deltar i dag i interkommunalt

samarbeid om IKT-drift. Det kan være fordelaktig ved en eventuell omlegging til felles datasystemer for kommunene både praktisk og økonomisk.

3.1 Økonomi og fordelingsnøkkel

I Andrews, Gustavsen & Lindeløv (2015) inngår alle barnevernssamarbeidene avtale om en budsjettmessig fordelingsnøkkel mellom deltakerkommunen. Her er funnene at det er relativt bred enighet om den fordelingsnøkkel de har valgt. Bidraget til felles utgifter fastsettes oftest etter befolkningsstørrelse, helt eller delvis.

Det anbefales at Nord-Troms kommunene fordeler kostnader knyttet til interkommunalt barnevernsamarbeid i henholdt til Regnskap og fordelingsnøkkel 40/60 som er brukt ved andre interkommunale samarbeid i regionen uavhengig av hvilken samarbeidsform en eventuelt beslutter.

40 % av totalkostnaden fordeles fast mellom samarbeidskommunene.

60 % fordeles etter innbyggertall i den enkelte samarbeidskommune per 01.01. hvert år.

Den enkelte kommune står for kontorkostnadene for stillinger som er lokalisert i egen kommune. Lønn i faste stillinger, faktureringer og gebyr administreres av vertskommunen (aktuelt ved samarbeid etter kommuneloven § 28-1b). Reiseutgifter og IKT fordeles etter 40/60 prinsippet.

Rådmennenes opplevelse av kontroll med utgifter til barnevern i Andrews, Gustavsen & Lindeløv (2015) varierte etter hvilken type posisjon den enkelte kommune hadde i samarbeidet. En høyere andel rådmenn i samarbeidskommuner (41 %) enn i vertskommuner (18 %) gir uttrykk for at de har for lite kontroll med utgiftene til felles barnevern.

Ut fra overnevnte kan en tenke at et samarbeid organisert etter vertskommunemodellen vil gi en tydeligere oversikt over totalkostnadene ved drift til barnevern.

3.2 Ledelse/stab

Med organiseringen arbeidsgruppa har sett på vil antall ledere ikke reduseres. Det vil imidlertid medføre endring i myndighetsoppgaver, og andre tilpassinger i stillingene, barnevernlederne har etter dagens organisering.

Det er en fordel at fremtidig leder av det interkommunale barnevernet deltar i planleggingen og tilretteleggingen av samarbeidet før oppstart. Medvirkning og innflytelse er viktig for å skape eierskap og legitimitet til prosessen (Vardheim & Aastvedt, 2013).

Naturlig oppmøtested for ledelsen/staben vil være valgt vertskommune, men skal kunne benyttes i alle kommunene som deltar i samarbeidet.

3.2.0 Barnevernleder

Barnevernleder har beslutningsmyndighet, økonomi- og personalansvar. H*n er ansvarlig for rapportering internt og ut til tilsynsmyndigheter/SSB. Ut fra overnevnte vil det være naturlig at leder er med i planleggingen og utformingen av en interkommunal tjeneste. Rutinearbeid og utforming av

tiltak for å skape en faglig god tjeneste bør være igangsatt før eventuell oppstart. Det vil være en klar fordel om barnevernleder er med i arbeidet med dette.

Ved et samarbeid etter vertskommunemodellen vil det representere økt reisevirksomhet for barnevernleder. Det legges opp til mobilitet blant ledelse for å unngå forhøyet reisevirksomhet for de øvrige ansatte i den grad det er mulig.

3.2.1 Fagleder

Fagleder har ansvar for faglig utvikling av tjenesten og arbeidet med akuttberedskap. Barnevernleder og fagleder blir et lederteam. Et godt samarbeid mellom lederne vil være avgjørende for å opparbeide og drive en velfungerende barneverntjeneste. Siden barnevernleder er den som har vedtaksmyndighet, vil det være av stor betydning at det er god kommunikasjon i lederteamet.

3.2.2 Lederteam

De ansatte er som nevnt ikke samlokalisert med et felles oppmøtested til daglig. Barnevernleder og fagledere er ansvarlige for å arbeide for en god faglig forankring i tjenesten. Felles fagmiljø opparbeides gjennom jevnlig felles drøftinger og fagutvikling samt veiledning – både i teamene og for hele tjenesten. Det er en forutsetning å utarbeide en god møtestruktur før en eventuell iverksettelse av interkommunalt barnevernsamarbeid. Gode IKT-løsninger vil være et godt verktøy for å gjennomføre felles drøftinger, fagutvikling og veiledning på grunn av avstandene. For eksempel muligheten til å ta i bruk lyd og bilde. Saksgjennomgang og veiledning bør skje ved felles fysisk oppmøte i de ulike teamene. Dette for å ha oversikt over utførelsen av arbeidet, rutiner og for å kunne drøfte saker og skape et økt samhold i tjenesten.

I følge Brandtzæg (2016) er den største utfordringen å få til et godt tverrfaglig forebyggende samarbeid med samarbeidspartnere i kommunene.

Utarbeidelsen av gode rutiner for hvordan barneverntjenesten skal ivareta det tverrfaglige samarbeidet, og kommunikasjon ut bør derfor ha stort fokus i lederteamet. Viser også til nødvendigheten av mobilitet hos ledelsen på tvers av kommunegrensene.

Barnevernleder og gruppeledere må være synlig, og ha oversikt over saker, i alle kommuner. Det betyr at lederteamet må kunne påberegne noe forhøyet reisevirksomhet kontra det de har i dag.

3.2.3 Merkantilt ansatte

Arbeidsgruppa og prosjektleder anbefaler at det ansettes to merkantile stillinger i staben. De skal være ansvarlige for utbetalinger i forbindelse med tiltak, skanning av dokumenter, arkiv, sentralbord, postmottak og løpende oppgaver knyttet til kontordriften. I kartleggingen som prosjektleder holder på med, kommer det frem at det er et ønske om merkantilt ansatte. I dag utfører saksbehandlerne merkantile oppgaver. Det gjør at mye av tiden de kan bruke i arbeid rettet mot barn og familiene deres går med til dette. Kvaliteten ved tjenestene forringes ved at fagstillinger er tillagt mange merkantile oppgaver i dag. Ved å benytte seg av merkantilt ansatte vil en, etter arbeidsgruppas og prosjektleders syn, kunne bidra til effektivisering ved at fagstillingene utnyttes til fagarbeid bedre enn i dag. Lønnskostnader er lavere for merkantilt ansatte enn for fagstillinger, og innsparinger er

mulig. I et interkommunalt barnevernssamarbeid etter modellen som skisseres vil det være økt behov for kontordrift. Spesielt med tanke på skanning av dokumenter for å ivareta informasjonsflyt mellom kommunene.

3.2.4 Advokattjenester

I dag kjøper alle barneverntjenestene, i Nord-Troms, advokattjenester fra eksterne advokater. Kostandene til advokattjenester kommer i tillegg til utgiftene knyttet opp mot annen ekstern virksomhet. Viser herunder til oversikt på side 10 i rapporten og utover.

Økonomi knyttet til overnevnte utredes ytterligere dersom kommunene inngår i et vertskommunesamarbeid. Hvis det lar seg forsvare økonomisk vil det være en klar fordel å ansette en eller flere advokat(er) i tjenesten. Advokaten vil være ansvarlig i forbindelse med saker i fylkesnemnda og ved domstolene. H*n kan delta inn i drøftinger av saker og andre tilfeller på daglig basis. Ansettelse av advokat vil kunne føre til en spesialisering innenfor barnevern. Saksbehandlere vil kunne føle seg tryggere i nemndssaker og andre rettsbehandlinger fordi det kan gjennomføres drøftinger og samarbeid i forkant. Det kan bli bedre kvalitet over eventuelle saksfremlegg som utformes, og de ansatte vil kunne få bedre opplæring i å anvende juss i faglige vurderinger. Bruken av egne advokater kan være med på å forbygge omsorgsovertakelser fordi drøftinger underveis, sammen med andre tiltak, vil kunne føre til bedre oppfølging av barna og familiene deres.

Anslagsvise lønnskostnader er kroner 700.000-800.000,- i året. Hver fylkesnemndssak/behandling i Tingrett koster kommunen anslagvis mellom kroner 120.000-150.000,- Da mener man en «enkel behandling» som strekker seg over to dager. 5-7 saker av slik art vil dekke opp lønnskostnadene til advokat. Jf. andre barneverntjenester prosjektleder har vært i kontakt med.

Dersom en ser for seg at advokater kan utføre andre tjenester for kommunene kan det forsvares å ansette to. Advokater kan bidra inn i andre saker knyttet opp mot helse- og omsorgstjenester, oppvekst- og kultur etc. Alene vil det være snakk om svært forhøyede lønnskostnader for kommunene å opprette egne stillinger, men samlet sett vil det ikke medføre de samme kostnadene fordi kommunene er sammen om utgiftene. Følgelig kan det bidra til økt kvalitet i andre gjeldende enheter i de kommunene som inngår i samarbeidet.

3.2.5 Psykologtjenester

I NOVA-rapport i 2014 fant man at det var en høyere andel personer med helseproblemer for dem som hadde hatt barnevernstiltak enn for sammenligningsgrunnlaget. De har også en forhøyet andel av alvorlig sykelighet og risiko for ulykker, selvmord og annen voldsom død, samt rusmisbruk. Bildet er med på å understreke viktigheten av forebyggende og terapeutiske instanser (Backe-Hansen, Madsen, Kristoffersen & Hvinden, 2014).

I et interkommunalt barnevernssamarbeid vil psykolog bidra i oppfølgingen av psykisk helse hos barn og unge. Tidlig intervensjon vil kunne føre til en forbyggende effekt hos dem som mottar hjelp. I dag er det slik at barneverntjenestene (og barnets fastlege) kan sende henvisning til barne- og ungdomspsykiatrien (heretter BUP) ved behov. Det er dessverre lang ventetid før barn og unge mottar hjelp. Barn må også få satt en diagnose før de kan motta behandling fra BUP.

Barn og unge under 23 år har rett til vurdering innen 10 virkedager. Vurderingen skjer på grunnlag av henvisningen. Fristen for å iverksette behandling er satt til 65 virkedager (Helsedirektoratet, 2015).

I flere tilfeller-, i barnevernssammenheng-, kan barn og unge ha behov for psykisk helsehjelp uten at de oppfyller diagnosekriterier. I disse tilfellene vil en kommunepsykolog være essensiell for å gi riktig hjelp til rett tid. I samarbeid med psykolog vil barneverntjenestene også ha et bedre grunnlag for å skrive henvisning til BUP når det er nødvendig.

Kommunepsykolog kan videre ivareta en veilederfunksjon for de ansatte. Kommunene reduserer dermed kostnader til å leie inn ekstern veiledning, og h*n kan bidra som drøftingspartner i saker ved behov.

Primærhelsemeldingen, Meld. St. 26 (2014 -2015), vektlegger at kommunene må styrkes for å bli i stand til å oppfylle samhandlingsreformens intensjoner om koordinerte og helhetlige pasientforløp, mer forebygging og tidlig innsats, og flere helsetjenester levert i kommunene. Det er en målsetning å nå personer som i for liten grad etterspør tjenester, og å bidra med ressurser for dem med de største behovene, samt til grupper der sykdomsutvikling og sykehusinnleggelse kan forhindres gjennom forebygging, (oppfølging og rehabilitering). Folkehelsemeldingen, Meld. St. 19 (2014-2015), framhever at det forebyggende arbeidet må styrkes. Psykisk helse skal få en større plass i folkehelsearbeidet, og arbeidet med livsstilsendring og aktiv aldring skal videreutvikles (Helsedirektoratet, 2015).

Psykologtjenester kan videre knyttes opp mot helse- og omsorgsetatene i kommunene i et interkommunalt barnevernssamarbeid, og bidra til styrking av psykisk helsevern utover barneverntjenesten dersom kommunene ansetter flere psykologer. For kommunene kan lønnskostnader reduseres ved at det blir et «spleiselag» fordelt på dem som er med i det interkommunale barnevernssamarbeidet, og det vil kunne være mulig å ansette flere psykologer. Det kan bidra til muligheten for et faglig fellesskap, en bedre faglig forankring og gode muligheter for rekruttering av kompetanse. Kommunene i Nord-Troms vil med en slik forankring således kunne imøtekomme nasjonale krav om ansettelse av kommunepsykolog innen 2020.

På lederplass i psykologtidsskriftet trekkes det frem viktigheten for faglig fellesskap for å stimulere til faglig vekst og unngå at psykologer havner i individuelle vakuum (Olsen, 2011). Lønnskostnader er i snitt kroner 550.000,- for psykologer ansatt i kommuner og fylker (SSB, 2015-2016). Det bemerkes imidlertid at det kan være store lønnsforskjeller innen yrkesgruppene.

4.0 Inndeling i team

Antallet barn i kontakt med barnevernet har økt betraktelig. Økningen har vært på 77% de siste 15 årene (NOU 2016:16). Denne økningen fører til at store ressurser blir satt inn i forbindelse med barnevernsundersøkelser. Når tjenestene har få ansatte som skal jobbe i alle faser av en barnevernssak kan det føre til at hjelpetiltak ikke blir fulgt opp i tilstrekkelig grad. Dersom så skjer vil ikke tjenestene klare å jobbe godt nok forebyggende, og det er en fare for en økning i antall omsorgsovertakelser.

Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn og unge, som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid, og å bidra til at barn og unge får trygge oppvekst-vilkår. Barnevernet er først og fremst en hjelpetjeneste, men barnevernloven åpner samtidig for alvorlig inngripende tvangstiltak. Dette stiller store krav til barnevernets arbeid og til at rettssikkerheten til barn og foreldre blir ivaretatt på en god måte. Sakene er ofte komplekse og vanskelige. Som på andre områder er det også i disse sakene risiko for at det gjøres feil. Konsekvensene for de det gjelder kan imidlertid være svært store dersom feil begås. Barnevernet får

ofte kritikk, enten for å ha grepet inn for tidlig eller på feil måte, eller fordi de kommer for sent (Barne- og likestillingsdepartementet, 2016).

Ved å organisere i team ut fra fasen i en barnevernssak, *undersøkelse, tiltak og omsorgsoppfølging* legges det til rette for at de ansatte kan være en del av et fagmiljø som er mer spisset inn mot et felt. Saksbehandlerne får et mindre spenn innenfor sitt fagområde, og dernest større kapasitet til å arbeide godt i komplekse saker.

Barneverntjenesten inndeles i team ut fra fasen i en barnevernssak; undersøkelse, tiltak og omsorgsoppfølging. De ansatte er lokalisert som i dag, med unntak av forebyggende enhet. Her må en gjøre vurderinger av mobilitet for tilgjengelighet i alle kommunene i samarbeidet.

4.1 Undersøkelsesteam

Undersøkelsesteamet blir første kontakt med barnevernet for barna og familiene deres. Teamleder er ansvarlig for forsvarlig drift i det daglige; følge opp at undersøkelser gjennomføres og er ansvarlig for saksveiledning med de ansatte, samt for å videreutvikle, evaluere og rapportere til staben innenfor sitt ansvarsområde.

Teamleder for undersøkelsesteamet skal også jobbe med saker, men er ansvarlig for at rutineene for undersøkelsesarbeidet blir fulgt. H*n har vedtaksmyndighet etter Barnevernslovens § 4-4 som omhandler Frivillige hjelpetiltak etter gjeldende lov og i noen personalmessige forhold som eksempelvis å innvilge et visst antall timer overtid etc. Teamleder lønnes som saksbehandler, men får en økonomisk kompensasjon for gruppelederfunksjonen. Denne fastsettes av arbeidsgiver og/eller er noe som besluttes i forhandlinger mellom arbeidstaker og arbeidsgiver.

Arbeidet med akuttberedskap er underlagt undersøkelsesteamet. Her vil en også kunne finne spisskompetanse på å gjøre vurderinger på hva som er akutt og hva som kan inngå i ordinær saksbehandling. Utformingen av organisering av akuttberedskap gjøres av arbeidsgruppa som en del av prosjektet.

4.2 Tiltaksteam

Tiltaksteamet har ansvar for iverksettelse, oppfølging og evaluering av frivillige hjelpetiltak.

Teamleder for undersøkelsesteamet skal også jobbe med saker, men er ansvarlig for at rutineene for tiltaksarbeidet blir fulgt. Ansvarsområdet er å sørge for forsvarlig drift i det daglige; følge opp at tiltak iverksettes og evalueres, samt for å videreutvikle, evaluere og rapportere til staben innenfor sitt ansvarsområde. H*n har vedtaksmyndighet etter Barnevernslovens § 4-4 som omhandler Frivillige hjelpetiltak etter gjeldende lov og i noen personalmessige forhold som eksempelvis å innvilge et visst antall timer overtid etc. Teamleder lønnes som saksbehandler, men får en økonomisk kompensasjon for gruppelederfunksjonen. Denne fastsettes av arbeidsgiver og/eller er noe som besluttes i forhandlinger mellom arbeidstaker og arbeidsgiver.

Forebyggende enhet (felles tiltaksbank for kommunene) er underlagt tiltaksteamet. Enheten inneholder egne miljøterapeut(er), hjemmekonsulent(er), familieterapeut(er), metodeveileder(e) etc. Det er naturlig at forebyggende enhet er mobil og jobber i alle kommunene som inngår i samarbeidet. Oppdrag fra forebyggende enhet utføres på bestilling fra barneverntjenesten som har

kartlagt behovene til tjenestemottakerne. Tiltakene skal evalueres i samarbeid mellom tjenestemottaker, saksbehandler (ansvarlig leder) og forebyggende enhet.

Felles forebyggende enhet kan opparbeides ved at noen saksbehandlerstillinger omdisponeres, omregning av kjøp av tjenester fra konsulenter til faste stillinger og kurs/opplæring fra Bufetat. Samt søke økonomiske midler fra Fylkesmannen.

4.3 Omsorgsteam

Omsorgsteamet har ansvaret for å følge opp barn og unge som har tiltak utenfor hjemmet. I tillegg vil rekrutteringsoppgaver av støttekontakter, besøkshjem, tilsynsførere og fosterhjem bli underlagt omsorgsteamet.

Teamleder for omsorgsteamet skal også jobbe med saker, men er ansvarlig for at rutinene for omsorgsarbeidet blir fulgt. Ansvarsområdet er å sørge for forsvarlig drift i det daglige; se til at oppfølging, tilsyn, tilbakeføringssaker og veiledning blir gitt i henhold til lovkrav. H*n er ansvarlig for saksveiledning med de ansatte, for å videreutvikle og evaluere driften, samt rapportere til staben innenfor sitt ansvarsområde. Teamleder har vedtaksmyndighet etter Barnevernslovens § 4-4 som omhandler Frivillige hjelpetiltak etter gjeldende lov og i noen personalmessige forhold som eksempelvis å innvilge et visst antall timer overtid etc. Teamleder lønnes som saksbehandler, men får en økonomisk kompensasjon for gruppelederfunksjonen. Denne fastsettes av arbeidsgiver og/eller er noe som besluttes i forhandlinger mellom arbeidstaker og arbeidsgiver.

4.4 Oppsummering

Utfordringer ved denne organiseringen er overføringen mellom undersøkelse til tiltak som i noen tilfeller kan bli en «flaskehals». Dette fører til at barn og unge ikke får hjelpetiltakene de har krav på i tide. Det bør tas hensyn til disse utfordringene ved utarbeidelsen av rutiner for å unngå denne *sviktsonen*.

Antall stillinger kan fordeles ut på teamene ut fra behov. Antall barn i de ulike fasene, i en barnevernssak, og de ansattes kompetanse og interessefelt innenfor områdene vil ha betydning.

Når det er snakk om moderne barnevern er fokus på å ruste opp kompetansen for å imøtekomme barn og familiene som kommer i kontakt med barnevernet. De senere år har opplæring i evidensbaserte tiltak blitt innført som kompetanseheving til dem som jobber i fagfeltet.

I barnevernsammenheng har det ifølge Bunkholdt & Kvaran (2015) vært en økende interesse for manual- og evidensbaserte metoder i barnevernsammenheng. De manualbaserte metodenes hensikt er at en skal ha kontroll over det som skjer, at klienten faktisk får den behandlingen h*n skal ha, og at klienten skal kunne forstå og følge med på det som skjer. At en metode er evidensbasert, betyr at metodens effektivitet har støtte i forskning eller er empirisk dokumentert. Altså at det er vitenskapelig dokumentert effekt av metoden som benyttes. Det betyr imidlertid ikke at barnevernet ikke skal benytte metoder som har et relativt lavt evidensnivå for eksempel støttekontakt og besøkshjem.

Bufdir har overordnede faglige føringer om å bygge fagutvikling på beste tilgjengelig teoretisk og forskningsbasert kunnskap, praksiserfaringer og brukernes kontekstuelle preferanser (Grunnlagsdokumenter for veiledning i Bufetat 12/2016).

Flere forskere blant annet Mørch (2012) viser til at når barnevernet skal rustes opp må én av reformkomponentene være å gjøre evidensbaserte tiltak tilgjengelige for barnevernets familier. Ut fra denne tilnærmingen vil felles forebyggende enhet kunne bidra til å utvikle et kompetent, og ikke sårbart, fagmiljø for å imøtekomme kravene en står ovenfor i barnevernet jf. NOU 2016:16.

5.0 Organisasjonskart

Arbeidsgruppa er kommet frem til følgende organisasjonskart under forutsetning at en får til gode prosesser i den videre utformingen av tjenesten:

5.1 Prosjektleders innspill til diskusjon

I første utkast var fagleder satt inn i et hierarki under barnevernleder. Prosjektleder har flyttet denne funksjonen på samme linje som resten av staben. Som nevnt vil samarbeid mellom fagleder og barnevernleder være helt avgjørende for å skape et bedre og mer robust fagmiljø som dermed indirekte medvirker til bedre kvalitet på tjenestene.

Det å utvikle et kvalitativt godt barnevern krever fagutvikling. Mange kommuner har inngått interkommunalt samarbeid som et virkemiddel for å innfri kravene. I evalueringer er det fremkommet at tids- og avstandsdimensjonen var en vurdert ulempe ved interkommunalt barnevernssamarbeid (Lichtwarck & Clifford, 2010). En ser at overnevnte kan stå i motstrid til hverandre. Samarbeid alene løser ikke utfordringene, og god kommunikasjon vil være av betydning for å lykkes, samt å klare å bygge et fellesskap blant de ansatte.

Prosjektleder mener at en organisering der barnevernleder og fagleder er sidestilt kan bidra til bedre kommunikasjonsflyt mellom de ansatte, staben og styret. Det vil være vanskelig å se for seg at en barnevernleder skal ha vedtaksmyndighet og være ansvarlig for driften, uten å ta del i fagansvaret. Med utgangspunkt i innbyggertall og størrelsen på tjenesten kan eventuelt styret gjøre vurderinger om behovet for en fagleder, eller om barnevernleder kan ha også denne funksjonen i samarbeid med teamlederne. En kan regne med en effektivisering av driften på nevnte område ettersom antall ledere kuttes fra 5 til 4.

6.0 Videre fremgang

Videre fokus vil innebefatte involvering av de ansatte i barneverntjenestene og arbeidstakerorganisasjoner, samt politikerne og administrasjonen i de aktuelle kommunene. Brukerstemmen ivaretas gjennom innspill fra Landsforeningen for barnevernens barn. Hvordan vi kan involvere de ulike aktørene drøftes fortløpende i arbeidsgruppa.

Som nevnt ser en at det vil være av stor betydning for den videre prosessen å få besluttet organisasjonskartet. Dersom en finner en god løsning kan drøftingene endre fokus mot faglig innhold, utarbeidelsen av gode rutiner, og praktisk gjennomføring. Noen elementer vil kunne si seg selv utfra måten barneverntjenesten er organisert på.

Konklusjonen fra evaluering som er gjort av interkommunale barneverntjenester i Sør-Trøndelag viser til at sentrale erfaringer av interkommunale barnevern har bidratt til sterkere og mer stabile tjenester. Barneverntjenestens kompetanse og kapasitet har blitt styrket, tjenestene har blitt mindre sårbare, og det har blitt lettere å unngå inhabilitet. Forutsetningene for håndtering av krevende og komplekse saker har økt. Større tjenester har gjort det lettere å spesialisere kompetansen, muligheten for videreutdanning har blitt bedre og forutsetningen for utvikling av gode tiltak har blitt styrket. Imidlertid har alle tjenestene hatt utfordringer ved oppstart. Det har blitt brukt for kort tid til planlegging, tilrettelegging og organisering av tjenestene før oppstart. Og behovet for å samkjøre ulike kulturer, tradisjoner og rutiner har vært undervurdert (Brandtzæg, 2016:171).

Overnevnte samsvarer i stor grad med det barnevernledere i de interkommunale barneverntjenestene prosjektleder har vært i kontakt med formidler.

Prosjektleders anbefaling er at Nord-Troms kommunene bør ta høyde for forskning og erfaringer i sin prosess, og bruke tid på løsningsforslag til utfordringene andre har erfart i prosjektet. Åpenhet, samt tillit til egen og andres kompetanse kan være en forutsetning for å lykkes med prosjektet.

Forslaget som foreligger har vært ute vært ute på høring hos barnevernlederne, helse- og omsorgssjefene og oppvekst- og kulturlederne i de seks Nord-Troms kommunene, samt FO og Fagforbundet. Innspillene ligger som vedlegg til prosjektplanen, og er oversendt til rådmannsutvalget sammen med fremmet forslag for videre politisk behandling. Etter ønske fra Storfjord kommune er også et samarbeid ut fra kommuneloven § 27 forsøkt skissert i prosjektplanen etter gjennomført høringsrunde;

- Kommunene i Nord-Troms fortsetter med dagens organisering av barneverntjenestene, men med samarbeid innenfor enkelte områder.
- Det utarbeides en samarbeidsavtale som omhandler eksempelvis:
  - Barnevernvakt
  - Veiledning individuelt- og i forbindelse med sak
  - Kompetanseheving

- Tiltaksbank
- Tverrfaglig forum
- Tilsynsordninger

Dersom kommunene beslutter å samarbeide utfra vertskommuneprinsippet vil det være naturlig at en person er ansvarlig for å utarbeide rutiner for drift og håndtering av dokumentasjon i barnevernet. Det bør nedsettes en arbeidsgruppe sammensatt av ulike profesjoner til denne jobben. Drift er forsøkt skissert i prosjektplanen men må følgelig planlegges grundigere. I utformingen av rutiner til håndtering av dokumentasjon anbefaler prosjektleder KS veileder av 09.02.2017 som et naturlig styringsdokument.

6.1 Praktisk drift

Det er som nevnt arbeidsgiver sitt ansvar å rekruttere og ivareta ansatte som skal forvalte kommunenes tjenester. For barnevernsansatte gjenspeiles dette ansvaret blant annet i å sørge for veiledning, kompetanseheving og å sørge for sikkerheten til de ansatte. For at de som utfører denne viktige jobben rettet mot sårbare barn, unge og familiene deres er det også av betydning å ha gode arbeidsverktøy. Praktisk tilrettelegging vil og ha betydning for kvalitet i tjenesten.

6.2 Reisetid og oppmøtested

Det bør utarbeides arbeidsavtaler, av en eventuell vertskommune, som spesifiserer at de ansatte har oppmøtested som i dag. Avtalen bør stadfeste at de ansatte kan bli satt til å utføre arbeidsoppgaver på tvers av kommunegrensene ved behov.

Dersom samarbeidet skal være regulert etter kommuneloven § 27 vil ikke overnevnte være aktuelt. Da vil enhver kommune måtte sørge for at deres ansatte bidrar inn i eksempelvis felles tiltaksbank, akuttberedskap etc. og det bør utarbeides en samarbeidsavtale som omhandler dette i tillegg til andre aktuelle elementer.

Etter gjennomført spørreundersøkelse er det flere av de ansatte som har svart at de ser at økt reisebelastning kan bli en negativ konsekvens ved interkommunalt samarbeid.

I forkant er det vanskelig å si noe om reisebelastningen til den enkelte. Det en vet er at det vil kunne medføre økt reisetid i forbindelse med:

- Veiledning
- Felles fagutvikling
- Unntaksvis ved arbeid i andre kommuner
- Felles møter

Det kan antas at det vil være snakk om liten økning i reisetid for de aller fleste. Det bør legges opp til mobilitet hos ledelse, og bruk av lyd/bilde i de tilfellene det er mulig.

De ansatte som inngår i felles tiltaksbank vil måtte belage seg på en del kjøring i arbeidstiden. Imidlertid vil de få kompensasjon ved at de blir fratatt ordinære saksbehandleroppgaver som de har i dag, samt at de vil bli tilbudt kompetanseheving/videreutdanning/kursing.

Ved kjøring utover kommunegrensene vil det være naturlig å legge opp til kjøring innenfor ordinær arbeidstid i all hovedsak. Det vil være forutsigbart for de ansatte. Kommunene vil ha en bedre

oversikt over ressursbruk i forbindelse med reisevirksomhet, og en vil kunne unngå å lage egne avtaler. Ved reiser i forbindelse med kurs og videreutdanninger skal det rimeligste alternativet alltid legges til grunn. Annen reisetid utenfor normal arbeidstid må avklares på forhånd. I utformingen av eventuelle avtaler skal Arbeidsmiljølovens bestemmelser ligge til grunn. Det er arbeidsgivers ansvar å se til at vilkårene i lovverket er oppfylt.

6.3 Tjenestebiler

Barnevernansatte er avhengige av høy mobilitet i sin arbeidshverdag. De er ofte hjemme hos familier, ute for å gjennomføre barnesamtaler, i møter med samarbeidspartnere, fosterhjemsoppfølging og annet. Det er også behov for å kunne ha med tjenestemottakere i bilen. Det bør være krav til at bilene som benyttes i arbeidssammenheng ivaretar både tjenestemottakernes- og tjenesteyternes sikkerhet. I barnevernsarbeid kjører en ofte lange distanser i forbindelse med plasseringer, tilsyn under samvær og annet. Bilene må ha plass til barnestoler og kunne romme en del utstyr.

Ut fra gjennomført kartlegging av barneverntjenestene er det bare en kommune som disponerer egen bil de slipper å dele med andre. De øvrige deler enten biler med andre etater, eller bruker privat bil med kjøregodtgjørelse etter gjeldende KS-satser. Noen av kommunene har i tillegg egne avtaler der de ansatte får fast godtgjøring per år regulert av antall kilometer (heretter km) de har kjørt.

Prosjektleder anbefaler at det bør vurderes bruk av tjenestebil. Ved bruk av privat bil i arbeidssammenheng kan en problematisere flere elementer. Plass og sikkerhet er som nevnt et av elementene. Et annet er spørsmålet om gjeldende forsikringer dersom det skulle skje noe uforutsett under kjøring. Det kan også stilles spørsmål til ivaretagelse av personvernet til tjenestemottakerne når en benytter privatbil i arbeidssammenheng, samt de ansattes sikkerhet og personvern. Bruk av private biler i arbeidssammenheng bør egentlig ikke forekomme, og kun skje unntaksvis. De ansatte får da kjøregodtgjørelse etter gjeldende KS-satser.

Prosjektleder har vært innhentet tilbud, på fem stasjonsvogner og fem sedanutgaver, fra flere leasing firmaer. Tilbudet fra Bil i nord er det som er det billigste. De har også en avtale med MECA/Storslett Auto om å ta servicer/verksted der i tillegg til i Tromsø. Tilbudene presenteres nedenfor som PDF-filer.

Lokal
kalkyle_1038169_1.p

Tilbudsforslag_1038
169_1.pdf_Ford_Foc

Ingen av barneverntjenestene, i Nord-Troms, har en samlet oversikt over kostnadene ved kjøring. Prosjektleder har derfor tatt utgangspunkt i gjeldende KS-satser og satt de opp mot kostnadene ved bruk av leasede biler pr. bil pr. år. En har tatt utgangspunkt i satser etter kroner 3,50,- per km. og har trukket fra 1 krone med tanke på kostnader til drivstoff og andre forbruksvarer.

I regnestykkene er det ikke tatt høyde for passasjertillegg, kosttillegg etc. siden disse vil være de samme uavhengig av om en bruker tjenestebil eller privat bil. Det er heller ikke lagt inn særavtaler

de ulike kommunene har selv om disse også må iberegnes som besparelse for kommunene ved bruk av leasede biler.

Ved bruk av privat bil:

Antall kilometer per bil.	150.000,-
Kjøregodtgjørelse etter KS-satser (3, 50 kroner – 1 krone)	x 2,50,-
Sum	= 375.000,-
Kostnader for bensin/bilrekvisita	+ 150.000,-
Samlet sum	= 525.000,-

Ved bruk av leaset bil (utfra tilbud gitt av Bilinord på 10 biler):

Antall kilometer per bil	150.000,-
Terminbeløp kr. 3685,- x 4	+ 14.740,-
Termingebyr kr. 106,- x 4	+ 424,-
Sum	= 165.164,-
Kostnader for bensin/bilrekvisita	+ 150.000,-
Samlet sum	= 315.164,-

I tillegg vil det tilkomme kommunene et engangsbeløp på kroner 5615,- ved inngåelse av leasingavtale:

Etableringsgebyr	3685,-
Tinglysningsgebyr	+ 1625,-
Sum	= 5615,-

Som nevnt har ingen av barneverntjenestene total oversikt over antall kilometer som kjøres per år. Imidlertid synliggjør regnestykket ovenfor at det vil kunne være snakk om store besparelser knyttet til kjøring ved å inngå en leasingavtale av denne karakteren. Bil i nord påpeker i sitt tilbud at grunnen til de lave kostnadene er antall biler. Alene vil ingen av kommunene ha behov for et så stort antall biler, men dersom en ser barneverntjenesten under ett vil 10 biler ikke være mye. Kostnadene knyttet til bilbruk vil fordeles på kommunene utfra fordelingsnøkkelen som benyttes ved andre interkommunale samarbeid.

6.4 E-arkiv og mobilt barnevern

Som nevnt tidligere vil felles E-arkiv være en klar fordel for at de ansatte skal kunne arbeide i saker på tvers av kommunegrensene etter vertskommunemodellen. Saksbehandlerne må kunne ha mulighet til å kunne saksbehandle i saker i andre kommuner for å avhjelpe ved for eksempel inhabilitet, sykefravær etc.

Ved samarbeid om akuttberedskap vil den som har barnevernvakt ha tilgang til nødvendige saksopplysninger. Barnevernvakta kan skrive inn notater og eventuelle vedtak på aktuelle barn hvis de har tilgang til samme arkiv.

Dersom en ser for seg samarbeid om deler av tjenestene (organisert etter kommuneloven § 27) vil en måtte gå i dialog med fylkesmannen i forhold til taushetsplikt og annet for å eventuelt kunne få tilgang til saker på tvers av kommunegrensene.

For å øke arbeidskapasiteten og effektivisere dagens måte å jobbe på har barneverntjenestene et samlet ønske om mobilt barnevern. Mobilt barnevern vil ikke være nødvendig for å kunne inngå i interkommunalt barnevernsamarbeid, men vil kunne øke effektiviteten hos de ansatte betraktelig. Saksbehandlere kan skrive inn referat direkte på et kodet nettbrett i forbindelse med for eksempel hjemmebesøk. Omlegging til mobilt barnevern vil således også kunne ivareta rettsikkerheten til tjenesteyterne bedre. En sikrer at håndskrevne notater ikke kan gjøres tilgjengelig for andre, eller at saksbehandlere ikke får kapasitet til å journalføre tilstrekkelig i etterkant. Tjenesteyterne kan få innsyn i det som skrives umiddelbart og komme med eventuelle innspill.

Prosjektleder har vært i kontakt med leder for IKT Nord-Troms Tom Eirik Jensen. Det er oversendt kostnadsoverslag på moduler til saksbehandlerprogrammet «Familia», mobilt barnevern og opplæring til VISMA som leverer tjenestene. I følge Jensen vil en eventuell implementering av funksjonene gjøres av de IKT ansattes fellesorganisasjon i Nord-Troms, og ikke by på praktiske utfordringer. Jensen sier funksjonen ligger inne per i dag, men de ansatte har ikke fått tilgangene til å kunne logge seg på de andres arkiver.

Lyngen har som kjent meldt seg ut av gjeldende samarbeidsavtale for IKT-samarbeid i Nord-Troms. I følge Jensen vil det ikke by problemer i forhold til en eventuell omlegging siden alle kommunene bruker saksbehandlerprogrammet «Familia». Det vil imidlertid ha betydning for øvrige datasystemer kommunene benytter seg av. Det vil for eksempel ikke være mulig for ansatte i andre kommuner å booke møterom i Lyngen, legge inn dokumenter i ephorte etc. Kostnadene for Lyngen ved omlegging til felles e-arkiv for barneverntjenesten må avklares mellom kommunene før en eventuell implementering dersom det blir aktuelt.

Tom Eirik Jensen har innhentet pristilbud på mobilt barnevern for Nord-Troms. Nedenfor presenteres tilbudet fra VISMA. Det har ikke vært mulig å innhente for Lyngen siden de ikke deltar inn i IKT-samarbeidet, men ut fra befolkningstall kan en ta utgangspunkt i gjeldende priser for de andre kommunene.

Tilbud Mobilt Barnevern til kommunene Nordreisa (med Kvænangen), Skjervøy, Kåfjord og Storffjord.

Mobilt Barnevern (kr. 6 pr innb., minimum 5 000) 20% rabatt på Bruksrett innrømmet. Std fastpris tjenestepakke er kr. 80 000,-

<i>MBV</i>	<i>Årlig Bruksrett</i>	<i>Etablering (Engangs)</i>	<i>Tjenester (Engang)</i>
<i>Nordreisa/Kvænangen 6 127 innb</i>	<i>29 410</i>	<i>0</i>	<i>50 000</i>
<i>Skjervøy</i>	<i>24 000</i>	<i>0</i>	<i>50 000</i>
<i>Kåfjord</i>	<i>24 000</i>	<i>0</i>	<i>50 000</i>
<i>Storffjord</i>	<i>24 000</i>	<i>0</i>	<i>50 000</i>

(Alle summer er eks mva)

Fastpris tjenester inkluderer oppsett, installasjon og opplæring. Evt MDM løsning med lisenser kommer utenom.

Kostnadene knyttet til mobilt barnevern vil fordeles på kommunene utfra fordelingsnøkkelen som benyttes ved andre interkommunale samarbeid. Leder for IKT Nord-Troms sine tilbakemeldinger er at en bør legge forslaget frem for kommunene, og få ja eller nei. Når kommunene har bestemt seg får IKT beskjed og setter i gang hvis det er aktuelt. Fra oppstart må det påberegnes en måned for installasjon. Opplæring i bruk tar barneverntjenesten selv.

Omlegging til felles e-arkiv vil bare være aktuelt ved et vertskommunesamarbeid, og kan innhentes dersom det blir aktuelt. Per i dag har som nevnt samarbeidskommunene i IKT-samarbeidet mulighet til å kunne logge seg på «Familia» hvis de får tilgang, og vil ikke medføre ekstra kostnader for kommunene. Nødvendige tilganger kan ordnes internt. Unntaket vil være Lyngen.

6.5 Tilgang til praktiske løsninger på tvers av kommunegrensene

Alle kommunene som inngår i et interkommunalt samarbeid om barnevern vil være ansvarlige for å stille lokaler til bruk på tvers av kommunegrensene ved behov. Da spesielt med tanke på egnede barnesamtalerom, møterom og kontorplasser. De vil også være ansvarlige for at lokaleleene er utformet på en sånn måte at sikkerheten til de ansatte er ivaretatt med eventuelle alarmer, fluktmuligheter og annet på samme måte som i dag.

Det samme gjelder mulighetene til å kunne nyttiggjøre seg av lyd/bilde. Slik prosjektleder forstår det vil ikke tilgangen til gode IKT-løsninger by på store utfordringer. Alle samarbeidskommunene har opplyst og ha god tilgang til dette, og tjenestene benytter systemene i stor grad allerede i dag. Dette vil gjøre seg gjeldende uavhengig av hvilken samarbeidsform en eventuelt velger.

Overnevnte vil ikke slik prosjektleder ser det påføre kommunene ytterligere utfordringer og kostnader utover de kravene som gjelder per i dag. Unntaket er for en eventuell vertskommune hvis en velger det som alternativ.

En eventuell vertskommune må kunne stille lokaler til en stab og et tiltaksteam. Felles tiltaksbank i tiltaksteamet vil som nevnt være mobilt i stor grad. Teamet vil likevel ha behov for å benytte seg av barnesamtalerom, møterom og kontorplasser. Kostnadene knyttet til praktiske løsninger vil fordeles på kommunene utfra fordelingsnøkkelen som benyttes ved andre interkommunale samarbeid.

6.6 Tverrfaglig samarbeid

En av utfordringene ved interkommunalt barnevern som er pekt på av tidligere evalueringer er at geografisk avstand kan bidra til at tjenesten blir mindre tilgjengelig for innbyggerne og samarbeidspartnere (Brandtzæg, 2006 i Andrews, Gustavsen & Lindeløv, 2015). Overnevnte har også vært en bekymring som fremkommer i vår gjennomførte spørreundersøkelse.

Andrews, Gustavsen & Lindeløv (2015) fant at seks av ti barnevernledere mente at tjenesten var like tilgjengelig for alle kommunene inn i et samarbeid, og åtte av ti ga uttrykk for at det tverrfaglige samarbeidet fungerte godt. Forskjellene fremkom tydeligere i rådmennene sine svar. Der syv av ti rådmenn fra vertskommuner ga uttrykk for tilstrekkelig tilgjengelighet, mens fem av ti i samarbeidskommuner ga uttrykk for det samme. Imidlertid påpekes det at om barnevernet i så liten grad er med i tverrfaglige team i kommunene som rådmenn i samarbeidskommuner ga uttrykk for, kan det handle om at tjenestene er organisert slik at de ikke i tilstrekkelig grad ivaretar helhet, det vil si at tjenestene i for stor utredning er fragmentert og er således en utfordring for barnevernlederne.

I forslaget til utforming av tjenesten har Nord-Troms slik prosjektleder ser det gode forutsetninger for å ivareta et godt samarbeid med tjenestemottakere og andre samarbeidspartnere ved at alle kommuner skal være bemannet til enhver tid. Det er videre påpekt tidligere at det legges opp til mobilitet hos ledelsen ved et vertskommunesamarbeid. Dette omhandler følgelig også deltakelse i tverrfaglige fora, og synlighet i alle kommuner uavhengig av vertskommune. Prosjektleder anbefaler at det brukes tid på å drøfte og utarbeide rutiner som omhandler hvordan tjenesten skal arbeide tverrfaglig ved et samarbeid etter kommuneloven § 28. Ved et samarbeid etter kommuneloven § 27 vil ikke overnevnte være av betydning å drøfte videre siden barneverntjenestene vil være organisert og styrt som i dag.

7.0 Akuttberedskap

Barn og unge har krav på bistand i akutte krisesituasjoner når de har behov for øyeblikkelig hjelp fra barnevernet. Siden 2009 har vi hatt Alarmtelefon for barn og unge for å styrke akuttberedskapen i barnevern (se www.116111.no for utfyllende informasjon).

Barnevernloven inneholder ingen egne bestemmelser som regulerer ordninger med barnevernvakt, og det er barnevernlovens alminnelige regler som må legges til grunn for barnevernvaktens virksomhet (KS, 2015-2016).

I gjeldende barnevernlov regulerer 6 ulike hjemler inngrep i akutte situasjoner; Bvl. §§ 4-6 første ledd (midlertidig plassering utenfor hjemmet i akutte faresituasjoner), 4-6 andre ledd (foreløpig flytteforbud), 4-9 jf. 4-8 annet ledd annet setning (midlertidig plassering utenfor hjemmet av nyfødt barn som enda ikke har flyttet hjem til foreldrene), 4-25 annet ledd jf. 4-24 (midlertidig plassering i institusjon for barn med alvorlige atferdsvansker) og 4-29 fjerde ledd (midlertidig vedtak om plassering i institusjon hvor det er fare for at barnet kan bli utnyttet til menneskehandel).

Felles for alle akuttvedtakene er at barnet befinner seg i en faresituasjon som krever at tiltak må iverksettes særlig raskt for at barnet skal bli beskyttet, og da raskere enn normal saksbehandling gir adgang til.

Det er særlig Bvl. § 4-6 første ledd som utløser en plikt til å iverksette tiltak dersom et barn er uten omsorg. Barnet kan bare sies å være uten omsorg når ingen tar seg av det. Dersom barnet blir forsvarlig ivaretatt av andre enn foreldrene kommer loven normalt ikke til anvendelse.

Etter gjeldende barnevernlov kan barneverntjenesten og påtalemyndighetene treffe akuttvedtak. Imidlertid fremmes det forslag i NOU 2016:16 om å frata påtalemyndigheten anledningen til å treffe akutte vedtak, unntatt ved fare for utnyttelse til menneskehandel. Andre enn disse skal kun kunne fattes av barnevernstjenesten leder eller dennes stedfortreder.

Videre er det forslag i NOU 2016:16 om erstatte ordet «akutt» med «haste» i denne sammenhengen. Med bakgrunn i at den nye barnevernloven ikke er vedtatt per i dag benyttes den gamle terminologien inntil annen foreligger.

Ny barnevernlov vil føre til et styrket krav til akuttberedskap i barneverntjenestene i tillegg til en rekke andre krav. I akutte situasjoner vil det være snakk om tilgjengelig beredskap med kompetanse til å gjøre akuttvurderinger i forbindelse med henvendelser. I st.prp.nr. 1 (2004-2005) – Barne- og familiedepartementet som omhandlet de regionale føringene for utvikling av barnevernet var et av elementene som ble løftet å redusere andelen akutt plasseringer. Bruken av akuttvedtak, og vurderinger i sakene, har vært gjenstand for stadige drøftinger i barneverntjenestene. Det er

komplekse beslutninger som skal tas. Beslutningene kan få store konsekvenser for barn og familiene deres. Og noe av kritikken fra nasjonalt hold har vært at akuttvedtak benyttes i for stor grad.

En ser at blant annet akuttberedskap i henhold til nye lovkrav vil kunne synes vanskelig å innfri. Spesielt i små kommuner med få ansatte i barneverntjenestene.

I 2008 var det 58 % av kommunene på landsbasis som ikke hadde organisert beredskap etter barneverntjenesten kontortid. I følge SSB i 2013 inngikk flere kommuner interkommunale barnevernssamarbeid. Det totale bildet på akuttområdet hadde likevel ikke endret seg vesentlig siden 2008 (Bufdir, 2014). I utredningsprosjektet for interkommunalt barnevernssamarbeid i Nord-Troms har vaktberedskap vært drøftet flere ganger i arbeidsgruppa.

Forutsetningen for å kunne gjennomføre presentert(e) løsningsforslag er at avtalen er lovlig innenfor arbeidsmiljølovens bestemmelser. Forslag til avtale blir oversendt FO og Fagforbundet for gjennomgang.

Etter drøftinger har det blitt fremmet et forslag til akuttberedskap i Nord-Troms kommunene som kan gjøre at en ikke trenger å tenke annen omorganisering av tjenestene til eksempelvis turnusjobbing.

7.1 Kjøp av akuttberedskap fra andre

Barnevernlederne har formidlet at de primært vil kjøpe tjenester fra andre. Barnevernleder i Kåfjord har ikke deltatt i drøftingene. Barnevernvakt i Alta og Tromsø ble nevnt i den sammenhengen på grunn av de geografiske avstandene i regionen. Det er ca. en utrykningstid på 5 timer fra Tromsø til Kvæangen som ligger lengst mot nord av samarbeidskommunene.

Prosjektleder tok kontakt med barneverntjenesten i Alta for å innhente informasjon om hvordan deres vaktordning er organisert, og eventuelt innhente kostnadsoverslag for kjøp av tjenester hvis det var mulig. Tilbakemeldingen fra enhetsleder for barnevern var at de ikke har barnevernvakt. Akuttberedskapen der er organisert ved at enhetsleder er tilgjengelig på telefon fra blant annet politiet, og utkaller saksbehandlere ved behov. Det er ikke mulig å kjøpe barnevernvakt-tjenester fra Alta.

Prosjektleder tok kontakt med leder for barnevernvakta i Tromsø for å innhente informasjon om hvordan deres vaktordning er organisert, og eventuelt innhente kostnadsoverslag for kjøp av tjenester hvis det var mulig. Tilbakemeldingen fra leder for barnevernvakta var at de ikke kan tilby denne tjenesten i dag. De har ikke saksbehandlerprogram eksempelvis «Vaktdata» som gjør det mulig å tilby tjenester til andre kommuner. Leder for barnevernvakt formidler at hun ikke mener det er forsvarlig med en utrykningstid på 5 timer. Videre opplyses det om at de ikke har annen beredskap enn at barnevernleder blir kontaktet utenom ordinær kontortid. Barnevernleder utkaller saksbehandlere ved behov.

Ut fra overnevnte kontakt vil det ikke være mulig å kjøpe akuttberedskap tjenester fra andre.

7.2 Akuttberedskap organisert etter vertskommunesamarbeid

Per i dag er det ansatt 5 barnevernledere fordelt på de 6 kommunene. Dersom en ser for seg et interkommunalt barnevernssamarbeid vil det være naturlig å utlyse barnevernlederstilling for denne

eksternt. Dersom en tenker faginndelinger vil det være behov for fagledere på de ulike områdene. Fagledere bør ha delegert hel- eller begrenset beslutningsmyndighet.

Barneverntjenesten har et felles telefonnummer til barnevernvakta. Telefon-nummeret gis ut til publikum, legges ut på kommunenes hjemmesider og gis til alarmtelefonen for barn og unge.

10 personer inngår i en bakvaksordning som rullerer fra uke til uke. Personen som har bakvakt er tilgjengelig på oppgitt telefon-nummer utenom ordinær kontortid. Bakvakten har en økonomisk godtgjøring på kroner 10.000,- per uke. Det må tas høyde for ytterligere kompensasjon ved høytider og ferier ved forhandling av en avtale. Summen må foreligge før en eventuell avtale inngås. Bakvakten har vedtaksmyndighet, og har ansvar for i henhold til (KS, 2015-2016):

- Samarbeidskommunenes operative tjeneste hva angår krise og akutt arbeid etter barnevernloven, det vil si i situasjoner som krever umiddelbar bistand fra barnevernet
- Svar på telefoniske henvendelser til barneverntjenesten
- Råd og veiledning til lokale instanser når det oppstår behov for å iverksette tiltak for å ivareta barn i en akutt situasjon
- Oppfølging av barn og unge som er pågrepet av politiet
- Vitneførsel etter oppdrag som bringe inn for rettslig behandling
- Beredskap for den nasjonale alarmtelefonen for barn og unge 116 111

Dersom det er nødvendig å utkalle saksbehandlere i de aktuelle kommunene er det bakvaktens ansvar. Bakvakten står ansvarlig for vedtaksmyndighet ved eventuelle akuttvedtak. Utkalte saksbehandlere vil få 100% overtidsbetaling ved utrykning. Samt utbetaling etter gjeldende regler ved overtid i høytider o.a. Bakvakt har samme avtale om overtidsbetaling, og avspasering ved en eventuell utrykning.

Det opprettes en liste over saksbehandlere som vil jobbe akutt i alle samarbeidskommunene. Av 12 forespurte har 7 per i dag sagt at de kan stå på en ringeliste. Saksbehandlere som inngår i beredskapsordningen godtgjøres med en årlig sum på kroner 5000,- uavhengig om de må rykke ut eller ikke. Det er bakvaktens ansvar å gjøre vurderinger om hvilke saksbehandlere som rykker ut. Det bestemmes ut fra geografisk avstand og annet, samt at oppdrag rulleres på dem på ringelista.

Det vil være vanskelig å beregne kostnader knyttet til overtidsbetaling for saksbehandlere siden antall utrykninger ikke lar seg predikere. Imidlertid vil en bedre faglig forankret siling i førstekontakten med tjenestene kunne bidra til færre akuttutrykninger. Og følgelig også være kostnadsbesparende. Det viktigste argumentet vil likevel ikke være knyttet opp til økonomi. Det må foretas en forholdsmessighetsvurdering, hvor bruk av andre og mindre inngripende tiltak skal vurderes. Videre må tiltaket i den konkrete situasjonen vurderes å være til barnets beste, jf. Barnekonvensjonen artikkel 3, Grunnloven § 104 andre ledd og Barnevernloven § 4-1.

I forslag til ny barnevernslov løftes barn til å være rettighetshavere (NOU 206:16). Som en følge av denne endringen vil kommunene bli ansvarliggjort for utøving av barnevernstjenester i større grad. At kommunene har en robust og velfungerende akuttberedskap kan i den sammenhengen være av stor betydning.

Uten en beregning av overtidsbetaling ved utrykning, og økonomisk kompensasjon ved høytider og ferier, vil kostnadene for akuttberedskapen være kroner 520.000,- som fordeles på de seks kommunene.

Kostnader for akuttberedskap:

Bakvakt	10.000,- x 52 uker	Sum: 520.000,-
Godtgjøring saksbehandlere	5000,- x 7 (antall på ringeliste)	Sum: 35.000,-
		Sum: 555.000,-

Beregning av overtidsbetaling ved utrykning, avspasering og økonomisk kompensasjon ved høytider og ferier er ikke iberegnet. Disse kostnadene vil likevel kunne beregnes til å ligge på omtrent samme sum som i dag for kommunene.

Ved et vertskommunesamarbeid vil det være mulig for dem som inngår i vaktordningen å gå inn på saksbehandlerprogrammet «Familia» (som benyttes av alle samarbeidskommunene) og skrive notater, innhente nødvendige dokumenter og fatte akuttvedtak etc.

7.3 Akuttberedskap organisert ved samarbeid regulert av samarbeidsavtale – forslaget er presentert av barnevernlederne i Kvæningen/Nordreisa, Skjervøy, Storfjord og Lyngen 07.06.2017:

Det skal være 2 stykker som har barnevernvakt hver uke, utenom ordinær kontortid, der en er stedfortreder for barnevernleder med vedtaksmyndighet. Personene er da fritatt sine ordinære arbeidsoppgaver, og jobber kun med barnevernvakt.

Stedfortreder er ansvarlig for å gjøre vurderinger om situasjonen er av en karakter som krever utrykning. Hvis man må rykke ut skal alltid to dra sammen.

En ser for seg at 20 personer skal inngå i ordningen, og det skal rulleres på disse gjennom hele året.

Fordeler ved skissert løsning:

- En risikerer ikke at noen på ringelista ikke kan stille ved akutte situasjoner

Ulemper ved skissert løsning:

- Dersom samarbeidet ikke er formalisert gjennom en vertskommune vil ikke saksbehandlere ha tilgang til å kunne saksbehandle for andre kommuner i saksbehandlerprogrammet «Familia» av hensyn til taushetsplikt.
- Det er mulig å benytte et eget saksbehandlingsprogram som kalles «Vaktdata». Da må samarbeidskommunene gå til innkjøp av programmet. I følge KS (2015-2016) benyttes dette av barnevernvakta i Trondheim og Bergen. Det er mulig å produsere rapporter og enkeltvedtak på en sikker måte i programmet, og oversende dem til hjemkommune og Fylkesnemnda for barnevern og sosiale saker.

Prosjektleder har ikke innhentet kostnadsoverslag på å ta i bruk «Vaktdata» på grunn av at forslaget nylig ble fremmet. Det er av samme grunn ikke gjort beregninger av overtidsbetalinger, hva det eventuelt har å si for ordinær bemanningssituasjon og annet. Innhenting skjer fortløpende dersom det er aktuelt for samarbeidskommunene.

8.0 Personalmessige konsekvenser vertskommunesamarbeid

Prosjektleder har tatt utgangspunkt i prosjektrapporten som er utarbeidet for Vesterålen interkommunale barnevern. Det må tas høyde noen lokale tilpassinger, blant annet med tanke på at det ikke er aktuelt med total samlokalisering i Nord-Troms.

Det vil være beskjedne personalmessige konsekvenser ved skissert samarbeid. De største endringene vil være:

- Forhold til ledelse (flere ansatte under leder, større fysisk avstand til leder).
- Omplussing av ledere. Barnevernlederstillingen anbefales utlyst eksternt.
- Mindre endringer på lønningsvilkår. Sikringsregelen i HTA legges til grunn slik at ingen kommer ut med dårligere lønn enn i dag.
- Endret reisemønster. Dersom lyd/bilde tas i bruk i større grad enn i dag, kan det faktisk medføre redusert reisetid. Det antas likevel en økning i reisetid i en innkjøringsfase. Den enkelte ansatte/leder må selv vurdere når det er hensiktsmessig å bruke videokonferanseutstyr.
- Større grad av spesialisering på innsatsområder (undersøkelse/tiltak).
- Mindre kompetansetiltak for å tilpasse seg ny organisering og arbeidsfordeling.

8.1 Oppmøte sted, lønn og kjøreordninger

Som nevnt vil de fleste ha oppmøtested som i dag. Etter anbefalinger fra (KS i Isaksen, 2010) foreslås det at det utarbeides arbeidsavtaler hvor det stadfestes at alle ansatte har hele regionen som arbeidssted, med nærmere spesifisering (på adresse) hvor de ulike arbeidsstedene kan være. Alle ansatte må tegne ny arbeidsavtale ved overdragelse til valgt vertskommune. Argumentet for en relativt vid definisjon av arbeidssted er arbeidsgivers mulighet til å kunne nytte de ansatte på ulike steder til ulike tider, ut fra den enkeltes kompetanse og arbeidsgivers behov. Samtidig vil det være økonomisk gunstig for arbeidsgiver at man ikke snevrer inn på begrepet arbeidssted, da det vil kunne utløse relativt store kostnader på kjøregodtgjørelse. Arbeidsgiver følger derfor prinsippet om at det er den ansattes plikt å komme seg på jobb, uansett hvor jobben måtte være. En forutsetning for å kunne gjøre en slik endring i arbeidsavtalen er at de ansatte kan velge å reservere seg mot å la seg overdra til annen virksomhet.

Det bemerkes at videre forhandlinger/drøftinger etter at trinn 1 er gjennomført, må avgjøre om arbeidsgiver skal gå inn på overgangsordninger som kompenserer for økt kjøretid for å komme seg til/fra jobb. Mulige kompensasjonsordninger som vil være grunnlag for videre drøftinger kan være:

- Hel eller delvis kjøring i arbeidstiden for en nærmere bestemt periode.
- Kilometergodtgjørelse etter en avtalt sats.
- Et avtalt månedlig beløp for en nærmere bestemt periode.
- En avtalt engangsutbetaling.

Det har som nevnt innledningsvis vært vanskelig å få et god nok kartlegging av driftskostnader for barnevern i alle kommunene blant annet på grunn av arbeidsgruppas sammensetning.

Utgangspunktet for lønnskostnader presenteres derfor ut fra tabell for gjennomsnittslønn funnet på SSB (2017) utdanning.no. Denne tar ikke hensyn til ansenitet.

Yrke	Sektor	Gjennomsnittslønn
Leder av omsorgstjenester for barn (heltid)	Kommunal	Kroner 590.400,-
Rådgivere innen sosiale fagfelt (heltid)	Kommunal	Kroner 466.800,-

Noen av kommunene har en rekke særordninger. Eksempelvis er det lagt til at ansatte lønnes med 8 år ansenitet ved oppstart selv om de ikke har opparbeidet seg det, kompensasjon for tilgjengelighet ved ekstra fridager etc.

Ved et samarbeid organisert etter vertskommunemodell bør lønnsnivået harmoniseres gjennom lokale lønnsforhandlinger, eventuell særskilte forhandlinger.

9.0 Interkommunalt barnevernsamarbeid etter kommuneloven § 27

Dersom samarbeidet skal være utfra en samarbeidsavtale vil barneverntjenestene være organisert som i dag, men samarbeider om aktuelle områder. Barnevernleder er ansvarlig for driften av tjenesten på vegne av kommunen som i dag.

Forslag fra barnevernlederne som deltok på arbeidsgruppemøtet 07.06.17 er at kommunesamarbeid etter kommuneloven § 27 utredes ytterligere. De formidler at de vil drøfte et eventuelt samarbeid ytterligere og at det er for tidlig i prosessen å beslutte noe.

I forhold til felles tiltaksbank er forslaget fra barnevernlederne at alle kommunene går inn med en felles sum til å opparbeide- og videreutvikle tiltakene. En ser for seg at det skal være en ekstern koordinator/fagutvikler som skal være ansvarlig for jobben. Finansieringen skal skje ved at hver kommune avser en saksbehandler som inngår i tiltaksbanken. Midler søkes fra fylkesmannen og det vil være behov for å ansette noen årsverk i oppstart.

Barnevernleder i Nordreisa formidler at flertallet av de ansatte er imot et vertskommunesamarbeid. De ønsker å iverksette samarbeid ut fra en samarbeidsavtale som omhandler felles tiltaksbank, barnevernvakt og fagutvikling. Barnevernleder formidler at motivasjon for samarbeidsplattform har endret seg for flertallet av de ansatte siden oppstart av prosjektet. Hun formidler at det kan være utfordrende ved at det ikke er en overordnet leder ved denne type samarbeid.

Barnevernleder på Skjervøy formidler at flertallet av de ansatte vil samarbeide om felles tiltaksbank og kompetanseheving. De ønsker å iverksette et samarbeid av denne karakteren raskt. Barnevernleder formidler at hun ser bakdelen med at et slikt samarbeid kan bli lite forpliktende, og at ingen styrer det. Risikoen er at kommunene trekker seg fra avtalen dersom noe de ikke ønsker blir foreslått av andre i samarbeidet.

Barnevernleder i Storfjord formidler at kommunene må drive opplæring uavhengig av hvordan det skal finansieres. En er nødt til å ha to som kan samme tiltak i felles tiltaksbank for å redusere sårbarheten ved for eksempel sykdom. Hun formidler at en er nødt til å opprettholde konsulentvirksomhet uansett i barneverntjenestene på grunn av sakenes karakter. Videre at de har erfart at det er utfordrende med avstander og vil derfor ikke sende ansatte over kommunegrensene.

Barnevernleder i Lyngen formidler at det virker utfordrende med en stor tjeneste, men at det må være mulig å få til et samarbeid uansett.

Prosjektleder ser det utfordrende å komme med et godt forslag til finansiering ved et samarbeid av denne karakteren. Slik det kan se ut vil det bety at en i utformingen av en eventuell samarbeidsavtale etter kommuneloven § 27 må beregnes kostnader fortløpende. Ut fra hva det er aktuelt å samarbeide om.

Barnevernfeltet er et stort og komplekst fagfelt. Slik prosjektleder vurderer det vil det være svært utfordrende om ikke umulig å utrede alle måter en kan løse de kommunale kravene i utførelsen av tjenesten. Derfor vil det være hensiktsmessig at kommunene bestemmer seg for hvilke samarbeidsformer som eventuelt er mulig å få til rent praktisk i forkant av en eventuell videre utredning.

10.0 Barnevernlederne i Nord-Troms sitt forslag

Med bakgrunn i at utredningsarbeidet av et samarbeid etter kommuneloven § 27 kom sent i gang i prosjektperioden, og at prosjektleder fikk innspill om at ikke alle følte at deres syn hadde kommet godt nok frem, ble forslag til samarbeid delegerte til barnevernlederne. Nedenfor presenteres forslaget prosjektleder fikk oversendt fra arbeidsgruppa 28.08.2017:

Forslag til innhold og form i samarbeid om barneverntjenester etter kml § 27

Referat barnevernledermøte 14.08.17

Tilstede: Sandra Larsen (Kåfjord), Mette Ø. Bless (Skjervøy), Lisa Løkkemo (Nordreisa, Kvænangen), Ann-Britt Holmen (Storfjord) og Tone Mortensen (Lyngen)

Sak 1. Akuttberedskap – kommentarer til beskrivelse i prosjektplanen

Opprinnelig forslag om at det skulle være en på vakt, fravikes, og vi ønsker å begrunne nærmere hvorfor vi har kommet frem til at det må være to på vakt samtidig;

- *Sikre rettssikkerheten for klienter og tjenester*
- *Kunne ha en å drøfte saken med, mer faglig forsvarlig*
- *Trygger og sikrer personale at det er to ved utrykning, slik vi praktiserer på dagtid*
- *Store geografiske områder som skal dekkes opp (oppsatt turnus må ta hensyn til geografi)*
- *Forhindre belastninger, utbrenthet og turnover i tjenestene – ved at man ikke blir satt inn et ansvar man ikke opplever å mestre, for eksempel nyansatte*
- *Det er ikke alle som pr. i dag blir tildelt akutt-/stedfortredermyndighet, man skal være vurdert personlig egnet. Denne ordningen innebærer at 10 blir tildelt akuttmyndighet, og vil være mer praktisk gjennomførbare.*

Opprinnelig forslag med en på jobb og en eksisterende ringeliste, blir for sårbart. Det vil kunne ta tid å få nr. 2 på plass i og med at det vil være mulighet for å takke nei dersom en blir kontaktet. Videre vil det ikke føre til en reell forbedring av fordeling av byrden, da saksbehandlere vil ha anledning til å si nei til utrykning men samtidig motta kompensasjon. En slik ordning som – slik som i dag – appellerer til den enkeltes ansvarsfølelse vil kunne oppleves urettferdig.

Akuttberedskap organiseres og ledes av koordinator for ressursgruppe, ved samarbeid etter kml § 27.

Sak 2. Samarbeid etter kommuneloven §27.

Innledning

I arbeidsgruppemøte den 26/7-17 fikk barnevernlederne i oppdrag av prosjektleder selv å drøfte og utdype nærmere innhold i og begrunnelser for en eventuell samarbeidsavtale etter Kommuneloven (kml) § 27, som deretter vedlegges prosjektplanen som utarbeides ihht. mandatet for prosjektet.

De fleste barnevernlederne – om ikke alle - mener at et samarbeid etter kml § 27 er å foretrekke i første fase av et interkommunalt samarbeid, dette i likhet med de fleste saksbehandlere. Samarbeid etter § 27 ivaretar i større grad det mange ansatte har pekt på som viktig; å ikke bli ufrivillig omplassert i annen kommune, ikke bli belastet med unødige omstillinger, ikke bruke for mye tid og ressurser på kjøring, ivareta/opprettholde det tverrfaglige samarbeidet i egen kommune, samtidig råder en anerkjennelse av at det er behov for faglig interkommunalt samarbeid på enkelte områder.

Våre hovedbegrunnelser for et avgrenset samarbeid er at det minsker risikoen for redusert tilgjengelighet og tilstedeværelse i egen kommune, ved at ansatte ikke blir omplassert eller i for stor grad må utføre oppgaver i andre kommuner, for eksempel dersom andre har høyt sykefravær. Det vurderes at i flere saksfaser, som i arbeidet med meldinger, undersøkelser, lettere tiltaksarbeid og oppfølging av egne fosterbarn - kan den enkelte kommune greit og mest effektivt håndtere dette selv, og der egen styringsrett av tjenesten er ivaretatt.

Videre mener vi det er viktig å få formidlet at enkelte kommuner i samarbeidet en tid har vært i en belastet og sårbar situasjon preget av mange omstillinger, og det vurderes at det i tillegg nå å pålegge de ansatte så omfattende endringer som et samarbeid etter kml § 28 vil medføre, ikke vil være heldig av personhensyn. Spesielt er det pekt på konkrete forhold som skaper mye usikkerhet og som mange ansatte ikke oppfatter tilstrekkelig avklart, som kontorfasiliteter og oppmøtested.

En målsetning bak et interkommunalt samarbeid er å lette rekrutteringen av fagpersoner til tjenesten(e). Det vurderes at denne utfordringen ikke uten videre løses ved å bli en større tjeneste (§28) over et så stort geografisk område, såfremt man fremdeles skal ha samme antall ansatte med oppmøte/hovedsete i de respektive kommuner tilsvarende i dag. Så lenge det i prosjektperioden ikke er rom for å få bedre klarlagt om det er aktuelt eller finnes tilstrekkelige kontorfasiliteter for å huse et større samlet miljø - eller til å tilby kontor/oppmøte i kommuner hvor det erfaringsvis er enklere å rekruttere fagfolk eller hvor folk bor/ønsker å bosette seg, må en ta for gitt at det er også fremover blir å være samme antall ansatte med oppmøte i de ulike kommunene. Der er dermed vanskelig å se for seg at et samarbeid etter kml § 28 automatisk vil bidra til bedre rekruttering av nødvendig kompetanse ute i våre småkommuner.

Samtidig anerkjennes at det på enkelte områder anses faglig helt nødvendig å samarbeide, for å kunne imøtekomme økte krav til kommunene, slik som beskrevet i mandatet for prosjektet. Det anbefales derfor ut fra ovennevnte først å prøve ut et avgrenset samarbeid, før en etter evaluering gjør en ny vurdering av om det deretter vil være best å utvide samarbeidet til en interkommunal tjeneste etter kml § 28.

Ved å starte med et avgrenset samarbeid tar en også hensyn til at det eksisterer ulike kulturer i kommunene og tjenestene, og der en får bedre tid til å bli kjent med hverandre og kulturen, noe erfaringer fra sammenslåing av ulike tjenester er dokumentert at er en av flere sentrale suksessfaktorer.

Sak 2. Innhold i samarbeid etter kommuneloven §27.

Dersom det skulle bli aktuelt å etablere interkommunalt samarbeid på enkelte områder, etter Kommuneloven § 27, ser barnevernlederne for seg følgende form og innhold.

Vi ser for oss at dette samarbeidet ledes av en leder(teamleder) /koordinator, og vil bestå av ressurser omfordelt fra kommunene/tjenestene. Gruppen skal ha det overordnede ansvaret for å etablere og styrke et fagmiljø innenfor ulike retninger, og jobbe faglig utadrettet i kommunene. Det bør være en ansvarsperson innenfor de ulike områdene. En ser nytte i å samarbeide om planlegging og gjennomføring av kompetanseheving på ulike områder i regi av ressursgruppa. Koordinator/leder skal ha ansvar for koordinering av arbeidet i gruppa. For eksempel ansvar for å fordele oppgaver etter bestilling fra kommunene, for å søke midler til opplæring, finne egnede opplæringsarenaer, arrangere opplæring m.v. Gruppen skal ha oversikt over ressursene i alle kommunene som inngår i samarbeidet. Koordinator har videre ansvar for organisering av akuttberedskapen i kommunene.

Samarbeidet etter kml §27 vil omhandle følgende områder:

1. Akuttberedskap:

Henviser her til prosjektplanen, samt til kommentarer under sak 1) i dette referatet.

2. Kompetanseheving

- *Felles dataløsning/kursing*
- *Kompetanseutvikling, herunder søke midler til kompetansetiltak jf. nye krav til den kommunale barneverntjenesten (som utføres av ressursgruppa, sbh. i kommunen og av lokale samarbeidspartnere på lavterskelnivå)*
- *Kartleggingsmetoder, undersøkelsesarbeid (som utføres av sbh. i kommunen)*

3. Ressursgruppe (ressursteam, tiltaksteam)

Teamet må inneha følgende kompetanse, der tiltak bestilles av saksbehandler i kommunene;

- *Vold, sinnemestring, kartlegging og behandling*
- *Foreldreveiledning (ICDP, PMTO, De utrolige årene, COS-P Virginiamodellen, og evt. andre program etter sentrale føringer for hjelpetiltbud i kommunene)*
- *Familieråd (koordinatorer)*
- *Rus og rusmestring (herunder styrke samarbeidet med rus- og psykisk helse tjenesten med fokus på barneperspektivet/barneansvarlig)*

Teamet samarbeider med andre faggrupper i kommunene som bør inneha samme kompetanse, og det skal foretas vurdering om tiltaket tilbys av andre utenfor bvtj.

4. Tilsyn i fosterhjem

- *Oppfølging av tilsyn. Er i noen kommuner lagt utenfor barneverntjenesten. Vurdere om dette skal inn i interkommunal gruppe, ved å;*
- *Utføre tilsyn i fosterhjem / ansatte i ressursgruppa er tilsynspersoner for fosterbarn i hverandres kommuner. Man kan ikke utføre tilsyn for den barneverntjenesten man er ansatt i, må ha en uavhengig rolle.
(Eller rekruttering og opplæring av tilsynspersoner)*
- *Kontroll og oppfølging (rapportering) av tilsynskrav utføres av den kommunale barneverntjenesten slik som i dag (av tilsynskommunen/fosterhjems kommunen).*

5. Veiledning (personal og oppdragstakere)

- *Kollegaveiledning*

- Veiledning oppdragstakere (fosterhjem, besøkshjem, tilsynspersoner, miljøarbeidere)
- Bistå med rekruttering og opplæring av oppdragstakere

6. Særlige utfordringer i små kommuner

Habilitet; Ved inhabilitet håndteres disse sakene slik som i dag, men hvor det vil være naturlig å spørre og anbefale kommuner i samarbeidet om oppnevning av settekommune, der det er etter søknad innvilges av Fylkesmannen.

Sårbarhet ved fravær; Det vurderes at styrking av kompetanse og det å inngå i et større faglig samarbeid slik som forespeilet i dette samarbeidet, gir økt trygghet, og vil kunne bidra til å forebygge og redusere sykefravær som henger sammen med en slik arbeidsbelastning. Felles akuttberedskap bidrar også med å redusere sårbarheten i de små kommunene.

Kostnadsfordeling og ansettelsesforhold ressursgruppe

Det bør søkes om midler fra Fylkesmannen til opprettelse av en ny interkommunal stilling, og der det stilles krav om kvalifikasjon som til barnevernlederstilling

Vi ser for oss en fordelings-nøkkel der 30 % av saksbehandler ressursene i hver kommunene (eller fordeling etter innbyggertall) omfordeles fra barneverntjenesten til ressursgruppa. (Tiltakskostnader faktureres kommunene for faktisk bruk av tiltak/timer).

Man forblir ansatt i den kommunen man er ansatt i pr. i dag, og underordnet dagens barnevernleder, mens oppgaver koordineres av teamleder/koordinator. Følger vanlig arbeidstidsreglement for de som jobber i gruppa. Flexitidsreglement og overtid utover ordinær arbeidstid. Må påberegne høy fleksibilitet, da det ofte er helt nødvendig at veiledning foregår ute i hjemmene når barn og familier er hjemme. (Mulig annet arbeidstidsreglement bør vurderes, i dag benyttes konsulenter og miljøarbeidere også nettopp pga. større fleksibilitet).

Ansatte som utfører oppgaver i ressursgruppa inngår også i felles akuttberedskap.

Forutsetter tilgang på leasingbiler for å utføre oppdrag på tvers av kommuner.

IKT

Forutsetter felles IKT-samarbeid på barnevern-området, der 5 av 6 kommuner er tilknyttet datasenteret i Olderdalen. Lyngen kommune er ikke med i dette pr d.d., men alle kommuner benytter samme fagprogram Familia.

Oppsummert ser vi følgende fordeler med samarbeid etter § 27:

- Beholder styringsretten i egen kommune og tjeneste.
- Sikre tilstedeværelse i egen kommune.
- Legger til rette for at kompetanse tilføres og opprettholdes i egen kommune.
- Større fagmiljø ut i kommunene
- Mindre ressursbruk, kjøring.
- Sikre kontinuitet og gjennomføring av kompetanseheving.
- Forhindrer turn-over.

Ulemper med slikt samarbeid går vi ut fra vil bli bedre belyst i risikoanalysen som skal utføres i prosjektet.

11.0 ROS-analyse

ROS-analyse står for risiko- og sårbarhetsanalyse, og er i hovedsak en kvalitativ risikovurdering, bygget på faglig skjønn og erfaring. Det har vist seg å være et effektivt verktøy for å definere forbedringsområder. I gjennomføringen av ROS-analysen kartlegges sannsynlighet og konsekvenser av uønskede hendelser. Deretter ser en på prioriterte risikoområder og planlegger tiltak for å forhindre dem eller redusere konsekvensen av dem dersom de skulle oppstå (Brudvik, 2010).

Enkelt forklart skisseres risiko, i matriser, etter utført analyse. Grønt utgjør lav risiko, gult utgjør middels risiko og rødt utgjør høy risiko. ROS-analysen i prosjektet tok utgangspunkt i dagens situasjon i barneverntjenestene sett opp mot samarbeid regulert av kommuneloven §§ 27 og 28. Deltakere var representant fra hver barneverntjeneste (i hovedsak barnevernledere) i Nord-Troms, representant fra Fagforbundet, representant fra FO og representant fra Landsforeningen for barnevernsbarn under veiledning fra Karin Karlsen førstekonsulent/beredskapsrådgiver i Kåfjord. Prosjektleder har ikke deltatt aktivt inn i ROS-analysen, men har vært tilgjengelig for avklaringer og annet etter ønske fra representantene. Analysen vedlegges i sin helhet sammen med referat (se vedlegg 4).

Oppsummert ser en at samarbeid på tvers av kommunegrensene alene ikke reduserer risikoen. I det tiltak (som beskrevet i prosjektplanen og av deltakerne i gjennomført analyse) legges inn reduseres risikoen. Ut fra presentert ROS-analyse viser i all hovedsak at interkommunalt barnevernsamarbeid reduserer risiko sammenlignet med dagens situasjon. Det er en høyere andel risiko som blir redusert ved et vertskommunesamarbeid etter kommuneloven § 28 sammenlignet med et samarbeid etter kommuneloven § 27 utfra gjennomført analyse.

Førstekonsulent i Kåfjord skriver blant annet i forbindelse med gjennomført analyse av kommuneloven § 28:

- **Habilitet:** Ved tiltak som å kunne skifte saksbehandler fra et arbeidssted til et annet, og når leder er inhabil må det vurderes side/overordnet alternativ (settkommune) så gikk habilitet (241) fra rødt til grønt.
Ved samarbeid etter kommunelovens § 27 er antall ledere en risiko som ikke kan reduseres ved å legge inn tiltak. Ved samarbeid etter kommunelovens § 28 er det kun én barnevernleder som innehar beslutningsmyndighet og må svare for habilitetskrav etter loven.
- **Kompetanse.** Med tiltak som kartlegging av kompetanse, utarbeide kompetanseplan, økonomi til gjennomføring av kompetanseheving, rekruttere spisskompetanse, har brukererfaring med i det løpende arbeid samt ha en koordinator som har oversikt over tilgjengelige ressurser så gikk også dette punktet fra rødt til grønt.

12.0 Oppsummering og anbefaling

Utredningsarbeidet har forsøkt å ta høyde for alle sidene ved et interkommunalt barnevernsamarbeid. Som nevnt er barnevern et stort og komplekst arbeidsfelt som stadig er i endring

Slik prosjektleder ser det vil utfordringer ved et samarbeid etter kommuneloven § 27 være at det ikke er avklart hvem som er ansvarlig for å koordinere et samarbeid innenfor enkeltområder. Tilbakemeldingene fra barnevernlederne har vært at de opplever det som utfordrende med prosjektarbeid i tillegg til andre pålagte arbeidsoppgaver. Det har ikke vært satt av ekstra ressurser til dem i forbindelse med prosjektet, og de har formidlet at det har vært utfordrende kapasitets- og tidsmessig. En vil med letthet kunne se at dette kan bli alternativet ved utformingen ved et samarbeid innenfor enkeltområder. Prosjektleder anbefaler derfor at det oppnevnes en koordinator til å implementere et samarbeid utformet etter kommuneloven § 27 hvis det er løsningen samarbeidskommunene bestemmer seg for. Hver kommune vil være ansvarlig for driften av «sin» barneverntjeneste, og de beholder råderett over sin tjeneste. Samtidig som de har forpliktet seg til et samarbeid etter gjeldende avtale om enkelte områder. Det kan føre til at samarbeidet ikke blir som tenkt fordi en eller flere kommune(r) ikke ønsker samarbeid om anliggender i ettertid. En samarbeidsavtale vil således ikke være like forpliktende, og det kan oppstå uenighet som igjen kan medføre utfordringer for driften av tjenestene.

Etter gjennomført ROS-analyse av utredningsarbeidet viser resultatene at risiko reduseres gjennom tiltakene som legges inn uavhengig av samarbeidsform. Som det har vært problematisert i prosjektplanen bekrefter også analysen at risikoen reduseres mest gjennom å samarbeide etter kommunelovens § 28. Da spesielt med tanke på habilitet, og tilgang til personell som gjør at lovkrav blir ivarettatt uavhengig av sykemeldinger og fravær i forbindelse med kompetanseheving i alle tjenestene.

Når det gjelder akuttberedskap i barneverntjenestene peker alle føringer på at det ikke er tilstrekkelig i noen av Nord-Troms kommunene slik det er organisert i dag. I gjennomført ROS-analyse viser tiltakene at risiko (som ved dagens situasjon) vil reduseres uavhengig av samarbeidsform. Prosjektleder vil påpeke at de som har deltatt på ROS-analyse har formidlet at de ikke har vurdert økonomi. Som nevnt tidligere vil et samarbeid etter kommuneloven § 27 medføre at kommunene må gå til innkjøp av et program som heter «Vaktdata» for å kunne saksbehandle i akutte situasjoner. Dersom myndighet ikke blir overdratt til en eventuell vertskommune vil beslutningsmyndighet bli delegert til en ansatt i en annen kommune enn sin hjemkommune, og saksbehandlere vil ikke ha tilgang til å kunne saksbehandle i det programmet vi benytter i dag fordi de ikke har lov til å få tilgang til andre kommuners barn.

I barnevernledernes skriv som førte til at prosjektet ble iverksatt fremheves det at de ikke så for seg en sammenslåing av tjenestene, men et samarbeid om deler av tjenesten. Barnevernledere og ansatte som ikke er motivert for et samarbeid med en vertskommune kan i seg selv medføre en risiko, og vil således kunne slå negativt ut for presentert løsning etter kommuneloven § 28 for mulig samarbeid.

Imidlertid ser en at en rekke utfordringer ikke vil la seg løse ved å samarbeide ut fra en avtale. Som nevnt tidligere vil det bli lite forpliktende for kommunene, og de ulike tjenestene kan når som helst trekke seg ut av samarbeidet. Dette er likevel ikke hovedutfordringene slik prosjektleder ser det. De største utfordringene som kan trekkes frem her vil være knyttet til at habilitetsspørsmål, og at sårbarheten ved fravær ikke løses gjennom et samarbeid etter kommuneloven § 27, samt små

fagmiljø der saker ikke drøftes i tilstrekkelig grad. Dersom kommunene skal gjennomføre felles kompetanseheving og bygge opp en tiltaksbank vil det medføre økte økonomiske bevilgninger fra kommunene. Samtidig som det representerer en sårbarhet ved at det blir færre igjen til å utføre kjerneoppgavene kommunene er pålagt etter loven dersom hver tjeneste skal avse prosentvise årsverk inn i en tiltaksbank.

Ved et samarbeid etter kommuneloven § 27 forblir arbeidsgiveransvaret og beslutningsmyndighet som i dag. Dersom samarbeid etter kommuneloven § 28 er det kommunene velger vil ovennevnte bli overdratt til en vertskommune. Prosjektleder ser at det er utfordringer knyttet til at de ansatte har ulike ordninger knyttet til arbeidstidsbestemmelser og ulike avtaler for kjøring i arbeidstid. Dersom kommunene skal utforme en samarbeidsavtale vil ovennevnte kunne ha betydning for de ansatte, og det kan oppleves som ulikt mellom kommunene i utførelsen av samme jobb. Dersom en koordinator blir ansvarlig for utformingen av hvordan et samarbeid etter avtale skal være vil ikke denne personen ha myndighet til å fatte beslutninger. Hver kommune er forpliktet for ivaretagelsen av «sine» ansatte, og det er ingen klar ansvarsfordeling på hvem som kan avgjøre hva. Dette kan representere utfordringer for hvordan daglig drift skal foregå. Noe som i neste omgang kan medføre uklart mandat for de ansatte.

I saksfremlegg av mars 2014 skrev barnevernlederne at de ikke så for seg en sammenslåing av tjenestene, men samarbeid om deler av driften. I utredningsfasen har det fremkommet tvil omkring et vertskommunesamarbeid fra flere ansatte i barneverntjenestene i Nord-Troms. Spesielt fremheves avstander og økt reisevirksomhet som utfordrende. Økte avstander har vært forsøkt tatt hensyn til i utformingen av forslag til organisering av et vertskommunesamarbeid. Som nevnt tidligere skal alle kontorene være bemannet, og saksbehandlere skal i hovedsak arbeide i «egen» kommune dersom det ikke er snakk om behov for økt kapasitet i de andre kommunene i perioder (for eksempel ved sykemeldinger, inhabilitet, videreutdanninger og annet). De som vil kunne få økt reisevirksomhet utfra presentert forslag vil være barnevernleder, eventuell fagleder og teamledere. Det er lagt opp til at disse funksjonene skal være synlige og tilgjengelige i alle kommunene. Videre er det lagt opp til økt reisevirksomhet for dem som inngår i tiltaksbanken. Det er lagt opp til at de skal arbeide på oppdrag fra alle barnevernskantorene i samarbeidet. På den ene siden vil det bety lengre strekninger for dem. På den andre siden fritas disse ansatte for saksbehandlingen som de utfører i dag, og kan dermed planlegge arbeidsdagene sine på en annen måte enn i dag. I denne sammenhengen er det også viktig å påpeke det faktum at de ansatte som inngår i tiltaksbanken vil få økt kompetanse i form av kursinger og videreutdanninger i ulike metoder. Noe som i seg selv kan ansees å være en kompensasjon.

Prosjektleder mener ikke at usikkerhet og utfordringer knyttet til samarbeid etter kommuneloven § 28 skal underkommuniseres. Likevel er vurderingen at de økte kravene barneverntjenestene står ovenfor i dag og fremover vurderes kan være vanskelig å innfri ved et samarbeid etter kommuneloven § 27. Da vil tjenestene i prinsippet fungere som i dag, men vil kunne løse manglende tilgang på tiltak og akuttberedskap i fellesskap.

Dersom kommunene velger å løse dagens utfordringer ved å legge driften av barnevern til en vertskommune er det viktig at funn fra forskning på andre samarbeid vektlegges. Et av hovedfunnene i flere evalueringer er som nevnt at i noen samarbeid har det blitt brukt for lite tid fra samarbeidet ble besluttet til oppstart. Noe som har medført at blant annet ulike kulturene, arbeidsmetodene etc. hos tjenestene representerte utfordringer i samarbeidet.

Innledningsvis i rapporten ble det fokusert på at økonomi ikke bør være et argument for samarbeid i seg selv. Det er likevel viktig å påpeke at dersom kommunene skal samarbeide etter kommuneloven

§ 28 vil det representere mer kostnader ved oppstart. Imidlertid viser evalueringene fra andre samarbeid økt innsikt i hvordan pengene kom brukerne til gode, og en mulig innsparing på sikt.

Uavhengig av hva kommunene beslutter på vegne av sin barneverntjeneste anses det som positivt at kommunene ser på muligheter for samarbeid. Prosjektleder mener at det i seg selv er et viktig bidrag for å ivareta rettsikkerheten og hverdagen til de mest sårbare barna, ungdommene og familiene deres. Prosjektleder vil presisere understrekningen fra Barne-, ungdoms- og likestillingsdepartementet om at det er kommunens øverste administrative og politiske ledelse som har det overordnede ansvaret for at kommunen oppfyller sine lovpålagte oppgaver etter barnevernloven.

Gjennom arbeidet med prosjektet har det på den ene siden fremkommet tvil om å inngå i et mer fast og forpliktende samarbeid som skissert forslag til organisering med en vertskommune er. På den andre siden har det vært et sterkt ønske fra barnevernlederne om å innfri de utfordringene de står ovenfor i barnevernsektoren. Det har blitt formidlet et ønske om en form for «mellomløsning» med en samarbeidsavtale regulert av kommuneloven § 27. Prosjektleder ser med letthet at en omlegging av dagens struktur vekker tvil hos de ansatte i barneverntjenestene siden det vil bety en endring i deres arbeidssituasjon, selv om det har vært tydelig kommunisert at alle kommuners kontorer skal være bemannet. Imidlertid viser evalueringer, forskning og andres erfaringer at der kommuner i vertskommunesamarbeid har brukt tid og ressurser før oppstart av samarbeidet gode resultater. Prosjektleder har underveis i prosessen også vært i tvil om et samarbeid på tvers av kommunene kan fungere i praksis med tanke på dagens barnevernledere, og andre, som har ytret sin tvil. Etter en nøyere gjennomgang av hovedtrekkene i innsamlet materiale og vurderinger gjort kring dette, samt gjennomført ROS-analyse er likevel prosjektleders klare anbefaling at kommunene i Nord-Troms inngår i et vertskommunesamarbeid jf. kommuneloven § 28. Det har tegnet seg et tydelig bilde av at det ikke vil være mulig å gjennomføre et samarbeid ut fra en samarbeidsavtale som skissert uten store kostnader for kommunene. I seg selv er overnevnte et risikomoment. Utslagsgivende for prosjektleders vurderinger er likevel ikke slunken kommuneøkonomi. En samarbeidsavtale vil være lite forpliktende for tjenestene, og det vil være utydelig hvem som bli ansvarlig for hva. Dersom en avtale skal være samarbeidsformen vekker det spørsmål om ikke kommunene heller skal møte barneverntjenestenes utfordringer som i dag, med deres lokale tilpasninger. Nord-Troms har tidligere hatt samarbeid regulert ut fra avtaler som ikke har fungert i praksis med det resultat at kommuner i samarbeidet har trukket seg ut.

Barna, ungdommene og familiene som kommer i kontakt med barnevernet er oftest i en sårbar situasjon, og er prisgitt at barnvernansatte utfører jobben på en måte som gjør at de får innfridd krav om rettsikkerhet og gode tiltak. Som nevnt står kommunene ovenfor store utfordringer knyttet til fremtidens barnevern, og nye krav til måten å se på barneverntjenesten som etat og deres utøvelse av mandatet de er gitt. Prosjektleders avsluttende kommentar vil derfor være den samme som når mennesker som vet om utredningsarbeidet som har pågått i Nord-Troms har spurt om hva anbefalingen blir: «Hvis jeg ser bort fra tvil fra de ansatte og kun skal tenke på barna, ungdommene og familiene sitt beste, er vertskommunesamarbeid å anbefale».

Litteraturliste

Aadenes, P. M. (1986). *Læstadianismen i Nord-Noreg*. Oslo: Tano.

Andrews T., Gustavsen, A. & Lindeløv, B. (2015). Interkommunalt samarbeid om barnevern i Norge En kartlegging av erfaringer. Hentet fra http://www.nordlandsforskning.no/getfile.php/136576/Dokumenter/Rapporter/2015/Rapport_1_2015.pdf

Backe-Hansen, E., Madsen, C., Kristoffersen, L. B. & Hvindsen, B. (2014). *Barnevern i Norge 1990-2010 En longitudinell studie*. Oslo: Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring (NOVA).

Barne- og likestillingsdepartementet (2016, 29. juni). *Mandat – gjennomgang av barnevernssaker*. Hentet fra <https://www.regjeringen.no/contentassets/1f27c2f003554335b9082c8cc255c81c/mandat-til-helsetilsynet.pdf>

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (2017). *Bruk av private aktører i barnevernet*. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no/contentassets/381fc172982c45998eacd2def64aef5b/bruk-av-private-aktorer-i-barnevernstjenesten.pdf>

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (2016). *Grunnlagsdokument for veiledning i Bufetat For utprøving i pilotprosjekt i akuttinstitusjonene 2016-2018 Faglige føringer og kunnskapsgrunnlag*. Hentet fra https://www.bufdir.no/global/Grunnlagsdokument_for_veiledning_i_Bufetat.pdf

Brandtzæg, B. A. (2016). Evaluering av interkommunale barneverntjenester i Sør-Trøndelag. Hentet fra <https://www.telemarksforskning.no/publikasjoner/filer/2966.pdf>

Brudvik, M. (2010, 22. oktober). *ROS-analyse*. Hentet fra <http://www.helsebiblioteket.no/kvalitetsforbedring/metoder-og-verktoy/ros-analyse>

Bunkholdt V. & Kvaran I. (2015). *Kunnskap og kompetanse i barnevernsarbeid*. Oslo: Gyldendal akademisk.

Helsedirektoratet (2015). *Samarbeid mellom barneverntjenester og psykiske helsetjenester til barnets beste* (Rundskriv IS-11/2015). Oslo: Barne- likestilling- og inkluderingsdepartementet & Helse- og omsorgsdepartementet.

Ingerslev, H. (2017, 24. februar). Organisering internt i barneverntjenesten og på NAV-kontoret. Hentet fra <http://www.ks.no/fagomrader/utdanning-og-oppvekst/barnevern/tjenester-til-ungdom-mellom-barneverntjenesten-og-nav/organisering/internt/>

Isaksen, R. (2010). *Vesterålen interkommunale barnevern*. Bodø

KS. (2017) *Veileder Håndtering av dokumentasjon i barnevernet*. Oslo: Kommuneforlaget. Hentet fra: <http://www.ks.no/contentassets/24143e4da9a54bd799e62d35efe6e8b5/veileder-for-handtering-av-dokumentasjon-i-barneverntjenesten-til-inter....pdf>

Kvisvik, M. (2014). To gode grep. Hentet fra <https://www.fo.no/nyheter/to-gode-grep-article9719-1064.html>

Landsforeningen for barnevernens barn. (2015, 26. april). Politisk plattform. Hentet fra http://www.barnevernensbarna.no/filestore/Nedlastbare_filer/2015_Politiskplattform_revidert-2015.4.26.pdf

Lichtwarck, W. & Clifford, G. (2010). *Modernisering i barnevernet ideologi, kontekst og kompetanse*. Oslo: Universitetsforlaget.

Lie, S. (2015). *Status for samhandlingsreformen Forvaltningsmessig følge med-rapport fra helsedirektoratet* (IS-2483/2015). Oslo: Helsedirektoratet.

Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven). *Lov av 17. juni 2005*. Oslo: Arbeids- og sosialdepartementet.

Lov om barneverntjenester (barnevernloven). *Lov av 17. juli 1992*. Oslo: Barne- og likestillingsdepartementet.

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven). *Lov av 25. september 1992*. Oslo: Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Mørch, W-T. (2012). Implementering av evidensbaserte tiltak i barnevernet. *Norges barnevern 3*, 136-150.

NOU 2016:16. *Ny barnevernslov Sikring av barnets rett til omsorg og beskyttelse*. Oslo: Departementets sikkerhets- og serviceorganisasjon Informasjonsforvaltning.

NOU 2012:5. *Bedre beskyttelse av barns utvikling – Ekspertutvalgets utredning om det biologiske prinsipp*. Oslo: Departementets sikkerhets- og serviceorganisasjon Informasjonsforvaltning.

Olsen, B. (2011). Ydmyke terapeuter søkes. 48 (11), 1071. Hentet fra http://www.psykologtidsskriftet.no/index.php?seks_id=158143&a=3

Saus, S. (2006). Kontekstuellet barnevern. Hentet fra <https://uit.no/Content/233091/Hefte%20,%20Kontekstuellet%20barnevern,%20%20Saus%202006.pdf>

Vardheim, I. og Aastvedt, A. (2013). Interkommunalt barnevern i Knutepunkt Sørlandet En mulighetsstudie. Hentet fra <https://www.telemarksforsking.no/publikasjoner/filer/2386.pdf>

Zachariassen, K. (2016). Fornorskingspolitikken overfor samar og kvenar. Hentet fra <http://www.norgeshistorie.no/industrialisering-og-demokrati/artikler/1554-fornorskingspolitikken-overfor-samar-og-kvenar.html>

www.utdanning.no (2017). Yrkesbeskrivelse barnevernspedagog. Hentet fra <https://utdanning.no/yrker/beskrivelse/barnevernspedagog>

Håndbok om akuttberedskap i kommunalt barnevern

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, november 2017

Innhold

1. Akuttberedskap i kommunalt barnevern	3
1.1 Krav til forsvarlige tjenester	3
1.2 Tolkningsuttalelse om akuttberedskap	3
1.3 Bruk av private aktører	4
1.4 Avgrensninger	5
2. Ulike former for organisering av akuttberedskapen	5
2.1 Samarbeidsformer	5
2.2 Organisering	6
2.3 Styrker og utfordringer knyttet til ulike vaktordninger	7
2.4 Geografiske utfordringer	8
2.5 Tilgang til saksbehandlingssystemer	8
3. Etablering og forankring av akuttberedskapen	9
4. Ressurser knyttet til akuttberedskap	10
5. Samarbeid	10
6. Fylkesmannens virkemidler	11

1. Akuttberedskap i kommunalt barnevern

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) gjennomførte våren 2017 en undersøkelse av akuttberedskapen i kommunalt barnevern. Undersøkelsen ble besvart av landets barnevernledere, og hadde en svarprosent på 81,6 prosent. Svarene viste blant annet at 48 % av tjenestene ikke hadde noen form for formalisert akuttberedskap. 239 av 293 respondenter avga svar. I etterkant av denne undersøkelsen har flere kommuner jobbet med å få på plass en formalisert akuttberedskap i sin kommune.

Fylkesmannsembetene har ansvar for råd og veiledning, samt tilsyn med kommunene, jf. barnevernloven § 2-3 b annet ledd. Fylkesmannen har videre en råd- og pådriverfunksjon overfor kommunene i deres innsats for god kvalitet i akuttarbeidet. Dette fremkommer av Virksomhets- og økonomiinstruks for fylkesmenn 2017, pkt. 5.1.4.16.. Dette gjengis også i tildelingsbrev til fylkesmennene for 2017. Akuttberedskap i barnevernet vil også være tema i styringsdokumentene for 2018.

Håndboken skal fungere som et hjelpemiddel for embetenes saksbehandlere i bistanden til kommunene om etablering og utvikling av akuttberedskap. I tillegg til håndboka er det utarbeidet en powerpoint-presentasjon som embetene kan benytte i møter med kommunene.

Håndboken er utarbeidet i samarbeid med 5 fylkesmannsembeter: Finnmark, Nordland, Nord-Trøndelag, Oppland og Sogn og Fjordane. Embetene har innhentet informasjon fra sine kommuner om erfaringer ved etablering av akuttberedskap. I tillegg har Bufdir vært i kontakt med barnevernvakten i Follo og Sarpsborg kommune for ytterligere innspill.

1.1 Krav til forsvarlige tjenester

Barnevernlovens § 1-4 krever at tiltak og tjenester etter loven skal være forsvarlige. Forsvarlighetskravet er en rettslig standard. Innholdet i denne standarden vil endre seg over tid i takt med blant annet utviklingen av fagkunnskap og kompetanse på barnevernområdet (Prop. 106 L (2012–2013) side 11. Forsvarlighetskravet innebærer blant annet at tjenestene må inneholde tilfredsstillende kvalitet, ytes i tide og i et tilstrekkelig omfang. Kommunene må ha en bemanning, kompetanse og kvalifikasjoner som er tilstrekkelig for å ivareta sine oppgaver på en forsvarlig måte. En lovfesting av forsvarlighetskravet har styrket tilsynsmyndighetens mulighet til å føre kontroll med at tjenesten yter forsvarlige tjenester.

1.2 Tolkingsuttalelse om akuttberedskap

Den 11.juni 2016 sendte Bufdir ut en tolkningsuttalelse knyttet til akuttberedskap i kommunalt barnevern¹. Denne uttalelsen må ses på som en presisering av hva som anses å være forsvarlig akuttberedskap. I tolkningsuttalelsen heter det at:

---

¹ <https://bufdir.no/bibliotek/RettsdataStartPage/Rettsdata/?grid=qBUFDIRz2D2016z2E06z2E11>

«Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet vurderer imidlertid at kravet til forsvarlige tjenester i barnevernloven tilsier at alle kommuner må ha tilstrekkelig og riktig kompetanse tilgjengelig utenfor vanlig kontortid. Kompetansen kan være tilgjengelig i kraft av en bakvaksordning pr. telefon. Selv om håndtering av mange akutt situasjoner forutsetter et tett samarbeid med politiet og andre hjelpeinstanser, kan barneverntjenesten ikke overlate ansvaret for disse situasjonene til andre alene. En bakvaksordning må være formalisert slik at noen faktisk har ansvar for å bidra med barneverntjenestens kompetanse, og samarbeide med andre hjelpeinstanser dersom det oppstår en alvorlig situasjon utenfor kontortid. En ordning som baserer seg på at barnevernledere eller ansatte i varierende grad kan kontaktes på private telefonnummer i krisesituasjoner er ikke en forsvarlig organisering barneverntjenestens akuttberedskap.»

Barnevernloven er ikke til hinder for at flere kommuner samarbeider om akuttberedskap. Et slikt samarbeid vil være særlig aktuelt for små kommuner.»

I uttalelsen tydeliggjøres det at forsvarlighetskravet innebærer at kommunene skal ha en formalisert akuttberedskap. Det stilles imidlertid ikke eksplisitte krav til hvordan akuttberedskapen skal organiseres. Kommuner som ikke har en formalisert akuttberedskap kan ikke sies å ha oppfylt kravet om forsvarlige barnevernstjenester. Noen kommuner kan ha beredskapsordninger som faller utenfor lovens minstekrav. Det vil være en del av Fylkesmannens oppgave å vurdere om akuttberedskapen er forsvarlig (se kapittel 6).

1.3 Bruk av private aktører

Direktoratets vurdering er at det ikke er adgang til å etablere akuttberedskap innenfor rammene av et privat tiltak. Dette begrunnes i at akuttberedskap i barnevernet anses som en del av offentlig myndighetsutøvelse, som ikke kan overlates til private aktører. Selv om vedtaksmyndigheten er lagt til påtalemyndigheten (så fremt ikke barnevernleder eller dennes stedfortreder er tilgjengelig) når det er nødvendig å fatte tvangsvedtak i akutte situasjoner, vil det være de som har ansvaret i en beredskapsordning som gjør de reelle vurderingene av hvordan barn i krise skal følges opp. Blant annet må ta de stilling til hvordan alvorlige bekymringsmeldinger umiddelbart skal følges opp, finne løsninger for barn i krise som ikke nødvendigvis innebærer at det fattes et hastevedtak (frivillige plasseringer og beslutninger), gjennomføre hjemmebesøk, snakke med barn uten foreldrene til stede og utveksle opplysninger med samarbeidspartnere m.m. Dette er beslutninger som må fattes fortløpende, og hvor det ikke vil være mulig for barneverntjenesten å ha tilstrekkelig styring med faglige vurderinger og valg i enkeltsaker. Departementet sendte 20. oktober 2017 ut en presisering av adgangen til å benytte seg av private aktører i barnevernet²:

«Departementet vil understreke at det etter vårt syn ikke alltid vil være praktisk mulig for kommunen å ha den formen for styring og kontroll som er en forutsetning for lovlig å kunne benytte private til å bistå seg til å utføre oppgaver etter barnevernloven. I slike tilfeller kan barneverntjenesten ikke la seg bistå av private aktører innenfor områder som innebærer utøvelse av offentlig myndighet.»

---

² Brev av 20.10.2017, ref. 17/468

1.4 Avgrensninger

Håndboken tar kun for seg organisering av akuttberedskapen i kommunen. Flere kommuner har etablert samarbeid om andre oppgaver som er lagt til akuttberedskap og barnevernsvakt. Eksempler på oppgaver som faller utenfor håndbokens tema kan være råd og veiledning til barn og familier over telefon og ved hjemmebesøk, uanmeldte og anmeldte hjemmebesøk, oppfølging etter tilrettelagte avhør eller annen form for oppfølging av akutthåndtering.

2. Ulike former for organisering av akuttberedskapen

En forsvarlig akuttberedskap kan organiseres på flere måter. Under gis det eksempler på hvordan kommuner i dag har organisert beredskapen. Hvilken løsning den enkelte kommune bør velge må ses i lys av kommunens/regionens geografi, demografi, innbyggertall, personalressurser osv. Erfaring viser at flere kommuner har møtt utfordringer med å etablere akuttberedskap fordi mye problematiseres før arbeidet er kommet i gang. Embetene har opplyst at tjenester og kommuner som har startet opp etableringen av akuttberedskapen og utviklet denne fortløpende, er de kommunene som har kommet lengst i etablering og utvikling av akuttberedskap,

2.1 Samarbeidsformer

Kommunal akuttberedskap

Kommunen organiserer selv akuttberedskapen i egen kommune.

Interkommunalt samarbeid

Det finnes flere organisatoriske modeller for interkommunalt samarbeid innenfor barnevern, uformelt interkommunalt samarbeid/løse avtalebasert samarbeid, samarbeid for å løse «felles oppgaver», jf. kommunelovens § 27 og vertskommunesamarbeid, jf. kommuneloven § 28-1 a-k.

Tilbakemeldinger fra embetene viser at kommuner som har etablert et samarbeid rundt akuttberedskapen har forankret dette på ulikt vis, men at det mest vanlige er samarbeid etter vertskommunemodellen. Dette er også den modellen direktoratet anbefaler.

Vertskommunesamarbeid er et avtalebasert samarbeid hvor de overordnede rammene vedtas av kommunestyret. Det er gitt generell hjemmel til å overlate utførelsen av lovpålagte oppgaver og delegere offentlig myndighetsutøvelse til andre kommuner i et vertskommunesamarbeid med mindre den enkelte særlov avskjærer det, jf. kommuneloven § 28a. I Ot.prp nr 95 (2005-2006) om interkommunalt samarbeid er det klargjort at barnevernlovens bestemmelser ikke er til hinder for et interkommunalt samarbeid som beskrevet.

Vertskommunemodellen er utformet med tanke på samarbeid mellom to eller flere kommuner om løsning av oppgaver som er lovpålagte, eksempelvis innen barnevern. Vertskommunesamarbeid

innebærer at det overlates beslutningsmyndighet til en annen kommune (vertskommunen). De øvrige kommuner i samarbeidet betegnes som samarbeidskommuner. Selve utførelsen av oppgavene med tilhørende beslutningsmyndighet overlates til vertskommunen. Det formelle (rettslige)ansvaret tilligger fortsatt samarbeidskommunen.

Direktoratet er kjent med at noen kommuner har forankret akuttberedskapen sin som en samarbeidsvirksomhet etter kommuneloven § 27. For å etablere et § 27 samarbeid må deltakerne opprette et eget styre til løsning av felles oppgaver. § 27 gir stor frihet i organiseringen av samarbeidet, men begrenser kommunestyrets mulighet til å overføre myndighet til styret kun til å treffe avgjørelser som angår virksomhetens drift og organisering. Så lenge det ikke er i strid med særlovgivning, kan kommunene fritt delegerer drifts- og organiseringsoppgaver. Kommuneloven § 27 gir ikke hjemmel for å delegerer oppgaver som innebærer offentlig myndighetsutøvelse.

2.2 Organisering

Det er i dag etablert flere varianter med vaktordninger. Under skisseres et utvalg av ordninger som allerede er etablert. Kommunene er ansvarlige for at beredskapsordningen er forsvarlig, uansett hvilken organisering som velges. Det bør være et mål at publikum og samarbeidsinstanser har ett fast vaktnummer å forholde seg til, uavhengig av hvem som er i vakt, og hvilken vaktform man benytter. Vaktnummeret bør være godt synlig på kommunens hjemmesider.

Aktiv barnevernsvakt

Denne vaktordningen er organisert med en aktiv beredskap utenom ordinær arbeidstid, også i helger. Denne organiseringen er mest aktuell for større byer og tjenester, da den ofte vil kreve egne ansatte. Vedtaksmyndigheten i akutsituasjoner er lagt til barnevernsadministrasjonens leder og påtalemyndigheten, og kan ikke delegeres. Barnevernsadministrasjonens leder er den som til enhver tid har det formelle ansvaret som leder for barneverntjenesten i kommunen eller bydelen. I lederens fravær vil den som eventuelt er utpekt til å fungere ha ansvaret.

Beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet

I en slik ordning vil vakthavende kunne oppholde seg hjemme under vekten. Denne ordningen passer best for beredskap fra kl.15.00-08.00 i hverdager, og hele døgnet i helgedagene. Beredskapsvakten har svarplikt og rykker ut ved behov, gjerne etter avklaring med leder av beredskapen. Det kan være flere som har vakt samtidig i denne ordningen, eventuelt kan vekten deles på flere personer.

Direktoratet har innhentet eksempler fra kommuner som benytter egen jobbtelefon i vaktjenesten, men som logger seg på en vakttelefon i en egen app. Vikarer benytter vikarmobil med samme app-funksjon. Denne vakt-appen sikrer at akuttberedskapen har et fast vaktnummer, uavhengig av hvem som er i vakt. Flere kommuner med denne ordningen benytter personell som allerede er ansatt i barnevernstjenesten. Det utformes en egen vaktordning fordelt på et utvalg ansatte i tjenesten, eller fra tjenestene i det interkommunale samarbeidet.

Aktiv vakt kombinert med beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet

Akuttberedskapen løses med en kombinasjon mellom aktiv beredskapsvakt og beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet. Den tidsmessige fordelingen mellom aktiv og «passiv» vakt varierer, og oversikten under gir uttrykk for et eksempel på en fordeling:

	Aktiv	Hjemmevakt
Hverdag	15.30-22.00	22.00-08.00
Helg	14.30-00.00	00.00-14.30

En kombinasjon av aktive arbeidstimer og beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet er en modell som ofte benyttes der kommunen har etablert barnevernvakt, med egne ansatte i turnusordning.

2.3 Styrker og utfordringer knyttet til ulike vaktordninger

Organisering	Styrker	Utfordringer
Aktiv barnevernvakt	<ul style="list-style-type: none"> • Alltid bemannet • Robust organisering • Ansatte som bare er ansatt i vaktordningen • De ansatte vil ofte ha god kunnskap og erfaring i møre med mennesker i krise • Barnevernvaktene har ofte godt etablert samarbeid med politi, og god kjennskap til nødetater, samt krisesenter	<ul style="list-style-type: none"> • Ressurskrevende ordning • Passer best for større kommuner eller interkommunale samarbeid.
Hjemmevakt	<ul style="list-style-type: none"> • Alltid en bemannet akuttberedskap • Ved bruk av ansatte som jobber i barnevernstjenesten til daglig sikres erfaring og kunnskap om barnevernstjenestenes oppgaver og mandat	<ul style="list-style-type: none"> • Ordningen kan bli sårbar, særlig knyttet til helg, ferier og når det foregår større arrangementer i kommunen/regionen • For å sikre forsvarlige tjenester bør kommunene i disse periodene vurdere om akuttberedskapen skal intensiveres.

Kombinasjon av aktiv og bakvakt	<ul style="list-style-type: none"> • Det er alltid en bemannet akuttberedskap • Ved en kombinasjon av aktiv vakt og hjemnevakt vil kommunen være mer tilgjengelig enn ved en rendyrket hjemnevaktordning 	<ul style="list-style-type: none"> • Ordningen krever økning i personalressurser og vil derfor kunne være utfordrende å etablere i områder hvor det er utfordrende å rekruttere
---------------------------------	--	--

2.4 Geografiske utfordringer

Flere områder i Norge vil møte utfordringer uavhengig av hvilken vaktjeneste som velges. Utfordringene knyttes i all hovedsak til store geografiske avstander, og begrenset fremkommelighet til eksempelvis øykommuner. Dette er også utfordringer som noen større barnevernsvakter kan møte, på grunn av lang reisetid fra arbeidslokasjon til hendelsessted.

Erfaringsvis løses disse utfordringene pragmatisk ved å opprette kontakt med lokale faginstusjoner/personer som kan ivareta akutte situasjoner i påvente av at akuttberedskapen kommer frem. Det bør imidlertid etter direktoratets mening etableres en mer formell avtale som grunnlag for et slikt samarbeid.

I tilfeller hvor helikopter eller båt må rekvireres, må det etableres kontakt og dialog med politiet som har myndigheten til å rekvirere slike fremkomstmidler. I de fleste akutte situasjoner hvor rekvirering vurderes som nødvendig må også politiet være til stede for å løse egne oppgaver (vold, overgrep, ordensforstyrrelse, rus).

2.5 Tilgang til saksbehandlingssystemer

Det vil være en fordel for kommunale vaktjenester at de har tilgang til saksbehandlingssystemet når de har bakvakt. Det er imidlertid ikke et krav at denne tilgangen er på plass ved etablering av akuttberedskap i kommunene.

Tilgang til barneverntjenestens ordinære saksbehandlingssystem vil også være aktuelt å vurdere der det inngås samarbeid med andre kommuner om en vaktordning. Utgangspunktet er at det vil være adgang til å gi en begrenset tilgang til hverandres saksbehandlersystem, og at det i mange situasjoner vil være en fordel å ha kunnskap om deler ved saken. Taushetsplikten er ikke til hinder for at opplysningene er tilgjengelig for andre tjenestemenn innen organet eller etaten, jf. fvl. § 13 b første ledd nr. 3. Forutsetningen er at spredningen av opplysninger ikke går lengre enn det som trengs for en hensiktsmessig arbeids- og arkivordning. Barneverntjenestene i forskjellige distrikt eller kommuner anses å tilhøre «samme etat».³ Det bør gjøres en vurdering av hvilken informasjon som vil være nyttig å ha tilgang til i en akuttsituasjon. I praksis kan det innebære at

³ Rundskriv Q-24, mars 2005 - Barnevernet og taushetsplikten, opplysningsretten og opplysningsplikten pkt. 6.1.5

kommunene gis adgang til et merknadsfelt/notat som sier noe om følgende (listen er ikke uttømmende):

- Barnets nettverk
  - o Ressurspersoner og kontaktinformasjon til disse (adresse, telefonnummer)
  - o Personer som ikke anses som ressurser i en krisesituasjon
- Hvordan det enkelte barnet kan møtes på en best mulig måte
- Informasjon knyttet til mulig alternative løsninger i akutte situasjoner
- Informasjon om allerede iverksatte tiltak
- Informasjon om mulige tiltak som kan iverksettes
- Informasjon om erfaringsmessig hensiktsmessige måter å møte barnet og familien

I forbindelse med tilganger bør kommunene gjøre en risikovurdering med tanke på hvor mye informasjon som vil være hensiktsmessig å dele. Kommunene bør også vurdere behovet for hyppigere internkontroll for å forhindre at sensitive opplysninger tilfaller flere personer enn det som er nødvendig for å løse akutte situasjoner.

3. Etablering og forankring av akuttberedskapen

Etablering og utvikling av akuttberedskap krever forankring i kommunens administrative og politiske ledelse. For kommuner som velger å benytte ansatte i barnevernstjenesten i en turnusordning må dette også forankres i barnevernstjenesten.

Nedenfor gis forslag til arbeidsprosess i forkant av etablering av akuttberedskap:

Forankring i kommunen:

- Barnevernstjenestens ledelse etablerer dialog med rådmann og kommunalsjef i kommunen/det interkommunale samarbeidet
- Ordfører orienteres om denne dialogen
- Det etableres en prosjektgruppe som ser på aktuelle løsninger og endelig kommer med en anbefaling
- Anbefalingen legges frem til politisk saksbehandling, hvor kommunestyret treffer vedtak.

Forankring i tjenesten:

Når det gjelder de løsningene som medfører at noen av de ansatte i barnevernstjenesten vil utgjøre akuttberedskapen, er det klart at etableringen må forankres i tjenesten. Barnevernleder må derfor informere og involvere egne ansatte. Leder bør også involvere tillitsvalgte på et tidlig tidspunkt.

4. Ressurser knyttet til akuttberedskap

Etablering av akuttberedskap i kommunene vil medføre økte utgifter. Kommunene kan løse oppgaven innenfor eksisterende budsjett, eller tilføre nye midler til barnevernsbudsjettet.

For døgnbemannet barnevernsvakt vil det være behov for egne ansatte i turnusordning, samt at det kan kreve ressurser å leie lokale, bil etc.

Ved beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet vil ekstrautgiftene stort sett relatere seg til utgifter knyttet til ekstra lønnsutgifter.

Kombinasjon aktiv vakt og beredskapsvakt utenfor arbeidsstedet vil i tillegg kreve ekstra personalressurser.

5. Samarbeid

I arbeidet med å etablere akuttberedskap kan det være hensiktsmessig å opprette dialog med instanser som det er naturlig å tenke at kan bistå i arbeidet. Flere embeter har positive erfaringer med å opprette kontakt med KS i oppstarten. KS kan bistå i arbeidet med å motivere kommuneledelse i å rette fokus på etableringen av akuttberedskap. Utover dette må KS sin rolle avklares nærmere hos det enkelte embetet.

Videre er involvering av kommuneledelsen, både på administrativt og politisk nivå viktig. At barnevernstjenestene får bistand til å informere kommuneledelsen om lovkravene knyttet til akuttberedskap vil være nyttig, og fylkesmannen vil kunne ha en viktig pådriverrolle i denne sammenheng. Særlig vil det kunne være behov for bistand i de områdene hvor kommunene må gå sammen for at ordningen blir forsvarlig.

Det kan i tillegg være et fornuftig grep at andre akuttetatene involveres eller informeres om at det etableres akuttberedskap i barnevernet. Erfaringer fra etablering av akuttberedskap tilsier at akuttetatene er positive til at kommunene etablerer akuttberedskap på barnevernsfeltet. Det er viktig at akuttinstansene gjøres kjent med hvordan ordningen er organisert, og hvordan det kan oppnås kontakt. Det anbefales at forventninger til hvordan samarbeidet skal fungere avklares. I fasen etter at akuttberedskapen er etablert kan det være behov for å diskutere konkrete hendelser i etterkant slik at det fortløpende kan gjøres nødvendige justeringer i samarbeidet. Det kan være lurt å utarbeide en plan for hvordan denne dialogen skal foregå.

Aktuelle instanser som det vil være naturlig å etablere dialog med:

- Politi
- Helsevesen
- Krisesenter
- Barnevernsinstitusjoner (og eventuelt andre institusjoner med døgnbemanning)

I enkelte regioner er det særlige geografiske utfordringer, for eksempel store avstander eller øykommuner, som medfører at akuttberedskapen har vanskeligheter med å komme seg til stedet. Det kan også oppstå situasjoner hvor akuttberedskapen bør være flere steder nesten samtidig, noe som vanskelig kan løses i praksis. Eksempelvis kan slike utfordringer løses ved å inngå dialog og samarbeid med relevante instanser som raskt kan være på plass i påvente av at akuttberedskapen eller andre nødetater kommer til stedet.

6. Fylkesmannens virkemidler

Fylkesmannen har flere virkemidler som kan være nyttig å bruke som insentiv for å etablere akuttberedskap. Dette er virkemidler som kan gi kommunene en ekstra motivasjon til å opprette forsvarlig akuttberedskap. Enkelte kommuner uttrykker motstand mot å opprette akuttberedskap. Fylkesmannens pådriverrolle vil være særlig viktig i disse tilfellene.

Som tidligere nevnt er involvering av kommuneledelse viktig for å forankre arbeidet på riktig nivå i kommunen, i tillegg til at det som nevnt kan være aktuelt etablere et samarbeid med KS lokalt.

Direktoratet har innhentet erfaringer fra embeter som har gode erfaringer med å lyse ut skjønnsmidler til prosjektstilling for å etablere akuttberedskap, særlig der flere kommuner har behov for å samarbeide rundt etablering og drift.

Videre viser erfaring fra embetene at det også er et alternativ at fylkesmannen tar initiativ til å invitere kommuneledelse og barnevernledelse i hele fylket for å starte prosessen med etablering av akuttberedskap. En slik forankring kan fungere som et tydelig signal for kommuner som er tilbakeholdne med å starte opp arbeidet med å etablere en formalisert og forsvarlig akuttberedskap.

Endelig vil fylkesmannens rolle som tilsynsmyndighet være et virkemiddel ved at fylkesmannen kan konkludere med lovbrudd dersom akuttberedskapen vurderes som uforsvarlig. En utfordring her kan være at privatpersoner sjelden klager over at det ikke har vært tilgjengelig akuttberedskap. Som følge av tildelingsbrev for 2018 blir en av fylkesmennenes oppgaver fremover å foreta risikovurdering av kommunenes akuttberedskap. Disse vurderingene vil gi grunnlag for å vurdere om den enkelte kommunes akuttberedskap er innenfor lovens bestemmelser.

Etablering av en forsvarlig akuttberedskap må ikke gå på bekostning av forsvarligheten i barneverntjenestens arbeid for øvrig. Dette blir et aktuelt punkt for fylkesmennene å følge opp i sin risikovurdering av kommunen og barneverntjenesten.

Samarbeidsavtale barnevern

Samarbeidsavtale for Nord-Troms

Deltakere i denne interkommunale barneverntjenesten er: **fill inn navn på kommunene som inngår**, sammen kalt Deltakerkommunene.

Vertskommunen er **fill inn navn på eventuell vertskommune** kommune, heretter kalt Vertskommunen.

Fill inn navn på de kommunene som ikke er vertskommune, heretter kalt Samarbeidskommunene.

Denne samarbeidsavtalen bygger på vedtak i **fill inn navn på kommunene og dato/saksnummer på vedtakene**

Vertskommunesamarbeidet organiseres etter kommunelovens § 28 1-b (administrativt vertskommunesamarbeid).

KAP. 1 Modell for samorganisering

KAP. 1.1 Organisering

- a) **Fill inn navn på kommunene** organiseres i en interkommunal barneverntjeneste kalt **fill inn navn på samarbeidet** Barnevern.
- b) Barnevernadministrasjon inkludert hovedkontoret for barneverntjenesten i samarbeidet legges til Vertskommunen. Deltakerkommunene stiller lokaler og nødvendig utstyr til rådighet for barneverntjenesten, og kommunene skal være bemannet til enhver tid. Kostnadene ved lokale kontor belastes den enkelte deltaker-kommune.
- c) Postadressen er **fill inn**
- d) Besøksadresse er hovedkontoret og lokalkontorene i Deltakerkommunene.
- e) Barnevernsamarbeidet skal ivareta Deltakerkommunene sine plikter etter lov om barneverntjenester.
- f) Barnevernsamarbeidet er administrativt underlagt rådmannen i Vertskommunen, jfr kommuneloven § 28 1-b.
- g) Vertskommunen er ansvarlig for alle administrative oppgaver i barnevernssamarbeidet.
- h) Barnevernsamarbeidet vil ved etablering til sammen ha det antall årsverk deltakerkommunene har i barneverntjenesten ved iverksettelsestidspunktet.

KAP. 1.2 Forholdet til de ansatte

- a) Opprettelsen av interkommunal barneverntjeneste er å regne som en virksomhetsoverdragelse og arbeidstakernes rettigheter ved virksomhetsoverdragelsen reguleres av arbeidsmiljølovens kapittel 16.
- b) Vertskommunen blir arbeidsgiver for personalet i barneverntjenesten. De ansatte i barneverntjenesten i Samarbeidskommunene vil få sitt tilsetningsforhold overført til

Vertskommunen. Ansatte som overføres til barnevernsamarbeidet tilbys endret arbeidsavtale.

- c) Den tidligere arbeidsgiveren har opplysningsplikt overfor den nye arbeidsgiveren om hvilke rettigheter og plikter som overføres til ny arbeidsgiver, jfr. aml. § 16-2.
- d) Bestemmelsene som gjelder virksomhetsoverdragelse vil også komme til anvendelse dersom en deltaker-kommune trer ut av samarbeidsordningen igjen. De ansatte som omfattes skal da overføres til deltakerkommunen som tar tilbake ansvaret for sin barneverntjeneste.
- e) Ved eventuelle prosesser i vertskommunen der ansiennitet/tjenestetid i kommunen gjøres relevant skal de ansatte som er overført fra andre kommuner ved opprettelse av ordningen få medregnet ansiennitet/tjenestetid fra den kommunen de ble overført fra.

KAP. 1.3 Formål

- Formålet med vertskommunesamarbeidet barnevernsamarbeidet er å sikre en faglig og økonomisk bærekraftig utvikling av barneverntjenesten. Et større fagmiljø har bedre betingelser for å virke forebyggende, imøtekomme ulike behov for samarbeid i kommunene, etablere et robust og attraktivt fagmiljø, muligheter for spesialisering, rekruttere kompetent arbeidskraft, utvikle tjenesten og forberede tjenesten på å møte nye lovkrav og nye arbeidsoppgaver.

KAP. 1.4 Avklaringer

- Denne avtalen regulerer saker av ikke-prinsipiell karakter. Dersom saker av prinsipiell karakter skulle oppstå, skal vertskommunen oversende saken til samarbeidskommunene for forberedelse og behandling på riktig forvaltningsnivå.
- Myndighet delegeres til administrasjonssjefen i vertskommunen i samsvar med bestemmelsene i kommunelovens regler om vertskommunesamarbeid.
- Samarbeidskommunene kan i særlige tilfeller trekke den delegerte myndigheten tilbake og/eller utøve myndigheten selv. Avtalens økonomiske forpliktelser ovenfor vertskommunen vil i slike tilfeller løpe ut oppsigelsestiden.

KAP. 2. Økonomi

- a) Det skal utarbeides et felles administrasjonsbudsjett for tjenesten. Leder for barnevernsamarbeidet utarbeider forslag til administrasjons- og tiltaksbudsjett for hver deltaker-kommune i samarbeid med rådmannsutvalget.
- b) Budsjettforslaget skal inneholde dekning av administrasjonskostnader. Med administrasjonsutgifter menes utgifter til KOSTRA-funksjonen 244 under barnevern, samt leder- og merkantile ressurser som ikke føres under nevnte KOSTRA-funksjon. Budsjettet skal også inneholde dekning av utgifter til tiltak etter lov om barneverntjenester KOSTRA-funksjonene 251 og 252.
- c) I henhold til felles administrasjonsbudsjett skjer alle utbetalinger inkl. lønn fra Vertskommunen. Kostnadene refunderes fra de respektive kommunene kvartalsvis a konto med årlig avregning for utgiftfordeling mellom kommunene. Utbetalinger

vedrørende klientrettet tiltak/administrative vedtak skjer etter anvisning fra leder for Nord-Troms barnevern etter delegasjon fra Deltakerkommunene.

- d) Kostnader knyttet til barnevernsamarbeidet fordeles i henhold til Regnskap og fordelingsnøkkel 40/60 som er brukt ved andre interkommunale samarbeid i regionen. 40 % av totalkostnaden fordeles fast mellom samarbeidskommunene. 60 % fordeles etter innbyggertall i den enkelte samarbeidskommune per 1.1. hvert år. Den enkelte kommune står for kontorkostnadene i egen kommune. Lønn i faste stillinger, faktureringer og gebyr administreres av vertskommunen.
- e) Utgiftene knyttet til det enkelte barn etter lov om barneverntjenester (i og utenfor hjemmet, KOSTRA-funksjon 251 og 252) skal belastes barnets hjemkommune, jfr. barnevernloven § 8-1.

KAP. 3 Arkiv og IKT

- a) Deltakerkommunene tar i bruk et felles datasystem med en felles database. Deltakerkommunene opprettes som eget distrikt i systemet. Det forutsettes at alle Deltakerkommunene går inn i samarbeidet med samme saksbehandlersystem.
- b) Deltakerkommunene forplikter seg til å tilby IT-kompetanse til den daglige drift i barnevernsamarbeidet.
- c) Det må utarbeides en databehandlingsavtale og IT-systemet må godkjennes av Datatilsynet.
- d) Det må utarbeides egne rutiner for IKT.
- e) Fysiske arkiv beholdes i deltaker-kommunene fram til oppstartdato. Nytt arkiv etableres i Vertskommunen. Det er en forutsetning at dokument skannes inn i saksbehandlersystemet.

KAP. 4 Organisering av arbeidet

- a) Organisatorisk skal barnevernsamarbeidet være lokalisert i hver av kommunene som er med i samarbeidet. Dette for å ivareta de brukernære tjenester, og spesielt sikre det forebyggende arbeid i den enkelte kommune.
- b) Tjenesten skal være organisert på en slik måte at det er en vakttelefon fra kl. 16.00 til kl. 08.00 som til enhver tid kan kontaktes. Denne opprettes før oppstart av samarbeidet.
- c) Hovedkontor blir bemannet og åpent 5 dager i uken. Lokalkontor blir bemannet og åpne etter behov. Dette avklares i dialog med den enkelte kommune.
- d) Leder for barnevernsamarbeidet har fullmakt til å organisere arbeidet slik at det blir tjenlig for tjenesten. Dette innebærer en rett til å disponere ansatte etter behovet på det enkelte område eller i den enkelte deltaker-kommune.
- e) Tverrfaglig samarbeidstiltak/forum i deltaker-kommunene videreføres og utvikles, det vil si tverrfaglige møter med samarbeidspartnere som i dag.

- f) Lov om barneverntjenester sine intensjoner og tilgjengelighet til brukerne skal være styrende i perioden. Forslag til organisering av arbeidet skal sikre brukerne riktig hjelp til riktig tid.
- g) Uavhengig av organisering skilles deltaker-kommunene ut som egne lokalkontor i distrikt når det rapporteres til Fylkesmannen i Troms og SSB / KOSTRA.

KAP. 5 Informasjon

- a) Leder for barneverntjenesten skal utarbeide og gjennomføre egen informasjonsstrategi for tjenesten.
- b) Det skal utarbeides informasjon om organisering, myndighet, tilgjengelighet, med mer til publikum, politikere og administrasjon i alle deltaker-kommuner. Det samme gjelder for kommunale samarbeidspartnere, og til andre kommuner, fylkeskommuner og Fylkesmannen i Troms.
- c) Gjennomgang av de aktuelle lovverk tilbys politikere og administrasjon i deltaker-kommunene.
- d) Rådmennene i deltakerkommunene møtes to ganger per år for informasjonsutveksling og drøfting om det interkommunale barnevernet, iforbindelse med budsjettforslag og i forbindelse med årsregnskap/års-rapportering. Barnevernleder innkaller til disse møtene i samråd med leder for RU.

KAP. 6 Tvist om forståelse av samarbeidsavtalen

- Myndighet for avgjørelser av tvister skal følge rettspraksis for lignende samarbeidstiltak/interkommunalt samarbeid, her tenkes særlig på tvisteloven.
- Hvis en eller flere deltaker-kommuner skulle motta søksmål mot seg fra brukere av tjenesten i perioden før etablering/etter etablering/etter eventuell uttreden/etter eventuelt opphør av barnevernsamarbeidet, vil barnevernloven sine retningslinjer gjelde. Her vises det til kap. 8 i barnevernloven "Ansvar for å gi hjelp etter loven", da særlig på bosted og oppholdskommune til barnet.

KAP. 7 Rapportering

Vertskommunen sørger for rapportering til Fylkesmannen, SSB og eventuelt andre instanser for alle deltakerkommunene. Hver enkelt deltaker-kommune skilles ut som egne distrikt i forhold til rapportering.

Vertskommunen utarbeider regnskapsrapporter, pr. utgangen av februar, april, august og oktober.

Ved vesentlige endringer (kr 500.000+) fra budsjetteringstidspunktet for årsbudsjett, skal deltakerkommunene gjøres oppmerksom på dette. Nytt budsjettforslag utarbeides for den aktuelle kommune.

Vertskommunen skal utarbeide forslag til budsjett innen 30.september hver år.

Barnevernleder rapporterer til administrativ ledelse i deltaker-kommunene i forbindelse med budsjettarbeid og kvartalsrapporteringer.

Rapportering for øvrig skjer til nærmeste administrative leder i vertskommunen.

KAP. 7 Andre forhold

- a) Samarbeidsavtalen gjelder fra **fill inn iverksettelsestidspunktet for barnevernsamarbeidet** ett budsjettår framover. Samarbeidsavtalen kan sies opp med 1 års varsel. Uttredelse kan først skje et budsjettår etter det året oppsigelsen har skjedd.
- b) Det skal opprettes en referansegruppe bestående av leder for barnevernsamarbeidet og en representant fra hver deltaker-kommune. Representantene utnevnes av rådmannen i deltaker-kommunene. Deltakeren fra vertskommunen blir leder for referansegruppa.
- c) Referansegruppa skal ha minimum 2 møter per år etter rapportering til Fylkesmannen i Troms og SSB, for å få informasjon om barnevernsamarbeidet og kunne bringe dette videre til deltaker-kommunene.
- d) Samarbeidsavtalen evalueres i referansegruppen en gang per år.

Organisering – Barnevernsvakt

Prosjekteier:
Rådmannsutvalget i Nord-Troms

Prosessleder:
Noodt & Reiding v/Harriet Steinkjer Nystu

Dato:
03. august 2018

Versjon:
1.0

1 Innhold

2	Innledning	3
3	Sammendrag	4
4	Prosjektorganisering - gjennomføring	5
5	Status hos kommunene	7
6	Akutte hendelser	8
7	Ressursbehov	9
7.1	Personell	9
7.1.1	Leder for barnevernsvakt	9
7.1.2	Vaktberedskap	9
7.1.3	Ansatte på ringeliste	10
7.2	Transport/logistikk	10
7.3	Lokaler	11
7.4	Arbeidsmetodikk	11
7.5	IKT	11
8	Organisering	12
8.1	Alternativ A: Leder for barnevernsvakt likestilles med barnevernleder	13
8.2	Alternativ B: Leder for barnevernsvakta er underlagt barnevernsleder i vertskommunen	14
9	Leder barnevernsvakt - beskrivelse	14
10	Lønnsmodell	15
11	Arbeidsprosess	15
12	Eksempler på kommunesamarbeid	17
13	Samarbeidsavtale	18
14	Utfordringer	18
15	Aksjoner/tiltak	19
16	Oppsummering	20

2 Innledning

Nord-Troms kommunene Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæangen gjennomførte i 2017 en utredning om organisering og iverksettelse av et barnevernssamarbeid i regionen. Konklusjonen i prosjektrapporten var at regionen ikke var klar for en fullstendig sammenslåing av barnevernstjenesten.

Det har imidlertid utpekt seg et behov for et tettere samarbeid innen akuttberedskap. Dette er underbygget av at flere av kommunene i Nord-Troms hver for seg ikke har en akuttberedskap som svarer til dagens krav. Kravet til kommunene innebærer at de har en formalisert og forsvarlig vaktordning som ivaretar behovet for akuttberedskap også utenom ordinær arbeidstid. Ressurssituasjonen i Nord-Troms kommunene innen barnevernet, tilsier at det er krevende å oppfylle kravet til akutt beredskap utenom kontortid innenfor hver kommune.

Den 11.juni 2016 sendte Bufdir ut en tolkningsuttalelse knyttet til akuttberedskap i kommunalt barnevern 1). I tolkningsuttalelsen heter det at:

«Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet vurderer imidlertid at kravet til forsvarlige tjenester i barnevernloven tilsier at alle kommuner må ha tilstrekkelig og riktig kompetanse tilgjengelig utenfor vanlig kontortid. Kompetansen kan være tilgjengelig i kraft av en bakvaksordning pr. telefon. Selv om håndtering av mange akuttsituasjoner forutsetter et tett samarbeid med politiet og andre hjelpeinstanser, kan barneverntjenesten ikke overlate ansvaret for disse situasjonene til andre alene. En bakvaksordning må være formalisert slik at noen faktisk har ansvar for å bidra med barneverntjenestens kompetanse, og samarbeide med andre hjelpeinstanser dersom det oppstår en alvorlig situasjon utenfor kontortid. En ordning som baserer seg på at barnevernledere eller ansatte i varierende grad kan kontaktes på private telefonnummer i krisesituasjoner er ikke en forsvarlig organisering barneverntjenestens akuttberedskap.

Barnevernloven er ikke til hinder for at flere kommuner samarbeider om akuttberedskap. Et slikt samarbeid vil være særlig aktuelt for små kommuner.»

Mandatet for prosjektet har vært å utrede muligheten for et interkommunal samarbeid innen akuttberedskap for barnevernet i fem Nord-Troms kommuner. I prosjektarbeidet er det trukket et klart skille mellom akutte hendelser som skjer innenfor normal arbeidstid kontra de som skjer etter normalarbeidstidens slutt. Akutte hendelser på dagtid håndteres av den enkelte kommune innenfor normal barnevernstjeneste slik det gjøres i dag. Dette prosjektet omhandler akutte hendelser utenom kontortid. I rapporten er det brukt benevnelsen

---

¹ <https://bufdir.no/bibliotek/RettsdataStartPage/Rettsdata/?grid=gBUFDIRz2D2016z2E06z2E11>

Barnevernsvakt om den nye samarbeidstjenesten. Barnevernsvakta skal håndtere akutte hendelser utenom normal arbeidstid for alle kommunene som inngår i samarbeidet.

«Akutt dagtid: Ordinær barnevernstjeneste

Akutt utenfor kontortid: Barnevernsvakt»

Viktige tema i arbeidet har vært definering av status, behov, innhold og organisasjonsform. Barnevernslederne i kommunene har vært de viktigste bidragsyterne i prosjektet. Det har vært bred enighet om tilnærmingen og løsningene som er beskrevet i rapporten.

3 Sammenheng

Rådmannsutvalget i Nord-Troms har tatt initiativ til å etablere et interkommunalt samarbeid om barnevernsvakt for kommunene Lyngen, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæangen. Barnevernsvakta skal håndtere akuttsaker i barnevernet utenom ordinær kontortid.

Prosjektgruppa har jobbet fram en omforent løsningskisse for samarbeidet. Barnevernlederne ønsker å imøtekomme tidsplan fra Fylkesmannen der oppstart av barnevernsvakt er satt til 01.01.2019. Det interkommunale samarbeidet skal bygge på kommunelovens § 28 - Vertskommunesamarbeid, som er i henhold til anbefalinger fra Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet.

Foreslått organisering innebærer at en av kommunene utpekes som vertskommune for samarbeidet, og at det ansattes en egen leder for barnevernsvakta. Lederen likestilles med barnevernleder i vertskommunen. Barnevernsvakta overtar beslutningsmyndigheten ved normalarbeidstidens slutt.

Alle kommunene bidrar med personell og ressurser til tjenesten. Barnevernsvakta betjenes av kommunene på rundgang etter en turnus som rullerer mellom 6 personer. Hvis det er behov for ytterligere personell, kontaktes ansatte som er definert på en ringeliste.

Antall akuttsaker utenom kontortid er relativt begrenset og er anslått til 1-2 hendelser pr måned totalt for de 5 kommunene. Det er viktig at barnevernsvakta gjør en vurdering av innkommende saker slik at bare reelle hastesaker blir behandlet akutt.

Prosjektgruppa har gjort en vurdering av ressursbehov for barnevernsvakta. Personell, transport/logistikk, lokaler, arbeidsmetodikk og IKT er vurdert. De største utgiftene vil være til lønn og kjøp/leasing av biler.

Skissert løsning for felles barnevernsvakt anses som gjennomførbar for alle kommunene som har vært med i arbeidsmøtene (Lyngen, Kåfjord, Skjervøy, Kvængen/Nordreisa). Alternativt kan samarbeidet gjennomføres med et mindre antall kommuner, men da med tilpasning.

4 Prosjektorganisering - gjennomføring

Prosjektet har vært organisert med en prosjektgruppe bestående av barnevernslederne i deltagende kommuner:

- Nordreisa/Kvænangen: Lisa Løkkemo
- Skjervøy: Mette Øyen Bless med stedfortreder Rosmari Storvik Pedersen
- Kåfjord: Therese Mariann Winther, kontaktperson
- Lyngen: Tone Mortensen

I løpet av juni måned 2018, gjennomførte prosjektgruppa 2 arbeidsmøter i Olderdalen. Prosjektgruppa har vært ledet av prosessleder fra Noodt & Reiding, Harriet Steinkjer Nystu.

Rådmann i Kåfjord, Einar Pedersen, har vært kontaktperson mellom styringsgruppa og prosessleder.

Figur 1: Prosjektorganisasjon

Rolle	Oppgave
Prosjekteier/Styringsgruppe	<ul style="list-style-type: none"> • Delta i prosjektplanlegging: Prosjektplan inkl. milepælsplan og ressursallokering • Definere mål/suksesskriterier for prosjektet • Styringsgruppa v/styringsgruppeleder kaller inn til arbeidsmøter, og styringsgruppa sørger for at oppmøte gis prioritet • Bidra med innspill og tilbakemeldinger på arbeidet som gjøres
Prosessleder	<ul style="list-style-type: none"> • Innledende avklaringer angående prosjektgjennomføring • Dokumentanalyse av relevante dokumenter • Dialog med barnevernlederne i regionen • Gjennomføring og møteledelse av 2 arbeidsmøter, 15. juni og 26. juni 2018 • Sekretariatsfunksjon som inkluderer forberedende dokumentasjon til møter og referat i etterkant. • Oppfølging mellom møtene etter behov • Rapportering til styringsgruppa underveis • Utarbeidelse av sluttrapport
Kontaktperson	<ul style="list-style-type: none"> • Kontaktperson for prosjektet herunder bistå til å formidle informasjon mellom organisasjonen og prosessleder • Organisere arbeidsmøter • Delta i arbeidsmøter på lik linje med øvrige deltakere i prosjektgruppa
Prosjektgruppe	<ul style="list-style-type: none"> • Deltakelse i to arbeidsmøter 15. juni og 26. juni 2018 • Bidra med faglig innhold • Være tilgjengelig for prosjektet/prosessleder ved behov

5 Status hos kommunene

Felles for kommunene er at de ikke har noen formalisert ordning for betjening av akuttsaker utenom ordinær arbeidstid. Ansvar hviler på barnevernleder i kommunen, som kontaktes på telefon ved akutte hendelser. Barnevernlederne føler at de må være tilgjengelig 24/7 i tilfelle noe skulle oppstå. Kontakt og eventuelt utrykning avløynes i henhold til ordinær overtidsgodtgjørelse. Barnevernlederne opplever at de har godt samarbeide på tvers av sektorer ved akutte hendelser, blant annet med politiet.

Antall akuttsaker utenom normal arbeidstid er relativt begrenset, og gjengitt i tabellen nedenfor.

Kommune	Akutte hendelser utenom kontortid	Akutte henvendelser utenom kontortid/ ikke akutthendelser - Estimert (Erfaring viser at tilgjengelighet øker antall henvendelser – også i pågående saker)
Lyngen	1 – 2 pr. år	3-4 pr. mnd.
Kåfjord	Mindre enn 1 pr. år	4 pr. mnd.
Skjervøy	5-6 pr. år	3-5 pr. mnd.
Nordreisa/ Kvæningen	6-12 pr. år	3-5 pr. mnd.
Totalt	Ca. 1-2 hendelser pr. mnd.	Ca. 10-15 henvendelser pr. mnd.

De fem kommunene som har deltatt i prosjektet, har pr i dag totalt 19,5 stillinger fordelt slik:

- Lyngen: 3 med leder
- Kåfjord: 3.5 med leder
- Skjervøy: 4 med leder
- Nordreisa/Kvæningen: 9 med leder

De minste kommunene mener at de med dagens bemanning har vanskeligheter med å innfri kravene til barnevernsvakt på egen hånd. Kåfjord kommunen har utarbeidet en løsning med bakvaktordning som er planlagt å tre i kraft 1. september 2018. Nordreisa/Kvæningen er av en slik størrelse at de mener de kan ha tilstrekkelige ressurser til å betjene barnevernsvakta med egne ansatte hvis samarbeidsmodellen ikke blir vedtatt.

Med utgangspunkt i dagens status er alle barnevernslederne positive til å opprette en interkommunal barnevernsvakt.

6 Akutte hendelser

Det er viktig å skille mellom hendelser og situasjoner som er akutte og trenger rask oppfølging utenom kontortid, kontra saker som kan behandles i normal arbeidstid.

Enkelt saker må til enhver tid vurderes særskilt når de oppstår. Saker som ikke vurderes som akutte, skal henvises til neste kontordag. Arbeidsgruppa har definert en liste som skal være veiledende i forhold til vurderingene.

Akutte hendelser:

- Barn/unge uten omsorgspersoner (rus, psykiatri – uten nettverk)
- Mistanke om/opplyst at utsatt for vold – konkret **risikovurdering** av fare for ny vold/hyppighet/grovhet – konsekvensvurdering opp mot behov for avdekking (anmeldelse og politiavhør)
- Mistanke om/opplyst at utsatt for overgrep – risikovurdering i hjemmet
- Omsorgsperson utsatt for vold – barn uten omsorgsperson
- Alder – små barn – lavere terskel
- Historikk/kjennskap- flere hendelser – lavere terskel
- Foreldre nettverk fra rusmiljø/ruseksponering/manglende skjerming – alder
- Barn/unge som (virkelig) nekter å dra hjem – konflikt
- Barnets atferd (egen rus, vold, kriminalitet, rømninger, etc.)
- Foreldre – alvorlig psykiatri (schizofreni, psykose, paranoia, suicidal)
- Konfliktnivå – barn alvorlig skadelidende – og ikke kan vente i måneder på avklaring av omsorgssituasjon (traumesymptomer)
- Fare for kidnapping (hvis ikke samværsnekt, besøksforbud)
- Fare for tvangsekteskap

7 Ressursbehov

Ressursbehovet er kartlagt innenfor 5 områder:

1. Personell
2. Transport/logistikk
3. Lokaler
4. Arbeidsmetodikk
5. IKT

7.1 Personell

Det er behov for barnevernsvakt 52 uker i året. Behovet gjelder alle hverdager fra 15.00 (16.00) - 8.00 samt alle helger og helligdager. I spesielt belastende perioder kreves det dobbel vakt. Det gjelder totalt 5 uker i løpet av året: Jul (2 uker), sommer uke 30-31 (2 uker) og påske (1 uke). Totalt antall vaktuger utgjør 52 uker + 5 uker = 57 uker.

Barnevernsvakta krever følgende personell:

1. Leder for barnevernsvakt
2. Ansatte som utgjør vaktberedskap ihht. turnus
3. Ansatte på ringeliste som kontaktes ved behov

Det er ikke avdekket behov for merkantilt ansatt knyttet til barnevernsvakta.

7.1.1 Leder for barnevernsvakt

Leder for barnevernsvakta er estimert til å være en 50 % stilling, ref. kap. 10 Leder barnevernsvakt. Leder for vakta vil ha fag-, personal- og økonomiansvar for vakttjenesten.

7.1.2 Vaktberedskap

Vaktberedskapen betjenes av seks ansatte som har vakt hver 6. uke. Alle kommunene har ansatte som inngår i vaktberedskapen. Den seks-delte turnusen fordeler seg mellom kommunene i henhold til følgende nøkkel:

- Kvæningen (1 uke)/Nordreisa (2 uker): 3 uker
- Lyngen: 1 uke
- Skjervøy: 1 uke
- Kåfjord: 1 uke

Arbeidstaker har en fridag etter vaktuke. Barnevernleder i aktuell kommune bestemmer når den ansatte kan ta ut fridag. Avtale om lønn og fridager må utarbeides, ref. kap. 10 Lønnsmodell.

7.1.3 Ansatte på ringeliste

Ansatte på ringelista bistår beredskapsvakta ved behov. Barnevernsleder vurderer hvem som skal stå på ringelista. Det er ønskelig at flest mulig deltar, og minst 1-2 ansatte fra hver kommune. Aktuelle personer må ha tilstrekkelig erfaring/kompetanse.

Ringeliste baserer seg på «Frivillig» tilgjengelighet». Det vil si at den ansatte ikke er forpliktet til å bistå hvis det ikke passer.

Beredskapsvakta kontakter personer på ringelista ved behov etter følgende praksis:

- Aktuell saksbehandler hvis kjent
- Ansatt fra aktuell kommune
- Andre på ringelista som kan bistå

Ansatte på ringeliste får overtidsbetaling ved utrykning.

7.2 Transport/logistikk

Pr. i dag har kommunene ulik bildekning innen barnevernet. Lyngen har en bil, Nordreisa leaser en bil og barnevernet i Skjervøy disponerer en bil som er tilgjengelig for alle ansatte i kommunen. Kåfjord disponerer ikke bil.

Følgende behov for bildekning er identifisert for barnevernsvakta:

- Behov for at barnevernsvakta disponerer bil – bilen kan disponeres av andre på dagtid
- Brukere skal transporteres i tjenestebiler, ikke private biler
- Forsikring må dekke behovet
- Bilen må ha tilstrekkelig plass til flere barn inkl. barnestoler og utstyr, d.v.s. 5 seters stasjonsvogn el.l.

Arbeidsgruppa har skissert en løsning der aktuell kommune bidrar med bil til barnevernsvakta i henhold til vaktturnusen. Hvis det er ytterligere behov, benyttes privatbiler i tillegg.

Billøsningen innebærer:

- Hver kommune stiller med en bil som er tilgjengelig for barnevernsvakta den uka kommunen har vakt. Ordningen er utfordrende spesielt for Nordreisa/Kvæningen siden de har vakt 3 av 6 uker.
- Kjøregodtgjørelse utbetales hvis flere rykker ut og privatbiler må benyttes

7.3 Lokaler

Behovet for nye lokaler i forbindelse med opprettelse av barnevernsvakt, er begrenset. Nytilsatt leder har behov for kontor. For øvrig er det ikke avdekt behov for nye lokaler knyttet til tjenesten.

7.4 Arbeidsmetodikk

Det er behov for å utarbeide felles arbeidsmetodikk for barnevernsvakta. Det inkluderer rutiner, prosedyrer, sjekklister m.v. Siden flere kommuner skal samarbeide, er det spesielt viktig at dette er på plass tidlig i prosessen. Etablering av arbeidsmetodikk gjøres i to steg:

1. Utarbeidelse av metodikk
2. Opplæring.

Hvis den nye lederen for barnevernsvakta kommer raskt på plass, er det naturlig at denne får ansvaret for å utarbeide arbeidsmetodikken. Barnevernlederne inviteres til å komme med innspill. Totalt ressursforbruk er estimert til ca 2 - 2 1/2 månedsverk, fordelt slik:

- 1-1/2 månedsverk:
  - Utarbeide skriftlige rutiner, prosedyrer, sjekklister m.m. I dette arbeidet, vil det være behov for å gjennomføre en arbeidssamling.
- 1 månedsverk:
  - Opplæring innen akuttberedskap i form av arbeidssamling/opplæringsdager for alle.

7.5 IKT

Fagsystemet «Familia» brukes av alle kommunene, men Nordreisa/Kvænangen, Kåfjord og Skjervøy opplever mye nedetid på systemet. Lyngen opplever stabil drift. Lyngen har investert i «Mobilt barnevern», men har ikke tatt systemet i bruk. Mobilt barnevern er ikke nødvendig i forbindelse med etablering av felles barnevernsvakt.

Arbeidsgruppa har definert følgende behov innen IKT for å få en god, operativ barnevernsvakt:

- Lyngen har egen IT-drift, og må kobles opp mot de øvrige kommunene for å kunne samhandle på «Familia»
- App til felles telefonvaktsystem
- En laptop pr kontor til akuttberedskap = 4 stk. laptop
- IT-drift må være tilgjengelig utover normal arbeidstid, spesielt siden «Familia» har ustabil drift i flere kommuner
- Det er ikke avdekt behov for nytt lyd/bilde utstyr

8 Organisering

Barnevernslederne har lagt premisser for organisering av barnevernvakta. Barnevernvakta skal fungere utenom normal kontortid, og det er viktig at barnevernvakta er godt koordinert mot arbeidet som foregår på dagtid.

Viktige premisser for organisering:

- Kommunelovens §28 skal ligge til grunn for samarbeidet – dette i henhold til føringer gitt av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
- Det skal utpekes en vertskommune for samarbeidet
- Barnevernvakta skal behandle akutte saker utenom normal arbeidstid, det vil si fra kl. 15- (16.00) til kl. 8.00 hverdager samt helger og helligdager.
- Barnevernvakta skal ha en egen leder
- Leder for barnevernvakta og barnevernslederne i deltakende kommuner må samarbeide tett
- Alle kommunene skal bidra med kompetanse og ressurser til samarbeidet
- Deltagende kommuner har ansvar for å betjene barnevernvakta i henhold til en fastsatt turnus
- Barnevernvakta overtar beslutningsmyndigheten ved normalarbeidstidens slutt. Akuttsaker som er oppstått i ordinær arbeidstid, overtas av barnevernvakta når vakta starter. Barnevernvakta overleverer rapport til kommunen der saken har oppstått innen kl. 08.00 neste morgen, og saken overtas av kommunen der barnet bor.

Prosjektgruppa har drøftet ulike typer organisering der hovedforskjellen ligger i plassering av leder for barnevernvakta.

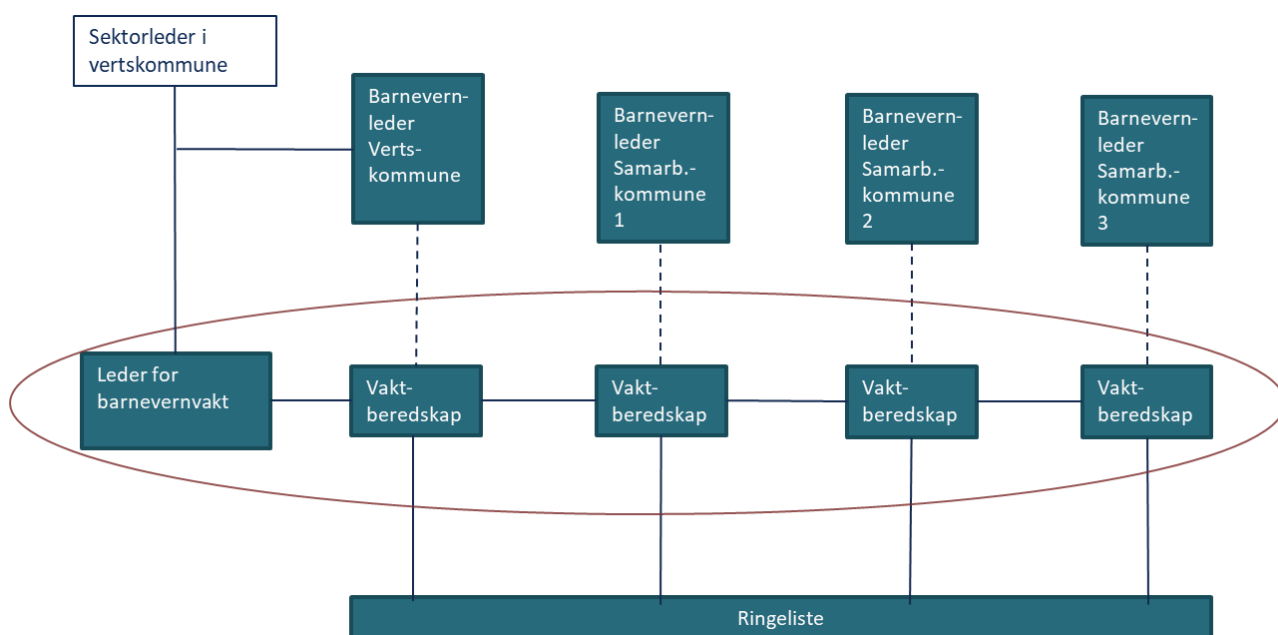
- Alternativ A: Leder for barnevernvakta er likestilt med barnevernsleder i vertskommunen
- Alternativ B: Leder for barnevernvakta er underlagt barnevernsleder i vertskommunen

Arbeidet i prosjektgruppa har ledet fram til en unison enighet om Alternativ A.

8.1 Alternativ A: Leder for barnevernsvakt likestilles med barnevernleder

Alternativ A innebærer:

- Organisasjonsstrukturen for barnevernet vil bygge på en matriseorganisasjon der ansatte som inngår i barnevernsvakta vil forholde seg til to ledere. Dette krever god koordinering på ledelsesnivå.
- Barnevernvakt og barnevernleder i vertskommunen likestilles, det vil si at de begge rapporterer til sektor/enhetsleder i vertskommunen
- Leder for barnevernsvakta vil ha fag-, personal- og økonomiansvar for Barnevernsvakta
- Leder for barnevernsvakt vil ha personalansvar for ansatte i barnevernsvaktas åpningstid. Barnevernleder vil ha personalansvar for ansatte på dagtid.
- De ansatte i barnevernsvakta utøver stedfortrederrolle for barnevernleder i vertskommunen i vaktas åpningstid
- Leder for barnevernsvakta organiserer en vaktberedskap som består av 6 personer som går vakt en uke hver i henhold til turnus beskrevet i kap. 7.1 Personell.
- Ved behov for forsterkninger kontaktes personer på ringelista

Figur 2: Organisasjonsstruktur – Alternativ A

8.2 Alternativ B: Leder for barnevernsvakta er underlagt barnevernsleder i vertskommunen

Alternativ B innebærer:

- Leder for barnevernsvakta er underlagt barnevernsleder i vertskommunen, noe som innebærer at barnevernsvakt rapporterer til barnevernsleder. Det er ikke ønskelig sett fra barnevernledernes side.
- Barnevernsleder har personalansvar for barnevernsvakt - ikke ønskelig
- Leder for barnevernsvakt kan fortsatt ha fag-, personal- og økonomiansvar som i modell A, men da må dette koordineres/innlemmes nærmere blant annet med budsjett/regnskapsarbeid for barnevernet i vertskommunen.

Barnevernlederne ønsker kun å vurdere alternativ B hvis det er lovkrav el.l. som forhindrer alternativ A.

9 Leder barnevernsvakt - beskrivelse

Leder for barnevernsvakta er estimert til å være en 50 % stilling. I etableringsfasen kan behovet være større. En foreløpig spesifisering av stillingen er gjennomført med beskrivelse av oppgaver og kvalifikasjonskrav.

Oppgaver:

- Ansvar for barnevernsvakt
  - Koordinering mot kommunene
  - HMS
- Økonomiansvar
  - Fakturering
  - Budsjett/regnskap
- Personalansvar
  - Turnus
  - Lønn
  - Sykefravær
  - «Rekruttering» til vakt
- Fagansvar
  - Rutiner, prosedyrer
  - Veiledning for vakt
  - Opplæring
  - Debriefing

Kvalifikasjonskrav:

- Barnevernspedagog eller tilsvarende
- Erfaring fra barnevernsarbeid
- Veilederkompetanse

10 Lønnsmodell

Lønnsmodellen for Barnevernsvakta vil inkludere avlønning innen 3 kategorier:

1. Leder for barnevernsvakt
2. Vaktberedskap – turnus mellom kommunene
3. Ansatte på ringeliste

For hver av de tre kategoriene er følgende lønnsmodell skissert:

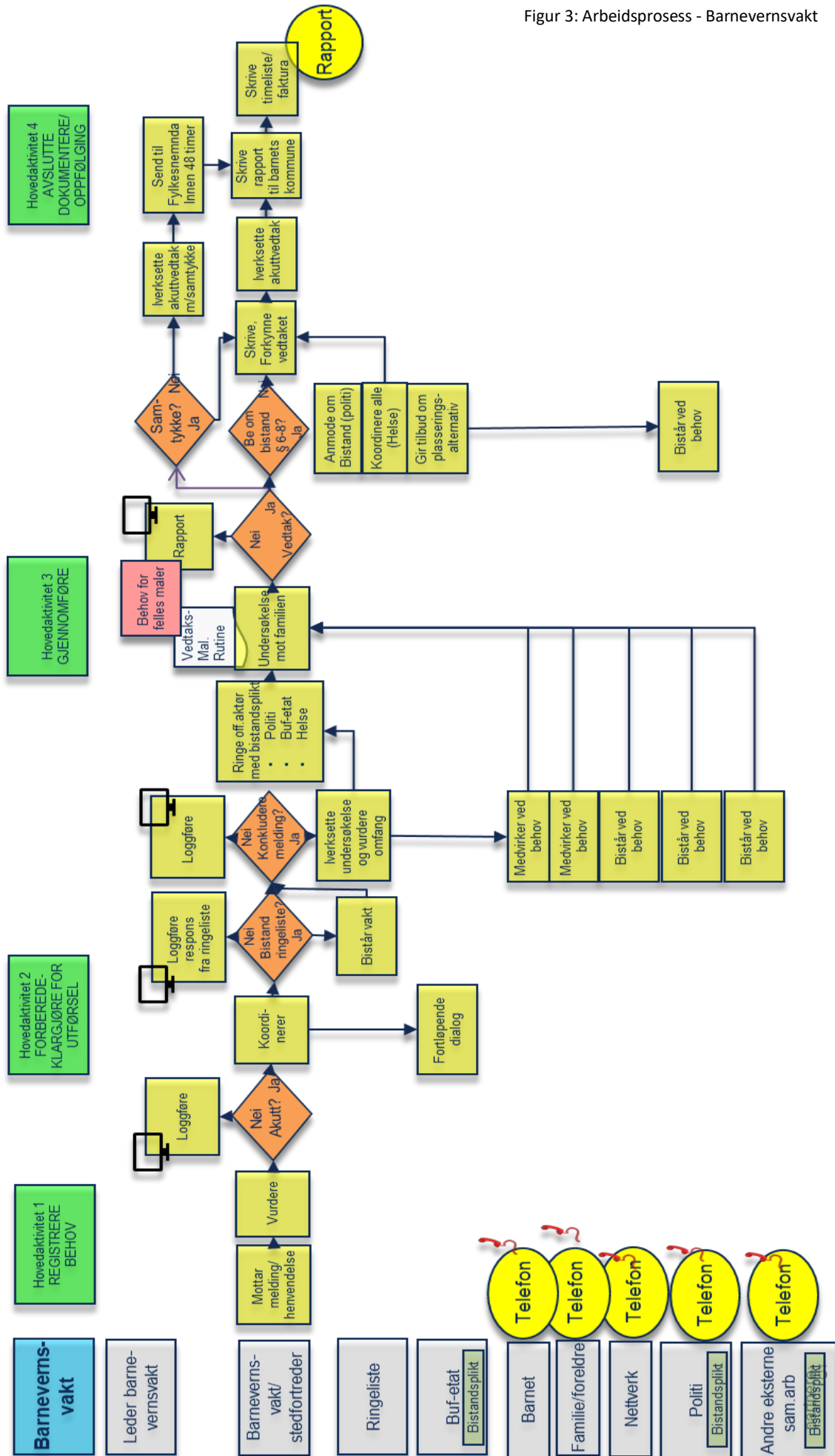
Kategori	Lønnsmodell
1. Leder for barnevernsvakt	<ul style="list-style-type: none"> • Fast lønn i henhold til avtale
2. Barnevernsvakt	<ul style="list-style-type: none"> • Fast tillegg pr mnd. – beregnet ut fra ordinær lønn • Samme ordning/nivå som Nord-Troms brannvesen • Utbetaling forutsetter at vaktarbeid er gjennomført – ved sykdom el.l. faller vakttillegget bort • Overtidsbetaling ved utrykning/hendelser/henvendelser ihht. avtale • En fridag etter vaktuke
3. Ringeliste	<ul style="list-style-type: none"> • Overtidsbetaling ved utrykning ihht. til avtale

11 Arbeidsprosess

Det er behov for å definere prosedyrer, rutiner, sjekklister m.m. for den nye barnevernsvakta. Som en innledning til dette arbeidet, er arbeidsprosessen for barnevernsvakta definert og beskrevet.

Prosesskartet, se Figur 3, viser hvilke aktører som er med i prosessen og hvilke oppgaver disse utfører. Kartet viser også beslutningspunkter i prosessen.

Figur 3: Arbeidsprosess - Barnevernsvakt

12 Eksempler på kommunesamarbeid

Gjennom arbeidet med etablering av interkommunal barnevernsvakt i Nord-Troms, har arbeidsgruppa kartlagt andre miljøer i Norge som har erfaring fra samarbeid på tvers av kommunegrensene. Kartleggingen har vist at det er noen miljøer som har erfaring, men veldig få har etablert samarbeid etter kommunelovens §28 i den utstrekning kommunene i Nord-Troms har tenkt. Mange av kommunene sier de er i startgropa på samarbeidet, og Nord-Troms har muligheten for å legge premisser for samarbeidsmodeller som kan tjene som referanser for andre kommuner.

Følgende kommunesamarbeid har blitt kontaktet, og har blitt brukt som inspirasjon/korreksjon i prosjektet:

- **Salangen** har §27 samarbeid der totalt 8 kommuner inngår. Kommunene har ca. samme størrelse som i Nord-Troms.
- **Vesterålen** samarbeider med Ofotenregionen for å se om de kan ha en felles akutt tjeneste, men er ennå kommet kort i dette arbeidet. De har ikke utarbeidet arbeidsmetodikk/prosedyrer for samarbeidet.
- Felles akuttberedskap i barnevernet for kommunene **Eid**, Gloppen, Selje og Stryn fra 3. april 2017. Avtalen gjelder felles akuttberedskap utenom ordinær kontortid. Samarbeidet er ikke forankret i kommuneloven § 28.
- **Trondheim** kommune som vertskommune og kommunene Frosta, Meråker, Selbu, Stjørdal, Tydal, Orkdal, Meldal, Agdenes, Skaun, Melhus, Klæbu, Surnadal, Rindal, Halså, Osen, Roan, Åfjord, Ørland, Bjugn, Leksvik, Rissa, Hemne, Snillfjord, Malvik og Hitra, jfr kommunelovens § 28-1 a, b og e.
- Lunner kommune inngår samarbeidsavtale om vertskommunesamarbeid for barnevernberedskap med **Gjøvik** kommune, jf. kommunelovens § 28-1 e fra 1. desember 2017. Døgnskuttberedskap
- Indre Østfold er et interkommunalt samarbeid mellom: Aremark, Askim, **Eidsberg**, Hobøl, Marker, Rakkestad, Skiptvet, Spydeberg, Trøgstad og Rømskog jfr kommunelovens § 28-1.

I kontakt med kommunene, ble det spurt om de hadde dokumentasjon som kan være til nytte for barnevernsvakta i Nord-Troms. Eid, Indre Østfold og Trondheim har oversendt dokumenter som vil være nyttige i det videre arbeidet med etablering.

13 Samarbeidsavtale

En samarbeidsavtale mellom kommunene angående barnevernsvakt kan være kortfattet, men skal ifølge kommunelovens § 28 – 1 e, inneholde følgende momenter:

- a) angivelse av deltakere og hvilken av disse som er vertskommunen
- b) hvilke oppgaver og avgjørelsesmyndighet som skal legges til vertskommunen
- c) tidspunkt for overføring av oppgaver og avgjørelsesmyndighet
- d) underretning til deltakerne om vedtak som treffes i vertskommunen
- e) det økonomiske oppgjøret
- f) regler for uttreden og avvikling
- g) annet som etter lov krever avtale

Trondheim kommune har oversendt avtalen de har med sine samarbeidskommuner, og den kan være utgangspunkt for en tilsvarende avtale for kommuner i Nord-Troms.

14 utfordringer

Det gjenstår fortsatt noen utfordringer i arbeidet med å etablere og drifte en interkommunal barnevernsvakt.

1. Hvordan løse forholdet med to arbeidsgivere for de som inngår i barnevernvakta – vertskommune og samarbeidskommune? Hvem har styringsrett? Hvordan løse stillingsprosent på mer enn 100 % for de som inngår i vaktberedskap?
2. Hvordan forhindre at arbeid med barnevernsvakta utenom ordinær arbeidstid går utover arbeidsinnsatsen på dagtid?
3. Hvordan sikre investeringsmidler til bil og annet nødvendig utstyr?
4. Responstid kan være en utfordring, men løses ved å ringe ansatte på ringelista i kommunen der hendelsen har oppstått
5. Utfordringer med stengte veier, fremkommelighet: Løses ved stedlige beredskapssetater

I forhold til punkt 1 har prosessleder hatt samtaler med Fylkesmannen v/ Merete Jensen som bekrefter at det fortsatt er uklarheter i forhold til premissene for etablering av akuttberedskap. Hun har på vegne av flere kommuner i Troms lovt å følge opp uklarheter mot Bufdir. I mellomtiden anbefaler hun at kommunene forbereder arbeidet med felles barnevernsvakt på de områdene som er hensiktsmessig. Punkt 2-5 ansees som håndterbare.

15 Aksjoner/tiltak

Gjennom arbeidet i prosjektet har barnevernslederne lagt premisser og kommet med forslag til etablering av felles barnevernsvakt for deltagende kommuner. Forutsatt en positiv beslutning, er arbeidet kommet så langt at neste fase innebærer oppstart og etablering av tjenesten.

Følgende aksjoner er definert og anbefalt i det videre arbeidet:

1. Gjennomføre valg av vertskommune
2. Utarbeide avtale for interkommunalt samarbeid mellom kommunene
3. Utarbeide driftsbudsjett for tjenesten «Barnevernvakt»
4. Utarbeide investeringsbudsjett (leasing vurderes), og gjennomføre investeringer.
  - 3-4 nye biler – en til hver kommune (Lyngen, Skjervøy, Kåfjord, Kvæningen/Nordreisa - se tidligere kommentar om behov for Kvæningen/Nordreisa)
  - 4 laptopper – en til hver kommune (Lyngen, Skjervøy, Kåfjord, Kvæningen/Nordreisa)
5. Utlyse stilling for leder av barnevernvakta
6. Rekruttere personer til arbeid med barnevernsvakt og utforme avtaler for ansatte
7. Utarbeide rutiner, prosedyrer og retningslinjer for barnevernvakta
8. Etablere kontorfasiliteter for leder av barnevernvakt
9. Etablere felles vakttelefonnummer og ruting av telefoner
10. Sikre døgnkontinuerlig, stabil tilgang til dataprogrammet «Familia» for alle som inngår i barnevernvakta
  - Etablere kommunikasjon mellom «Familia» Lyngen og Skjervøy/Kåfjord/Kvæningen/Nordreisa slik at alle ansatte i barnevernvakta får tilgang til felles saker i «Familia»
  - Konfigurere tilgangsstyring i «Familia» slik at ansatte bare har tilgang til nødvendig informasjon
  - Etablere rutiner for at IT-drift er tilgjengelig utenom kontortid ved behov for assistanse

16 Oppsummering

Oppsummering:

1. Barnevernlederne ønsker å imøtekomme tidsplan fra Fylkesmannen der oppstart av barnevernvakt er satt til 01.01.2019
2. Det interkommune samarbeidet skal bygge på kommunelovens § 28 - Verskommunesamarbeid
3. Det ansattes en egen leder for barnevernsvakta som sidestilles med barnevernleder i vertskommunen
4. Barnevernvakta betjener vakttelefon mellom 15.00 (16.00) og 8.00 på hverdager + helger og helligdager.
5. Alle kommunene bidrar med ansatte inn i barnevernvakta. Vakta skal betjenes av ansatte med tilstrekkelig erfaring/kompetanse. Barnevernvakta overtar beslutningsmyndigheten ved normalarbeidstidens slutt. Akuttsaker som er oppstått i ordinær arbeidstid, overtas av barnevernvakta når vakta starter. Barnevernvakta overleverer rapport til kommunen der saken har oppstått innen kl. 08.00 neste morgen, og saken overtas av kommunen der barnet bor.
6. Skissert løsning krever finansiering – de viktigste postene er:
  - a. Lønn til nytilsatt leder for barnevernsvakt
  - b. Lønn til beredskapsvakt
  - c. Kjøp/leasing av 3-4 stk. biler (Kåfjord 1, Lyngen 1, Skjervøy 1, Nordreisa/Kvæningen 0-1)
  - d. 4. stk. laptop til bruk for barnevernsvakt
7. Skissert løsning for felles barnevernvakt anses som gjennomførbar for alle kommunene som har vært med i arbeidsmøtene (Lyngen, Kåfjord, Skjervøy, Kvæningen/Nordreisa). Alternativt kan samarbeidet gjennomføres med et mindre antall kommuner, men da med tilpasning.

Kvæningen og Nordreisa barneverntjeneste

- Nordreisa Familiesenter -

Rådmannsutvalget
v/ Rådmann i Nordreisa, Anne Marie Gaino

Unntatt offentlighet
Offentleglova § 13

9156 STORSLETT

Dato: 06.07.2018

Deres ref.:

Vår ref.:
1236/2018

Saksbehandler:
Lisa Marie Løkkemo

Arkivkode:

Høringsuttalelse fra Kvæningen og Nordreisa barneverntjeneste – samarbeidsavtale barnevern

Forslag til samarbeidsavtale er sendt ut til ansatte i tjenesten, først etter at enkelte har påbegynt ferie. Alle har dermed ikke hatt anledning til å medvirke før denne uttalelsen. Forhold rundt interkommunalt samarbeid er imidlertid godt gjennomdrøftet i løpet av hele prosjektprosessen, som ligger til grunn for forslaget til avtale.

Verneombudet i tjenesten har drøftet forslaget med ansatte uten leder. Ansatte har også blitt oppfordret til å benytte sine fagforbund.

Det er gitt mulighet for å komme med spørsmål og innspill i personalmøte den 3. juli. Det som fremkommer i møte, er punkter som også tidligere er kommet frem fra ansatte.

Dersom det skal besluttes interkommunalt barnevern samarbeid, har vår barneverntjeneste samlet seg om følgende uttalelse til forslaget til samarbeidsavtale:

- Valg av vertskommune: Saksbehandlerne anbefaler at Nordreisa blir vertskommune. Dette begrunnet med at vi har lang erfaring som vertskommune både som arbeidsgiver, samt med tanke på faglig organisering og drift av interkommunalt barneverntjeneste. Videre er vi den største tjenesten, vi er sentral ut fra geografisk beliggenhet og avstander mellom kommuner, og har størst omfang av brukere.

Kap 1.2: Forholdet til de ansatte

- a) Her krever vi at det tas med i avtalen at ansattes ansiennitet og lønn følger med ved virksomhetsoverdragelse, slik at ingen ansatte kommer dårligere ut lønnsmessig. Samt at det må være en forutsetning at det skal være like grunnvilkår vedr. lønn og evt. andre kompensasjonsordninger.
- Samarbeid skal ikke føre til redusert tilgang på tjenestebil.
- Ansatte krever – slik som det tydelig ble uttalt på fagdag i Kåfjord den 1. april d.å. – at ansatte skal ha oppmøtested/kontor i egen (bosteds-) kommune/der de har

Adresse:
Avd. Kvæningen
Avd. Nordreisa

9161 Burfjord
Postboks 174, 9156 Storslett

Telefon:
77 77 88 18
77 58 82 00

oppmøtested ved avtaleinngåelse. Ansatte kan på senere tidspunkt søke kontorsted i annen kommune (for eksempel ved flytting og ledige stillinger).

Oppmøtested i egen kommune skal ikke kun gjelde i en innføringsperiode, men være en varig ordning.

Kjøring for bistand med saksbehandling til og i andre kommuner inngår i arbeidstiden, og godtgjøres med ordinær kjøregodtgjørelse og godtgjøring.

Dette er slik det praktiseres i Kvæningen og Nordreisa barneverntjeneste i dag. Hvilket har vist seg å være et helt nødvendig tiltak for å klare å rekruttere kvalifisert fagpersonell i stillinger i distriktskommuner, av hensyn til de særlige geografiske forholdene vi har i Nord-Troms.

Kap. 3.

- b) Samarbeidet innebærer også barnevernvakt, med endring fra dagåpen barneverntjeneste til døgntilgjengelig tjeneste. Medfører større behov for og belastning på IKT tjenester, som *må* være stabile i drift. Det siste måneder har det vært daglig nedetid i Familia.

Forutsetning at det er tilgang på IKT *også* i barnevernvaktordningen – altså døgnkontinuerlig tilgang – stabile IKT-tjenester ut fra behov som oppstår i saker. Dette i henhold til lovpålagte frister for saksbehandling.

Samt for at barnevernvakta faktisk skal kunne tre av kl. 08.00 - i form av innlevering av avsluttende rapport – *før* overgang til ordinær tjeneste i egen kommune igjen. Her er det jf. annet prosjekt definert et tydelig grensesnitt mellom og barnevernvakt og ordinær tjeneste.

-e) Arkiv. Elektronisk arkiv i sin helhet, ikke bare scanning, i Familia, innføres i alle kommuner. En felles virksomhet skal ha et felles arkiv.

På vegne av barneverntjenesten,

Med vennlig hilsen

Lisa Marie Løkkemo
Virksomhetsleder barnevern

Kopi :

Kvæningen kommune, Administrasjonssjef Frank Pedersen

Ansatte i barneverntjenesten

Verneombud

FO v/ tillitsvalgt

Fagforbundet v/ tillitsvalgt

Sektorleder oppvekst

Adresse:

Avd. Kvæningen

Avd. Nordreisa

9161 Burfjord

Postboks 174, 9156 Storslett

Telefon:

77 77 88 18

77 58 82 00

Svar på høring- Samarbeid barnevern

Flertallet i barneverntjenesten (de ansatte) i Skjervøy kommune ønsker et samarbeid innen barnevern gjennom kommunelovens § 27

Dette begrunnes fra de ansatte ut fra barnevernlovens formål jfr. § 1-1, jfr. § 4-1 Hensynet til barnets beste.

Ved anvendelse av bestemmelsene i dette kapitlet skal det legges avgjørende vekt på å finne tiltak som er til beste for barnet. Herunder skal det legges vekt på å gi barnet stabil og god voksenkontakt og kontinuitet i omsorgen.....»

Dersom § 28, 1.b skal realiseres stilles følgende krav:

KAP 1.3 Formål:

- «Formålet med vertskommunesamarbeidet barnevernsamarbeidet er å sikre en faglig og økonomisk bærekraftig utvikling av barneverntjenesten. Et større fagmiljø har bedre betingelser for å virke forebyggende, imøtekomme ulike behov for samarbeid i kommunene, etablere et robust og attraktivt fagmiljø, muligheter for spesialisering, rekruttere kompetent arbeidskraft, utvikle tjenesten og forberede tjenesten på å møte nye lovkrav og nye arbeidsoppgaver»

Barneverntjenesten stiller seg i hovedsak bak formålet for interkommunalt samarbeid, og særlig da et større fagmiljø. Det forutsettes at en person er ansvarlig for organisering av dette for strukturerte faste møter for å sikre et robust og attraktivt fagmiljø.

KAP. 3 Arkiv og IKT:

En forutsetning at er på plass i forhold til samarbeid.

KAP. 4 Organisering av arbeidet

«

- a) Organisatorisk skal barnevernsamarbeidet være lokalisert i hver av kommunene som er med i samarbeidet. Dette for å ivareta de brukernære tjenester, og spesielt sikre det forebyggende arbeid i den enkelte kommune.
- b) Tjenesten skal være organisert på en slik måte at det er en vakttelefon fra kl. 16.00 til kl. 08.00 som til enhver tid kan kontaktes. Denne opprettes før oppstart av samarbeidet.
- c) Hovedkontor blir bemannet og åpent 5 dager i uken. Lokalkontor blir bemannet og åpne etter behov. Dette avklares i dialog med den enkelte kommune.
- d) Leder for barnevernsamarbeidet har fullmakt til å organisere arbeidet slik at det blir tjenlig for tjenesten. Dette innebærer en rett til å disponere ansatte etter behovet på det enkelte område eller i den enkelte deltaker-kommune.
- e) Tverrfaglig samarbeidstiltak/forum i deltaker-kommunene videreføres og utvikles, det vil si tverrfaglige møter med samarbeidspartnersom i dag.
- f) Lov om barneverntjenester sine intensjoner og tilgjengelighet til brukerne skal være styrende i perioden. Forslag til organisering av arbeidet skal sikre brukerne riktig hjelp til riktig tid.
- g) Uavhengig av organisering skilles deltaker-kommunene ut som egne lokalkontor i distrikt når det rapporteres til Fylkesmannen i Troms og SSB / KOSTRA. «

Skjervøy barneverntjeneste har følgende kommentarer til bokstavpunktene:

- A- Viktig å ivareta de brukernære tjenester, og et godt innarbeidet tverrfaglig samarbeid i kommunene.
- C- Skjervøy bør har åpent 5 dager pr. uke, og slik dagens situasjon er så er dette nødvendig. Dette i hovedsak opp mot nærhet til brukere og samarbeidsinstanser.
- D- Ansatte er tilsatt i Verts kommunen, men har fast tjenestested og kontor i den kommunen en bor i. – Det betinger også gode kontorlokaler og løsninger.
  - Ved oppmøte i annen kommune må hver kommune ha tilgjengelige biler til transport til annet tjenestested
  - Reisetid inkluderes i arbeidstid.

Barneverntjenesten i Skjervøy er opptatt av at dagens tilbud vi gir til barn, unge og familier er mulig å opprettholde i samme grad som i dag. Dette med tanke på nærhet og tilgjengelighet til barn, familier og samarbeidsinstanser. Vi er også opptatt av at et godt innarbeidet tverrfaglig samarbeid også videreføres.

Dersom tilstedeværelsen og tilgjengeligheten blir mindre ved kontoret på Skjervøy er vi redde for at vi heller ikke klarer å ivareta lovens formål, samt hensynet til barnets beste. Det antas at belastningen kan bli stor dersom man ikke ivaretar kommunens tjeneste godt nok.

Med vennlig hilsen

Mette Øyen Bless
Leder av sosial- og barneverntjenesten
Skjervøy Kommune
v/ Helse- og omsorgsetaten

Tlf: 77775553 / 46848167

Kåfjord Kommune Gaivuona Suohkan
Postboks 74
9148 Olderdalen

Tildeling av prosjektskjønnsmidler 19-18-0017 – Interkommunal akuttberedskap i barnevernet i Nord-Troms

Det vises til kommunens søknad om kr. 744 000 til prosjektet «Interkommunal akuttberedskap i barnevernet i Nord-Troms». Prosjektet er et samarbeidsprosjekt mellom kommunene Kåfjord, Kvænangen, Nordreisa, Lyngen, Storfjord og Skjervøy. Søknaden ble levert i søknadsdatabasen ISORD 1. mars 2018.

Fylkesmannen utlyste 25. januar 2018 prosjektskjønnsmidler innen satsingsområdene digitalisering/velferdsteknologi, totalforsvar og akuttberedskap i barnevernet. Kommunene ble oppfordret om å gå sammen om å utvikle større prosjekter innenfor satsingsområdene.

Fylkesmannen har mottatt i alt 19 søknader med en samlet søknadsramme på 15,7 mill. kr. 8 av prosjektene gjaldt videreføring av prosjekter fra 2017. Fylkesmannen har måtte foreta en streng prioritering av søknadene da ramme til fordeling kun var ca. 4,6 mill. kr.

Fylkesmannen har tildelt midler til totalt 12 prosjekter, hvorav 6 innen digitalisering/velferdsteknologi, 2 innen totalforsvar, 3 innen akuttberedskap i barnevernet og ett innen plan-, nærings- og utmarksforvaltning. 11 av de 12 støttede prosjektene er samarbeidsprosjekter.

Fylkesmannen har ut fra ovenstående besluttet å støtte Kåfjord kommune med følgende tildeling:

- **Kr. 150 000 til prosjektet «Interkommunal akuttberedskap i barnevernet i Nord-Troms».**

Kommunen skal rapportere på framdriften i prosjektet i 2018, med **frist 1. februar 2019**. All rapportering skal skje i databasen ISORD.

Dersom prosjektet ikke har fremdrift som opprinnelig forutsatt, slik at det ved utgangen av året gjenstår prosjektskjønnsmidler som skulle vært brukt i 2018, kan disse settes av på bundet fond i kommuneregnskapet slik at prosjektet kan fortsette i 2019. Det er ikke nødvendig å søke Fylkesmannen om slik overføring av midler til påfølgende år, men det må fremgå av ovennevnte framdriftsrapportering til Fylkesmannen.

Fylkesmannen vil på et senere tidspunkt oversende mer utfyllende informasjon om framdriftsrapporteringen, og hvordan kommunen skal gå fram i forhold til å søke om eventuelt videreført støtte i 2019.

Tildelte midler vil bli utbetalt over rammetilskuddet for juni.

Med hilsen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ikke håndskrevne signaturer.

Jan-Peder Andreassen
kommunaldirektør

Marianne Winther Riise
seniorrådgiver

Kopi til:

Kvæningen kommune		9161	Burfjord
Nordreisa kommune	Postboks 174	9156	Storslett
Storfjord kommune		9046	Oteren
<u>Lyngen kommune</u>	<u>Strandveien 24</u>	<u>9060</u>	<u>Lyngseidet</u>
Skjervøy kommune	Postboks 145-G	9189	Skjervøy

Tenk miljø – velg digital postkasse fra Digipost eller e-Boks på www.norge.no

FAGFORBUNDET

Nettverk Nord Troms

Fagforbundet Lyngen, Skjervøy, Nordreisa, Kåfjord, Kvæningen

Høringsinnspill til sluttrapport Organisering – Barnevernsvakt

Kommentar til kap. 4: prosjektorganisering – gjennomføring

Fagforbundet reagerer på at tillitsvalgte og verneombud ikke er tatt med i denne prosjektgruppa. Viser til Hovedavtalens del B § 1 – formål, samarbeid og medbestemmelse, samt Arbeidsmiljøloven kap.6 – verneombud og kap.8 – informasjon og drøfting.

Kommentar til kap. 7: ressursbehov

Pkt. 7.1.2 Vaktberedskap

«barnevernleder i aktuell kommune bestemmer når den ansatte kan ta ut fridag»

Fagforbundet:

fast fridag bør bestrebes. Fridagen kan ikke bestemmes av barnevernleder alene. Arbeidstidens inndeling har stor betydning for de ansattes arbeidssituasjon, familieliv og sosiale liv og må derfor være forutsigbar. I Arbeidsmiljøloven § 10-3 fremgår det at arbeidsplanen skal være ferdig drøftet med tillitsvalgte minst 14 dager før den blir iverksatt.

Pkt. 7.1.3 Ansatte på ringeliste

«ringeliste baserer seg på «frivillig tilgjengelighet». Det vil si at den ansatte ikke er forpliktet til å bistå hvis det ikke passer.

Fagforbundet: det må presiseres at den ansatte heller ikke er forpliktet til å være tilgjengelig.

Pkt. 7.5 IKT

«IT- drift må være tilgjengelig utover normal arbeidstid, spesielt siden Familia har ustabil drift i flere kommuner».

Fagforbundet : betyr dette at også IKT –samarbeidet må ha egen vaktordning?

Kommentar til kap. 10: Lønnsmodell

«utbetaling forutsetter at vaktarbeid er gjennomført – ved sykdom el.l faller vakttillegget bort.»

Fagforbundet: Retten til sykepenger er fastsatt i lov. Arbeidsgiver kan ikke innskrenke arbeidstakernes rettigheter etter loven.

«Overtidsbetaling ved utrykning/hendelser/henvendelser ihht. avtale.»

Fagforbundet: det må presiseres hvilken avtale det henvises til.

Fagforbundets nettverk for Nord Troms minner om Hovedavtalens bestemmelser når det gjelder tillitsvalgtes medvirkning og går ut fra at våre arbeidsgivere vil forholde seg til dette i det videre arbeidet.

Viser til HA del B, § 1.4.3 kommunal samhandling/interkommunalt samarbeid:

«dersom oppgaver vurderes utført gjennom kommunal samhandling og/eller interkommunalt samarbeid, skal de berørte parter tidligst mulig oppta drøftinger om tillitsvalgtordningen og hvordan de ansattes medbestemmelse skal ivaretas, jf. HA del B § 3-3 a) og b).»

Storslett 22.8.18

.....

Nettverkskoordinator

Fagforbundet Nettverk Nord Troms

Fra: Tone Mortensen (Tone.Mortensen@lyngen.kommune.no)

Sendt: 09.07.2018 13:22:22

Til: Stig Kjærvik

Kopi: Liv-Merethe Sørensen

Emne: Samarbeidsavtale om barnevernssamarbeid i Nord-Troms

Vedlegg:

Tilbakemelding til rådmann om utkast til avtale omkring vertskommunemodell barnevern.

- Viser til avtaleutkast. Vi tenker at avtalen slik den presenteres, vil fange opp det nødvendige forhold i et samarbeid etter Kommunelovens §28.
- Viser også til prosjektrapporten om interkommunalt samarbeid, og spesielt til uttalelse fra barnevernlederne, datert 08.02.18, inntatt i prosjektplanen s. 35-38.
Vi mener fortsatt at et samarbeid bør etableres, men at det bør bygges ut gradvis innenfor konkrete områder.
- Lyngen kommune utreder samarbeid om akuttberedskap med Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa/Kvæningen. Prosjektet er godt i gang og det er enighet om at akuttberedskap skal etableres i et samarbeid etter §28 som eneste alternativ.
- Lyngen kommune har de seinere årene opplevd en økning i saker. Dette tenker vi er et resultat av utstrakt fokus på flerfaglig samarbeid. Jo mer vi samarbeider om forebygging, jo lavere blir terskelen for å ta kontakt.
Erfaringer viser at når tjenestene blir større, opplever klienter og samarbeidsparter at tjenestene blir mindre tilgjengelige. Det er en risikofaktor vi mener er betydelig og som for vår del vil få store konsekvenser for det forebyggende arbeidet vi har etablert i kommunen.
- Lange avstander er i flere evalueringer pekt på som en risikofaktor. I våre kommuner er det kjent at stengte veier og fergeforbindelser er et vanlig fenomen på vinterstid.
- Lyngen kommune har over år erfart at vi i stort sett klarer å levere forsvarlige tjenester. Vi sliter imidlertid med å få tak i eksterne ressurser når vi har behov for det. Det være fosterhjem, besøkshjem, foreldreveiledere, miljøarbeidere osv.
- Lyngen kommune ønsker å etablere et samarbeid omkring kompetanseheving og tiltak som beskrevet i ovennevnte rapport.
- Lyngen kommune ønsker fortsatt å bidra inn i et barnevernleder-fora, noe vi har svært god erfaring med gjennom mange år.

Med hilsen

Tone Mortensen

Leder Barnevern

Tlf. 40028512, tone.mortensen@lyngen.kommune.no

Lyngen kommune
Alpekommunen i nord

www.lyngen.kommune.no

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
127/18	Lyngen formannskap	15.11.2018
	Lyngen kommunestyre	

Brannvernsamarbeid og ny organisering

Henvisning til lovverk:

LOV-2002-16-14-20 Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsloven)

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-06-14-20>

Vedlegg

- 1 Avtale om brannvernsamarbeid i Nord-Troms mellom kommunene: Lyngen, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæningen

Rådmannens innstilling

Kommunene Lyngen, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæningen skal fra 01.01.19 utvide brannvernsamarbeidet i Nord-Troms. Brannsamarbeidet inneholder lederstillinger jfr. Dimensjoneringsforskriften (*leder brann- og redningsvesenet, leder forebyggende og leder beredskap, samt feiertjenesten*).

Kommunestyret godkjenner forslag til revidert samarbeidsavtale

Saksopplysninger

Kommunene er i henhold til Brann- og eksplosjonsvernloven § 9 samt Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen, pålagt å ha et brannvesen som skal ivareta brannforebyggende og beredskapsmessige oppgaver.

Kommunens oppgaver etter brannvernlovens § 11 kan helt eller delvis overtas av et annet brannvesen, jf. § 15. Kommunene skal sikre at brannvesenet er organisert og bemannet med personell som har tilstrekkelig kompetanse i forhold til de oppgaver de er tillagt.

Ny dimensjoneringsforskrift

Regjeringen har gitt direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) i oppdrag å legge frem forslag til nye krav i forskrift om organisering av brannvesen (dimensjoneringsforskriften) som er tilpasset større brannsamarbeid og ny utdanningsmodell for brann- og redningspersonell. Blant annet skal følgende vurderes:

- Krav om ledelse på heltid, både når det gjelder brannsjef og lederfunksjoner innenfor forebygging og beredskap
- Krav om å etablere fagmiljøer som gir bred kompetanse og god kunnskapsutvikling innenfor forebygging, håndtering av hendelser og samvirke med andre beredskapsaktører
- Kompetansekrav til forebyggende personell som er tilpasset krav i forskrift om brannforebygging
- Krav til kompetanse som er tilpasset kommende utdanningsmodell for brann- og redningspersonell
- Krav som sikrer at ressursene til et brann- og redningsvesen kan forflyttes og brukes nasjonalt dersom det er behov for det.

Utkast til ny dimensjoneringsforskrift ble lagt fram for Justisdepartementet 01.11.17, og forskriften sendes videre ut på høring etter at departementet har behandlet saken.

Det betyr i praksis at om ny dimensjoneringsforskrift blir vedtatt med dagens forslag, så blir alle kommuner pålagt lederstillinger på heltid (*leder brann- og redningsvesenet, leder forebyggende, leder innsats og leder beredskap*) Flere kommuner bør samarbeide om å oppfylle kravene til lederstillingene.

Lederen av brann- og redningsvesenet skal ha en stedfortreder.

Kommune	Fast del	Variabel	Sum fordeling
Lyngen	2 800 000,00	-	2 800 000,00
Kåfjord	2 800 000,00	-	2 800 000,00
Skjervøy	2 800 000,00	-	2 800 000,00
Nordreisa	2 800 000,00	-	2 800 000,00
Kvænangen	2 800 000,00	-	2 800 000,00
Kontrollsum	14 000 000,00		14 000 000,00

Tabellen viser total kostnad på faste heltidsstillinger etter ny dimensjoneringsforskrift for alle kommuner uten samarbeid

Ny utdanningsreform

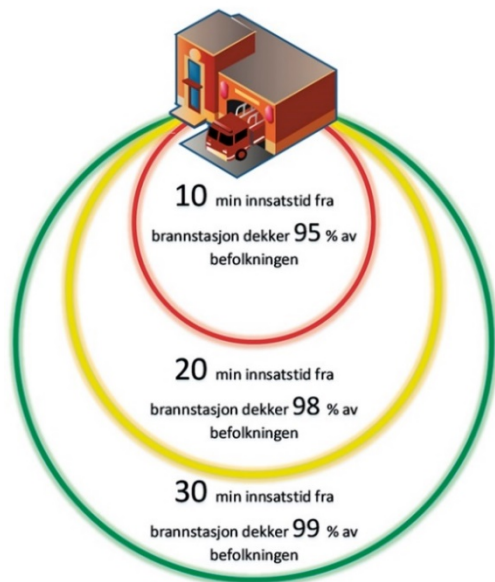
Den offentlige fagskolen planlegges etablert med studiestart høsten 2019.

Ny utdanning har som mål at alle brannkonstabler, uavhengig om de jobber hel- eller deltid, skal ha kompetanse til å løse primæroppgavene til brann- og redningsvesenet.

Arbeidet med utvikling av en ny deltidsutdanning er i startgropa, og vil dra vekslers på kunnskap og erfaringer fra arbeidet med etablering av fagskole i Tjeldsund. Den nye utdanningen av deltidspersonell skal være fleksibel, både når det gjelder praktisk og teoretisk undervisning.

Innsatstid

Regjeringen foreslår at dagens krav til brann- og redningsvesenets innsatstid skal opprettholdes, se figur 5.3 Dette skal sikre fortsatt lokal tilstedeværelse av brannmannskaper og ressurser.

Figur 5.3 Innsatstid i brann- og redningsvesenet (DSB)

Vurdering

Felles brannberedskap skal sikre samarbeidskommunene lik pris på tjenester som utføres av brannvernsamarbeidet.

Samarbeidet skal ha felles økonomiske mål innenfor de krav som stilles i lov og forskrift. Dette vil gi optimal tjenesteyting for regionen.

Brannsjef/forebyggende og leder beredskap

KOMMUNE	BUDSJETT 2018	KALKYLE 2019
1938 – Lyngen	610 000	540 208
1940 – Kåfjord	609 539	463 440
1941 – Skjervøy	723 655	550 282
1942 – Nordreisa	1 035 352	786 954
1943 – Kvæangen	472 084	359 115
SUM	3 450 630	2 699 999

Kostnader forbundet med alternativ etter dimensjoneringskravet med kostnadsfordeling, 40 % av totalkostnaden fordeles fast, 60 % fordeles etter innbyggertall i den enkelte samarbeidskommune pr. 01.07 hvert år.

Feiertjenesten

KOMMUNE	BUDSJETT 2018	KALKYLE 2019
1938 – Lyngen	553 000 (475,-)	578 406 (385,-) pr. røykløp
1940 – Kåfjord	446 452 (376,-)	457 712 (385,-) pr. røykløp
1941 – Skjervøy	476 917 (376,-)	488 946 (385,-) pr. røykløp
1942 – Nordreisa	765 024 (376,-)	784 319 (385,-) pr. røykløp
1943 – Kvæangen	381 007 (376,-)	390 617 (385,-) pr. røykløp
SUM	2 622 400	2 700 000

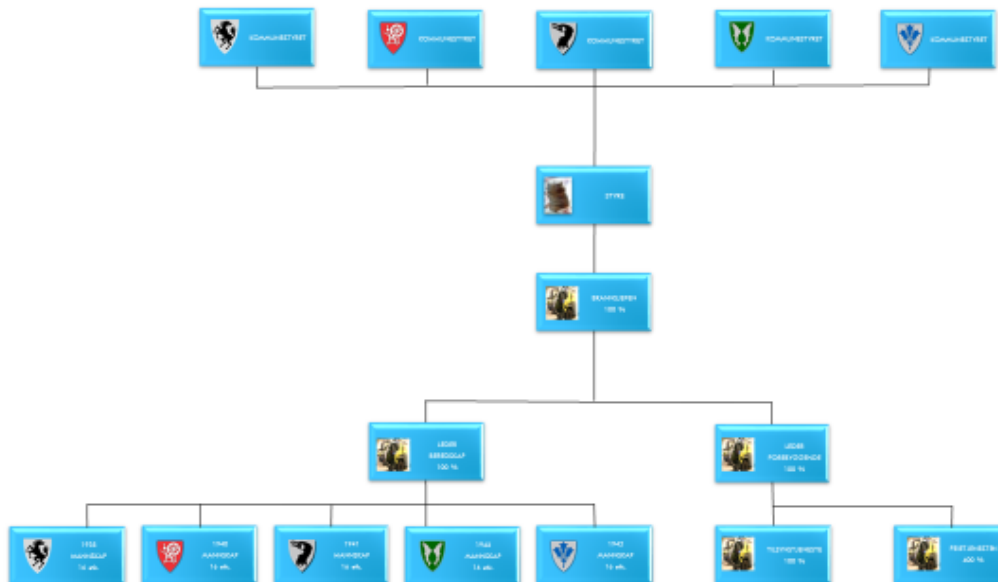
Feiertjenesten er innenfor selvkostområdet med kostnadsfordeling etter antall røykløp i den enkelte kommune pr. 01.07 hvert år.

Prisen pr. røykløp 2019 kalkuleres til 385,-

	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Endring
Sum tjeneste: 3391 BRANN OG REDNING	4 160	4 536	376

Dette er forutsatt avtaleinngåelse med IKS – Nord Troms på brannvern og beredskap. Ved inngåelse med Tromsø Brann og Redning i § 28 samarbeid vil kostnadene være 582.000 høyere. Tilsyn og feiing overføres IKS-samarbeidet og er tatt med i vurderingen. Fremtidig organisering av brannkorps vil vurderes i 2019.

Organisering av brannberedskapen i Nord-Troms

Fremtidig organisering av brannberedskapen i Nord-Troms

Avtale om brannvernsamarbeid

Mellom

Kommunene Lyngen, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa, Kvæningen

1 Intensjon

Kommunene er i henhold til Brann- og eksplosjonsvernloven § 9 samt Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen, pålagt å ha et brannvesen som skal ivareta brannforebyggende og beredskapsmessige oppgaver. Kommunens oppgaver etter brannvernlovens § 11 kan helt eller delvis overtas av et annet brannvesen, jfr. § 15. Kommunene skal sikre at brannvesenet er organisert og bemannet med personell som har tilstrekkelig kompetanse i forhold til de oppgaver de er tillagt. Brannsam arbeidet skal jobbe for et trygt og godt samfunn, med fokus på forebyggende og beredskapsrelaterte oppgaver.

2 Formål

Samarbeidsavtalen skal sikre at samarbeidskommunene tilfredsstiller de lovkrav som stilles jfr. Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (*brann- og eksplosjonsvernloven*)

3 Målsetting

Hovedmålsettingen for denne samarbeidsavtalen vil være å få en optimal utnyttelse av brannvernressursene. Dette vil medføre økt kompetanse og kapasitet for de lovpålagte brannvernoppgavene i samarbeidskommunene og vil gjøre seg gjeldende innenfor forebyggende og beredskapsrelaterte arbeidsoppgaver. Samarbeidet vil kunne stille med fagkompetanse og erfaring innen brannfaglige oppgaver.

4 Organisering og administrativ plassering

Kommunestyret er det øverste organet i kommunen, kommunestyrets myndighet delegeres til administrasjonssjef (rådmann) og videre til brannsjefen etter kommunelovens system, jf. kommunelovens § 6.

Gjennom delegasjonsfullmakt gitt av det enkelte kommunestyret vil brannsjefen utøve sine arbeidsoppgaver og plikter etter gitt lovverk.

Samarbeidet organiseres som et Vertskommunesamarbeid etter kommunelovens § 28-1a / § 28-1 e. Samarbeidsavtalen.

Styret i samarbeidstiltaket utgjøres av rådmennene/administrasjonssjefene i samarbeidskommunene. Styrets leder velges av styre for to år av gangen.

Samarbeidstiltaket er ikke ett eget rettssubjekt, Vertskommunen har arbeidsgiveransvaret for de ansatte og er juridiske ansvarlig.

Nødvendig samling organiseres av brannsjefen. Brannsjefen er daglig leder og rapporterer til styret.

Antallet ansatte fremkommer gjennom punkt 5 og 6 i avtalen.

4.1 Delegert myndighet i samarbeidskommunene

Kommunestyret i Lyngen, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen delegerer med denne avtalen oppgaver etter Brann- og eksplosjonsvernloven til rådmannen.

Rådmannen/Administrasjonssjefen videre delegerer sin myndighet til brannsjefen.

5 Samarbeidsområder

Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen åpner for utstrakte samarbeidsformer på samtlige områder innen brannfaglige arbeidsoppgaver.

Samarbeidsområder som følger av denne avtale er basert på de lovpålagte oppgavene som følger av Brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter.

5.1 Brannsjef

Brannsjefen har ansvaret for å gjennomføre brannvesenets oppgaver etter brannvernlovgivningen. Brannsjefen skal legge til rette for at de lovbestemte arbeidsoppgavene, jf. Brann- og eksplosjonsvernlovens § 11, planlegges og utføres på en tilfredsstillende måte. Brannsjefens ansvar og plikter i forbindelse med forebyggende oppgaver fremgår av Brann- og eksplosjonsvernloven. Brannsjefen har rett til å uttale seg i brann faglige spørsmål, og uttalelsen skal følge saken til besluttende organ.

5.2 Dimensjonering

Samarbeidet inneholder følgende stillingshjemler:

100 % brannsjef

100 % leder forebyggende (*varabrannsjef*)

100 % forebyggende personell

400 % feier personell

100 % leder beredskap

Stillinger følger krav gitt i dimensjoneringsforskriftene og endringer legges fram for godkjenning i styret.

5.3 Brannsjefens stedfortreder

Brannsjefens stedfortreder har samme myndighet som brannsjefen og skal til enhver tid kunne løse de arbeidsoppgavene som ligger til brannsjefen.

5.4 Alarmering/radiosamband

Samarbeidskommunene skal ha utstyr for formidling av alarmmeldinger fra nødalarmeringssentral og direkte til innsattpersonellet. Videre ha inngått avtale om varsling av brann og ulykker ifra en nødalarmeringssentral.

5.5 Forebyggende brannvern

Arbeidsoppgavene i forbindelse med forebyggende brannvern inngår i forebyggende avdeling i brannsam arbeidet.

Denne avdeling vil stå ansvarlig for planlegging, gjennomføring og evaluering av brannforebyggende arbeidsoppgaver i den enkelte samarbeidskommune. Forebyggende avdeling skal utføre brannteknisk saksbehandling for brannsjefen etter Brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter.

5.5.1 Arbeidsplan

Hvert kalenderår skal brannsjefen, sammen med avdelingene, utarbeide nødvendige planer for aktivitet innenfor lovpålagte arbeidsoppgaver jfr. § 11. Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver.

5.5.2 Tilsyn av særskilte brannobjekt

Forebyggende avdeling i brannsam arbeidet skal utføre tilsyn for den enkelte kommune i henhold til Brann- og eksplosjonsvernlovens § 13.

5.5.3 Informasjonsvirksomhet

Informasjonsplikten ihht. Brannvernloven § 11 og forskrift om brannforebygging ivaretas av samarbeidet.

5.5.4 Feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Brannsam arbeidet skal utføre de arbeidsoppgaver som den enkelte kommune er pliktet til gjennom forskrift om brannforebygging. Tjenesten skal utføres i henhold til de faglige normer/standarder som til enhver tid gjelder.

Feiertjenesten ligger under forebyggende avdeling og rapporterer til leder forebyggende. Brannsam arbeidet jobber etter forskrift om brannforebygging.

5.6 Beredskap

Denne avdelingen vil stå ansvarlig for planlegging, gjennomføring og evaluering av beredskapsrelaterte oppgaver for den enkelte samarbeidskommune. Beredskapsavdeling skal utføre brann og redningsoppgaver for brannsjefen etter Brann- og eksplosjonsvernloven med tilhørende forskrifter.

5.6.1 Øvelse/opplæring av beredskap

Beredskapsavdelingen er ansvarlig for øvelser og opplæring som ivaretar den enkelte samarbeidskommunes interesser.

5.7 Felles innkjøpsordninger

Gjennom denne avtalen vil brannsam arbeidet inngå felles rammeavtaler for innkjøp. Rammeavtalene forhandles frem for å ivareta kvalitet, pris, betalingsbetingelser.

6.0 Fordeling av kostnader

Kostnader etter denne avtalen fordeles ihht. Regnskap og fordelingsnøkkel pr. 01.07 hvert år. 40 % av totalkostnaden fordeles fast. 60 % av totalkostnaden fordeles etter innbyggertall.

Samarbeidskommunene forplikter seg til å stå for kostnader knyttet til godkjent kontorlokale med tilfredsstillende infrastruktur for stillinger som er lokalisert i egen kommune.

Samarbeidskommunene forplikter seg til å stå for kostnader knyttet til godkjent lokalitet for lokal brannberedskap (*brannstasjon, branngarasje, depot*) i egen kommune.

Samarbeidskommunene forplikter seg til å stå for kostnader knyttet til investering i egen kommune. Forslag til investeringer legges fram for brannsjefen og behandles av styret før det legges fram for kommunestyrene.

Brannsjefens forslag til budsjett og økonomiplan for brannvernområdet i den enkelte kommune og i samarbeidet behandles av styret i brannsamarbeidet.

6.1 Feiing og tilsyn med fyringsanlegg

Kostnader etter denne avtalen fordeles etter antall røykløp pr.01.07 hvert år i den enkelte kommune. Feiertjenesten fordeles etter selvkostprinsippet. Kommunene krever inn gebyr sammen med andre kommunale gebyr. Brannvernsamarbeidet administrerer grunnlaget for fakturering.

7 Evaluering

Det skal årlig avholdes evalueringsmøte for eventuelt å forbedre avtalen.

Brannsjefen samordner evalueringen. Evalueringen legges inn som en del av årsmeldingen.

8. Oppsigelse

Oppsigelse er minimum 12 måneder. Uttreden skjer pr. 01.01. Oppsigelse av avtalen vedtas av kommunestyret.

9. Ikrafttreden

Avtalen gjelder fra 01.01.19 og er vedtatt i:

Kommunestyre, Lyngen	sak 0000/00 – 00.00.18
Kommunestyre, Kåfjord	sak 0000/00 – 00.00.18
Kommunestyre, Skjervøy	sak 0000/00 – 00.00.18
Kommunestyre, Nordreisa	sak 0000/00 – 00.00.18
Kommunestyre, Kvæningen	sak 0000/00 – 00.00.18

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
128/18	Lyngen formannskap	15.11.2018
	Lyngen arbeidsmiljøutvalg	
	Lyngen kommunestyre	

Åremålsstilling

Henvisning til lovverk:

Arbeidsmiljøloven § 14-10
Kommuneloven § 24

Rådmannens innstilling

Stabsleder og leder for Næring og Utvikling ansettes på åremål.

Budsjettdekning:

Årsbudsjett	Ansvar	Tjeneste	Art	Prosjekt	Økes	Reduseres

Kr _____ søkes innarbeidet i Lyngen kommunes økonomiplan _____ - _____

Saksopplysninger

Generelle opplysninger om saken

Arbeidsmiljølovens § 14-10 og Kommunelovens § 24 åpner for at kommunens ledere kan tilsettes på åremål.

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Kommunestyret vedtok i sak 124/16 at topplederstillingene (rådmannsteamet) utlyses som åremålsstillinger. En åremålsperiode er minimum 6 år. Arbeidstakere tilsatt i åremålsstilling skal

underrettes om hvorvidt tilsettingen forlenges for en ny åremålsperiode senest ett år før tilsettingsforholdet opphører. Ved forlengelse kan ny åremålsperiode være kortere enn seks år. Åremålsstillinger kan også omgjøres til faste stillinger om ønskelig.

Økonomiske konsekvenser

Det er normalt at det gis åremålstillegg. Stillingene må innarbeides i budsjett og økonomiplan.

Risiko- og sikkerhetsmessige konsekvenser

Miljøkonsekvenser

Folkehelse/friluftsliv

Vurdering av alternativer og konsekvenser

I forbindelse med omorganisering vurderer rådmannen å opprette ny stilling som stabsleder. Stabsleder er planlagt å være del av rådmannens lederteam. Kommunalsjefer er ansatt i åremålsstillinger og rådmannen anser det hensiktsmessig også å ansette stabsleder og utviklingsleder i åremålsstillinger.

Saksfremlegg

Utvalgssak	Utvalgsnavn	Møtedato
129/18	Lyngen formannskap	15.11.2018
	Lyngen næringsutvalg	
	Lyngen levekårsutvalg	
	Lyngen Råd for folkehelse	
	Lyngen arbeidsmiljøutvalg	
	Lyngen klima- og miljøutvalg	
	Lyngen personal- og arbeidsgiverutvalg	
	Lyngen kommunestyre	

Økonomiplan 2019-2022/årsbudsjett 2019

Henvisning til lovverk:

Eiendomskatteloven (esktl)

Kommuneloven (kl) §§ 44 – 46

Vedlegg

- 1 Årsbudsjett og økonomiplan 2019-2022 - rådmannens saksfremlegg
- 3 Særutskrift budsjett - driftstilskudd 25.09.18
- 4 Vedtatt budsjett NTRR 2019
- 5 Budsjett 2019 - Lyngen kirkelige fellestråd
- 6 Investeringsbudsjett 2019-2022 - Lyngen kirkelige fellestråd
- 7 Nytt orgel til Lyngen kirke
- 8 Kontrollutvalgssak 31/18 - budsjetttramme 2019 - kontroll og tilsyn
- 9 Kontrollutvalgssak 31/18
- 9 Gebyrregulativ 2019
- 10 Havneregulativ 2019
- 11 Budsjettnotat selvkost 2019
- 12 Notat etter presentasjon formannskapet 7.11.18

Formannskapetets innstilling

1) Skattevedtak 2019

- 1.1 I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skrives det ut eiendomsskatt i hele Lyngen kommune for skatteåret 2019.
- 1.2 Kommunen skriver ut skatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verker og bruk (jf. annet legg i overgangsregelen til ekstl. §§ 3 og 4).
- 1.3 Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med én syvendedel i 2019 (overgangsregel til §§ 3 og 4 første ledd første pkt.)
- 1.4 Eiendomsskattesatsen er 5 promille jf ekstl. § 13.
- 1.5 Eiendomsskatten betales i to terminer.
- 1.6 Gjeldende takster benyttes for skatteår 2019 jf. § 8 A-3 (2).
- 1.7 Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter.

2) Økonomiplan 2019-2022

- 2.1 Økonomiplanens første år gjelder som årsbudsjett for 2019.
- 2.2 Det vedtas følgende endringer i budsjetttrammene for 2019-2022:

Ramme 1:	2019	2020	2021	2022
Økte valgutgifter 2019-2022	85	-	55	-
Nord-Troms Regionråd - økt kommunal egenandel	112	112	112	112
Reduksjon Kommunestyret	-66	-163	-163	-163
Inndekning rammekutt	65	163	163	163
Reduksjon Formannskap	-40	-272	-272	-272
Inndekning rammekutt	-	152	272	272
Reduksjon politiske utvalg	-	-208	-208	-208
Inndekning rammekutt	-	-	80	80
Kontrollutvalget økning	98	98	98	98
Innsparing kontrollutvalg - abonnement Kommunal rapport	-19	-19	-19	-19
	235	-137	118	63
Ramme 2:				
K-sak 77/18 - økt stilling adm. omorganisering	685	685	685	685
IKT - økte lisenskostnader	350	350	350	350
	1 035	1 035	1 035	1 035
Ramme 3:				
Barnehager - spesialpedagogikk	-	500	500	500
Utekontakt (Forebyggende enhet)	400	400	400	400
Nord-Troms museum - reversering av utmelding	200	200	200	200
Vakanse Kavringen barnehage	-709	-	-	-
	-109	1 100	1 100	1 100
Ramme 4:				
Praktisk bistand - økning avlastning og BPA	250	250	250	250
Tiltak eldre og funksjonshemmede	150	150	150	150
Barnevernstjenesten - 1 årsverk akuttberedskap, mv.	448	448	448	448
Barnevernstjenesten - 1 årsverk akuttberedskap, mv.	89	89	89	89
Krisesenter- økt kommunal egenandel	110	110	110	110
Solhov bo- og aktivitetssenter - økt bemanning	900	900	900	900

Innsparing ufordelte budsjettmidler	-290	-290	-290	-290
Reduksjon kvalifiseringsstønad	-250	-250	-250	-250
Ikke-gjennomført sparetiltak - omorg. Rus og psykiatri	1 000	1 000	1 000	1 000
	2 407	2 407	2 407	2 407
Ramme 5:				
Teknisk - etterslep vedlikehold veilys	200	200	200	200
Bygg og anlegg - leiekostnader tilvisningsboliger	40	40	40	40
Lyngsdalen - brannvarsling	200			
Lyngsdalen oppv. - lys og varme		150	150	
Lyngsdalen - vindu, oljetank	150			
Lyngsdalen - fasade, trapp, toaletter, mv.		100	200	200
Drift av off. toaletter og parkeringsplasser - renhold	100	100	100	100
Drift av off. toaletter og parkeringsplasser - brøyting	50	50	50	50
Teknisk - vakttelefon	130	130	130	130
Teknisk - Drift festivaltelt	15	15	15	15
Teknisk - Lyngenhallen klatrevegg	35	35	35	35
Teknisk - leasingbiler vaktmestere	150	250	250	250
Teknisk - veranda Lyngstunet	-	150	-	-
Teknisk - renholdsleder	230			
Innsparing renhold	-230	-230	-230	-230
Økt husleie Bibliotek/turistinfo	30			
Festivalutstyr - leie av garasje	15	15	-	-
Eidebakken skole - ballnett mot bebyggelse	80	-	-	-
Husleie omsorgsboliger KPI - 2,0 %	-85	-85	-85	-85
Husleie rådhus ved kjøp/makebytte	-632	-843	-843	-843
Reduksjon husleieinntekter	549	732	732	732
Reduserte driftskostnader komm.boliger	-283	-377	-377	-377
Reduksjon driftskostnader bibliotek	-266	-355	-355	-355
Husleie industriutleiebygg Furuflaten (30 mill. 2020)			-1 300	-1 300
Ikke-gjennomført sparetiltak - bygningsdrift Lenangen	1 088	1 088	1 088	1 088
Overflytting av tjeneste (3602)	10	10	10	10
Feiing og brannberedskap - nye uniformer	80	-	-	-
Feiing og brannberedskap - nye dekk og vedlikehold brannbiler	120	50	50	50
Feiing – reduksjon gebyr	94	94	94	94
Ny brannordning - interkommunalt samarbeid	376	376	376	376
	2 246	1 695	330	180
Ramme 6:				
Kjøp plantjenester drift	500	500	500	500
Utvikling - næringsrådgiver	363	725	725	725
Utvikling – næringsrådgiver (pensjon)	70	140	140	140
Overflytting av tjeneste (3602)	-10	-10	-10	-10
Tilskudd næringsfond dekkes av midler fra Havbruksfondet	-700	-700	-700	-700
Vakanse næringsrådgiver	-150			
Festeavgifter Myra	-598	-598	-598	-598
	-526	57	57	57
Ramme 7:				
Effektivisering og digitalisering	-750	-1 500	-1 500	-1 500

Ramme 8:				
Avsetning disposisjonsfond	-1 972	2 958	5 510	3 952
Økonomiplan 2019-2022 - rådmannens forslag renter	81	1 218	2 727	3 316
	-1 891	4 176	8 237	7 268
SUM NYE PRIORITERTE DRIFTSTILTAK	2 647	8 833	11 784	10 610

2.3 Årsbudsjett/økonomiplan 2019-2022 vedtas med følgende netto budsjetterammer drift:

I 1000 kroner	Budsjett	Budsjett	Budsjett	Budsjett
Budsjettskjema 1A - drift	2019	2020	2021	2022
Skatt på inntekt og formue	65 414	65 414	65 414	65 414
Ordinært rammetilskudd	156 173	155 954	154 947	154 271
Skatt på eiendom	6 900	6 900	6 900	6 900
Andre direkte eller indirekte skatter	-	-	-	-
Andre generelle statstilskudd	4 985	3 736	2 506	1 824
Sum frie disponible inntekter	233 472	232 004	229 767	228 409
Renteinntekter og utbytte	1 452	909	869	830
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	11 898	14 354	17 377	18 390
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-
Avdrag på lån	19 994	19 994	19 994	19 994
Netto finansinnt./utg.	-30 440	-33 439	-36 502	-37 554
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	1 054	6 581	6 031	4 473
Til bundne avsetninger	-	-	-	-
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	-	-	-	-
Bruk av ubundne avsetninger	924	-	-	-
Bruk av bundne avsetninger	-	-	-	-
Netto avsetninger	-130	-6 581	-6 031	-4 473
Overført til investeringsbudsjettet	1 157	1 657	1 657	1 657
Til fordeling drift	201 745	190 327	185 577	184 725
1 POLITIKK OG LIVSSYN	7 621	6 824	7 084	6 824
2 STAB/STØTTE	21 290	19 951	19 951	19 951
3 OPPVEKST OG KULTUR	62 823	61 120	59 069	59 329
4 HELSE OG OMSORG	89 927	84 099	84 099	84 099
5 TEKNISK DRIFT	20 906	18 955	15 915	15 040
6 UTVIKLING	1 710	2 303	2 327	2 351
7 ANDRE UTGIFTER OG INNTEKTER	-2 540	-2 933	-2 875	-2 875
8 BUDSJETTSKJEMA 1A	8	8	7	6
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	201 745	190 327	185 577	184 725
Mer/mindreforbruk	-	-	-	-

2.4 Rådmannen gis fullmakt til å fordele avsetning til lønnsreserve fra ramme 7 til ramme 1-6 i henhold til lønnsoppgjør i 2019.

- 2.5 Rådmannen gis fullmakt til å fordele avsatte midler til pensjonspremie fra ramme 7 til ramme 1-6.
- 2.6 Rådmannen gis fullmakt til å fordele sentral budsjettpost på lærlinger fra ramme 2 til ramme 3-5.
- 2.7 Viderefordeling av driftsbudsjettet innenfor rammeområdene delegeres rådmannen.
- 2.8 Rådmannen gis fullmakt til å overføre mellom de ulike rammeområdene innenfor delegasjonsreglementet.
- 2.9 Avgifter, brukerbetaling, leier, gebyrer og kontingenter mv. vedtas slik det fremgår av budsjett og økonomiplan kapittel 2.1.1 og vedlagte gebyrregulativ. Barnehagesatsene følger statens maksimalpriser.
- 2.10 Investeringsbudsjettet forutsettes finansiert i samsvar med budsjettskjema 2 A:

Budsjettskjema 2A - investering	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Investeringer i anleggsmidler	44 750	65 700	24 700	9 200
Utlån og forskutteringer	10 000	10 000	10 000	10 000
Kjøp av aksjer og andeler	1 157	1 157	1 157	1 157
Avdrag på lån	2 650	2 760	2 769	2 779
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-
Avsetninger	-	-	-	-
Årets finansieringsbehov	58 557	79 617	38 626	23 136
Finansiert slik:				
Bruk av lånemidler	53 115	75 200	34 100	18 700
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-	-	-	-
Tilskudd til investeringer	-	-	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	2 650	2 760	2 769	2 779
Andre inntekter	-	-	-	-
Sum ekstern finansiering	55 765	77 960	36 869	21 479
Overført fra driftsbudsjettet	1 157	1 657	1 657	1 657
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	1 635	-	100	-
Sum finansiering	58 557	79 617	38 626	23 136
Udekket/udisponert	-	-	-	-

		Budsjett	Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022
14129	OPPGRADERING KOMMUNALE VEIER	4 000	4 000	4 000	4 000
14139	RÅDHUS	16 000	-	-	-
15010	LYNGSEIDET SENTRUM - FYSISKE TILTAK	500	-	-	-
15014	FURUFLATEN - NY VEI OG NYTT KRYSS GRØNVOLLVEIEN	2 500	-	-	-
15710	AVLØPSEKTOREN - OPPGRADERING	-	3 000	2 500	2 500
15711	VANNLEDNINGSNETT - OPPGRADERING	-	13 000	13 500	2 000
16006	OPPGRADERING LYNGEN KIRKE	500	500	500	500
16010	VELFERDSTEKNOLOGI	1 000	-	-	-
17003	ELEV- OG ANSATTE PC	100	100	100	-
18002	UTEOMRÅDER BARNEHAGE OG SKOLE	200	-	-	-
18007	INDUSTRIUTLEIEBYGG ØRA	-	30 000	-	-
18011	LENANGEN BRANNSTASJON - UTVIDELSE	-	-	4 000	-
19001	SKOLE OG BARNEHAGE - DIGITALE HJELPEMIDLER	250	100	100	200
19002	INNØSNING FESTEIEINDOMMER OVF	18 000	-	-	-
19003	SOLAVSKJERMING LYNGSTUNET	200	-	-	-
19004	SOLHOV NYBYGGET - CARPORT	250	-	-	-
19005	BRANN OG REDNING - HJELMER	250	-	-	-
19006	TEKNISK/BRANN - NYBYGG	-	15 000	-	-
19007	NYTT SAK OG ARKIVSYSTEM	1 000	-	-	-
	SUM INVESTERINGER I ANLEGGSMIDLER	44 750	65 700	24 700	9 200

- 2.11 Kommunestyret vedtar å ta opp lån i samsvar med formannskapetets forslag til investerings- og finansieringsplan for 2019.
- 2.12 Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å ta opp likviditetslån på inntil 5 mill. kroner i budsjetterminen 2019 dersom drifts- eller likviditetsmessige forhold skulle gjøre dette nødvendig.
- 2.13 Låneramme for startlån 2019 settes til 10 mill. kroner.

Saksopplysninger

Driftstiltak:

Se budsjettdokument.

Investeringsprosjekter:

Se budsjettdokument

Forhold til overordnet plan og øvrige vedtak

Kommuneplanens samfunnsdel – k-sak 24/17.

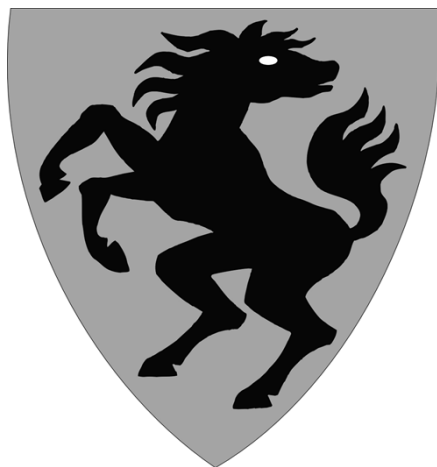
Økonomiske konsekvenser

Vedtatte handlingsregler er ikke oppfylt. Handlingsreglene skal bidra til økt handlingsrom for Lyngen kommune, men dette er vanskelig å oppnå spesielt med tanke på lånegjelda.

Budsjettsaker fra 2018 er forsøkt innarbeidet i økonomiplanen, men dette har bidratt til økonomisk ubalanse ifht. netto driftsresultat.

Vurdering av alternativer og konsekvenser

Drifts- og investeringsnivået er fortsatt for høyt, og i saksfremlegget har rådmannen ikke funnet rom for ytterligere kutt.

LYNGEN KOMMUNE
Kommuneplanens handlingsdel
Økonomiplan 2019-2022
Årsbudsjett 2019

Rådmannens saksfremlegg – sak XX/18

INNHALDSFORTEGNELSE

1	ØKONOMIPLAN 2019-2022	3
1.1	Innledning	3
1.2	Kommuneplanens samfunnsdel	3
1.2.1	Satsingsområder og tiltak 2019-2022.....	3
1.2.2	Kommunen som arbeidsgiver, organisasjon og tjenesteyter	5
1.3	Økonomiske forutsetninger og rammebetingelser	9
1.3.1	Statsbudsjett 2019	9
1.3.2	Befolkningsutvikling.....	12
1.3.3	Handlingsregler	14
1.3.4	Utvikling i frie inntekter.....	16
1.3.5	Eiendomsskatt	18
1.3.6	Skjønnsmidler i 2019	19
1.3.7	Andre frie midler.....	19
1.3.8	Finansutgifter/- og inntekter.....	19
1.3.9	Pensjonskostnader	20
1.4	Konsekvensjustert økonomiplan 2019-2022.....	21
1.4.1	Prioriterte tiltak	22
1.4.2	Rammebetingelser.....	27
1.4.3	Netto budsjettrammer 2019-2022.....	27
1.4.4	Investeringer.....	28
2	BUDSJETT 2019	33
2.1.1	Brukerbetalinger, gebyrer og avgifter	33
2.1.2	Lønnsbudsjett	34
2.2	Ramme 1 - Politikk og livssyn.....	34
2.3	Ramme 2 – Stab/støtte	35
2.4	Ramme 3 - Oppvekst og kultur	39
2.5	Ramme 4 – Helse og omsorg	46
2.6	Ramme 5 – Teknisk drift	52
2.7	Ramme 6 - Utvikling	62
	I forbindelse med OU-prosessen som pågår skal næring, plan, landbruk og skogbruk etableres som en egen enhet., derfor er dette plassert på en egen budsjettramme f.o.m. 2019.....	62
2.8	Ramme 7 – Andre utgifter og inntekter	63
2.9	Ramme 8 – Budsjettskjema 1 A.....	63
3	VEDLEGG.....	64
3.1	Gebyrregulativ	64
3.2	Økonomiske oversikter – kommunestyrets vedtak	64

1 ØKONOMIPLAN 2019-2022

1.1 Innledning

I henhold til kommuneloven §§ 44 og 45, innstiller formannskapet økonomiplan og årsbudsjett for kommunestyret. «Økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden» (§ 44 nr. 3). I tillegg skal andre planer som beskriver kommunens virksomhet integreres i økonomiplanen. I motsetning til økonomiplanen, er årsbudsjettet en bindende plan for kommunen jf § 46 nr. 1. Krav om realisme gjelder også årsbudsjettet.

I økonomiplanen skal kommuneplanens samfunnsdel være gjenspeilet og integrert. Kommuneplanen er det overordnede styringsdokumentet med visjoner, mål og strategier for kommunens utvikling, mens oppfølgingen (handlingsdelen) er konkretisert i økonomiplan og årsbudsjett.

1.2 Kommuneplanens samfunnsdel

Lyngen kommunes hovedmål er å bli en attraktiv bo- og tilflyttingskommune ved hjelp av tre gjennomgående perspektiver:

- Folkehelse – God helse gjennom hele livet
- Likestilling - Lyngen kommune skal være et åpent og inkluderende samfunn for alle, uavhengig av religion, kjønn, alder eller språk
- Klima/miljøforhold og samfunnsikkerhet – Lyngen kommune skal fremstå som bærekraftig ifht klima og miljø, og skal til enhver tid ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet

På bakgrunn av dette har vi tre satsingsområder:

- Næringsutvikling
- Boligutvikling
- Samferdsel

1.2.1 Satsingsområder og tiltak 2019-2022

Overordnede målsetninger er utfordrende å følge opp med det økonomiske handlingsrommet kommunen har. Hoveddelen av de økonomiske ressursene er bundet opp til ordinær drift, derfor er mye av satsingsområdene innarbeidet i dette. Eksempelvis fører en større andel av eldre mennesker i kommunen til at mesteparten av driften er rettet mot områder som ligger utenfor politiske satsingsområder.

Kommunen utfører en rekke handlinger knyttet til satsingsområdene som er innbakt i driftsbudsjettet. Flere av disse tiltakene retter seg til mer enn et av satsingsområdene på samme tid. Eksempel på dette er prosjekt skolemåltid og fysisk aktivitet i Lyngen skolen, arbeid med entreprenørskap, utvikling av sentrumsplan m.m. Dette kommenteres videre innenfor de ulike rammene.

1.2.1.1 Næringsutvikling og sysselsetting

Hovedmål:

- Lyngen skal være en offensiv ja-kommune til all næringsetablering.
- Lyngen kommune skal fremstå som den mest attraktive kommunen i Troms for eksisterende og nye næringsaktører, herunder være en populær destinasjon for naturbasert reiseliv, opprettholde landbruksnæringen blant de sterkeste i regionen og styrke havbruksnæringen.

Sammen med eksisterende næringsliv skal man stimulere gründere, slik at de får utvikle seg og kan skape sin egen arbeidsplass. Det er god sysselsetting i kommunen, og det må jobbes for at dette opprettholdes.

Delmål - næringsutvikling

- Sørg for kortest mulig tid fra ide til realitet.
- Ha byggeklare attraktive næringsarealer.
- Tilrettelegge for gründervirksomhet.
- Gjøre barn og unge oppmerksomme på arbeidsmuligheter i kommunen.
- Ivareta eksisterende næringer.
- Samarbeide med beitenæringene om en bærekraftig utvikling av reiselivet.
- Aktivt å utvikle entreprenørskap i skolen
- Legge til rette for et variert og bærekraftig næringsliv.
- Utvikle de naturgitte forutsetningene for naturbasert reiseliv.
- Styrke havbruksnæringens og fiskerinæringens kår i kommunen
- Tilrettelegge for gode havner og tjenester i disse
- Samarbeid med Nord-Troms regionen og Tromsø-regionen innen næringsutvikling

Tiltak:

- Oppgradering/utbedring av kommunale kaier
- Utvikling av nye næringsareal
- Oppgradering av kommunale veier
- Oppgradering av kommunale vann- og avløpsanlegg
- Lyngeløftet – seminarer for næringslivet
- Ta initiativ til en satsing på markedsføring og omdømmebygging i samarbeid med næringslivet og regionen for øvrig.
- Tilby lærlingeplasser
- Bidra og delta i interkommunale prosjekter
- Gi alle elever i Lyngen en innføring i entreprenørskap
- Interkommunalt samarbeid om prosjektet entreprenørskap i skolen
- Lyngeløftet – styrke bostedsattraktivitet
- Digitalisering av innbyggertjenester

1.2.1.2 Boligutvikling

Hovedmål:

- Lyngen kommune vil ha boliger for alle der folk vil bo.

Lyngen kommune og lokalsamfunnet skal sammen tilrettelegge for positive opplevelser og verdier, slik at kommunen blir en attraktiv plass for alle som ønsker å bosette seg her. Lyngen kommune skal også stimulere til bolyst gjennom boligfelt og spredt boligbygging, og klargjøre attraktive boligtomter i alle deler av kommunen.

Delmål – bosetting

- Legge til rette for spredt boligbygging gjennom arealplanen i alle bygder i kommunen.
- Legge til rette for flere boligtomter i sentrumsområdet
- Inneha byggeklare tomter i alle deler av kommunen.
- Fremskaffe boliger for grupper omfattet av kommunens boligsosiale politikk.
- Medvirke til minimum 5 nye boenheter i året i planperioden.
- Legge til rette for attraktive og trygge bomiljø i byggefelt.
- Motivere unge til å bosette seg i egen kommune.

Tiltak:

- Muligheter for spedt boligbygging i alle deler av kommunen i arealplanen
- Oppgradering av kommunale veier
- Oppgradering av kommunale vann- og avløpsanlegg
- Samarbeid med frivillige, lag og foreninger
- Gode og varierte kultur- og fritidstilbud
- Tilrettelegging av turstier, møteplasser, nærmiljøanlegg, lekeplasser

1.2.1.3 Samferdsel

Hovedmål:

- Jobbe for realisering av Ullsfjordforbindelsen
- Jobbe for opprustning av Pollfjelltunellen, FV 868 til Oteren og FV311 til Koppangen.
- Oppgradering av kommunale kaier og veier
- Jobbe for flere gang- og sykkelstier
- Ruste opp infrastruktur på Lyngseidet, og avsette nødvendige midler til «Lyngenløftet».
- Legge til rette for trygg ferdsel for myke trafikanter rundt tettsteder.
- Legge til rette for miljøvennlig ferdsel
- Vurdere utredninger av havnestrategi, transport og godsanalyse i samråd med nabokommuner.

Tiltak:

- Lyngenløftet – infrastruktur Lyngseidet
- Oppgradere havner i Tyttbærvika og på Lyngseidet.
- Ladestasjon for el-biler
- Oppgradering av kommunale veier

1.2.2 Kommunen som arbeidsgiver, organisasjon og tjenesteyter

De utfordringene organisasjonen Lyngen kommune har er:

- Demografisk utvikling og dens påvirkning på tjenestebehovet
- Konkurransen om arbeidskraft
- Overføring av kompetanse

Lyngen kommunestyre vedtok 14 desember 2016 sak «Ny administrativ organisering», Kommunestyret tiltrådte enstemmig innstillingen til vedtak i saken: «Lyngen kommunestyre vedtar fremlagte rapport til ny organisasjonsmodell slik det foreligger og vedtar samtidig plan for videre fremdrift og iverksetting.» Samtidig ligger det klare føringer i kommuneplanens samfunnsdel hvor Lyngen kommune skal være utviklingsorientert.

I prosessen med organisasjonsutvikling vil det være nødvendig også å se på enheter som kan organiseres bedre gjennom samarbeid med andre kommuner og innad i egen kommune. Dette ut fra krav organisasjonen møter til kompetanse, nye oppgaver, nye lover og forskrifter samt behov for effektivisering og kostnadskontroll.

Eksempelvis vil det fremkomme krav til ny organisering innenfor brann- og redning som vanskelig kan løses uten samarbeid med andre kommuner uten betydelige kostnadsøkninger, og det vil være behov for å se på om kommunen kan møte den digitale utvikling med den organisering en i dag har på IKT. I tillegg vil det være behov for å se om man er korrekt dimensjonert innen oppvekst, helse og omsorg samt teknisk for å ha effektive tjenester og kostnadskontroll som kan møte fremtiden.

Gjennom en proaktiv stab, vil en eksempelvis kunne se for seg at tjenester spesielt innen økonomi og personalstøtte, kan få bedre kontroll på avvik i forhold til budsjett på et tidlig stadium, god og kompetente personaltjenester/støttefunksjoner til alle enheter. Dette ønskes oppnådd gjennom styrking av stabsfunksjonen med høy kompetanse innen økonomi, HR og kompetanseheving.

Videre må administrasjonen styrke sitt politiske sekretariat som ivaretar tjenester overfor kommunestyre, formannskap og utvalg.

Modellen vil i stor grad kunne løses innenfor den personellressurser kommunen har i dag. Det vil imidlertid være behov for å styrke stabsfunksjonen med en leder som har to avdelingsledere, en for økonomi og en for personal.

Modellen antas å gi følgende synergier:

- Organisering som gir utviklingskraft
- Svarer på ønske fra politisk nivå med hensyn til en organisasjon med sterkere utviklingskraft
- Organiseringen svarer på satsningsområdene i kommuneplanens samfunnsdel gjennom å fasilitere nødvendig samarbeid for gjennomføringskraft
- Utviklingsarbeid og rammevilkårene for dette arbeidet kan lettere sees i sammenheng. Dette vil forenkle retning og prioritering av utviklingsprosjekter og føre til bedre plan- og prosjektstyring, samt sikre målrettet utviklingsarbeid.
- Gjennom styrket fokus på strategi og utvikling gis det grunnlag for økt utviklingskompetanse i organisasjonen
- Styrking av helhetlig ledelse
- Styrking av strategisk ledelse
- Fasiliterer tverrfaglig samhandling og mer effektiv ressursutnyttelse
- Potensial for å fremme god koordinering og samhandling der det er behov
- Potensial for mer effektiv ressursutnyttelse gjennom at naturlig samarbeid forenkles (økonomi, personalressurser og kompetanse)
- Modellen gir en dynamisk og fleksibel organisering som er enkel å justere innhold i, i takt med samfunnsutviklingen og de behov som gis som følge av denne

Kommunen opplever en økning i ressursbruk til rettighetsfestede tjenester for enkeltbrukere, som f.eks. ressurskrevende tjenester innen helse og omsorg. Den demografiske utviklingen går i tillegg mot en nedgang i barnetall og økning av eldre. Kommunens realverdier må derfor forvaltes på best mulig måte ut fra de rammer vi har. Lyngensamfunnets største utfordring er en minkende befolkning, noe som i årene fremover vil ha en mer og mer fremtredende

innvirkning på kommunens frie inntekter. Dette reduserer vår økonomiske handlefrihet da rammeoverføringene fremover vil minke, samtidig som utgiftene øker.

Vår tjenesteyting krever et stort antall ansatte, og ledernes og medarbeidernes kompetanse er helt avgjørende for å kunne gi god kvalitet på tjenestene. Systematisk og relevant kompetanseutvikling og rekruttering må stå sentralt. Forenkling av arbeidsprosesser og bruk av digitale verktøy er nødvendig for at man skal kunne opprettholde samme tjenestenivå, f.eks. velferds-/trygghetsteknologi, bedre informasjon til innbyggerne og forenklet elektronisk saksbehandling.

Gjennomgående perspektiver som skal prege Lyngen kommune som arbeidsgiver, organisasjon og tjenesteyter er:

- Folkehelse
- Likestilling
- Klima/miljøforhold og samfunnsikkerhet

Mål:

- Utvikle gode tjenester i samarbeid med brukerne
- Innbyggerne skal møtes på en profesjonell måte i alle ledd
- Effektiv saksbehandling av god kvalitet
- Drive målrettet kompetanseheving av egne ansatte
- God og relevant informasjon til våre innbyggere

Tiltak:

- Plan for rekruttering og kompetanseheving
- Brukerundersøkelser
- Utvikle hjemmesiden med bedre informasjon og flere digitale innbyggertjenester
- Inkluderende arbeidsliv jf. statsbudsjett
- Digitalisering – øke digital kompetanse i organisasjonen og ta i bruk flere digitale arbeidsverktøy

1.2.2.1 Folkehelse

God helse gjennom hele livet:

- Trygge lokalsamfunn og gode oppvekstmiljø
- Bekjempe og forebygge livsstilssykdommer
- Dreie tiltak fra behandling til forebygging
- Psykisk helse skal være en likeverdig del av folkehelsearbeidet
- Øke gjennomføringen i videregående skole
- Tidlig innsats med fokus på å utjevne sosiale forskjeller
- God ernæring - sunt og godt kosthold for alle aldersgrupper
- Ivareta folkehelseperspektivet i all planlegging
- Bidra til god omsorg for barn og unge, og være en støtte for foreldre
- Tilby gode helsetjenester for alle
- Gode arbeidsforhold i organisasjonen
- Redusere sykefraværet i egen organisasjon
- Bidra til at flest mulig skal kunne bo lengst mulig i eget hjem

Tiltak:

- Videreføre prosjektet fysisk aktivitet og skolemåltid
- Fokuserer på trivselstiltak og motvirke mobbing
- Utvikle sentrumsplan for Lyngseidet med vekt på estetikk, trivsel og funksjonalitet.
- Videreutvikle satsingen på fysisk aktivitet og helse i samarbeid med lag og foreninger
- Tilrettelegge for friluftsliv, idrett og annen kulturell aktivitet i alle deler av kommunen.
- Vektlegge folkehelse i bygging av nye, gode lokaler og arenaer
- Foreldreveiledning og tverrfaglig samarbeid
- Legge til rette for grøntareal med rom for fysisk aktivitet gjennom arealplanlegging.
- Tilby velferds-/trygghetsteknologi som en del av våre helsetjenester
- Forebygge drop-out i videregående skoler
- Nærværsprosjektet
- Folkehelseperspektivet forankres i organisasjonen
- Tverrfaglig medvirkning i planprosesser
- Motivere til økt deltakelse i Frisklivssentralen

1.2.2.2 Likestilling

Lyngen kommune skal være et åpent og inkluderende samfunn for alle, uavhengig av religion, kjønn, alder eller språk:

- Gi veiledning og informasjon til innbyggerne i kommunen for å bidra til god samhandling til enkeltmenneskets beste
- Tilgjengelighet gjennom universell utforming i alle prosjekter
- Ivareta innbyggerne i Lyngen i alle aldre
- Sikre at alle har økonomi til å få dekket de primære behov (mat, bolig, helsehjelp osv.)
- Likebehandling av ansatte i egen organisasjon

Tiltak:

- Utvikle seniorpolitikk i egen organisasjon
- Sørge for korrekt saksbehandling gjennom lovpålagt utvalg
- Sommerjobb til ungdom
- Rekruttere flere menn inn i kvinnedominerte arbeidsplasser – og motsatt
- Legge til rette for rekruttering av personer med funksjonshemming

1.2.2.3 Klima/miljøforhold og samfunnssikkerhet

Lyngen kommune skal fremstå som bærekraftig ifht klima og miljø, og skal til enhver tid ivareta befolkningens sikkerhet og trygghet:

Klima og miljø

- Klima og miljøløsninger ved nyinvesteringer og renovering av eksisterende bygg
- Miljøvennlig ferdsel
- Lyngen som bærekraftig reisemål
- Digitalisere tjenester

Sikkerhet og beredskap

- Sikre gode lokaler til alle kommunens enheter
- Fortsette å arbeide med beredskap vedrørende Pollfjelltunnelen og transport av arbeidstakere/elever
- Oppdaterte beredskapsplaner
- Sikre at vi er i stand til å gi tjenester ved krisesituasjoner
- Sikre lys og varme ved våre institusjoner ved strømbrudd.
- God oversikt over befolkningen som bor i utsatte områder

Tiltak:

- Redusere papirbruk ved elektronisk postutsendelse
- Korrekt behandling av personopplysninger jf. ny personopplysningslov
- Mindre bruk av plast
- Ryddeaksjoner
- Flere enheter som Miljøfyrtårn
- Grønn rente ved låneopptak
- Informasjon og håndtering av Nordnes i skolen, til våre ansatte og innbyggere
- Årlige beredskapsøvelser
- Revidering av overordnet beredskapsplan ihht overordnet ROS
- Revidering av delplan Nordnesfjellet
- Nye beredskapsplaner- Revdalsfjellet

1.3 Økonomiske forutsetninger og rammebetingelser

Den viktigste økonomiske forutsetninger er befolkningsutviklingen i Lyngen og i hele landet. Demografisk utvikling styrer inntekter og utgifter, og legger føringer for hvilke tjenester som skal ha fokus.

I tillegg vil handlingsregler, som skal bidra til økonomisk handlingsrom, påvirke tjeneste- og utgiftsnivå.

1.3.1 Statsbudsjett 2019

Forslaget til statsbudsjett for 2019 ble lagt fram 8. oktober 2018.

Hovedpunktene i økonomiinfo fra Fylkesmannen i Troms angående Statsbudsjettet 2019 og det økonomiske opplegget for kommunene følger nedenfor.

Kommuneopplegget i 2019

Vekst i frie inntekter er anslått fra inntektsnivået for 2018 i RNB¹ 2018, og utgjør en realvekst for kommunal sektor på 0,7 %. Innenfor veksten i frie inntekter er følgende satsingsområder lagt:

- Tidlig innsats i skolen
- Opptappingsplan på rusfeltet (2016-2020)
- Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering

Innenfor veksten i frie inntekter skal kommunene også dekke rentekostnader, endringer i befolknings-sammensetning og pensjonskostnader.

Regjeringen viser til at handlingsrommet kan økes ved effektiv ressursbruk i kommunesektoren. Dersom kommunesektoren setter et effektiviseringskrav til egen virksomhet på 0,5 %, tilsvarer dette at kommunene kan få økt handlingsrommet til ca. 1 milliard. Dette er midler som kan frigjøres til bedring av tjenestene ut over det som inntekts-veksten i seg selv legger til rette for, eller styrking av den finansielle situasjonen.

Kommunal deflator (årlig pris- og lønnsvekst i kommunesektoren i prosent)

Ved beregning av realvekst i kommunesektorens inntekter i 2019 legges til grunn en pris- og lønnsvekst i kommunal sektor på 2,8 %. Lønnsvekst er anslått til 3,25 % og teller 2/3 i deflator.

Kommunal skattøre og anslag på skatteinntekter i 2019

Skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere deles mellom staten, kommuner og fylkeskommuner. Fordelingen bestemmes ved at det fastsettes maksimalsatser på skattørene for kommuner og fylkeskommuner.

I kommuneproposisjonen 2019 ble det varslet at den kommunale skattøren kom til å reduseres med 0,25 prosentpoeng, fra 11,8 % til 11,55 %. Målet er fortsatt at skatteinntektene for kommunesektoren skal utgjøre 40 % av de samlede inntektene.

Fylkesmannen oppfordrer kommunene til å gjennomføre regelmessige beregninger på egne frie inntekter gitt utviklingen i skatteinngangen for kommunen og ikke minst for landet. Anslaget for skatteinntekter som legges til grunn i beregningen av frie inntekter i 2019 i statsbudsjettet er forutsatt lik vekst for alle kommunene, derfor vil tallene være overvurdert for Lyngen kommune og undervurdert for andre kommuner. De fleste kommunene i Troms har skatteinntekter på under 90 % av landsgjennomsnittet. Lyngen kommune har en skatteinngang på ca. 75 % ifht. landsgjennomsnittet, og får en utjevning på opp mot 95 %. Derfor er det utviklingen nasjonalt som har størst betydning for oss.

Inntektsutjevningen som legges til grunn i statsbudsjettets anslag for frie inntekter i 2019 er benyttet folketall per 1.1.2018, mens i den faktiske inntektsutjevningen for 2019 benyttes folketall per 1.1.2019. Disse tallene er ikke kjent på det tidspunktet budsjettet vedtas. Folketallsutviklingen i kommunen sett i forhold til utviklingen på landsbasis fra 1.1.2018 til 1.1.2019 vil derfor få betydning for inntektsutjevningen for den enkelte kommune.

---

¹ Revidert nasjonalbudsjett

Helse- og omsorgstjenester

Psykologer i kommunene

Fra 1. januar 2020 er det lovfestet at alle kommuner skal ha psykologkompetanse. Det gis som øremerket tilskudd som kommunene kan søke om.

Fastleger i kommunene

Det er i forslag til statsbudsjett satt av 25 mill. til styrking av rekruttering og stabilitet til allmennlegetjenesten.

Dagaktivitetstilbud for demente

Regjeringen foreslå 50 mill. for å legge til rette for opprettelse av 450 nye plasser i dagaktivitetstilbud for demente, inkludert forhøyet tilskuddssats for 2019. Målet er å bygge ut tjenestetilbudet før plikten for kommunene til å tilby et dagaktivitetstilbud til hjemmeboende personer med demens gjøres gjeldende fra 1. januar 2020. Ordningen finansieres ved øremerket tilskudd som kommunene må søke om.

Utskrivningsklare rus og psykisk helse

Det innføres betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling i 2019. Det er derfor foreslått å flytte 185 mill. fra regionale foretak til kommunerammen. Betalingsplikten gjelder oppholdskommunen.

Opptappingsplan rusfeltet

Det foreslås 281 mill. til Opptappingsplanen for rusfeltet, hvorav 200 mill. gjennom styrking av kommunenes frie inntekter og 81 mill. gjennom tverrdepartemental oppfølging av opptappingsplanen.

Opptappingsplan for habilitering og rehabilitering

Regjeringen foreslå 100 mill. til opptappingsplan for habilitering og rehabilitering som en del av kommunenes frie inntekter.

Toppfinansieringsordning for ressurskrevende tjenester

På bakgrunn av utgiftsveksten de siste årene foreslå regjeringen en moderat endring av ordningen i 2019. Innslagspunktet prisjusteres, og økes med kr 50.000 utover dette. Det nye innslagspunktet blir da 1,320 mill. Kompensasjonsgraden foreslås uendret på 80 %.

Skole

Siden 2005 er det bevilget øremerkede midler som ha sikret flere lærere i grunnskolen. Høsten 2018 ble lærernormen i grunnskolen innført, og det ble bevilget totalt 1,4 mrd. i 2018. I 2019 foreslår regjeringen å videreføre den øremerkede bevilgningen til flere lærerårsverk. I tillegg er veksten i de frie inntektene til kommunene begrunnet med en særskilt satsting på tidlig innsats i skolen, som blant annet benyttes til flere lærerårsverk ved opptapping av lærernormen i 2019.

Korreksjonssaker

Ved pålegg om nye eller utvidede oppgaver for kommunesektoren, avvikling av oppgaver eller regelendringer som har økonomiske konsekvenser, skal kommunesektoren kompenseres eller trekkes i frie inntekter på grunnlag av beregnet endring i økonomisk belastning. Disse endringene kommer i tillegg til veksten i frie inntekter. Dette er såkalte korreksjonssaker og dette gjelder i hovedsak følgende saker som gjelder Lyngen:

Endringer i finansiering, herunder innlemminger i rammetilskuddet

- Boligsosialt kompetansetilskudd
- Tilskudd til boligsosialt arbeid

Korreksjoner

- Økt inntektsgrense for gratis kjernetid i barnehage fra 1. august 2018
- Gratis kjernetid i barnehage for 2-åringer fra familier med lav inntekt fra 1. august 2019
- Økt foreldrebetaling i barnehage med 110 kr pr. mnd. fra januar 2019 og 50 kr fra 1. august 2019.
- Kommunal betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter i psykisk helsevern og tverrfaglig spesialiserte behandling av rusavhengighet

Skjønnsmidler i 2019

Skjønnsrammen til Fylkesmannen i Troms og Finnmark ble samlet redusert i 2019 med 25 mill. (16 %). Reduksjonen er begrunnet med en gradvis utjevning av forskjellen i basisrammen pr. innbygger mellom fylkene.

Lyngen kommune mottar 2,854 mill. i skjønnsmidler i 2019, en nedgang på kr 533.000 fra 2018.

Inntektssystemet

- Regionalpolitiske tilskudd prisjusteres
- Nord-Norge og Namdalstilskudd prisjusteres
- Småkommunetillegget til kommuner under 3.200 innbyggere reduseres ikke og er prisjustert

Kompensasjon for bortfall av eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner

I forbindelse med statsbudsjettet 2018 vedtok Stortinget å frita produksjonsutstyr og installasjoner for eiendomsskatt fra og med 2019. Regelendringene skal fases inn over syv år. Forslaget vil gi næringslivet skattelettelse og bedre rammebetingelser, men tilsvarende redusert eiendomsskatt til kommunene.

Stortinget har bedt regjeringen sørge for at det gis tilnærmet full kompensasjon til kommuner som får redusert eiendomsskatt som følge av lovendringen, begrenset oppad til 500 mill. Etersom lovendringen fases inn over 7 år, vil også kompensasjonen fases inn over 7 år. I 2019 vil derfor 71 mill. gis til kommuner som får lavere inntekter som følge av lovendringene. Som følge av lovendringen må kommunene retakser de berørte anleggene.

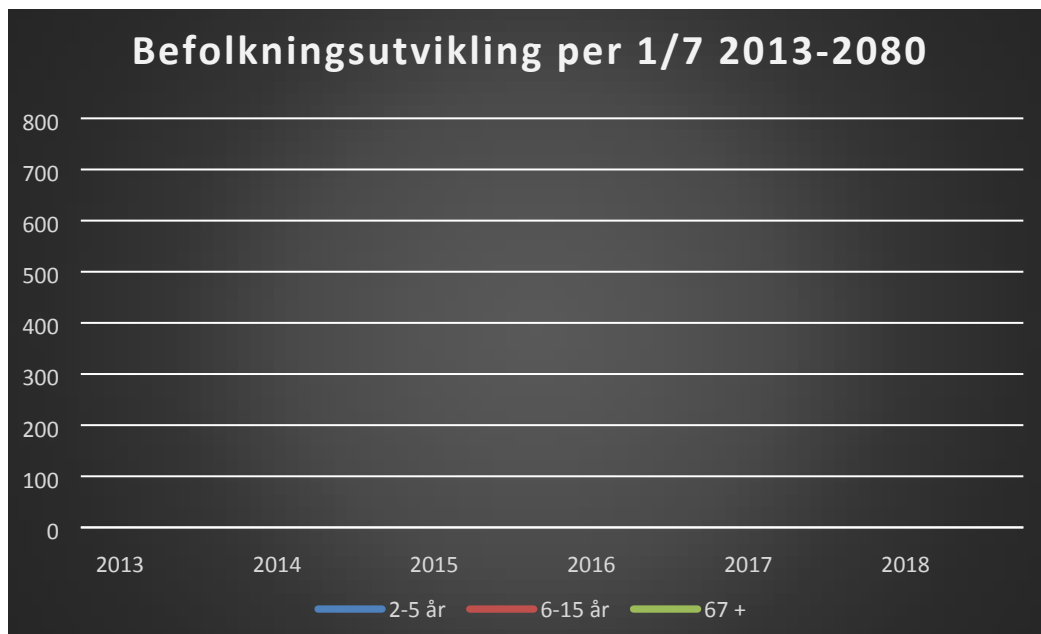
For øyeblikket vet vi ikke hvordan lovendringene vil slå ut for enkeltkommuner. Først når den pågående retakseringen er gjennomført, vil kommunene ha informasjon om hvordan dette vil slå ut økonomisk. KMD vil da kartlegge de kommunevise utslagene og fordele kompensasjonen på kommunene. Regjeringen vil komme tilbake med omtale av dette i revidert nasjonalbudsjett 2019.

1.3.2 Befolkningsutvikling

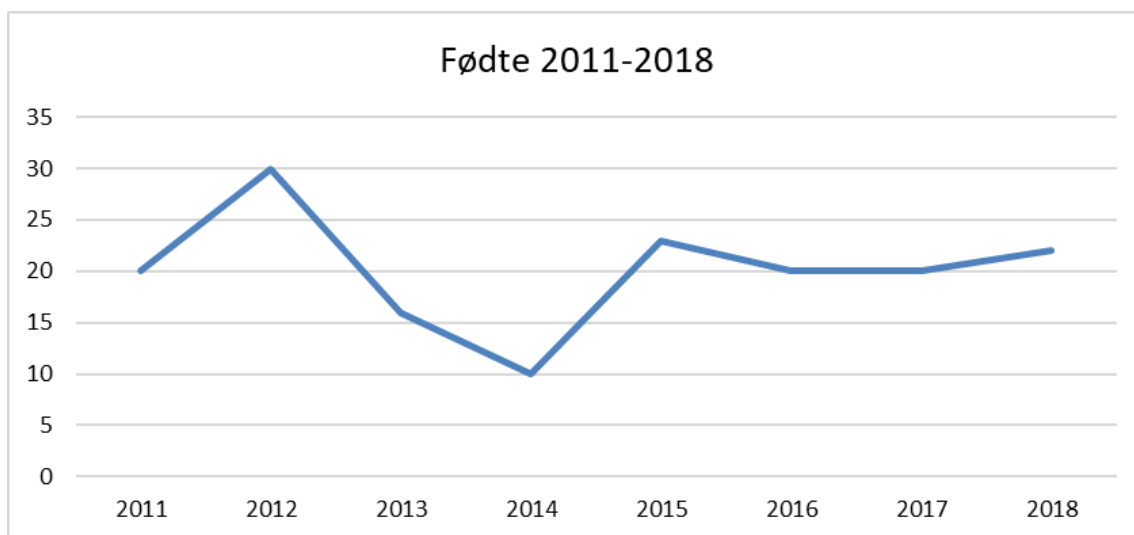
Befolkningsutviklingen, og sammensetningen av denne, er avgjørende for hvilket kommunalt tjenestenivå det er behov for. Det styrer derfor også hvor store utgifter en kommune er nødt til å ha. Samtidig har befolkningsutviklingen også avgjørende betydning for hvilke frie inntekter som kommunene får gjennom inntektssystemet.

Gjennom utgiftsutjevningen kompenseres kommunene for de utgiftene de objektivt er forventet å ha for å dekke kommunale tjenester. Det er den yngste (2-15 år) og den eldste gruppen (fra 67 år) som forventes å ha behov for kommunale tjenester. I Lyngen kommune blir det færre unge og flere eldre. I inntektssystemet gir dette seg utslag i lavere rammetilskudd til de yngste og høyere til de eldste.

Trenden i fødselstallene de siste årene ligger på rundt 20 barn årlig, noe som klart påvirker tjenestenivået i barnehager og skoler.

Selv om nedgangen i antall innbyggere har flatet noe ut de siste par årene, er dessverre tendensen at befolkningsnedgangen fortsetter.

Tabellen nedenfor viser utviklingen på aldersgruppene som påvirker inntektssystemet de siste fem årene:

	2013		2014		2015		2016		2017		2018		Endring	Endring	Gj.snitt
	1.1.13	1.7.13	1.1.14	1.7.14	1.1.15	1.7.15	1.1.16	1.7.16	1.1.17	1.7.17	1.1.18	1.7.18	per 1/7		
0 - 1 år	49	42	46	42	31	35	36	41	42	41	48	49	9	23 %	2
2-5 år	110	110	100	93	93	91	86	86	85	86	88	89	-32	-26 %	-5
6-15 år	373	376	381	385	361	349	324	328	317	312	290	295	-76	-20 %	-13
16-22 år	275	269	255	255	247	245	257	263	265	270	283	280	6	2 %	1
23-66 år	1 605	1 602	1 592	1 571	1 560	1 530	1 503	1 514	1 501	1 479	1 473	1 468	-152	-9 %	-25
67-79 år	407	410	422	441	434	455	453	460	462	481	496	501	104	26 %	17
80-89 år	158	157	154	155	156	163	167	170	170	169	165	167	10	6 %	2
90 år +	36	39	42	42	40	39	35	37	34	33	34	34	-1	-3 %	0
Folketall	3 013	3 005	2 992	2 984	2 922	2 907	2 861	2 899	2 876	2 871	2 877	2 883	-132	-4 %	-22

SSB-prognosen for framskriving av folketallsutviklingen i Lyngen viser ytterligere nedgang i folketallet både i planperioden (-7%) og fram mot 2040 (-9%).

Den demografisk utviklingen bør derfor gjenspeile seg tydelig i tjenestetilbudet og hvilke prioriteringer som gjøres.

1.3.3 Handlingsregler

Lyngen kommune vil ha økonomiske utfordringer i hele økonomiplanperioden både med tanke på demografisk utvikling, og hvordan denne påvirker skatt og rammetilskudd. Budsjett og økonomiplan bør derfor legges på et nivå hvor drifts- og investeringsutgiftene bidrar til å skape et økonomisk handlingsrom.

Gjennom vedtatte handlingsregler har kommunestyret lagt føringer for hvordan dette handlingsrommet skal være:

1. Netto driftsresultat bør over tid være 1,75 % av brutto driftsinntekter
2. Disposisjonsfondet bør over tid være minimum 10 % av brutto driftsinntekter
3. Netto lånegjeld bør over tid ikke overstige 80 % av brutto driftsinntekter:
  - a) Nye låneopptak kan kun utgjøre 50 % av budsjetterte avdrag
  - b) Budsjetterte avdrag økes og minsteavdrag utgår i neste planperiode (2018-2021)
  - c) Egenkapital på investeringer – minimum 10-20 % av totale investeringskostnader

Disse handlingsreglene krever tydelige prioriteringer ifht nivået på tjenestetilbudet i kommunen og nye investeringer. I foreslått økonomiplan 2019-2022 er det store negative avvik ifht handlingsreglene.

1. Netto driftsresultat

Med utgangspunkt i forventede inntekter og utgifter i planperioden 2019-2022 er status på handlingsregelen følgende:

	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Sum driftsinntekter	305 496	304 160	304 104	303 211
Sum driftsutgifter	274 138	262 841	260 248	259 837
Brutto driftsresultat	31 358	41 319	43 856	43 374
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-30 490	-33 489	-36 552	-37 604
Netto driftsresultat	868	7 830	7 304	5 770
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter	0,28 %	2,57 %	2,40 %	1,90 %
1,75 % av brutto driftsinntekter 2019-2022	5 346	5 323	5 322	5 306
Avvik handlingsregel	-4 478	2 507	1 982	464

2. Disposisjonsfond

For å bygge et disposisjonsfond som er minimum 10 % av brutto driftsinntekter skal Lyngen kommune ha følgende disposisjonsfond i planperioden:

2019	2020	2021	2022
30 550	30 146	30 410	30 321

Disposisjonsfondet skal ved utgangen av 2018 være kr 16 452 186. Dvs. at man mangler drøyt 13 mill. kroner i 2019. For å oppnå målet på et disposisjonsfond på minimum 10 % av brutto driftsinntekter bør det avsettes 4 mill. kroner årlig i planperioden.

I planperioden er følgende avsetninger foreslått:

	2019	2020	2021	2022
Overført til investeringsregnskapet	1 157	1 657	1 657	1 657
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	1 054	6 581	6 031	4 473
Avsatt til bundne fond	187	187	187	187
Sum avsetninger	2 398	8 425	7 875	6 317

3. Netto lånegjeld, avdrag og egenkapital på investeringer

Handlingsregelen innebærer en kraftig reduksjon i lånegjelda til Lyngen kommune. Per i dag utgjør lånegjelda 197% av brutto driftsinntekter, og vil i planperioden øke:

	2019	2020	2021	2022
Brutto driftsinntekter	305 496	304 160	304 104	303 211
Lånegjeld pr. 31.12.	584 572	613 348	622 122	668 254
Lånegjeld i % av brutto driftsinntekter	201 %	205 %	220 %	217 %
Handlingsregel 80 % av brutto driftsinntekter	244 397	243 328	243 283	242 569
Avvik handlingsregel	-340 175	-370 020	-378 839	-425 685

3 a) Det forutsettes at nye låneopptak kun kan utgjøre 50 % av budsjetterte avdrag. Dette krever at man bygger opp et investeringsfond kombinert med overføringer fra drift til investering, eller at investeringsnivået trappes ned.

Utviklinga ifht saksfremlegget til planperioden ser slik ut (i 1000 kroner):

	2019	2020	2021	2022
Nye låneopptak 2019-2022 eks. startlån	44 750	65 700	24 700	9 200
50 % budsjetterte avdrag	9 997	9 997	9 997	9 997
Avvik handlingsregel	-34 753	-55 703	-14 703	797

3 b) Budsjetterte avdrag skal i planperioden ikke lenger være minsteavdrag. Per i dag har Lyngen kommune ett avdragsfritt lån pga. vedtatt minsteavdrag. I saksfremlegget er avdraget økt, men likevel er målet ikke oppnådd i planperioden.

I saksfremlegget er det følgende avvik på denne regelen:

	2019	2020	2021	2022
Reelle avdrag	20 635	21 587	23 229	23 935
Minsteavdrag	19 994	19 994	19 994	19 994
Avvik handlingsregel	-641	-1 593	-3 235	-3 941

3 c) Egenkapital på investeringer skal være minimum 10-20 % av totale investeringskostnader dette er ikke oppnådd:

	2019	2020	2021	2022
Investeringer i anleggsmidler 2019-2022	44 750	65 700	24 700	9 200
10 % av totale investeringskostnader	4 475	6 570	2 470	2 470
20 % av totale investeringskostnader	8 950	13 140	4 940	4 940
Bruk av driftsmidler 2019-2022 (egenkapital)	0	0	0	0
Avvik handlingsregel 10 %	-4 475	-6 570	-2 470	-2 470
Avvik handlingsregel 20 %	-8 950	-13 140	-4 940	-4 940

1.3.4 Utvikling i frie inntekter

Gjennomsnittlig utvikling i frie inntekter for Troms er beregnet til en realnedgang på 0,1 % for 2019. For Lyngen sin del er nedgangen beregnet til 1,5 %. Dette baserer seg på folketall pr. 1.1.2018.

Inntektssystemet

Beregning av frie inntekter

Forslag til statsbudsjett legger til grunn folketall pr. 1.1.2019 som er likt folketallet 1.1.2018. Videre er det ikke lagt inn prognose for befolkningsutviklingen i årene framover. Dette gjør at de frie inntektene ikke fremkommer nøyaktig.

På bakgrunn av forslag til statsbudsjett er det foretatt beregninger av forventet utvikling i de frie inntektene for Lyngen kommune i økonomiplanperiode 2019-2022.

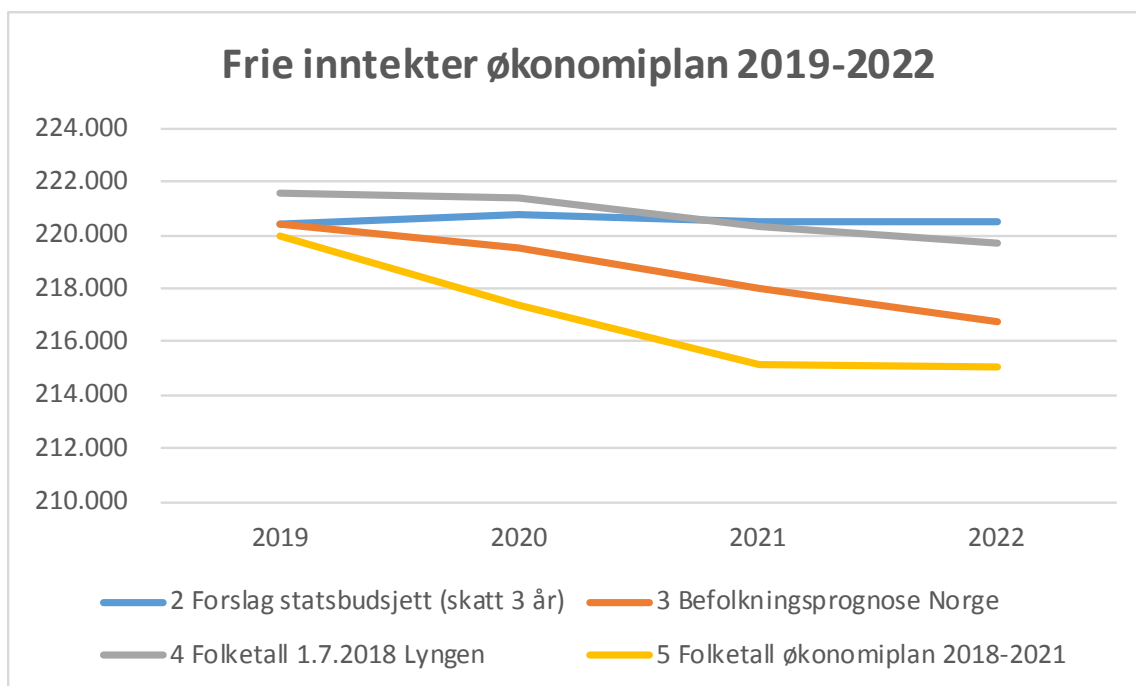
Det er det lagt følgende befolkningsprognose til grunn:

- Folketall i Lyngen pr. 1.7.2018 (2.883) er stabilt i hele perioden
- Befolkningsutviklingen i Norge etter SSB-prognose juni 2018, alternativ MMMM (middels nasjonal vekst)

Folketallsutviklingen i Lyngen er vanskelig å forutse. Men det har vært en liten oppgang fra 1.1.2016 til 1.7.2018 med 22 personer. Gjennomsnittlig folketall i perioden har vært 2.878. Prognosen fra SSB bygger på 10 års perspektiv og er mye mer negativ. Denne fanger ikke opp eventuelle lokale variasjoner.

Oppdatert med disse forutsetningene, gir dette en nominell vekst på 2,0 % i 2019 fra vedtatt økonomiplan 2018-2021. Korrigert for kommunal deflator blir det realnedgang på 0,8 % i 2019. I årene etterpå blir dette mer positivt da forrige økonomiplan hadde en forventning om befolkningsnedgang. Denne forutsetningen er tatt med i oversikten over ulike alternativer for utviklingen i de frie inntektene i økonomiplan 2019-2022.

Med disse forutsetningene vil utviklingen i de frie inntektene for Lyngen kommune kunne bli slik i økonomiplanperioden 2019-2022:

Oppdaterte faktiske folketall i ulike aldersgrupper, og prognoser for årene som kommer både på kommune- og landsnivå, er en forutsetning for å beregne hvor mye som er tilgjengelig til fordeling på kommunal tjenesteyting, kapitalkostnader, egenkapital til investeringer og andre avsetninger til styrking av kommunens økonomi. Endringer i Lyngens folketall og sammensetning vil derfor raskt kunne bety store endringer i inntektsforutsetningen som økonomiplanen bygger på.

Det er videre viktig å ha fokus på hvordan endringer i inntektssystemet også kan påvirke det økonomiske handlingsrommet i årene framover. Signalene tyder på at kommuner som slår seg sammen vil den mest gunstige utviklingen framover, mens kommuner som ikke ønsker

sammenslåing vil bli straffet. En analyse av styringssignalene gjennom eventuelle endringer av indeksene i inntektssystemet vil derfor være nødvendig.

Selv om befolkningsutviklingen skulle vise seg å bli slik som forutsatt, så vil inntektsutviklingen være negativ fordi landets befolkning vokser.

En tilpasning av utgiftene til inntektene må derfor ha større fokus enn det har vært vilje til inntil nå. Kombinert med økt utlånsrente vil dette kunne få alvorlige konsekvenser for kommuneøkonomien i Lyngen kommune.

1.3.5 Eiendomsskatt

Lyngen kommune har eiendomsskatt på 5 promille. For 2019 er denne uendret.

I grunnlaget inngår:

- 1644 boligobjekt
- 650 hytter og fritidsboliger
- 57 næringsbygg
- 35 verker og bruk

Dette gir inntekter på til sammen 6,9 mill. kroner.

Pga. endringer i eiendomsskattelovens regler om verk og bruk må det gjennomføres en full retaksering av dette grunnlaget i 2019. Dette må gjennomføres innen eiendomsskattelisten legges ut 1. mars 2019. Dette gjelder kun verker og bruk som omklassifiseres til næringseiendommer.

I 2019 vil det komme endringer på verker og bruk hvor 23 objekter må retakseres fra verker og bruk til næringseiendommer. 9 objekter utgår, og som anses som tap da disse ikke beskattes lenger. Det blir kun 3 objekter igjen som kan beskattes som verker og bruk.

Lyngen kommune har kun et år (2019) igjen å bruke takstene uten å kontorjustere. Vi anbefaler at kontorjustering gjennomføres i 2020, og en retaksering gjennomføres i 2020 som først skal gjelde i 2021. Grunnlaget for dette er usikkerheten på grunn av forslag om endring av utskrivningsgrunnlaget for eiendomsskatt som enda ikke er vedtatt.

Når kommunen retakserer fra verker og bruk til næringseiendommer blir det bare bygninger og grunn som skal takseres. Taksering av produksjonsutstyr utgår.

Differansen mellom gammel og ny takst blir verdsettelsen av produksjonsutstyret. Dette kalles for særskilt grunnlag. Her kan kommunen skrive ut eiendomsskatt etter dagens promilesats. Verken grunnlaget eller promilesatsen kan økes, selv om øvrige grunnlag og satser økes.

Det særskilte grunnlaget reduseres med 1/7-del hvert år. I 2019 kan kommunen skrive ut eiendomsskatt etter 6/7-deler av det særskilte grunnlaget. For tiden foreligger ikke noe takstgrunnlag, men våre antakelse tilsier at dette vil for kommunen i 2019 ligge på rundet kr 20 000.

I tillegg taper kommunen ca. kr 150 000 på grunn av objekter som faller bort som verker og bruk.

Kommunen må i 2019 kreve eiendomsskatt på det særskilte grunnlaget. Dette gir grunnlag for å søke kompensasjon på tapet som oppstår på grunnlag av overgangsreglene. Kommuner som ikke krever eiendomsskatt på det særskilte grunnlaget i 2019 taper adgangen til å kunne kreve kompensasjon gjennom overgangsreglene. Krav for kompensasjon kan først sendes etter at grunnlaget er fastsatt og tapet realisert.

1.3.6 Skjønnsmidler i 2019

Lyngen får også i 2019 en kompensasjon gjennom skjønnsmidlene bl.a. for utfordringer knyttet til veivedlikehold, ressurskrevende tjenester og negativ befolkningsutvikling. For 2019 utgjør dette 2,854 mill., en nedgang på 0,533 mill. fra 2018.

1.3.7 Andre frie midler

Kompensasjonstilskudd for investeringer i omsorg og skole skal dekke investeringer i denne sektoren. Kompensasjonstilskudd for kirkebygg viderefremmes til kirkelig fellestråd.

I tillegg er integreringstilskudd for bosetting av flyktninger en del av disse midlene. Dette utgjør en stor andel i 2019, men trappes ned over 5 år fra første bosettingsår.

Tabellen viser fordelingen fra 2017 – 2022:

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan 2019-2022			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kompensasjonstilskudd reform -97	142					
Kompensasjonstilskudd skolebygg	203	275	161	147	132	118
Kompensasjonstilskudd omsorg	1.344	1.423	1.304	1.292	1.281	1.270
Kompensasjonstilskudd kirke	11	15	8	8	7	6
Integreringstilskudd	4.295	2.973	3.512	2.289	1.086	430
Sum andre generelle statstilskudd	5.995	4.686	4.985	3.736	2.506	1.824
Endring fra forrige økonomiplan			1.518	951	489	

1.3.8 Finansutgifter/- og inntekter

Videre utlån

Det forutsettes at renteinntekter fra utlån av viderefremningslån fra Husbanken er tilstrekkelig til å dekke renteutgiftene på innlån fra Husbanken.

Det forutsettes nytt låneopptak på inntil 10 mill. i 2019 og årene deretter for startlåneordningen.

Renteinntekter

Ordinære renteinntekter er økt fra 2019 som følge av ubrukte lånemidler.

Renteutgifter

Med vedtatt minsteavdrag holder man et jevnt høyt nivå på renteutgiftene, som kombinert med stadig økning i låneopptak vil medføre ytterligere utfordringer i kommende økonomiplanperiode. Kommunens lånegjeld til kommunale formål er ved utgangen av 2018 på 584,5 mill. kroner. Med foreslåtte låneopptak vil man komme over 18 mill. kroner i renteutgifter innen utgangen av planperioden.

Avdrag

For 2019 og økonomiplanperioden er minsteavdrag satt til kr 19 994 000. Det foretas årlige beregninger hvor minste tillatte avdrag justeres.

1.3.9 Pensjonskostnader

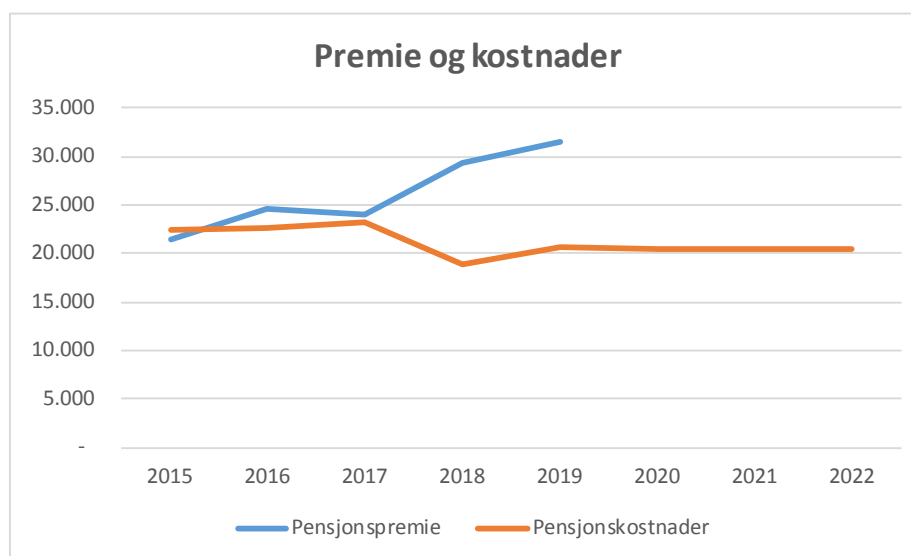
Pensjonskostnadene i kommunene er en betydelig. Disse består av pensjonspremie, årets premieavvik og amortisert premieavvik. Det er kun årlig pensjonspremie, dvs. innbetaling til livselskapene for å dekke løpende og framtidige pensjonsutbetalinger, som medfører utbetalinger. Denne har over flere år i KLP vært rundt 20 % av pensjonsgrunnlaget. I Statens Pensjonskasse (SPK) ligger pensjonspremie vanligvis mellom 10 og 12 %. Årsaken til at SPK ligger betydelig under KLP i premie, er at SPK får bevilgninger over statsbudsjettet og ikke er en pensjonskasse i egentlig forstand.

Fram til 2002 var pensjonspremie og pensjonskostnad det samme. Men fra dette året ble regnskapsreglene forandret for å kunne ha en årlig forutsigbar pensjonskostnad. Dette medførte at en i regnskapet ikke lenger skulle bokføre den årlige innbetaling på premien til livselskapene.

I stort sett alle år etter 2002 har pensjonskostnaden vært lavere enn premien. Det har medført at det i regnskapet er et akkumulert (oppsamlet) premieavvik (underskudd) som skal tilbakebetales årlig.

Tidligere har årlige premieavvik vært fordelt over 15 år, dernest over 10 og fra 2015 over 7 år. Dette har medført at pensjonskostnadene har økt i regnskap og budsjett de siste årene. Ved utgangen av 2017 var akkumulert premieavvik for Lyngen kommune på ca. 13,5 mill. kroner. Dette er redusert kraftig i løpet av 2017 fordi vi har brukt oppsamlet premiefond i KLP til betaling av pensjonspremie.

Nedenfor følger en oversikt over forskjellen mellom pensjonspremie og pensjonskostnad i regnskapene fra 2015 til 2017 og budsjett 2018-2022:

På grunn av bruk av oppsamlet premiefond i KLP til dekning av pensjonspremie fra 2017, er kostnadene redusert selv om pensjonspremie øker. Fra 2020 er bare kostnaden budsjettert da dette er en mer forutsigbar budsjettering, noe som er en klar anbefaling fra KLP.

1.4 Konsekvensjustert økonomiplan 2019-2022

Utgangspunktet er kommunestyrets vedtatte økonomiplan for 2018-2021.

Som tidligere år har man konsekvensjustert lønn, pensjon og nye inntektsforutsetninger. Dvs. dagens drift med oppdaterte forutsetninger. Driftsutgiftene er ikke justert med forventet prisøkning i 2019. Vedtatte avsetninger i forrige økonomiplan er ikke forandret. Virkningene av konsekvensjusteringene er satt opp i egne tabeller for hver enkelt budsjettområde.

Dagens drift, før nye tiltak, viser følgende budsjettbalanse:

	2019	2020	2021	2022
Sum driftsinntekter	305.362	304.209	302.853	301.960
Sum driftsutgifter	269.465	258.233	255.450	255.244
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-30.409	-32.271	-33.825	-34.288
Netto driftsresultat	5.488	13.705	13.578	12.428
	1,80 %	4,51 %	4,48 %	4,12 %
Bruk av disposisjonsfond	924			
Bruk av bundne fond	606			
Overført til investeringsregnskapet	1.157	1.657	1.657	1.657
Avsatt til disposisjonsfond	3.026	3.623	521	521
Avsatt til bundne fond	187	187	187	187
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	2.648	8.833	11.784	10.610

Driftsutgifter er ikke konsekvensjustert med kommunal deflator som for 2019 er beregnet til 2,8 %. Inntektene er oppjustert i forhold til oppdatert informasjon fra statsbudsjett og regnskap. Dette gjelder både refusjoner og andre inntekter.

Dette danner utgangspunktet for ny budsjettbalanse som er det økonomiske utgangspunktet for behandling og prioritering av nye tiltak.

Netto driftsresultat for 2019 er i hht. vedtatt handlingsregel. Fra 2020 er netto driftsresultat påvirket av følgende:

- Innsparing i omsorgstjenesten med 6 mill. pr. år.
- Usikkerhet rundt tidligere vedtatte innsparingstiltak på ca. 1,1 mill. ved innflytting i ny Lenangen barnehage og skole
- Usikkerhet hvorvidt folketallet i Lyngen holder seg stabilt som forutsatt

Årsbudsjett med konsekvensjusterte rammer og nye tiltak er beskrevet i eget kapittel for hvert rammeområde.

1.4.1 Prioriterte tiltak

Med bakgrunn i konsekvensjusteringer og vedtatte rammekutt er det foreslått følgende nye driftstiltak for økonomiplan 2019-2022:

Prioriterte driftstiltak:				
Ramme 1:	2019	2020	2021	2022
Økte valgutgifter 2019-2022	85	-	55	-
Nord-Troms Regionråd - økt kommunal egenandel	112	112	112	112
Reduksjon Kommunestyret	-66	-163	-163	-163
Inndekning rammekutt	65	163	163	163
Reduksjon Formannskap	-40	-272	-272	-272
Inndekning rammekutt	-	152	272	272
Reduksjon politiske utvalg	-	-208	-208	-208
Inndekning rammekutt	-	-	80	80
Kontrollutvalget økning	98	98	98	98
Innsparing kontrollutvalg - abonnement Kommunal rapport	-19	-19	-19	-19
	235	-137	118	63
Ramme 2:				
K-sak 77/18 - økt stilling adm. omorganisering	685	685	685	685
IKT - økte lisenskostnader	350	350	350	350
	1 035	1 035	1 035	1 035
Ramme 3:				
Barnehager - spesialpedagogikk	-	500	500	500
Utekontakt (Forebyggende enhet)	400	400	400	400
Nord-Troms museum - reversering av utmelding	200	200	200	200
Vakanse Kavringen barnehage	-709			
	-109	1 100	1 100	1 100
Ramme 4:				
Praktisk bistand - økning avlastning og BPA	250	250	250	250
Tiltak eldre og funksjonshemmede	150	150	150	150
Barnevernstjenesten - 1 årsverk akuttberedskap, mv.	448	448	448	448
Barnevernstjenesten - 1 årsverk akuttberedskap, mv.	89	89	89	89
Krisesenter- økt kommunal egenandel	110	110	110	110
Solhov bo- og aktivitetssenter - økt bemanning	900	900	900	900
Innsparing ufordelte budsjettmidler	-290	-290	-290	-290
Reduksjon kvalifiseringsstønad	-250	-250	-250	-250
Ikke-gjennomført sparetiltak - omorg. Rus og psykiatri	1 000	1 000	1 000	1 000
	2 407	2 407	2 407	2 407
Ramme 5:				
Teknisk - etterslep vedlikehold veilys	200	200	200	200
Bygg og anlegg - leiekostnader tilvisningsboliger	40	40	40	40
Lyngsdalen - brannvarsling	200			
Lyngsdalen oppv. - lys og varme		150	150	
Lyngsdalen - vindu, oljetank	150			
Lyngsdalen - fasade, trapp, toaletter, mv.		100	200	200
Drift av off. toaletter og parkeringsplasser - renhold	100	100	100	100

Drift av off. toaletter og parkeringsplasser - brøyting	50	50	50	50
Teknisk - vakttelefon	130	130	130	130
Teknisk - Drift festivaltelt	15	15	15	15
Teknisk - Lyngenhallen klatrevegg	35	35	35	35
Teknisk - leasingbiler vaktmestere	150	250	250	250
Teknisk - veranda Lyngstunet	-	150	-	-
Teknisk - renholdsleder	230			
Innsparing renhold	-230	-230	-230	-230
Feiing og brannberedskap - nye uniformer	80	-	-	-
Feiing og brannberedskap - nye dekk og vedlikehold brannbiler	120	50	50	50
Økt husleie Bibliotek/turistinfo	30			
Festivalutstyr - leie av garasje	15	15	-	-
Eidebakken skole - ballnett mot bebyggelse	80	-	-	-
Husleie omsorgsboliger KPI - 2,0 %	-85	-85	-85	-85
Husleie rådhus ved kjøp/makebytte	-632	-843	-843	-843
Reduksjon husleieinntekter	549	732	732	732
Reduserte driftskostnader komm.boliger	-283	-377	-377	-377
Reduksjon driftskostnader bibliotek	-266	-355	-355	-355
Husleie industriutleiebygg Furufleten (30 mill. 2020)			-1 300	-1 300
Ikke-gjennomført sparetiltak - bygningsdrift Lenangen	1 088	1 088	1 088	1 088
Overflytting av tjeneste (3602)	10	10	10	10
Feiing - selvkost utgår	94	94	94	94
Ny brannordning - interkommunalt samarbeid	376	376	376	376
	2 246	1 695	330	180
Ramme 6:				
Kjøp plantjenester drift	500	500	500	500
Utvikling - leder	363	725	725	725
Utvikling - leder	70	140	140	140
Overflytting av tjeneste (3602)	-10	-10	-10	-10
Tilskudd næringsfond dekkes av midler fra Havbruksfondet	-700	-700	-700	-700
Vakanse næringsrådgiver	-150			
Festeavgifter Myra	-598	-598	-598	-598
	-526	57	57	57
Ramme 7:				
Effektivisering og digitalisering	-750	-1 500	-1 500	-1 500
Ramme 8:				
Avsetning disposisjonsfond	-1 972	2 958	5 510	3 952
Økonomiplan 2019-2022 - rådmannens forslag renter	81	1 218	2 727	3 316
	-1 891	4 176	8 237	7 268
SUM NYE PRIORITERTE DRIFTSTILTAK	2 647	8 833	11 784	10 610

Ramme 1:

- Budsjettmidler til kommende valg må økes.
- Vedtatt økning i Nord-Troms Regionråd – se vedlegg til saken. Forslag om at økning dekkes av innsparing på rammen jf. neste tiltak.

- Det ligger inne et kutt på ramme 1 med kr 65 000 i 2019, 315 000 i 2020 og 515 000 i 2021. Reduksjon i antall folkevalgte, antall utvalg og endring i møtetid kan gi en innsparing på minimum 643 000 på ramme 1 – egen sak.
- Økning ihht Kontrollutvalgets budsjettsak – vedlegg til saken.

Ramme 2:

- Behov for økning i antall lisenser som en del av vår digitalisering og effektivisering av interne tjenester. Mål om at alle fast ansatte skal ha kommunal brukertilgang.

Ramme 3:

- Budsjettmidler til spesialpedagogikk i barnehagene.
- Forslag om ny stilling som utekontakt
- Reversering av besparelse ved utmelding av Nord-Troms museum.

Ramme 4:

- Lovpålagte oppgaver: Flere barn og unge trenger økt bistand i form av avlastning og BPA. Dette er en situasjon som en ikke kan forutse og tjenestebehov som oppstår akutt og med stor ressursinnsats i perioder. Tjenesten er lovpålagt og kan være nødvendig for på lang sikt å unngå store helse- og omsorgstjenester. Pr. i dag har vi et budsjett på ca. 1 årsverk støttekontakt innenfor helse i kommunen. Behovet har økt spesielt til eldre hjemmeboende og barn og unge med bistandsbehov. Dette er i utgangspunktet et billig og viktig tjenestetilbud (som også er lovpålagt).
- Barnevernet: Jf. k-sak 79/18
- Solhov: Det er etter utredning og uttalelser fra spesialisthelsetjenesten og søknad fra pårørende til Tildelingsteamet i Lyngen kommune, fattet vedtak om 1:1 bemanning på en bruker. Det vil i kroner utgjøre for 1,5 årsverk. I dag har ikke Solhov bo og aktivitetssenter budsjett til å dekke denne utgiften. Vil kunne medføre noe økning i refusjon til ressurskrevende tjenester.

Ramme 5:

- Stort behov for vedlikehold av veilysene i kommunen. Mange gamle veilyss og tekniske anlegg som fører til store utfordringer hver høst når veilysene skal slås på.
- Lyngsdalen skole har behov for større vedlikehold på bygg og tekniske anlegg (brannvarsling). Vinduer må skiftes, oppgradering av fasade/utvendig kledning, reparasjon av utetrapp, maling av korridorer, utskiftning av lysarmatur, oppussing av toalett og fjerning av oljetank. Disse tiltakene er klassifisert som vedlikehold og kan ikke tas som investering. Oppgradering av brannvarslingsanlegget og fjerning av oljetank må prioriteres, lys og varme foreslått forskjøvet ut i planperioden.
- Forslag om å etablere fast vakttelefon der alle alarmer og varslinger blir mottatt. Stadig mer av driftsvedlikeholdet er koblet mot digitale løsninger hvor feil og alarmer varsles til telefon. Derfor behov for økte lønnsmidler til uttrykning ved slike alarmer.
- Utleie av festivaltelt medfører driftskostnader til lift, lastebil og kran i forbindelse med montering og demontering av festivalteltet. Dette forventes dekket av inntekter. Foreslått sum er leie av lift til eget arrangement – Lyden av Lyngsalpan.
- Driftskostnader til klatrevegg og -utstyr som Lyngen kommune er ansvarlig for.
- Bilparken til vaktmesterne har behov for utskiftning. Foreslått leasing av 7 biler, beregnet kr 3 500/mnd. (nøkternt anslag).
- Forprosjektering av veranda til Lyngstunet. Foreslått utsatt til 2020.

- Behov for renholdsleder med fagkompetanse for utvikling av renholdet i kommunen. Forutsatt at denne stillingen medfører besparelser ved utvikling av nye renholdsplaner på eksisterende bygg, i tillegg til reduksjoner på nye bygg.
- Behov for nye uniformer til brannmannskap, nye dekk til brannbil, samt økt driftsbudsjett pga. nye brannbiler.
- Økt husleie til bibliotek pga. plassbehov til turistinfo.
- Kommunen har ikke areal til nytt festivalutstyr og må derfor leie dette.
- Behov for ballnett ved Eidebakken skole, trafiksikkerhetstiltak.

Ramme 6:

- Forslag om kjøp av plantjenester. Mange planer skal gjennomføres, både reguleringsplaner, oppdatering av overordnet beredskapsplan jf. avvik fra Fylkesmannen i Troms m.m. Dette vil være driftskostnader og kan ikke dekkes av investeringsbudsjett.
- Lønn til ny leder for enheten, samt besparelser ved vakanse.

Ramme 7:

- I statsbudsjettet oppfordres kommunene til å sette et effektiviseringskrav på 0,5 % for å øke handlingsrommet. For Lyngen utgjør 0,5 % av brutto driftsinntekter 1,5 mill. kroner. Da det ikke er klart hvor dette kan hentes inn, foreslår rådmannen at det legges på ramme 7 inntil konkrete tiltak kan gjennomføres.

Ramme 8:

- Økning i rentekostnader jf. investeringsforslag.
- Reduksjon i avsetning til disposisjonsfond i 2019, økning i resten av planperioden.

Ikke-prioriterte driftstiltak:

Ikke prioriterte driftstiltak:	2019	2020	2021	2022
Lyngen kirkelige fellesråd	161	161	161	161
Etterlønn rådmann	674	-	-	-
Etterlønn rådmann	136	-	-	-
Økt lærlingebudsjett	220	220	220	220
Tilskudd lærlinger	-50	-50	-50	-50
IKT - digitalisering av kommunale tjenester i NAV	35	35	35	35
IKT - digitalisering av kommunale tjenester i NAV	85	-	-	-
Grunnskolen felles - økt bemanning	200	200	200	200
Kavringen barnehage - diverse tiltak	90	11	-	-
Kavringen barnehage - diverse tiltak	5	5	5	5
Knøttelia barnehage	20	20	20	20
Knøttelia barnehage	50	50	-	-
Biblioteket	24	-	-	-
Biblioteket	21	9	9	9
Biblioteket	4	-	-	-
Lenangen skole - utstyr	3	2	-	-
Lenangen skole - utstyr	40	20	10	10
Lenangen skole - utstyr	15	5	5	-
Kulturskolen	144	144	144	144
Kulturskolen	40	40	40	40
Eidebakken skole	90	90	90	90
Eidebakken skole	30	30	30	30
Eidebakken skole	30	-	-	-
Eidebakken skole	30	30	30	30
Langtidsavd. - økt bemanning 1,5 årsverk	812	812	812	812
Kulturtilbud - elektrisk anlegg Gamslett museum - dekkes av vedlikeholdsmidler	40	-	-	-
Teknisk - økt husleie Barnevernet	70	70	70	70
Vann og avløp - vakttelefon (lagt inn i selvkost)	150	150	150	150
Vann og avløp - økt festeavgift (lagt inn i selvkost)	12	12	12	12
Knøttelia - nye gulv	68	-	-	-
Kommunale havner og kaier - økt stillingsressurs (selvkost)	85	85	85	85
Kommunale havner og kaier - økt stillingsressurs (selvkost)	18	18	18	18
Helsestasjon - tolketjenester	10	10	10	10
Helsestasjon - tolketjenester	20	20	20	20
Driftsutgifter - prisjustert (ikke beregnet)	1 358	1 358	1 358	1 358
Lenangen svømmehall	-250	-600	-600	-600
SUM IKKE PRIORITERTE DRIFTSTILTAK	4 490	2 957	2 884	2 879

De fleste tiltakene her forutsettes dekket innenfor budsjett. I tillegg kommer tiltak som ikke lar seg gjennomføre pga. prioriteringer ifht andre tiltak, som f.eks. økt bemanning grunnskolen felles, økning i Kulturskolen og økt bemanning på Langtidsavdelinga. Som nevnt i innledningen til dette kapittelet, er driftsbudsjettene ikke økt med prisvekst eller kommunal deflator, dette utgjør ca. 1,4 mill. kroner.

Etterlønn til forrige rådmann er ikke tatt med som et nytt tiltak, og forutsettes dekket ved bruk av disposisjonsfond.

1.4.2 Rammebetingelser

Sentrale forutsetninger i økonomiplanperioden:

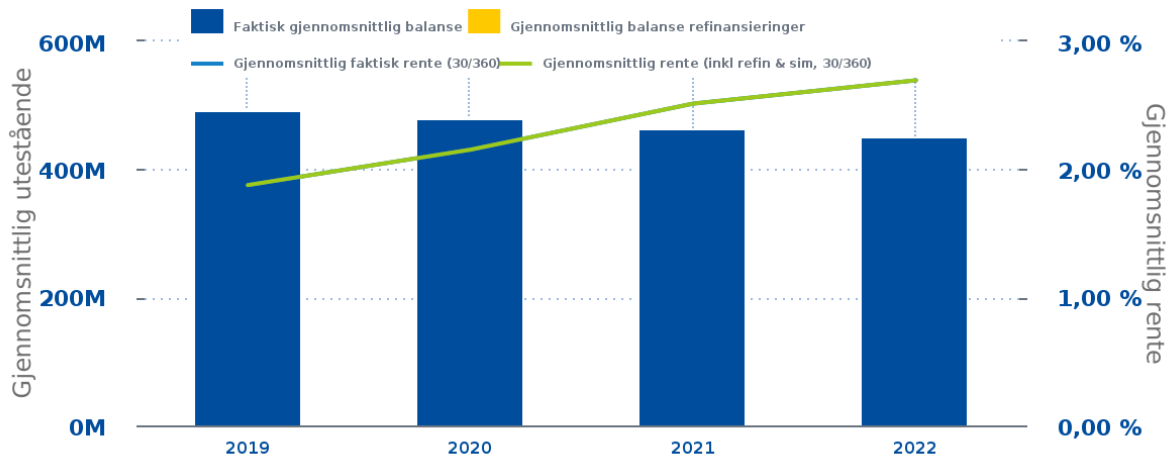
1. 2019-priser i hele økonomiplanperioden.
2. Årslønnsvekst anslått til 3,25 % fra 2018 til 2019. Det er satt av 4,22 mill. kroner til dekning av lønnsvekst i 2019, dette er redusert i planperioden som følge av foreslåtte nedskjæringer i tjenestene.
3. Regnskapet for 2018 er forventet avlagt i balanse.
4. Det er budsjettert med en gjennomsnittsrente rente på 2,31 %.
5. Økning i gebyrer og betalingssatser som i vedlagte gebyrregulativ.

1.4.3 Netto budsjetttrammer 2019-2022

	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Budsjettskjema 1A - drift						
Skatt på inntekt og formue	63 968	62 039	65 414	65 414	65 414	65 414
Ordinært rammetilskudd	152 726	154 975	156 173	155 954	154 947	154 271
Skatt på eiendom	6 730	6 730	6 900	6 900	6 900	6 900
Andre direkte eller indirekte skatter	-	-	-	-	-	-
Andre generelle statstilskudd	5 994	4 686	4 985	3 736	2 506	1 824
Sum frie disponible inntekter	229 418	228 430	233 472	232 004	229 767	228 409
Renteinntekter og utbytte	1 638	863	1 452	909	869	830
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-	-	-
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	7 697	8 552	11 898	14 354	17 377	18 390
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	-	-	-	-	-	-
Avdrag på lån	16 258	15 804	19 994	19 994	19 994	19 994
Netto finansinnt./utg.	-22 317	-23 493	-30 440	-33 439	-36 502	-37 554
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	-	-	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	7 325	351	1 054	6 581	6 031	4 473
Til bundne avsetninger	7	-	-	-	-	-
Bruk av tidligere regnsk.m. mindreforbruk	5 699	-	-	-	-	-
Bruk av ubundne avsetninger	3 251	-	924	-	-	-
Bruk av bundne avsetninger	-	-	-	-	-	-
Netto avsetninger	1 618	-351	-130	-6 581	-6 031	-4 473
Overført til investeringsbudsjettet	998	1 107	1 157	1 657	1 657	1 657
Til fordeling drift	207 721	203 479	201 745	190 327	185 577	184 725
1 POLITIKK OG LIVSSYN	7 312	7 220	7 621	6 824	7 084	6 824
2 STAB/STØTTE	21 072	19 320	21 290	19 951	19 951	19 951
3 OPPVEKST OG KULTUR	63 782	64 725	62 823	61 120	59 069	59 329
4 HELSE OG OMSORG	87 745	88 402	89 927	84 099	84 099	84 099
5 TEKNISK DRIFT	35 728	22 179	20 906	18 955	15 915	15 040
6 UTVIKLING	3 790	2 849	1 710	2 303	2 327	2 351
7 ANDRE UTGIFTER OG INNTEKTER	-18 998	-1216	-2 540	-2 933	-2 875	-2 875
8 BUDSJETTSKJEMA 1A	39		8	8	7	6
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	200 470	203 479	201 745	190 327	185 577	184 725
Mer/mindreforbruk	7 252	-	-	-	-	-

1.4.4 Investeringer

Det er i budsjett og økonomiplan 2019-2022 tatt høyde for en videreføring av vedtatte, men ikke fullførte investeringer fra tidligere år. Kapitalkostnader for iverksatte og vedtatte låneopptak er innarbeidet i økonomiplanen, samt forventet utvikling av rentekostnader. Gjennomsnittrente i planperioden er 2,31%, som er en forventet økning på 0,82 prosentpoeng.

Kilde: Kommunalbanken Norge

Regnskapsskjema 2B – investering i anleggsmidler	Budsjett 2019	Økonomiplan		
		2020	2021	2022
OPPGRADERING KOMMUNALE VEIER	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
RÅDHUS	16 000 000			
LYNGENLØFTET	500 000	0	0	
AVLØPSSEKTOREN - OPPGRADERING	0	3 000 000	2 500 000	2 500 000
VANNLEDNINGSNETT - OPPGRADERING	0	13 000 000	13 500 000	2 000 000
OPPGRADERING LYNGEN KIRKE	500 000	500 000	500 000	500 000
VELFERDSTEKNOLOGI	1 000 000			
ELEV- OG ANSATTE PC	100 000	100 000	100 000	
SKOLE OG BARNEHAGE - digitale hjelpemidler	250 000	100 000	100 000	200 000
UTEOMRÅDER BARNEHAGE OG SKOLE	200 000			
INDUSTRIUTLEIEBYGG ØRA	0	30 000 000		
LENANGEN BRANNSTASJON - UTVIDELSE			4 000 000	
INNØSNING FESTEIEIENDOMMER OVF	18 000 000			
SOLAVSKJERMING LYNGSTUNET	200 000			
SOLHOVLIA - CARPORT	250 000			
GRØNVOLLVEIEN – NYTT KRYSS	2 500 000			
BRANN OG REDNING - HJELMER	250 000			
TEKNISK/BRANN - NYBYGG		15 000 000		
NYTT SAK- OG ARKIVSYSTEM	1 000 000			
SUM ANLEGGSMIDLER	44 750 000	65 700 000	24 700 000	9 200 000

Oppgradering kommunale veier: Det er et betydelig vedlikeholdsetterslep på kommunale veier. Foreslått investering vil ta utgangspunkt i kommunens veiplan. Lyngen kommune drifter 48 km kommunale veier, herav 27 km asfalterte- og 21 km grusveier. Flere strekninger, både grus og asfalterte veistrekninger har behov for større oppgraderinger utover den standarden som var på etableringstidspunktet. Veistrekninger som ønskes oppgradert er som følger (ikke prioritert rekkefølge):

- Underfjellveien Kvalvik,
- Sandvikveien (nederst),
- Skakkeveien (Oksvik), Nyheimveien,
- Einarvikveien (Rottenvik),
- Kaldfaret (Rottenvik),
- Lenangsøyraveien, Ørnesveien,
- Skoleveien,
- Nygårdsveien,
- Bakkevollveien,
- Bergveien og
- Bekkstrandveien.

Det det beregnes at kr 4 mill. kroner vil være tilstrekkelig til å utføre oppgradering av veistrekninger på 4,2 km, kostnadene vil variere mellom kr 250 og 1 700 pr meter.

Rådhus: Rådmannen foreslår kjøp av rådhus jf. egen sak.

Rådmannen har i sitt budsjettforslag foreslått at kommunen kjøper og selv står som eier av Rådhuset, dette vil gi netto besparelser på driftsbudsjettet på kr 0,843 mill. Rådmannen har en plan på hvordan bibliotek, turistinfo, møtelokaler og nødvendige kontorplasser kan etableres innenfor eksisterende bygning. Foreslått investeringsbeløp er ment å dekke oppgraderinger og nødvendige ombygginger. Det legges til grunn at kjøpesummen for bygget kan fastsettes etter eksisterende takst og at avtale om «makebytte» kan inngås slik at LSS kan overta kommunale boliger til samme verdi.

Lyngenløftet: Stedsutviklingsprosjektet har de siste årene hatt en årlig bevilgning på 5 mill. kroner. Da det gjenstår 14,552 mill. kroner for tidligere år, er det foreslått en reduksjon for 2019 ettersom disse midlene dekker nye tiltak i prosjektet.

Konkrete tiltak for 2019:

- Prosjektere og starte på fase 1 **havnepromenaden**. Reguleringsplanen gir mulighet til næringsetableringer og aktivitet langs havnepromenaden.
- Etablering av **fisketrapp** i Prestelva.
- Stedsskilt Lyngen
- Prosjektere og bygge gangvei fra Gjæver opp mot Stigen (Prosjektet gjennomføres i samarbeid med kommunen og nytt VA system i det aktuelle området).

Vann og avløp: Viser til saksfremlegg til Lyngen **formannskap «Revisjon av prioritering av tiltak hovedplan vann og avløp 2016 – 2026»**. Det ønskes å prioritere løsninger som sikrer stabil vannforsyning. Det gjøres en vurdering som omfatter fremtidig vannforsyning til hele strekningen Furufalten – Lyngseidet. Disse tiltakene er nå i en forprosjektfase, eventuell beslutning om utbygging vil medføre store kostnader, dette vil fremkomme når forprosjektet er ferdigstilt slik at politisk ledelse kan ta stilling til dette.

Velferdsteknologi: For å møte framtidens behov for flere omsorgstjenester, samtidig med redusert ressurs tilgang (menneskelig og økonomisk), må innbyggere kunne få hjelp via teknologiske hjelpemidler. Det er satt av 1 mill. kroner årlig for investering.

Elev- og ansatte PC'er/skole og barnehage – digitale hjelpemidler: Fortsatt etterslep på PCer og digitale verktøy til ansatte i skoler og barnehager. I tillegg årlig behov for nye elevPC'er til høstens 8. klassinger.

Uteområder barnehage og skole: Det ble i økonomiplan lagt inn kr 200 000 til kjøp av nytt utstyr til uteområdene til våre skoler og barnehager.

Industriutleiebygg Øra: Industriutleiebygg på Øra (Furuflaten nord) var foreslått gjennomført i 2019, men er utsatt til 2020. Formålet vil være utleie til næringsvirksomhet og vil generere inntekter. Anslåtte kostnader til prosjektering og oppføring kr 30 mill. kroner.

Lenangen brannstasjon-utvidelse: For å ivareta kravet til arbeidsmiljø for ansatte innen brann og redning er det nødvendig å legge til rette med lokaler som oppfyller satte krav. Inntil videre er det inngått avtale om leie, beliggenheten er imidlertid lite sentralt i forhold til området som skal betjenes. Før endelig beslutning om plassering blir gjort ønsker rådmannen å vurdere området Sørleangen-Eistrand, i denne sammenheng er det ønskelig å avklare fremtiden til ambulansestasjonen i Sørleangen (denne eies av kommunen og leies ut til UNN). Eventuell investering på dette området vil derfor ikke bli gjennomført før tidligst 2021.

Innløsning festeiendommer Opplysningsvesenets Fond (OVF.): Lyngen kommune fester(leier) i dag forretningsareal fra OVF. i Myra. ca. 2/3 av dette arealet festes videre til næringsformål. Kommunens netto utgifter i dette forholdet er betydelig, dette hovedsakelig av to årsaker:

1. Areal som benyttes til vei og annet fellesformål er fortsatt festet av kommunen
2. Avtale om framfeste mellom kommunen og næringsdrivende gir ikke anledning å justere avtalen på samme vilkår som kommunens avtale med OVF. Det er derfor oppstått en betydelig differanse mellom kommunens inntekter og utgifter til feste av dette arealet.

Rådmannen beregner at innløsning av festearealet kan gi betydelige besparelser i driften for fremtiden. Det anbefales derfor å avsette midler til slik investering.

Solavskjerming på Lyngstunet Da stue på Lyngstunet vender mot sør/øst oppleves ofte sollys/varme som en ulempe for beboerne. Fasaden består av store, høye vindusflater der innvendig avskjerming ikke vil gi ønsket effekt. Det anbefales derfor å anskaffe utvendig avskjerming med motorstyring.

Solhov nybygget – carport: Nybygget i Solhovlia er base for rus og psykiatri, enheten driver hjemmebaserte tjenester og disponerer dermed kommunale kjøretøy til dette formålet. De ansatte ønsker at det etableres overbygde parkeringsplasser.

Grønnvollveien nytt kryss: Reguleringsplan for deler av Furuflaten legger til grunn at kryss mellom FV. 868 og Grønnvollveien/Bakkevollveien skal legges slik at begge veier kan benytte samme avkjøring. Prosjektering vil utføres i løpet av vinter slik at utførelse av tiltaket kan gjøres i løpet av barmarks-sesongen 2019.

Slik omlegging av veikryss inngår i rekkefølgebestemmelse til reguleringsplan og er dermed nødvendig å gjennomføre før videre utbeining langs disse veistrekningene kan gjennomføres.

Brann og redning – hjelmer: Det er nødvendig å anskaffe nye hjelmer til kommunens brannmannskaper for å ivareta deres sikkerhet.

Teknisk/brann – nybygg: Brann og redning leier i dag lokaler til sin virksomhet på Eidebakken. Lokalene oppfyller ikke satte lov-krav til fasiliteter for ansatte, disse må derfor bygges om og utvides om virksomheten skal drives herfra i fremtiden. Flere av kravene for tilrettelegging for ansatte er sammenfallende med de behov ansatte på teknisk drift har til slike lokaler. Da begge enheter har behov for større lagerplass og bedre tilrettelagte lokaler anbefaler rådmannen at det avsettes midler til slik investering.

Nytt sak- og arkivsystem: Kommunens sak- og arkivsystem er modent for utskiftning. Nåværende system er utdatert og kostbart å vedlikeholde. Et nytt system vil kunne effektivisere en del prosesser, bl.a. ifht implementering mot andre fagsystem, gi bedre innbyggertjenester og forenkle arbeidshverdagen for saksbehandlere. Investeringen må samkjøres med periodisering av vårt arkiv, og må derfor gjennomføres i 2019.

Kirkelig fellesråd

Lyngen kirkelig fellesråd har oversendt vedtak på investeringsplan for 2019-2022:

	2019	2020	2021	2022
Utvidelse menighetshus	200			
Reparasjon av kirka iflg rapport	1500			
Nytt orgel Lyngen kirke	1000	1000	1000	1000
Automatstyring av varme			500	
Sum	2700	1000	1500	1000

Alle investeringene forutsetter 100 % kommunal finansiering. Fellesrådets budsjettvedtak er lagt ved saksframlegget. Prioriterte investeringer er lagt inn i budsjettskjema 2 B.

Det er årlig lagt inn 0,5 mill. kroner som investeringstilskudd til kirkelig fellesråd.

Finansiering

Investeringsbudsjett 2019-2022 – budsjettskjema 2 A (i 1000 kroner).

Budsjettskjema 2A - investering	Regnskap 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Investeringer i anleggsmidler	86 208	53 660	44 750	65 700	24 700	9 200
Utlån og forskutteringer	6 650	5 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Kjøp av aksjer og andeler	998	1 107	1 157	1 157	1 157	1 157
Avdrag på lån	4 359	2 076	2 650	2 760	2 769	2 779
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-	-	-	-
Avsetninger	3 594	1 735	-	-	-	-
Årets finansieringsbehov	101 808	63 578	58 557	79 617	38 626	23 136
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	63 427	54 850	53 115	75 200	34 100	18 700
Inntekter fra salg av anleggsmidler	1 274	4 345	-	-	-	-
Tilskudd til investeringer	5	-	-	-	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	12 896	-	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	19 306	2 076	2 650	2 760	2 769	2 779
Andre inntekter	523	-	-	-	-	-
Sum ekstern finansiering	97 431	61 271	55 765	77 960	36 869	21 479
Overført fra driftsbudsjettet	998	1 107	1 157	1 657	1 657	1 657
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-	-	-	-
Bruk av avsetninger	3 380	1 200	1 635	-	100	-
Sum finansiering	101 808	63 578	58 557	79 617	38 626	23 136
Udekket/udisponert	-	-	-	-	-	-

Ikke-prioriterte investeringer:

	2019	2020	2021	2022
Lyngen kirkelige fellesråd	2 200	500	1 000	500
Kulturbygg/flerbruksbygg - forprosjektering	500			

2 BUDSJETT 2019

Årsbudsjettet er konsekvensjustert med faste utgifter som fast lønn, faste tillegg, lovpålagte engasjementer, budsjettrente og lønnsreserve. Videre justeres inntektene i forhold til oppdatert informasjon fra bl.a. regnskap. Dette gjelder både refusjoner og andre inntekter. Dette danner utgangspunktet for ny budsjettbalanse som er det økonomiske utgangspunktet for behandling og prioritering av nye tiltak. Virkningene av konsekvensjusteringen er satt opp i som eget punkt i tabellene for hvert enkelt budsjettområde.

2.1.1 Brukerbetalinger, gebyrer og avgifter

Det er foretatt en indeksregulering på de fleste gebyrene for 2019, med noen få unntak. I de tilfellene gebyrer og betalingssatser er forskriftsstyrt, vil disse bli fortløpende oppdatert.

Renovasjon-, avløp- og feiegebyr

Styret i Avfallsservice AS har i styremøte 19.10.2018 vedtatt satser for kommunal renovasjon for 2019. Renovasjonsgebyrene er økt med 4 %, og slamgebyr er økt med 4 %.

Kommunale gebyrer bør i størst mulig grad beregnes ihht selvkostprinsippet. På noen områder har derfor betalingssatsene sammenheng med utvikling i driftskostnader, som da vil medføre endringer i gebyret.

Det er foreslått økning i leie av vannmåler, tilknytningsgebyr for vann og avløp da disse ikke er regulert på flere år. Gebyr for feiing er redusert – jf. egen sak.

Husleieinntekter

Husleie i kommunale utleie- og omsorgsboliger økes ihht endringen i konsumprisindeksen fra 1.1.2019.

Byggesaksgebyrer, gebyrer etter matrikkelloven og jordloven, mv

Behandlingsgebyr for byggesak, landbruk, kart og delingsforretning er økt da disse ikke har blitt regulert siden 2015.

Foreldrebetaling

Barnehageprisene følger regjeringens satser for maksimalpris.

Havneregulativ

Havneregulativet foreslås justert per 1.1.2019 med 4,5 %. Det er usikkert hvordan dette vil påvirke inntektsnivået, og det er derfor ikke lagt inn noen økning i inntektene.

Alle betalingssatser presenteres i vedlagte gebyrregulativ.

2.1.2 Lønnsbudsjett

Fast lønn, tillegg, overtid, mv.

Lønnsoppgjør 2018 for kommunal sektor er lagt inn i lønnsbudsjettet for 2019. Det må tas høyde for sentrale forhandlinger i 2019 ifht lønnsvekst for lønnsreserven. Forventet lønnsvekst for 2019 er på 3,25 %. Avsetning for lønnsreserve for 2019 er likevel ikke justert opp pga. foreslåtte reduksjoner.

Netto sykepengerefusjoner, dvs. refusjon fra NAV fratrukket utgifter til sykevikarer, er justert ihht regnskapsutviklingen.

Det er lagt inn flere innsparingstiltak på de ulike rammene for å holde seg innenfor budsjetterte rammer.

Alle tall i 1000 kroner.

2.2 Ramme 1 - Politikk og livssyn

Budsjettramme 2019

Ramme:		Budsjett 2018	Konsekvens- justert budsjett 2019	Budsjett- forslag 2019
1 POLITIKK OG LIVSSYN				
1110	POLITISK STYRING OG KONTROLLORGANER	3 225	3 471	3 641
1112	LEVEKÅRSUTVALGET	343	343	343
1113	NÆRINGSUTVALGET	75	75	75
1114	KLIMA- OG MILJØUTVALGET	60	60	60
1208	KIRKE OG LIVSSYN	3 517	3 502	3 502
1299	BUDSJETTTRAMME POLITIKK OG LIVSSYN	0	-65	0
	Sum ramme: 1 POLITIKK OG LIVSSYN	7 220	7 386	7 621

Tiltak 2019:

Ramme 1:	2019
Økte valgutgifter 2019-2022	85
Nord-Troms Regionråd - økt kommunal egenandel	112
Reduksjon Kommunestyret	-66
Inndekning rammekutt	65
Reduksjon Formannskap	-40
Kontrollutvalget økning	98
Innsparing kontrollutvalg - abonnement Kommunal rapport	-19
Sum	235

Rammeområdet dekker utgifter til politiske utvalg, ordfører, kontrollutvalg og revisjon, AMU, råd for folkehelse, samt tilskudd til kirke og livssyn. Det ble vedtatt et rammekutt på kr 65 000 i 2019, men med økning til Nord-Troms regionråd og Kontrollutvalget blir det en reell økning på kr 235 000.

Politikk

Kontrollutvalgets (tjeneste 1100) budsjettforslag for 2019 (se vedlegg til saken) utgjør en økning på kr 98 000 i forhold til vedtatt budsjetttramme for 2018 i Lyngen kommune. Økning i kjøp av revisjons- og sekretariatstjenester utgjør kr 31 000.

Kirke og livssyn

Tilskuddet til ordinær drift av kirkelig fellesråd er i årsbudsjett/økonomiplan 2019-2022 videreført på nominelt 2018-nivå, som utgjør 3,322 mill. kroner. Kommunalt driftstilskudd er ikke prisjustert til 2019.

Overføring vedrørende kapitalkostnader for bårehus i Nord-Lenangen, samt kompensasjon fra Husbanken vedrørende investeringer i kirkebygg videreføres.

2.3 Ramme 2 – Stab/støtte

Dette budsjettområdet omfatter prosjekter, stabs- og støttefunksjoner, felleskostnader og IKT.

Budsjetttramme 2019

	Budsjett 2018	Konsekvens- justert budsjett 2019	Budsjett- forslag 2019
Ramme: 2 STAB/STØTTE			
1300 PROSJEKTER (rådmannen disponerer)	100	100	100
1310 ADMINISTRATIVE TJENESTER	11 350	12 499	13 184
1450 FELLESKOSTNADER	4 394	4 180	4 180
1451 IKT	3 591	3 591	3 941
1452 KOMMUNAL FIBER	-115	-115	-115
Sum ramme: 2 STAB/STØTTE	19 320	20 255	21 290

Tiltak 2019:

Ramme 2:	2019
K-sak 77/18 - økt stilling adm. omorganisering	685
IKT - økte lisenskostnader	350
Sum	1 035

Stab/støtte

Lyngen kommunestyre vedtok 14 desember 2016 sak «Ny administrativ organisering», Kommunestyret tiltrådte enstemmig innstillingen til vedtak i saken: «*Lyngen kommunestyre vedtar fremlagte rapport til ny organisasjonsmodell slik det foreligger og vedtar samtidig plan for videre fremdrift og iverksetting.*»

Samtidig ligger det klare føringer i kommuneplanens samfunnsdel hvor Lyngen kommune skal være utviklingsorientert.

Gjennom en proaktiv stab, vil en eksempelvis kunne se for seg at tjenester spesielt innen økonomi og personalstøtte kan få bedre kontroll på avvik i forhold til budsjett på et tidlig stadium og gi gode, kompetente personaltjenester/støttefunksjoner til alle enheter.

Dette ønskes oppnådd gjennom en styrking av stabsfunksjonen med høy kompetanse innen økonomi, HR og kompetanseheving.

Videre må administrasjonen styrke sitt politiske sekretariat som ivaretar tjenester overfor kommunestyre, formannskap og utvalg.

Modellen vil i stor grad kunne løses innenfor den personellressurser kommunen har i dag. Det vil imidlertid være behov for å styrke stabsfunksjonen med en leder som har to avdelingsledere, en for økonomi og en for personal.

Det er stort fokus på digitalisering av tjenester og arbeidsoppgaver, både internt og ut mot våre innbyggere. Målet her er å:

- effektivisere arbeidsprosesser i organisasjonen
- utvikle de informasjonskanalene Lyngen kommune har ut mot innbyggerne våre
- bedre innbyggertjenester

Administrasjonen har også overordnet ansvar for økonomisk internkontroll og oppfølging av enhetene på dette. Også her skal det utvikles nye rutiner og tas i bruk elektroniske verktøy for å bli bedre.

Lyngen kommune er en IA-bedrift, og jobber derfor aktivt med å skape helsefremmende arbeidsplasser i Lyngen kommune. Dette gjøres bl.a. ved å øke nærvær/reducere sykefravær i hele organisasjonen, gjennomføre velferdstiltak, sørge for at informasjon når flest mulig av våre ansatte, samt skape trygghet ved å oppdatere eller innføre rutiner. Nærværprosjektet «Ja, vi er på jobb» vil avsluttes i 2019, og man vil her ha fokus på å avslutte med gode rutiner for fraværsoppfølging.

Administrasjonen er et viktig element i den servicen enhetene skal gi til våre innbyggere, vi må derfor sørge for viktig infrastruktur til enhver tid fungerer og er oppdatert. I tillegg sørge for intern opplæring og oppfølging. Enheten er en viktig premissleverandør for å nå de øvrige målene som er satt i kommuneplanens samfunnsdel.

Lyngen kommune har satset på å effektivisere ved å bruke SvarUt, som er en sikker, elektronisk løsning for utsendelse av post. Derfor var vi 5. beste kommune i Norge per innbygger i 2018. Denne tjenesten kan utvides mot flere av våre fagprogram, og siden den har et høyt sikkerhetsnivå kan man også sende dokumenter som inneholder taushetsbelagte og sensitive opplysninger. Vi vil derfor i 2019 ta i bruk flere løsninger her, som også fører til bedre innbyggertjenester.

Kommunen vil i 2019 gå til anskaffelse av nytt sak- og arkivsystem. Dette vil være en stor og krevende prosess, men målet er at man skal kunne få et bedre arbeidsverktøy for saksbehandlere, integrering mot andre fagsystem og bedre innbyggertjenester som f.eks. eInnsyn.

Hovedutfordringer:

Målet er å opprettholde en organisasjon som er robust, men likevel fleksibel, rasjonell og effektiv i forhold til stadig endring i arbeidsoppgaver. Kommunene får stadig nye oppgaver, og har behov for øke og oppdatere sin kompetanse på flere fagområder.

Lyngen kommune har de siste årene tatt i bruk flere digitale løsninger. Dette fører til mer effektiv ressursbruk, og må ha fokus i hele organisasjonen og ut mot innbyggerne. Behovet for digital kompetanse i organisasjonen er derfor viktig og et satsingsområde for Lyngen kommune de neste årene. Vi deltar derfor i et nasjonalt prosjekt «Samarbeid om digital kompetanse i kommunene» som skal hjelpe oss til å styrke og videreutvikle vår digitale kompetanse.

I 2018 kom det ny personopplysningslov som skal styrke innbyggernes personvern. Som kommune har vi lovhjemmel til å behandle personopplysninger, men vi må likevel dokumentere dette og sikre at vi behandler personopplysninger korrekt. Arbeidet med dette vil ha fokus i 2019.

Lærlinger

Lyngen kommune hadde i 2018 6 lærlinger, og 3 av disse avslutter lærlingetiden sin i 2019. Det vil jobbes med å få inn nye lærlinger i de ledige plassen. Følgende fag er aktuelle:

- Kontorfag
- IKT
- Helsefag
- Institusjonskokk
- Barne- og ungdomsarbeider

IKT

Avdelingen jobber kontinuerlig med å sørge for oppdaterte og sikre systemer, implementere nye system, samt gi brukerstøtte til kommunens ansatte. Utvikling og iverksetting av nye løsninger som kan forenkle arbeidshverdagen har fokus. Digitalisering er et satsingsområde, hvor bl.a. nye og bedre innbyggertjenester prioriteres. Det skal derfor utvikles en digitaliseringsstrategi for Lyngen kommune.

Det er behov for å gjøre flere grep for å oppnå gevinst ved digitalisering:

- Flere ansatte får tilgang til kommunale løsninger: Til nå har rundt 100 ansatte i Lyngen kommune vært uten kommunal e-post og tilgang til andre kommunale løsninger. Dette vanskeliggjør bl.a. intern kommunikasjon og fører til merarbeid for enhetslederne. For å kunne optimalisere effekten av nye digitale løsninger må derfor antall lisenser økes.
- Digital kompetanse må økes og utvikles på alle nivå i organisasjonen, og digitale hjelpemidler må være tilgjengelig for flest mulig. Dette bør gjennomføres ved kurs og opplæring, bedre infrastruktur og utstyr.
- Samordning av løsninger – flere av våre digitale løsninger «snakker» med andre system, noe som kan forenkle vår saksbehandling og gi bedre innbyggertjenester. Dette medfører en økning i lisenskostnadene, men kan frigjøre ressurser som kan benyttes til andre oppgaver.
- God og sikker infrastruktur – man har de siste årene oppgradert egen infrastruktur for bedre tilgang i kommunale bygg. Sikkerhet er høyt prioritert, og flere tiltak er gjennomført.

Dette er prioritert i årets budsjett, og bør fortsatt være et satsingsområde i årene som kommer. For å gjennomføre et kompetanseløft i organisasjonen på dette området er det behov for dedikert personell, og det må derfor

Det jobbes videre med velferds-/trygghetsteknologi. Velferdsteknologi kan defineres som «teknologisk assistanse» som skal understøtte og forsterke brukernes trygghet, sikkerhet og mobilitet, samt muliggjøre fysisk og kulturell aktivitet. Prosjektet har testet ut noen løsninger, og man vil i løpet av 2019 gå til anskaffelse av flere løsninger i prosjektet.

Hovedutfordringer:

Lyngen kommune har per i dag ikke en overordnet, felles digitaliseringsstrategi. Det kan medføre at selv om nye løsninger årlig blir tatt i bruk, kan f.eks. gevinsten ved effektivisering forsinkes pga. manglende ressurser til opplæring og at det tar lang tid å implementere nye verktøy. Andre utfordringer kan også være at man får dobbelt opp med løsninger, eller velger løsninger uten å ha foretatt en behovs- og risikovurdering i forkant. En felles strategi og retningslinjer bør derfor komme på plass, og man vil innføre dette i løpet av 2019.

I dag har vi omkring 240 elevPC'er og 300 til ansatte. Det er årlig behov for å erstatte ca. 100 PC-er selv om budsjetttrammer og investeringsprosjekt ikke dekker hele behovet. Dette løses bl.a. ved «resirkulering» av elevPC'er. Det blir også flere og flere mobile enheter koblet til nettet vårt (nettbrett og mobiltelefoner) som i neste omgang stiller økt krav til infrastruktur og sikkerhet.

Lyngen kommune har lite nedetid på sitt nett. Kommunen angripes daglig, men opplever få dataangrep som rammer deler av eller hele organisasjonen pga. god sikkerhet. Fokus på datasikkerhet er derfor viktig for en så stor organisasjon som Lyngen kommune, og særlig siden digitale løsninger bare øker. God sikkerhetskultur og fornyelse av utstyr må derfor prioriteres, og tid og ressurser til dette må settes av i hele organisasjonen.

Ny personopplysningslov gir også økte krav til sikkerhet og tilgangsstyring. Flere av våre datasystemer har innebygd personvern, og som fører til økt behov for administrering og vedlikehold. Det er derfor nødvendig med ressurser til dette, og at man ser på hvordan man kan løse dette innenfor budsjett.

2.4 Ramme 3 - Oppvekst og kultur

Budsjettområdet omfatter grunnskolen og barnehager, samt kulturtilbud i Lyngen kommune.

Budsjettramme 2019

	Budsjett 2018	Konsekvens- justert budsjett 2019	Budsjett- forslag 2019
Ramme: 3 OPPVEKST OG KULTUR			
2100 GRUNNSKOLEPROSJEKTER	72	71	71
2101 GRUNNSKOLEN - FELLES	6 959	7 043	7 443
2111 LYNGSDALEN OPPVEKSTSENTER	4 511	4 522	4 522
2115 LENANGEN BARNE-OG UNGDOMSSKOLE	7 433	7 400	7 400
2116 EIDEBAKKEN SKOLE	21 730	21 822	21 822
2117 VOKSEOPPLÆRINGA	5 028	3 159	3 159
2201 BARNEHAGER - FELLES	162	162	162
2211 KAVRINGEN BARNEHAGE	5 559	5 663	4 954
2212 KNØTTELIA BARNEHAGE	6 264	5 957	5 957
2215 LENANGEN BARNEHAGE	1 960	2 112	2 112
2310 KULTURSKOLEN	1 382	1 399	1 399
2410 KULTURTILBUD	2 488	2 431	2 631
2411 BIBLIOTEK	1 177	1 191	1 191
Sum ramme: 3 OPPVEKST OG KULTUR	64 725	62 932	62 823

Tiltak 2019:

Ramme 3:	2019
Utekontakt (Forebyggende enhet)	400
Nord-Troms museum - reversering av utmelding	200
Vakanse Kavringen barnehage	-709
Sum	-109

I tillegg til disse tiltakene kommer tiltak lagt inn i økonomiplanen for 2018-2021. Her er det kutt i lærerstillinger med 50 % stilling Eidebakken og 50 % stilling Lenangen skole fra høsten 2019. Rammekutt fra forrige økonomiplan er også innarbeidet.

Barnehagene

Lyngen kommune har per i dag 4 kommunale barnehager med totalt 146 godkjente plasser. Per i dag har Lenangen barnehage 19,6 plasser i bruk, Lyngsdalen oppvekstsenter 20 plasser, Kavringen barnehage 37,5 plasser og Knøttelia barnehage 51 plasser. Dermed har vi i dag åpent 128,1 plasser (mot 131 på samme tid i 2017). Kommunen har full barnehagedekning, det vil si at samtlige barn som har lovfesta rett til barnehageplass har fått plass i en barnehage, selv om ikke alle har fått plass på sitt 1.valg. Lyngen kommune har løpende opptak av barn, og det forventes at den ledige kapasiteten i barnehagene vil være betraktelig lavere fra mot sommeren.

Kommunen har ledige barnehageplasser i Knøttelia, Kavringen og Lenangen. I løpet av året forventes det at Kavringen vil fylle opp sin siste avdeling. Foreldrebetaling i barnehagen følger makspris fra statsbudsjettet.

Barnehagene i Lyngen har følgende satsingsområde inneværende barnehageår:

2018/2019
Rammeområde: Livsmestring og helse
Hovedmål: Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Fremme et inkluderende miljø, der alle barna kan delta i lek og erfare glede og felleskap

Fast, gjennomgående kvalitetsarbeid i barnehagene bygger på Rammeplanen og stortingsmeldinger. Det ble innført ny rammeplan for barnehagene gjeldende fra 01.08.17. Lyngen kommune deltar i satsingen inkluderende barnehage – og skolemiljø som startet opp i januar 2018 og vil vare ut kalenderåret 2019. En satsing på rammeområdet helse og livsmestring inneværende barnehageår er naturlig.

Hovedutfordringer:

Barnehagens driftsbudsjett gir ikke rom for innkjøp utover det som er helt nødvendig for å drive, slik at innkjøp av utstyr har vært nedprioritert i årevis. Dette gjelder både læremidler og utstyr/inventar.

I barnehagene ser vi en økning i antall barn med rettigheter til spesialpedagogisk hjelp etter Barnehageloven § 19. Dette vises i konsekvensjustert budsjett for barnehagene, der økning i budsjettet i hovedsak skyldes enkeltvedtak fattet gjennom året.

Med den nye rammeplanen ble det satt fokus på barnehagens digitale praksis. I 2018 fornyet vi Pcer til de pedagogiske lederne i barnehagen, samt kjøpte inn noen Ipader til avdelingene. Også i 2019 er det behov for å øke tilgangen på tidsriktig utstyr og kompetanse i barnehagene.

Grunnbemanninga i barnehagene bør økes for å dempe den spesialpedagogiske utviklinga. Barnehagene foreslår en økning til 4 ansatte per avdeling.

«Det er dokumentert gjennom norsk og internasjonal forskning at et godt pedagogisk tilbud i førskolealder har betydning for barns kognitive, sosiale og emosjonelle utvikling. Effekten av utdanning på lang sikt, inkludert barnehage, er entydig positiv i forskningen og viser at barnehager med høy kvalitet bidrar til at flere fullfører videregående skole, tar høyere utdanning og kommer i arbeid, i tillegg at færre mottar trygd fra det offentlige. Forskningen viser også at offentlige investeringer i barnehage kan gi en fremtidig gevinst som er om lag ti ganger større enn kostnadene» Stortingsmelding 19

Barnehagene må sikres nok pedagoger til å oppfylle pedagognormen. Situasjonen er i dag slik at vi av ulike grunner har vansker med å rekruttere nok barnehagelærere, spesielt i vikariatstillinger/engasjement. Ved forrige års rapportering var 28 % av de ansatte i

barnehagene i Lyngen barnehagelærere (eller hadde tilsvarende godkjent utdanning), og antall barn per ansatt var i snitt 5,1 i Lyngen kommune totalt.

Bygningsmessig har barnehagene fortsatt noen utfordringer.

- Lyngsdalen oppvekstsenter har et vedlikeholdsetterslep.
- Knøttelia barnehage har en del utfordringer knyttet til bygningen, som gulvbelegg, parkering samt gammelt og slitt inventar.

Grunnskolene

Lyngen kommune har 3 offentlige grunnskoler

Skolene i Lyngen har godt kvalifiserte lærere, men for å møte framtidens kompetansekrav har vi behov for å rekruttere rett og videreutdanne lærere helt fram til kompetanse -forskriftene trer i kraft i 2025.

Tabellen under viser elevtallet ved skolene i Lyngen de neste 2 årene: Inneværende år er det totalt 286 elever i skolene i Lyngen. Lenangen skole har 64 elever, Lyngsdalen oppvekstsenter har 20 elever og Eidebakken skole har 207 elever.

ELEVTTALL SKOLEÅRET 2018/2019 Lyngen kommune

f.2013

SKOLE/KLASSE:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	SUM
Eidebakken skole	16	22	17	16	16	19	26	24	25	17	198
Lenangen skole	1	8	2	7	6	6	7	7	3	7	54
Lyngsdalen skole	3	1	2	3	3	5	3				20
Sum elever Lyngen	20	31	21	26	25	30	36	31	28	24	272

ELEVTTALL SKOLEÅRET 2019/2020 Lyngen kommune

f.2014

SKOLE/KLASSE:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	SUM
Eidebakken skole	13	16	22	17	16	16	19	29	24	25	197
Lenangen skole	1	1	8	2	7	6	6	7	7	3	48
Lyngsdalen skole	3	3	1	2	3	3	5				20
Sum elever Lyngen	17	20	31	21	26	25	30	36	31	28	265

Skolene i Lyngen har følgende mål:

- Skolemiljøet ved skolene i Lyngen skal preges av trygge rammer og gode relasjoner der barn, unge og voksne skal oppleve å være inkludert i et fellesskap de selv har mulighet til å påvirke og bygge.
- Grunnskolen i Lyngen skal i samarbeid med hjemmet gi elevene et best mulig faglig og sosialt grunnlag til å begynne på og fullføre videregående opplæring
- Grunnskolen i Lyngen skal arbeide med utvikling av tilpasset opplæring i skolene for å minke/begrense bruken av spesialundervisning.
- Grunnskolen i Lyngen skal arbeide med å få flere elever opp på et høyere mestringsnivå i nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk, med særlig fokus på å heve elever fra mestringsnivå 1 (laveste nivå)
- Grunnskolen i Lyngen skal skåre bedre (lavere) enn nasjonalt nivå på faktoren mobbing. Skolene i Lyngen skal håndheve nulltoleranse for mobbing.
- Grunnskolepoengene i Lyngen skal ligge på minst nasjonalt nivå.

- Grunnskolen i Lyngen skal arbeide for at elever med høyt mestringsnivå skal få tilpassa undervisning med større utfordring, slik at de kan utvikle seg til ett høyere nivå.

Målsettinger og utfordringer for perioden

Lyngen kommune har en desentralisert skolestruktur, med to små og en stor skole. Dette medfører at gjennomsnittsklassen i Lyngen er forholdsvis liten. Små skoler med få elever har lav bemanning, og nok og riktig kompetanse kan være en utfordring. Elevtallsutviklingen i Lyngen har de siste årene vært negativ, med en nedgang på ca. 50 elever på 5 år. Likevel, ut fra antall skoler og klasser i Lyngen, utgjør denne endringen bare en nedgang på 2-3 elever per klasse, noe som i liten grad påvirker antall klasser i Lyngen. Dermed medfører nedgangen i elevtall svært liten kostnadsreduksjon i ordinær undervisning da basiskostnadene pr klasse er noenlunde lik uavhengig av elevtallet i klassen. I økonomiplanperioden er det lagt inn en nedbemanning i skolene for å tilpasse driften til endrede rammeoverføringer. Skolenes driftsbudsjett har vært lave over år, noe som har ført til lite handlingsrom i skolene.

Spesialundervisning

Andel elever med rettigheter etter Opplæringslova kapittel 5 er fortsatt høy i Lyngen. I 2017 var den på 12,4 %.

Nøkkeltall	Enhet	Lyngen		Kostragruppe 06		Troms Romsa	
		2017	+	2017	+	2017	+
Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	antall	57,2		67,9		46,5	
Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	antall	144,0		167,9		155,4	
Elever i kommunale og private grunnskoler som får særskilt norskopplæring (prosent) ¹	prosent	1,8		6,3		4,3	
Elever i kommunale og private grunnskoler som får spesialundervisning (prosent)	prosent	12,4		10,3		9,9	
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i lesing 8.trinn (prosent)	prosent	69,6		72,1		73,3	
Elever på mestringsnivå 3-5, nasjonale prøver i regning 8.trinn (prosent)	prosent	81,8		66,1		69,0	
Gruppestørrelse 2 (antall)	antall	12,5		10,5		15,1	
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	antall	42,1		40,9		41,2	
Netto driftsutgifter grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), i prosent av samlede netto driftsutgifter (prosent)	prosent	23,2		20,9		22,1	
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (kr)	kr	174 289,7		171 425,0		118 614,5	

¹ Fra og med 2010, er driftsansvar privat inkludert i indikatoren.

Utgiftene til skyss og lokaler har økt de siste årene, og forventes fortsatt å øke grunnet bygging av ny skole i Lenangen.

Skolebygg:

Eidebakken skole mangler fortsatt godkjenning etter forskrift om miljøretta helsevern. Her er det foretatt flere opprettinger, og skolen vil søke om godkjenning denne høsten. Lyngsdalen Oppvekstsenter er godkjent, men har behov for en del bygningsmessige oppgraderinger. En del av disse er ivaretatt i årsbudsjettet. Nye Lenangen skole ble tatt i bruk i høst.

Uteområder barnehager og skole

Trygge og inkluderende miljø for barn og unge er en god forebyggende faktor. Det er lagt inn et beløp til oppgradering av uteområder ved barnehagene og skolene i økonomiplanperioden nettopp for å stimulere til positiv aktivitet. I tillegg er prosjekt trivselsagenter igangsatt ved skolene i Lenangen og på Eidebakken.

SFO

Utvidet åpningstid i SFO trådte i kraft fra juni 2016, og ble evaluert høsten 2017.

Digital utvikling:

Den digitale utviklingen i samfunnet går rivende fort. Dette stiller også krav til skolene om både kompetanse og utstyr. Ved innføringen av fagfornyelsen kommende høst kommer blant annet programmering inn i skolen. Skolene har behov for oppdatert utstyr, programvare og kompetanse for å møte den digitale utviklingen. Det er avsatt en sum i investeringsbudsjettet til innkjøp og fornying av utstyr. Her ligger det midler til Ipader og datamaskiner til 8.klassingene.

Flyktninger:

I 2018 har kommunen bosatt en syrisk familie på 6 personer. Lyngen kommune har totalt bosatt 22 syriske flykninger inkludert familiegjenforeninger i perioden 2016-2018. Lyngen kommune har ikke fått anmodning fra Imdi om bosetting av flytninger i 2019. Det er i hovedsak kommuner med minst 5000 innbyggere som er anmodet om bosetting.

Tidlig innsats:

Regjeringas største satsing innenfor utdanningsfeltet er tidlig innsats. Bakgrunnen er at mellom 15 og 20 % av elevene i videregående utdanning har så svake ferdigheter at de sliter i videre utdanning og arbeidsliv. Satsingen på tidlig innsats er først og fremst en styrking av lærertettheten i skolen, på 1.-10.trinn.

En vet at den største forebyggende faktoren er et trygt og godt lokalsamfunn. Tiltak innenfor dette området forventes på sikt å ha store helsemessige betydninger. En dreining av tiltak fra behandling til forebygging innenfor helsetjenester for barn og unge, samt miljøarbeid er nødvendig.

Forebygging og psykisk helse:

Regjeringen har kommet med en ny strategi for psykisk helse: Mestre hele livet (2017-2022) som nylig ble lagt fra. Dette er en strategi for psykisk helse i hele befolkningen, med et særlig fokus på barn og unge. Strategien omhandler tiltak for forebygging og behandling, kunnskaps- og forskningsbehov og hvordan samfunnet skal legge bedre til rette for inkludering og deltakelse.

Trygge og inkluderende miljø for barn og unge er beskyttende faktorer for å mestre livet. Av tiltak på forebyggingsområdet er det spesielle tiltak i Lyngen som viser seg å ha god effekt:

Prosjekt skolemåltid og fysisk aktivitet har vært i gang siden høsten 2013. Prosjektet passer godt med samfunnsdelens satsingsområder og tilrås videreført. Forskning viser at et skolemåltid slik Lyngen organiserer det gir økt konsentrasjon, økt trivsel, bedre integrering og minker sosiale forskjeller. (Mat og måltider i skolen. Helsedirektoratet IS 2135)

Gjennom prosjektene *Aktiv og Forebygging og oppfølging av drop out* er det forebyggende ungdomsarbeidet styrket. En vil på sikt satse på at mer av dette blir en del av kommunens ordinære drift. Så langt viser prosjektene gode resultat som har fått nasjonal oppmerksomhet.

Kulturavdelinga har samarbeid med frivillige og lag og foreninger om flere arrangement i løpet av året, og støtter også frivilligheten gjennom tilskudd og kulturmidler. Et styrket samarbeid om fritidserklæringen vil stå sentralt våren 2019.

Barne- og ungdomsarbeid er viktig forebyggende arbeid i Lyngen kommune. Det er ønskelig med en utvidelse av utekontakten i Lyngen for å imøtekomme noen av utfordringene som Ungdata avdekker. Dette er fremmet som eget tiltak.

Kultur:

Kommunens rolle som spillemiddelsøker er viktig å ha fokus på. Samarbeid med Kultur i Troms. Den kulturelle spaserstokken. Kommunes rolle som samarbeidspartner for å utvikle arrangementskompetanse.

Nord Troms Museum:

Driftstilskudd til Nord Troms museum er en av kommunens kulturoppgaver. Her overføres hvert år driftstilskudd, samt husleie på Halti og sommerarbeidsplasser. Avtalen med Nord Troms ble sagt opp i januar 2018. I løpet av 2018 har en del strukturer kommet på plass i forhold til samarbeid og visning av museet. Både i forhold til kompetanse og økonomi er det mest naturlig at vi igjen blir medlem i Nord Troms museum.

I driftstilskudd/husleie Halti betaler vi kr. 121 582,38 per halvår. I tillegg kommer våre ytelser til sommerarbeidsplasser, samt utgifter over eget budsjett på kr. 31 000 i strøm og forsikring. Totale utgifter kr: 304 164,76.

Det er fremmet nytt driftstiltak på strøm Gamslett museum på kr 40 000 som kommer i tillegg til utgiftene over.

Kulturskolen

Nasjonalt opplever Kulturskolene et noe synkende elevtall. Dette merkes også regionalt og lokalt. Kulturskolene må tenke alternativt når det gjelder tilbud. I mindre grad etterspørres tradisjonelle aktiviteter som for eksempel band, mens de digitale områdene med Ipad og hjemmestudio er på full fart også inn i kulturskolene. Vi må forholde oss til digitale plattformer i disse sammenhengene: *tilbud vi gir til brukerne

* påmelding/kontakt med elever/foreldre

* kvalitetssikring av kulturskolens virksomhet.

I Lyngen har vi kun tilbud innenfor musikk. Vi har ikke noe tilbud innenfor kulturskolens andre fag. I den nye rammeplanen er dette visuell kunst, dans, teater og skapende skriving. I små kulturskoler er det vanskelig å få tilsatt søkere med fagkompetanse innenfor disse områdene fordi man alltid lyser ut deltidsstillinger. I en liten kommune er det heller ikke realistisk å opprette en 100% stilling innenfor for eksempel dans. I samarbeidet med Balsfjord og Storfjord ser vi at det åpner seg nye muligheter, og at man i et samarbeid om lærerstillinger får søkere med høy kompetanse.

I arbeidet med å gi våre brukere, det vil si barn og ungdom, et skikkelig tilbud, blir dette viktig fremover. Som nytt tiltak er det ønsket å utvide antall årsverk i kulturskolen slik at man kan utvide tilbud innenfor ulike fag i samarbeid med Storfjord og Balsfjord.

Bibliotek

Målsettinger og utfordringer:

Alle skoleelever i Lyngen skal daglig ha tilgang til bibliotek tjenester. Bokbussen har fungert som en forlenget arm og tilbudt tjenester til de skolene som ikke har hatt skolebibliotek. Sametinget vurderer å trekke ut sin støtte til bibliotekbussen, og dette vil medføre at en må ta stilling til eventuelle økte driftsutgifter kommende år, eller en nedleggelse av tilbudet.

Skolene har i 2018 søkt om midler til utvikling av skolebibliotekene.

Folkebiblioteket i Lyngen kommune har potensial som lokal utviklingsaktør og partner, og kan være et middel for å nå kommunens mål i samarbeid med andre tjenester innen for eksempel skole-, helse- og kulturfeltet. Lyngen folkebibliotek har følgende handlingsplan og mål:

- Opprettholde og utvikle tjenesten, fortsatt ha et bibliotek med sentral beliggenhet og gode åpningstider, et lavterskeltilbud for folk flest. Være mer og lettere tilgjengelig ved å være på sosiale medier.
- Fortsette det gode arbeidet med utlån av bøker til barn hvor vi ligger godt over landsgjennomsnittet.
- Fortsatt være en del av Troms fylkesbibliotek sin satsing på å utvikle bibliotekene i fylket som aktive formidlere og uavhengige møtearenaer for samtale og debatt.
- Være en del av stedsutviklingen hvor biblioteket fungerer som samlingssted for debatt og en ukommersiell møteplass
- Tettere samarbeid med skolene – både Eidebakken og Lyngsdalen har ikke skolebibliotek.
- Gi lokalbefolkningen et godt og variert opplevelse- og kunnskapstilbud i bibliotekene i form av ulike arrangement for alle aldre.
- Oppgradere bokstammen til også å gjelde fremmedspråklige bøker og ordbøker på blant annet arabisk for også å ha et tilbud til flyktninger og fremmedspråklige som bosetter seg i Lyngen.
- Systematisk arbeid med nettverksbygging, organisering og utvikling av kompetanse på flere områder, der i blant formidling, prosjektstyring og ledelse. Per i dag så har vi et godt samarbeid mellom bibliotekene i Nord-Troms, Fylkesbiblioteket og lokale bedrifter.
- Være med på å skape et samfunn som tar vare på og integrerer personer med demens hvor vi blant annet utvikler en bokkoffert med materiale som brukes i sansearbeid med demente, og andre ulike arrangementer.

2.5 Ramme 4 – Helse og omsorg

Budsjettområdet omfatter sosialtjenesten, barnevernstjenesten, praktisk bistand, tiltak for funksjonshemmede, kommunens hjemmetjeneste, helse- og omsorgssenter og bo- og aktivitetssenter.

Budsjetttramme 2019

	Budsjett 2018	Konsekvens- justert budsjett 2019	Budsjett- forslag 2019
Ramme: 4 HELSE OG OMSORG			
3100 HELSE, SOSIAL OG OMSORGSPROSJEKTER	125	150	150
3105 HELSE OG OMSORG ADM.	4 559	4 292	4 292
3106 HELSE OG OMSORG FELLESUTGIFTER TIL FORDELING	2 598	2 598	2 598
3310 SOSIALTJENESTEN	3 948	3 994	3 854
3311 BARNEVERNSTJENESTEN	3 939	4 027	4 564
3411 PRAKTISK BISTAND	2 738	2 783	3 033
3412 TILTAK ELDRE OG FUNKSJONSHEMMEDE	2 106	2 106	2 256
3414 HJEMMETJENESTEN YTRE LYNGEN	9 683	9 779	9 779
3450 LYNGSTUNET HELSE- OG OMSORGSSENTER	15 422	15 934	15 934
3451 LANGTIDSAVDELING LYNGSTUNET	14 444	14 695	14 695
3452 KORTTIDSAVD./KAD LYNGSTUNET	7 759	8 194	8 194
3453 HJEMMETJENESTEN INDRE LYNGEN	8 523	8 948	8 948
3454 RUS OG PSYKISK HELSE	5 137	3 625	3 625
3510 SOLHOV BO- OG AKTIVITETSSENTER	7 321	7 105	8 005
3900 BUDSJETTRAMME HELSE, SOSIAL OG OMSORG	100	-710	0
Sum ramme: 4 HELSE OG OMSORG	88 402	87 520	89 927

Tiltak 2019:

Ramme 4:	2019
Praktisk bistand - økning avlastning og BPA	250
Tiltak eldre og funksjonshemmede	150
Barnevernstjenesten - 1 årsverk akuttberedskap, mv.	448
Barnevernstjenesten - 1 årsverk akuttberedskap, mv.	89
Krisesenter- økt kommunal egenandel	110
Solhov bo- og aktivitetssenter - økt bemanning	900
Innsparing ufordelte budsjettmidler	-290
Reduksjon kvalifiseringsstønad	-250
Ikke-gjennomført sparetiltak - omorg. Rus og psykiatri	1 000
Sum	2 407

Målsetting for perioden:

- At alle blir gitt muligheter for å mestre hverdagen ut i fra de forutsetninger det enkelte individ har.
- At mennesker med funksjonshemming og de med redusert helse pga. alderdom skal kunne ha aktive liv hjemme gjennom hele livsløpet.

- Å innpasse drift til de økonomiske ressurser.

Foreslåtte statlige omlegginger innfor helse og omsorg

NAV/ Sosialtjenesten

Stortingsmelding 33 konkluderer med at NAV ikke har klart å oppnå hovedmålet med reformen – *å få flere i arbeid*. Stortinget har vedtatt at det skal bli færre og større NAV kontor med mulighet for spesialisering og profesjonalisering.

Kommunestyret i Lyngen behandlet 13.06.18. KS-sak 2017/704 «Utvikling av NAV kontor – NY kontorstruktur», og vedtok **Nei til sammenslåing av NAV kontor**. Lyngen kommunestyre mener at dersom tjenestetilbudet skal kunne opprettholdes, må dagens bemanning på NAV Lyngen videreføres, og kontoret må ledes lokalt. KS-vedtaket tok utgangspunkt i foreslått samarbeidsmodell.

Arbeidsgruppen har imidlertid konkludert med interkommunalt samarbeid med Balsfjord/Storfjord/Lyngen (BSL) etter vertskommunemodell (Kommuneloven § 28), med felles NAV leder i Balsfjord og avd.leder ved lokasjon i Lyngen. Arbeidsgruppens forslag behandles i styringsgruppen i nov. mnd. og evt. ny politisk sak. Kommunalt ansatte i NAV har signalisert at de ikke ønsker vertskommunemodell, og at Lyngen kommune fortsatt skal ha arbeidsgiveransvaret.

Kvalitetsreform for eldre (2017-2018) - Leve hele livet

Reformen *Leve hele livet* skal bidra til at eldre kan mestre livet sitt hjemme lengst mulig, ha trygghet for at de får god hjelp når de har behov for det, at pårørende kan bidra uten at de blir utslitt og at ansatte kan bruke sin kompetanse i tjenestene. Meldingens hovedfokus er å skape et mer aldersvennlig Norge og finne nye og innovative løsninger på de kvalitative utfordringene knyttet til aktivitet og fellesskap, mat og måltider, helsehjelp, sammenheng og overganger i tjenestene. *KS Læringsnettverk for gode pasientforløp for eldre og kronisk syke* er et av tiltakene som anbefales for å få til bedre sammenheng og overgang i tjenestene.

Implementering av Pakkeforløp i psykisk helse og rus 2018-2020

Nasjonalplan for implementering av pakkeforløp for psykisk helse og rus 2018 – 2020. Pakkeforløpene skal bidra til at pasienter og brukere får gode, koordinerte og sammenhengende tjenester. De skal sikre samhandling mellom brukere, eventuelt pårørende og tjenestene uavhengig av nivå. God oppgave- og ansvarsfordeling og et godt samarbeid mellom primær- og spesialisthelsetjenesten er avgjørende for at pasienter og brukere opplever tjenestene som helhetlige og gode. En god implementering forutsetter også at det lokale brukerorganisasjoner, brukerråd og erfaringskonsulenter blir involvert i arbeidet.

Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende personer med demens

Som en del av Demensplan 2020 videreføres satsingen til dagaktivitetstilbud for hjemmeboende personer med demens. Målet er å bygge ut tjenestetilbudet før plikten for kommunene til å tilby et dagaktivitetstilbud gjøres gjeldende fra 1. januar 2020.

Nye foreslåtte tiltak

- Økt årsverk i barneverntjenesten - akuttberedskap
- Omsorg i hjemmet og BPA
- Økt kommunal egenandel i nytt Krisesenter
- Tiltak eldre og funksjonshemmede

- Kommunalt arbeids- og aktivitetstilbud tilrettelagt for mennesker med funksjonshemming.
- Tilrettelagt omsorgstilbud til brukere med utfordrende atferd.

Økt årsverk i barnevern - akuttberedskap

Barneverntjenesten i Lyngen har inngått et interkommunalt samarbeid i Nord-Troms vedrørende akuttberedskap med planlagt oppstart i 2019. Dette vil medføre merarbeid og økt belastning på ansatte og det vil ikke la seg gjennomføre med dagens bemanning med 3 årsverk.

Kravet til forsvarlige tjenester i Barnevernloven tilsier at alle kommuner må ha tilstrekkelig og riktig kompetanse tilgjengelig utenom ordinær kontortid innen utgangen av 2019. Barneverntjenesten i kommunene har dette ansvaret på ettermiddag, kveldstid og i helgene. Det er opprettet 1 årsverk for å møte kravet i barnevernloven. Og er budsjettert med kr 550.000 per år.

Det er ikke avklart hvilke kommuner Lyngen eventuelt skal samarbeide med, og det er heller ikke tatt høyde for vaktbelastningen akuttberedskapen vil medføre.

Omsorg i hjemmet og BPA

Lyngen kommune har flere barn og unge som trenger økt bistand i form av avlastning og brukerstyrt personlig assistent (BPA). Tjenesten er lovpålagt og er nødvendig for på langsikt å forebygge og unngå behov for store helse- og omsorgstjenester. Dette er en situasjon som en ikke kan forutse og tjenestebehov som oppstår akutt og med stor ressursinnsats i perioder. Det blir derfor foreslått en økning med kr. 250.000 i året. Omsorg i hjemmet og avlastningstilbud er med på å bidra til at pårørende kan bidra uten å bli utslitt av omsorgsoppgaven, jfr. Kvalitetsreformen *Leve hele livet*.

Økt kommunal egenandel Krisesenter

Lyngen kommune har et interkommunalt samarbeid om tilbud i krisesenter, hvor Tromsø kommune er vertskommune. Krisesenteret vil i 2019 få nye lokaler. De vil utvide tilbud, antall plasser og årsverk, samt gi et tilbud til menn. Dette vil medføre økt kommunal egenandel. Med forbehold om at vår prosentsats fortsatt blir 3,17 % (beregnet ut fra folketallet i kommunen), vil regnestykket innebære egenandel, med tilsammen kr. 270.000,- pr år inkl. økt bemanning.

Tiltak eldre og funksjonshemmede

Behovet for støttekontakt til eldre hjemmeboende og barn og unge med bistandsbehov har økt. I dag har vi budsjettert med 1 årsverk innen helse og omsorg i kommunen. Dette er i utgangspunktet et billig og viktig tjenestetilbud som også er lovpålagt. Støttekontakttilbudet er med på å forebygge behov for andre tjenester, og bidrar til at eldre og funksjonshemmede kan ha aktive liv hjemme lengst mulig. Støttekontakttilbudet er også med på å gi pårørende avlastning slik at de de kan bidra uten at de blir utslitt av omsorgsoppgaven. For å dekke det økende behov ber en om en økning på kr. 150.000,- i året.

Kommunalt arbeids- og aktivitetstilbud

I 2016 ble det etablert en arbeidsgruppe med mandat å kartlegge arbeid/ aktivitetstilbud til personer med redusert funksjonsevne. Arbeidsgruppen konkluderte da med at kommunen mangler et kommunalt arbeids- og aktivitetstilbud hvor det ikke blir stilt krav om produksjonsevne 1:5.

Brukere med funksjonshemming og som tidligere har hatt jobbtilbud ved Lyngsalpan vekst, får nå et tilbud ved Solhov bo- og aktivitetssenter. Det største hindrer for å få et annet tilbud er lokaler, da det ved omorganisering er årsverk for å få etablert tilbudet.

Det gamle sykehjemmet er solgt, dermed ble også Gjenbruksbutikken ved Sollia aktivitet avsluttet. Gjenbruksbutikken var et godt aktivitetstiltak som ga inntekter som igjen ble brukt til velferdstiltak til brukerne. Lokalene ved nybygget i Solhovlia har ikke plass til bruktbuikk, og er kun egnet som møteplass og til base for planlegging av aktiviteter. Aktiviteten ved Solhov bo- og aktivitetssenter er også uegnet, da det er for lite og ligger midt inni bygget.

Tilrettelagt omsorgstilbud til brukere med utfordrende atferd.

Demensproblematikk er økende og de som rammes av sykdommen blir stadig yngre. Det er derfor behov for tilrettelagt omsorgstilbud til brukere med utfordrende atferd.

Omorganiseringer/endring av drift innfor helse og omsorg

Omorganisering/ samlokalisering av tjenestene rus/ psykisk helse og tjenester for mennesker med psykisk funksjonshemming iverksettes fra november 2018. Personell som jobbet ved Psykisk helse døgn (E-fløya) har overtatt oppfølgingsansvaret for beboere ved Solhov bo- og aktivitetssenter der hovedvekten er psykisk helse – og rus utfordringer. En samlokalisering vil styrke tjenestetilbudet til brukergruppene gjennom kunnskap som de forskjellige fagpersoner har.

Natt-tjeneste i åpen omsorg videreføres i 2019, men reduseres med 1,6 årsverk.

For å få utnyttet effekten av velferdsteknologi. må en ha personer som kan reise hjem til brukeren når det går alarmer. I vår strategiplan har vi satt opp at vi ønsker at mennesker skal kunne bo hjemme hele livet, en natt-tjeneste skal være med på å gjøre det mulig.

Planlagte tilsyn og betjening av trygghetsalarmer til hjemmeboende eldre, gjøres av natt-tjenesten i åpen omsorg i samarbeid med sykepleier på natt. Ved akutte hendelser bistår nattevakt ved Lyngstunet eller ved Solhov bo- og akt. senter.

Helse og omsorg har redusert driften med 1,5 mill ved omorganisering. Hvis kommunen fortsatt skal opprettholde et forsvarlig helsetilbud til innbyggerne, er det ikke mulig å redusere ytterligere uten å redusere i antall rom/ sengeplasser, hvis besparelsen med tilsammen 2,5 mill. kroner i 2019 skal gjennomføres.

I økonomiplan for 2018 ble det stilt spørsmål om Lyngen kommune har økonomi til å drifte to omsorgssenter. På begge steder er det kjøkken med til sammen 5,2 årsverk som skal produsere mat til ca. 80 personer, pluss middager til 20 -25 hjemmeboende. Ved tildeling av tjenester må en se kommunen som helhet, og ikke ta høyde for tilhørighet. Ved **reduksjon i omsorgstilbudet til kun tilbud om hjemmetjeneste i omsorgsboligene** ved Lenangen omsorgssenter vil det føre til **økt behov for heldøgnsomsorg** i kommunen. Pr. i dag er antallet brukere med vedtak om langtidsplass ved Lyngstunet høyere enn antall langtidsplasser.

Hvis kommunen skal ha middagslevering som et tilbud i hele kommunen, må en investere i «kok og kjø» for å gi et kvalitetsmessig tilbud også til brukere i Lenangen.

Legevaktjenesten er kostbar, men det er utfordrende å få den organisert på en annen måte enn hva den er i dag. Å ha legevakt i Balsfjord eller i Tromsø vil gi en svekket beredskap ved stengte veier (Pollfjellet og Breivikeidet). Fylkesmannen ved fylkeslegen anbefaler

kommuner i Nord-Troms om å lage en felles legevakt. Ifølge fylkeslegen bør en legevakt ha ca. 10 leger som går legevakt, og da med hjelpepersonell til stede. For Lyngen kommune er det ikke mulig å ha felles legevakt med de andre Nord-Troms kommuner pga. geografi og ferge.

Sosialtjenesten

Det pågår en strukturendring av NAV-kontorene. Foreslått samarbeidsmodell ble forkastet, og det ligger føringer om vertskommunesamarbeid. Lyngen kommune har arbeidsgiveransvaret for 3 årsverk ved kontoret, og ansatte har ønsket seg en intern omorganisering av arbeidsoppgaver, der kommunalt ansatte ivaretar kommunale tjenester i NAV og statlige ivaretar de statlige oppgavene.

Hovedutfordringer:

- Følge opp forutsetninger i samhandlingsreformen.
- Gi gode forsvarlige tjenester innenfor økonomiske rammer.
- Ha tilgang på kvalifisert personell.
- Gi et tilrettelagt omsorgstilbud til personer med demens, eller med utagerende atferd.
- Implementering av velferdsteknologi

Samhandlingsreformen

Samhandlingsreformen har nå vært praktisert i 6 år for somatikk og i 2 år for psykisk helse og rus. Våre tjenester merker at sykehuset skriver ut pasientene fortere enn før reformen, og at det kreves ekstra ressurser for å følge opp de som blir utskrevet. Det jobbes med å forbedre overgangen mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten.

Betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter i rus- og psykisk helse

Det innføres betalingsplikt for utskrivningsklare pasienter i psykisk helsevern og Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB) i 2019. Når kommune får plikt til å betale for utskrivningsklare pasienter innen psykisk helse og rus, likestilles det med somatikk. Betalingsplikten gjelder oppholdskommunen.

Tilgang på kvalifisert helsepersonell

Lyngen kommune har i lag med øvrige kommuner i Nord-Troms, utfordringer med å få tilsatt kvalifisert helsepersonell, da spesielt sykepleiere, i ledige stillinger. Bruk av vikarbyrå kan bli løsningen, men det medfører økt kostnad og de stiller gjerne vilkår om subsidiert husleie.

Implementering av velferdsteknologi

Det er i økonomiplan lagt inn 1 mill. til og med 2019 for å gjøre investeringer innfor mestringsteknologi, samt til avlønning av frikjøpt ansatt for å implementere teknologien i helsetjenestene. Helse- og omsorg har tatt i bruk elektroniske medisindispensere og ulike alarmsystem som trykghetsalarmer og døralarmer. Investeringen som gjøres skal kunne brukes i mange år framover, samt kunne videreutvikles.

Tiltak i helse og omsorg

Læringsnettverket Gode pasient forløp

Lyngen kommune deltar i KS sitt læringsnettverk «Gode pasient forløp», der hensikten er å forbedre overgangene i pasientforløpet mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten. Læringsnettverket fokuserer i tillegg på samstemming av legemidler. Kvalitetsreformen *Leve hele livet* fokuserer på ernæring, aktivitet, felleskap, helsehjelp og sammenheng i tjenestene.

Aktivitetskontakt

Gjennom prosjektmidler har det i (2) år vært en fritidsassistent i 0.5 årsverk som har samlet hjemmeboende eldre til sosiale aktiviteter, eller gitt individuelle tilbud. De som ikke har noen tjenester fra etaten har vært prioritert, da med tanke på å forebygge redusert helse. Behovet for å videreføre tiltaket er absolutt til stede, men økonomien tillater ikke det. Det er en dag i uka fysisk aktivitet (trim) på Lyngstunet, hvor også hjemmeboende kan delta. Oppmøtet utenfra er varierende, da transport ofte blir problem.

Tilbud til personer med demenssykdom

Å gi et tilbud til mennesker med demens sykdom vil bli en av de store utfordringer i årene som kommer. De fleste som blir rammet av sykdommen vil ha behov for en institusjonsplass, og pr i dag er det der vi har størst utfordring med å gi et tilrettelagt omsorgstilbud. Lyngen kommune har re-etablert et *Demenssteam* bestående av lege/ sykepleiere/ ergoterapeut der kartlegging blir et viktig virkemiddel ved utredning og tildeling av tjenester.

Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende mennesker med demens sykdom vil bli en lovpålagt tjeneste fra januar 2020. Pr. i dag har kommunen et tilbud 1 dag i uken, der tilbudet gjelder både brukere i Indre og Ytre. Målet er å videreutvikle tilbudet jfr. sentrale føringer.

Lyngen kommune er med i kampanjen *Demensvennlig samfunn* i regi av Nasjonalforeningen for Folkehelsen. Kampanjen går ut på kursing av privat og offentlig servicenæring og blir igangsatt i løpet av høsten 2018. Målet er økt kunnskap og forståelse om demensutfordringer, men også bidra til økt fokus på tilrettelegging som demens- og aldersvennlig samfunn.

Hverdagsrehabilitering

Eldre med begynnende funksjonssvikt skal få bred kartlegging med tverrfaglig fokus, helsefremmende og forebyggende tiltak ved ergo - og fysioterapeuter fremfor kompenserende tiltak, for å utsette behov for personhjelp og hjemmetjenester. Tidlig og intensiv innsats i en avgrenset periode for å bidra til styrking av funksjonsnivå og mestringsevne.

Planlegging av tiltak tar utgangspunkt i brukerens egne ønsker om hvilke funksjoner det er viktig å styrke/gjenvinne og hvilke aktiviteter brukeren ønsker å kunne gjennomføre selv. Tilbudet ble etablert fast i 2017, og har så langt gitt en god helsegevinst for dem som har fått tjenesten

Samarbeid med Frivilligsentral

Intensjonen med å få etablert en frivilligsentral, var at tilbudet skulle komme de eldre til gode, særlig med tanke på aktiviteter. Frivilligsentralen gir i dag et aktivitetstilbud knyttet mot eldre hjemmeboende og til beboere ved institusjonene. I tillegg bidrar frivilligsentralen med sosiale tiltak på institusjonene, og matlevering til eldre hjemmeboende.

Innovasjon innfor tjenesten

Lyngen kommune er med i et interkommunalt samarbeid angående Velferdsteknologi/ mestringsteknologi med de andre Nord-Troms kommunene. Det er bevilget statlige midler til prosjektleder, og prosjekt er tilknyttet e-helse direktoratet. Tjenesten er opptatt av å se på mye muligheter for at mennesker med nedsatt funksjonsnivå, kan ha aktive liv hjemme lengst mulig ved hjelp av mestringsteknologi.

Det er i økonomiplan lagt inn 1 mill. til og med 2019 for å gjøre investeringer innfor mestringsteknologi, samt til avlønning av frikjøpt ansatt for å implementere teknologien i

helsetjenestene. Helse- og omsorg har tatt i bruk elektroniske medisindispensere og ulike alarmsystem som trygghetsalarmer og døralarmer. Investeringen som gjøres skal kunne brukes i mange år framover, samt kunne videreutvikles.

2.6 Ramme 5 – Teknisk drift

Budsjettområdet omfatter forvaltning, drift og vedlikehold av kommunens eiendomsmasse, vann og avløp, byggesak, kart og oppmåling, samt brann og feiing.

Budsjetttramme 2019

	Budsjett 2018	Konsekvens- justert budsjett 2019	Budsjett- forslag 2019
Ramme: 5 TEKNISK DRIFT			
4400 BYGG OG ANLEGG, PROSJEKTER	200	200	200
4410 BYGG OG ANLEGG	16 363	14 179	15 755
4412 FORVALTNING TEKNISKE TJENESTER	3 678	2 391	2 391
4710 VANN OG AVLØP	-1 029	-2 210	-2 210
4810 FEIING OG BRANNBEREDSKAP	2 967	4 100	4 770
Sum ramme: 5 TEKNISK DRIFT	22 179	18 660	20 906

Tiltak 2019:

Ramme 5:	2019
Teknisk - etterslep vedlikehold veilys	200
Bygg og anlegg - leiekostnader tilvisningsboliger	40
Lyngsdalen - brannvarsling	200
Lyngsdalen - vindu, oljetank	150
Drift av off. toaletter og parkeringsplasser - renhold	100
Drift av off. toaletter og parkeringsplasser - brøyting	50
Teknisk - vakttelefon	130
Teknisk - Drift festivaltelt	15
Teknisk - Lyngenhallen klatrevegg	35
Teknisk - leasingbiler vaktmestere	150
Teknisk - renholdsleder	230
Innsparing renhold	-230
Feiing og brannberedskap - nye uniformer	80
Feiing og brannberedskap - nye dekk og vedlikehold brannbiler	120
Økt husleie Bibliotek/turistinfo	30
Festivalutstyr - leie av garasje	15
Eidebakken skole - ballnett mot bebyggelse	80
Husleie omsorgsboliger KPI - 2,0 %	-85
Husleie rådhus ved kjøp/makebytte	-843
Reduksjon husleieinntekter	732
Reduserte driftskostnader komm.boliger	-377
Reduksjon driftskostnader bibliotek	-355

Ikke-gjennomført sparetiltak - bygningsdrift Lenangen	1 088
Overflytting av tjeneste (3602)	10
Feiing - selvkost utgår	94
Ny brannordning - interkommunalt samarbeid	700
Sum	2 246

Hovedutfordringer:

Samfunnsdelens hovedmål berører plan og teknikk sitt virksomhetsområde på flere områder, tilrettelegging for bosetning, næringsutvikling og samferdsel betinger god planlegging og tilrettelegging slik at infrastrukturen er på plass når interessenter melder seg. Det kan ofte oppleves som utfordrende å forutsi behovene slik at tilrettelegging kan utføres presist og i samsvar med innbyggernes forventninger og behov. I motsatt fall kan boligbyggere og næringsetablerere oppleve kommunen som en hindring, slik ønsker vi absolutt ikke å fremstå. Enheten er derfor svært opptatt av å utvikle og bevare et godt samspill mellom de ulike fagfelt slik at planlegging, prosjektering og utbygging kan utføres raskt og i tråd med eksisterende behov og forventninger.

Bolig- og næringsutvikling

Hovedmål:

- Lyngen kommune vi legge til rette for alle å føre opp bolig der folk vil bo
- Positiv til all næringsetablering
- Fremstå som attraktiv for eksisterende og nye næringsaktører

Om slik målsetning skal oppnås betinger dette hensiktsmessige planer samt nødvendig infrastruktur i alle bygder. Avdeling for plan og teknikk opplever stor pågang av henvendelser fra personer som ønsker å føre opp bolig eller næringsbygg på kommunal eller privat grunn. Dette er en gledelig utvikling som viser at samfunnsdelens satsingsområder innfris. Utfordringene blir ofte å ivareta plan- og bygningslovens krav til sikkerhet mot naturfarer. Store deler av våre arealer ligger i aktsomhetsområder for enten snø-/stein-/jordras, kvikkleireskred eller flodbølge som følge av ras fra Nordnes. I tillegg må hensynet til jordbruk og reindrift ivaretas før arealer planlegges og benyttes til utbyggingsformål.

Plan- og bygningslovens krav om sikker byggegrunn betinger ofte undersøkelser mot naturfarer før fradeling og oppføring av bolig/næringsbygg kan tillates. Da eksisterende fagmiljøer på dette området ikke har tilstrekkelig kapasitet til å dekke behovet, vil ofte dette medføre utsatt byggestart ut fra de forventninger tiltakshaverne har. Lyngen kommune har gjennomført undersøkelser av de fleste kommunale tomter, men i områder som ikke omfattes av regulerte, kommunale tomter må utbyggere dekke slike undersøkelser selv. Boligtilskuddet som tildeles alle boligbyggere er ment å dekke blant annet slike kostnadene.

Teknisk drift vil først og fremst prioritere sikker vannforsyning og tilfredsstillende avløpsløsninger for eksisterende boligområder. Det pågår nå forprosjektering av flere slike tiltak, tiltakene som her planlegges gjennomført vil også legge til rette for nye etableringer/fortetning av eksisterende bygeområder.

Lenangen skole og barnehage vil være ferdigstilt rundt årsskiftet 2018-19, dette medfører en reduksjon av bygningsareal i forhold til tidligere lokaler. Rådmannen ser det som mulig å gjøre innsparinger i driften, budsjettframlegget viser at renholdet kan reduseres.

Ansatte på enheten er opptatte av å skape et godt arbeidsmiljø og utvikle kommunikasjon og samspill mellom enhetens ansatte og våre brukere. Målsetningen med dette er å levere gode tjenester samtidig som våre ansatte har det trivelig på jobb og opplever arbeidshverdagen som positiv. Enhetens vaktmestre og vedlikeholdsarbeidere har fått arbeidsleder som holder daglig kontakt og rapporterer til leder. Som leder av enheten oppleves dette som et stort fremskritt da ledelsen blir mer tydelig i hverdagen. Det er ønskelig å få opprette tilsvarende løsning i oppfølgingen av våre renholdere. Rådmannen har derfor innstilt på å opprette stilling som renholdsleder.

Nye driftstiltak:

Vedlikehold av veilys

Strømforsyningen til veilys som driftes av kommunen er preget av manglende vedlikehold over lang tid. Fordelingsskap, sensorer og andre innretninger er dermed nedslitt noe som vises med stadig hyppigere driftsstans av lysroder. Utskifting av slike komponenter er å definere som vedlikehold og må dermed finansieres over drift.

Etterslep bygningsvedlikehold

Gjelder Lyngsdalen skole. Da denne enheten tidligere har vært planlagt nedlagt er ikke vedlikeholdet prioritert tidligere år, dette har resultert i et forholdsvis stort etterslep på bygningsvedlikehold. Tiltak som bør prioriteres er utskifting av vinduer/ny fasade, rehabilitering av elevtoaletter og fjerning av nedgravd oljetank. Rådmannen anser betydelige vedlikeholdstiltak som nødvendig i perioden 2019 til 2022.

Etterslep tekniske anlegg

Gjelder Lyngsdalen skole. Bland annet er eksisterende brannvarslingsanlegg mangelfull, det anbefales derfor at nytt anlegg anskaffes snarest. I tillegg er det nødvendig å ta inn etterslep i forhold til ny belysning, oppvarming (f.eks. varmekabler på elevtoaletter) og sanitærutstyr både til ansatte og elever.

Tilvisningsavtale Solbakken

Lyngen kommune har inngått avtale om leie av 4 boliger på Solbakken med Kåfjord Boliger. Boligene er tiltenkt vanskeligstilte, der den enkelte beboer gjør avtale med bygningseier om leie. Kommune er ansvarlig for å dekke leien i perioder der boligene ikke er utleid. Med grunnlag i erfaringstall kan det beregnes utnyttelsesgrad mellom 85- og 90% for slike boliger.

Drift/renhold av toaletter-utfartssteder

Kommunen er i dag involvert i drift av toaletter for turistutfart i Russelv, Sørleangsbotn, Lyngseidet og Furufalten. Rådmannen beregner at driftsutgiftene for disse vil være kr 200 000,- pr år, det beregnes å kunne dekke inn 50% av dette ved brukerbetaling. Rådmannen innstiller derfor på å avsette kr 100 000,- som kommunal andel til drift/renhold.

Oppsetting av festivaltelt

Til arrangementer i kommunal regi utfører Teknisk Drift oppsett av telt. For å ivareta sikkerheten under arbeid i høyden er det nødvendig å benytte personløfter i tillegg til kranbil under montering. Erfaring viser at transport, oppsetting og demontering av telt medfører utgifter på kr 15 000,- pr gang. Rådmannen anbefaler derfor å budsjettere for utgifter til en gangs bruk i kommunal regi. Det forutsettes at brukere utenfor kommunen faktureres leie som dekker utgiftene.

Vakttelefon

Kommunens bygg og anlegg som er ført opp de seneste år inneholder er stort antall kompliserte tekniske anlegg. Overvåking av slike anlegg blir stadig mer digitalisert, men behovet for øyeblikkelig handling om feil skulle oppstå er også økende. Rådmannen ser det som nødvendig å etablere en vaktordning der operatøren får melding om feil og gis anledning å vurdere alvorlighetsgraden og behovet for handling. Det pågår en dialog med tillitsvalgte om mulig løsning, men det synes klart at en felles telefon for alle feilmeldinger vil være hensiktsmessig da denne også kan offentliggjøres for publikum. Slik løsning krever at operatører gjennomgår et opplæringsprogram for å skaffe kjennskap til alle tekniske innretninger innen bygg/anlegg og vann/avløp.

Driftsmidler Lyngenhallen/klatrevegg

Lyngen kommune har ført opp ny klatrevegg i Lyngenhallen. Som eier er kommunen ansvarlig for at vedlikehold og sikkerhetsinnretninger til enhver tid er tilfredsstillende. Kommunen vil ikke anskaffe personlig klatreutstyr for utlån. Foreslåtte tiltak er ment å dekke fornying/vedlikehold av fastmontert sikringsutstyr, leie av lift til vedlikehold, komplettering av førstehjelpsutstyr og annet som inngår i kommunens vedlikeholdsansvar.

Leasing av vaktmesterbiler

Bygg anlegg disponerer i dag 7 varebiler i tillegg til lastebil. Da kjøretøyene begynner å oppnå forholdsvis høy alder (6-12 år) vil vedlikeholdsutgiftene øke. Rådmannen ser det derfor som nødvendig å fornye bilparken. Da investering/anskaffelse av eide biler viser seg å medføre utfordringer i forhold til fornying anbefales å anskaffe kjøretøy på leasingavtale.

Renhold

Da oppføring av nye Lenangen skole medfører at samlet areal til skole og barnehage i Ytre Lyngen blir betydelig redusert, vil behovet for renholdsstillinger også reduseres. Rådmannen beregner behovet å være 2 73,8% stiling for arealet som benyttes til skole og barnehageformål, dette innebærer reduksjon på 45% i forhold til dagens situasjon. Slik reduksjon vil gi virkning fra 1.1.2019.

Renholdsleder

Lyngen kommune har 16 personer fast ansatte renholdere som tilhører teknisk drift, disse utfører renhold av kommunale enheter samt ambulansestasjon, NAV og tannklinikken. Samlet årsverk er 11,1. Da sykefraværet blant renholderne er høyt benyttes vikarer i stort omfang, for enheter der daglig renhold er påkrevd er dette nødvendig for å opprettholde forsvarlig drift. For 2017 ble det inngått 30 vikaravtaler av varierende lengde.

For å vurdere effektiviseringspotensialet innen renhold er det nødvendig å utarbeide gode planer for renhold, fremtidig renholds-bemanning kan da fastsettes på et godt grunnlag. Slike planer vil også bidra til å bedre arbeidsmiljøet for den enkelte ansatte.

Kommunens innkjøp av renholdsprodukter utgjør en forholdsvis stor utgift, rådmannen anser innsparingspotensialet også på dette området å være betydelig om slike anskaffelser samordnes på en bedre måte. Slikt arbeid lar seg vanskelig gjennomføre da kommunen mangler kompetanse og ressurser til å sette på dette. Rådmannen anbefaler derfor at det avsettes midler til å ansette kompetent renholdsleder.

Feiing, brann og redning

Avdelingens hovedmål er å redusere antall branner og konsekvensen av disse gjennom et godt informasjon-, motivasjons-, tilsyns- og feierarbeid, samt god saksbehandlingen. Man skal

fortsette samarbeidet mellom feiefunksjon, tilsynsseksjon og beredskapsavdelingen for å øke kunnskapen om utøvelse av forebyggende arbeid i kommunen.

Hovedutfordringer videre er nye krav til brannstasjoner og kompetansekrav hos personell.

Mål og tiltak 2018:

- Videreføre gjennomføring av kompetansetiltak
- ROS – analyser
- Vedlikehold og reparasjoner av materiell og bygninger

Kommunale tjenester og selvkost

Retningslinjene for beregning av selvkost for kommunale tjenester er fastsatt i forskrift H-3/14 fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Viktige kommunale tjenester der selvkost setter den øvre rammen for brukerbetalingen:

- Renovasjon (Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, § 34). Lovmessig krav om at selvkost skal danne grunnlag for brukerbetalingen og kommunene er pålagt å ha full kostnadsdekning.
- Vannforsyning (Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16. mars 2012 nr. 12 og forurensningsforskriften av 1. juni 2004). Brukerne av tjenesten bør bære kostnadene forbundet med tjenesten, men kommunene er ikke pålagt full kostnadsdekning.
- Avløpshåndtering (Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg av 16. mars 2012 nr. 12 og forurensningsforskriften av 1. juni 2004). Brukerne av tjenesten bør bære kostnadene forbundet med tjenesten, men kommunene er ikke pålagt full kostnadsdekning.
- Tømming fra slamavskillere (septiktanker), privet m.v. (Lov om vern mot forurensning og om avfall (forurensningsloven) av 13. mars 1981, § 26). Som for renovasjon er det et lovmessig krav om at selvkost skal danne grunnlag for innbyggernes brukerbetaling.
- Plan- og byggesaksbehandling (Plan- og bygningsloven av 27. juni 2008, § 33-1). Brukerbetaling kan maksimalt dekke selvkost, men det er ikke pålagt full kostnadsdekning.
- Oppmåling og matrikkelføring (Matrikkelloven av 17. juni 2005, § 32). Kommunen kan ta gebyr for oppmålingsforretning, matrikkelføring, utferding av matrikkelbrev og annet arbeide etter regulativ fastsatt av kommunestyret selv. Gebyrene kan i sum ikke være høyere enn nødvendige kostnader kommunen har med slikt arbeid.
- Feietjeneste (Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver (brann- og eksplosjonsvernloven) av 14. juli 2002, § 28). Brukerbetaling kan maksimalt dekke selvkost, men det er ikke pålagt full kostnadsdekning.

I tillegg skal gebyrområdet Havnevirksomhet beregnes etter selvkostprinsippet, jfr. vedtatt gebyrregulativ.

Renovasjon og tømming av slamavskillere (septiktanker) utføres av Avfallsservice AS, som også har ansvar for regnskapsføring og beregning av selvkost.

Lyngen kommune har vedtatt full kostnadsdekning for vann og avløp, sist i k-sak 45/18 Vann- og avløpsgebyrer 2018 – endring. For øvrige selvkostområder, hvor det ikke er pålagt full kostnadsdekning, har ikke kommunestyret gjort slike vedtak.

I forbindelse med utarbeidelse av årsbudsjett og økonomiplanen legges det fram en beregning for prognose for utvikling av gebyrene for de neste 5 årene. Denne er utarbeidet i samarbeidet med EnviDan Momentum AS, som har utarbeidet selvkostmodellen som for tiden brukes av flere enn 300 norske kommuner og selskap.

Det vises til eget vedlegg «Kommunale gebyrer – Budsjett 2019» for alle selvkostområdene.

Vann og avløp

Kommunale gebyrer vedrørende vann og avløp beregnes som tidligere nevnt etter selvkostprinsippet i Lyngen kommune. Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler.

I forbindelse med forslag til gebyrer for vann- og avløpssektoren, er kommunen pålagt å legge fram en prognose for gebyrutviklingen de nærmeste 3 til 5 årene.

Når gebyrene skal beregnes legges det inn en rekke forutsetninger for direkte og indirekte driftskostnader, kapitalkostnader og inntekter som skal gå til fradrag i beregningsgrunnlaget.

Kapitalkostnadene beregnes av avskrivningene på grunnlag av tidligere og fremtidige planlagte investeringer, samt en prognostisert framtidig forskriftsbestemt rentesats.

Vannsektoren

Det er lagt inn følgende investeringsplan i selvkostmodellen for årene 2018-2022:

INVESTERINGER VANN	Avskr.tid	2018	2019	2020	2021	2022
Pumpestasjon Kråkeskogen	20	200.000				
Vannkilde Koppangen	20	395.000				
Nødkloranlegg	20	250.000				
Vurdering vannforsyning Lyngseidet - Furufleten	20	500.000				
Grunnvannsvurdering	20	100.000				
Solvollveien	40	350.000				
Prøvepumping Furufleten	20		300.000			
(Pumpestasjon) Detaljprosjektering vannforsyning Lyngseidet	20		250.000			
(Pumpestasjon) Detaljprosjektering vannforsyning Furufleten	20		250.000			
Oppgradering pumpestasjon Lattervik	20		200.000			
Vannledning Drabeng til Fastdalen	40		1.500.000			
(Ledning) Detaljprosjektering vannforsyning Lyngseidet	40		250.000			
(Ledning) Detaljprosjektering vannforsyning Furufleten	40		250.000			
Sølbakken Lyngseidet	40		500.000			
Pumpestasjon/Høydebasseng) Vannforsyning Lyngseidet	20			5.000.000		
Grunnvannsanlegg Furufleten	20			1.500.000		
(Ledning) Vannforsyning Lyngseidet	40			5.000.000		
Ledning Kvalvika - Furufleten	40			1.500.000		
Pumpestasjon/Høydebasseng) Vannforsyning Lyngseidet	20				5.000.000	
Grunnvannsanlegg Furufleten	20				1.500.000	
(Ledning) Vannforsyning Lyngseidet	40				5.000.000	
Ledning Kvalvika - Furufleten	40				1.500.000	
Ny hovedvannledning Lyngseidet - Rottenvik, detaljprosjektering	40				500.000	
Ny hovedvannledning Lyngseidet - Rottenvik	40					2.000.000
SUM INVESTERINGER VANN		1.795.000	3.500.000	13.000.000	13.500.000	2.000.000

Tallene for 2018 er basert på prognose, mens 2019-2022 er planlagte investeringer i hht. Hovedplan vann og avløp som behandles av kommunestyret høsten 2018.

Basert på investeringsprogrammet og forventet utvikling i driftskostnader er det utarbeidet følgende selvkostoppstilling for etterkalkyle 2017, samt budsjett og prognose 2018-2022:

SELVKOSTREGNSKAP VANN	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Direkte driftsutgifter	2.236	3.946	2.659	2.776	2.896	3.020
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	292	368	431	615	915	1.067
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	662	610	679	787	1.275	1.756
Indirekte kostnader	125	129	134	138	143	147
Øvrige inntekter	-11	-21				
Gebyrgrunnlag	3.304	5.032	3.903	4.316	5.229	5.990
Gebyrinntekter	3.572	2.976	4.053	4.506	5.449	6.236
Selvkostresultat	269	2.976	150	190	221	246
<i>Selvkost dekningsgrad i %</i>	108 %	59 %	104 %	104 %	104 %	104 %
SELVKOSTFOND/FREMFØRBART UNDERSKUDD	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inngående balanse 01.01.	701	986	-1.071	-946	-777	-572
+/- Selvkostresultat	269	-2.057	150	190	221	246
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	17	-1	-24	-21	-16	-11
Utgående balanse 31.12.	986	-1.071	-946	-777	-572	-337
<i>Selvkostgrad i %</i>	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Prognosen for 2018 tyder på en stor underdekning pga. ekstraordinære kostnader fra vinteren 2018, samt at det ble kjøpt inn mye utstyr til vedlikehold. Underdekningen må tas inn i løpet av de nærmeste årene. Etterkalkylen for 2018, som legges fram sammen med årsregnskap 2018, vil endelig vise hva som må dekkes inn.

På bakgrunn av dette er det beregnet følgende utvikling i gebyrene:

VANNGEBYRER	Vedtatt	Vedtatt	Forslag	Prognose økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	eks. mva.	eks. mva.	eks. mva.	eks. mva.	eks. mva.	eks. mva.
Forbruksgebyr vann	9,11	6,99	9,67	10,76	13,02	14,91
Bolig - stipulert (areal)	9,11	9,09	12,57	13,99	16,93	19,38
Fritidsbolig - stipulert (areal)	9,11	4,55	4,19	4,66	5,64	6,46
Leie av vannmåler	110,00	110,00	121,00	121,00	121,00	121,00
Bolig - målt forbruk	9,11	6,99	9,67	10,76	13,02	14,91
Fritidsbolig - målt forbruk	9,11	6,99	9,67	10,76	13,02	14,91
Næring - målt forbruk	9,11	6,99	9,67	10,76	13,02	14,91
Abonnementsgebyr vann						
Bolig	2.055	1.484	2.031	2.249	2.709	3.087
Fritidsbolig	2.055	1.484	2.031	2.249	2.709	3.087
Næring	1.233	1.484	2.031	2.249	2.709	3.087
Tilknytningsgebyr vann	6.300	6.300	6.930	6.930	6.930	6.930

Avløpssektoren

Det er lagt inn følgende investeringsplan i selvkostmodellen for årene 2018-2022:

INVESTERINGER AVLØP	Avskr.tid	2018	2019	2020	2021	2022
Resipientundersøkelser	5	100.000				
Forprosjekt Bekkstrand	20	250.000				
Solvollveien	40	350.000				
Stigen, detaljprosjektering	40	350.000				
Pumpestasjon Stigen	20		200.000			
Ledningsnett Bekkstrand og Lyngdalsbukta	40		2.500.000			
Ledningsnett Stigen	40		2.500.000			
Solbakken Lyngseidet	40		500.000			
Sanering spredt avløp Lyngseidet sentrum, forprosjekt	40		500.000			
Pumpestasjon/Slamavskiller Bekkstrand og Lyngdalsbukta	20			500.000		
Ledningsnett Bekkstrand og Lyngdalsbukta	40			2.000.000		
Sanering spredt avløp, Lyngseidet sentrum, detaljprosjektering	40			500.000		
Sanering spredt avløp, Lyngseidet sentrum, anlegg/bygging	40				2.500.000	
Sanering spredt avløp, Lyngseidet sentrum, anlegg/bygging	40					2.500.000
SUM INVESTERINGER AVLØP		1.050.000	6.200.000	3.000.000	2.500.000	2.500.000

Tallene for 2018 er basert på prognose, mens 2019-2022 er planlagte investeringer i hht. Hovedplan vann og avløp som behandles av kommunestyret høsten 2018.

Basert på investeringsprogrammet og forventet utvikling i driftskostnader er det utarbeidet følgende selvkostoppstilling for etterkalkyle 2017, samt budsjett og prognose 2018-2022:

SELVKOSTREGNSKAP AVLØP	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Direkte driftsutgifter	2.035	1.906	2.063	2.125	2.189	2.255
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	209	251	337	435	485	528
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	457	458	507	667	754	804
Indirekte kostnader	124	128	133	137	142	147
Øvrige inntekter	-6	-21				
Gebyrgrunnlag	2.819	2.723	3.040	3.364	3.570	3.732
Gebyrinntekter	2.634	2.368	3.029	3.352	3.557	3.732
Selvkostresultat	-185	-355	-11	-13	-13	-
<i>Selvkost dekningsgrad i %</i>	93 %	87 %	100 %	100 %	100 %	100 %
SELVKOSTFOND/FREMFØRBART UNDERSKUD	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inngående balanse 01.01.	561	385	35	25	13	-
+/- Selvkostresultat	-185	-355	-11	-13	-13	-
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	9	5	-	-	-	-
Utgående balanse 31.12.	385	35	25	13	-	-
<i>Selvkostgrad i %</i>	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Prognosen for 2018 tyder på en underdekning, som skyldes at gebyrene ble satt ned i 2018 da det var opparbeidet et selvkostfond som måtte tilbakeføres brukerne av tjenesten. Etterkalkylen for 2018, som legges fram sammen med årsregnskap 2018, vil endelig vise hva som må dekkes inn. Dette vil få betydning for gebyrutviklingen i årene framover.

På bakgrunn av dette er det beregnet følgende utvikling i gebyrene:

AVLØPSGEBYRER	Vedtatt	Vedtatt	Forslag	Prognose økonomiplan		
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	eks. mva.	eks. mva.	eks. mva.	eks. mva.	eks. mva.	eks. mva.
Forbruksgebyr avløp	11,48	8,92	10,26	10,90	12,53	13,15
Bolig - stipulert (areal)	11,48	11,60	13,34	14,17	16,29	17,10
Fritidsbolig - stipulert (areal)	2,18	4,55	4,45	4,72	5,43	5,70
Bolig - målt forbruk	11,48	8,92	10,26	10,90	12,53	13,15
Fritidsbolig - målt forbruk	11,48	8,92	10,26	10,90	12,53	13,15
Næring - målt forbruk	11,48	8,92	10,26	10,90	12,53	13,15
Abonnementsgebyr avløp						
Bolig	2.225	1.791	2.198	2.200	2.512	2.618
Fritidsbolig	2.225	1.791	2.198	2.200	2.512	2.618
Næring		1.791	2.198	2.200	2.512	2.618
Næring forbruk u/ 500 m3/år	2.225					
Næring forbruk o/ 500 m3/år	4.120					
Tilknytningsgebyr avløp	7.240	7.240	7.964	7.964	7.964	7.964

Feiing

Det er ikke funnet grunnlag for å endre feiegebyret i 2019. Det vises til selvkostoppstilling feiing i vedlegg «Kommunale gebyrer – Budsjett 2019».

Hvis Lyngen kommune blir med i interkommunalt IKS i Nord-Troms, vil feiegebyret bli betydelig redusert. Det vises til egen sak og forslag til gebyrregulativ for 2019.

Havnevirksomhet

Lyngen kommune vedtok i k-sak 13/17 Havneregulativ Lyngen kommune. Retningslinjer for prisfastsetting er regulert i Lov av 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann § 9 og § 25 med tilhørende forskrifter.

Forvaltningen av havneregulativet innebærer at det må føres eget regnskap for de kostnader og inntekter som omfattes av regulativet. Havnekapitalen kan ikke nyttes til andre formål enn havnevirksomhet. Overskudd avsettes til bundet driftsfond, mens underskudd kan fremføres til senere år.

Kalkulatoriske avskrivninger og rente er beregnet ut i fra følgende prognose og plan for investeringer i havner og kaier:

INVESTINGER HAVNEVIRKSOMHET	Avskr.tid	2018	2019	2020	2021	2022
Furufleten industriområde - sør	40	14.750.000				
Kai Sandneset, Nord-Lenangen	40	13.703.000				
Tytebærvika kai og kulvert	40	2.000.000				
Lenangøyra havn - ny adkomst	40		1.150.000			
SUM INVESTINGER HAVNEVIRKSOMHET		30.453.000	1.150.000	0	0	0

Selvkostoppstilling 2017-2022 er slik:

SELVKOSTOPPSTILLING HAVNEVIRKSOMHET	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Direkte driftsutgifter	1.002	218	224	230	236	242
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	85	538	931	921	897	873
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	25	194	956	984	984	984
Indirekte kostnader	3	3	3	4	4	4
Øvrige inntekter	-851	-73				
Gebyrgrunnlag	265	881	2.114	2.139	2.121	2.104
Gebyrinntekter	1.501	1.847	1.601	1.571	1.570	1.569
Selvkostresultat	1.236	966	-513	-568	-552	-534
<i>Selvkost dekningsgrad i %</i>	<i>566 %</i>	<i>210 %</i>	<i>76 %</i>	<i>73 %</i>	<i>74 %</i>	<i>75 %</i>
SELVKOSTFOND/FREMFØRBART UNDERSKudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Inngående balanse 01.01.	-	1.249	2.256	1.792	1.261	733
+/- Selvkostresultat	1.236	966	-513	-568	-552	-534
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	12	41	49	37	24	11
Utgående balanse 31.12.	1.249	2.256	1.792	1.261	733	210
<i>Selvkostgrad i %</i>	<i>100 %</i>	<i>100 %</i>	<i>100 %</i>	<i>100 %</i>	<i>100 %</i>	<i>100 %</i>

Forutsetningen for gebyrinntektene fra 2017 bygger på at alle inntekter vedrørende masseuttak i Tyttebærvika som skipes ut over kai, inntektsføres i havnevirksomheten.

F.o.m. 2019 vil havneregnskapet vise underskudd med ca. 0,5 mill.pr. år pga. tidligere års investeringer. Avsetninger fra 2017 og 2018 kan derfor brukes (inntektsføres som bruk av bundet fond) så lenge det er midler igjen. Ut i fra prognosen vil fondet være brukt opp i løpet av økonomiplanperioden 2019-2022, slik at i årene deretter vil havneregnskapet måtte gjøres opp med underskudd pga. investeringene.

2.7 Ramme 6 - Utvikling

I forbindelse med OU-prosessen som pågår skal næring, plan, landbruk og skogbruk etableres som en egen enhet., derfor er dette plassert på en egen budsjetttramme f.o.m. 2019.

Budsjetttramme 2019

Ramme: 6 UTVIKLING	Budsjett 2018	Konsekvens-justert budsjett 2019	Budsjett-forslag 2019
4405 PLAN	2 202	1 976	2 899
4407 NÆRING	2 125	2 180	732
4408 KOMMUNALE HAVNER OG KAIER	-1 478	-1 921	-1 921
Sum ramme: 6 UTVIKLING	2 849	2 235	1 710

Tiltak 2019:

Ramme 6:	2019
Kjøp plantjenester drift	500
Utvikling - leder	363
Utvikling - leder	70
Overflytting av tjeneste (3602)	-10
Tilskudd næringsfond dekkes av midler fra Havbruksfondet	700
Vakanse næringsrådgiver	-150
Festeavgifter Myra	-598
Sum	-526

Hovedutfordringer:

I kommuneplanens samfunnsdel er næring- og samfunnsutvikling fremholdt som et viktig og fremtidsriktig område for Lyngen kommune, noe som krever en langsiktig satsing og horisont.

Mål

For 2019 har sektoren følgende hovedmål:

- Etablere ny organisering for på en bedre måte kan ivareta satsingsområdene i kommuneplanens samfunnsdel gjennom å samle næring, landbruk, skogbruk og plan i en egen nærings- og utviklingsenhet.
- Være et godt og positivt mellomledd mellom regionale myndigheter og private aktører/virksomheter.
- Bistå næringsaktører med rådgivning innen de forskjellige fagområder
- Rask og effektiv saksbehandling
- Følge opp målsettingene og handlingsplanene innen strategisk regionale og lokal næringsplan og reiselivsplan
- Leverer gode tjenester mot interne og eksterne brukere gjennom god tverrfaglig samhandling
- Ferdigstille arealplan og endre eksisterende reguleringsplaner i samsvar med endret behov
- Videreføre næringsfondene
- Rullere aktuelle planer
- Tilrettelegge nye nærings- og boligarealer
- Stimulere til nydyrking

- Bistå landbruk og skogbruk i prosesser som skaper merverdi
- Videreføre Lyngeløftet
- Øke bruken av digitale løsninger for å nå satte effektiviseringsmål

Tiltak:

- Etablere nærings- og utviklingsenheten.
- Tilføre avdelingen med en rådgiverstilling innen næring.
- Kompetanseutvikling innen avdelingen slik at en i størst mulig grad oppnår tverrfaglig forståelse og mulighet for bistand internt og eksternt.

2.8 Ramme 7 – Andre utgifter og inntekter

	Budsjett 2018	Konsekvens- justert budsjett 2019	Budsjett- forslag 2019
Ramme: 7 ANDRE UTGIFTER OG INNTEKTER			
8000 PREMIEAVVIK, PENSJONS- OG LØNNSRESERVE, MV.	-1 216	-1 790	-2 540
Sum ramme: 7 ANDRE UTGIFTER OG INNTEKTER	-1 216	-1 790	-2 540

Tiltak 2019:

Effektivisering og digitalisering	-750
-----------------------------------	------

Effektiviseringsgevinst, halvårseffekt på 0,5 %, jf. forslag i statsbudsjettet.

2.9 Ramme 8 – Budsjettskjema 1 A

	Budsjett 2018	Konsekvens- justert budsjett 2019	Budsjett- forslag 2019
Ramme: 8 BUDSJETTSKJEMA 1A			
8001 EIENDOMSSKATTEKONTOR	-6 730	-6 900	-6 900
FRIE INNTEKTER, RENTER OG AVDRAG,			
9000 AVSETNINGER	-196 749	-192 946	-194 837
Sum ramme: 8 BUDSJETTSKJEMA 1A	-203 479	-199 846	-201 737

Tiltak 2019:

Ramme 8:	
Redusert avsetning disposisjonsfond	-1 972
Økte kapitalkostnader låneopptak	81
Sum ramme 8	-1 891

Følgende nye tiltak er foreslått saldert mot ramme 8 og avsetning til disposisjonsfond: Etterlønn rådmann inkl. feriepenger og pensjonspremie kr 984.000.

Reell avsetning til disposisjonsfond er kr 130.000 for 2019.

3 VEDLEGG

3.1 Gebyrregulativ

Egne vedlegg.

3.2 Økonomiske oversikter – kommunestyrets vedtak

Ettersendes

Nord-Troms Regionråd DA

SÆRUTSKRIFT MØTE NORD-TROMS REGIONRÅD DA

EMNE:	Møte nr 9-2018
STED:	Halti, Nordreisa
TIDSPUNKT:	25. september 2018

Sak 50/18 Budsjett 2019

Saksdokumenter:

- Forslag til budsjett drift regionrådet 2019

Saksbehandler: Berit Fjellberg

Saksopplysninger:

Kommunenes tilskudd til drift av Nord-Troms Regionråd fordeles på eierkommunene etter nærmere avtale mellom kommunene (jfr § 6 i selskapsavtalen/vedtektene). Representantskapet i regionrådet har fastsatt en kostnadsfordelingsnøkkel, hvor 40 % av driftstilskuddet fordeles «flatt», og 60 % etter folketall.

Budsjettoppbygging

Dagens budsjett for regionrådet består av 3 hovedområder;

1. Drift av sekretariatet i regionrådet og rådmannsutvalget
2. Drift av ungdomssatsingen RUST
3. Drift av Nord-Troms Studiesenter

Drift av sekretariatet i regionrådet

Sekretariatet i regionrådet har siden oppstart vært bemannet med en 100 % stilling som sekretariatsleder. I henhold til vedtektene (§ 8) skal NTRR ha et sekretariat med permanent bemanning, med hovedkontor i Nordreisa kommune.

I forbindelse med ny organisering av regionrådet ble sekretariatet utvidet med 0,5 stilling for å følge opp rådmannsutvalgets arbeid. Dette skjedde med virkning fra 1.1.18.

I tillegg til personal- og kontorholdkostnader dekkes møtekostnader for

Adr.: Hovedveien 2, 9151 Storslett
Tlf. 77 58 82 79, Org. nr. 979 470 452
E-post: regionrad@ntroms.no
www.nordtromsportalen.no

representantskap, styre og rådmannsutvalg, samt møter med regionale og sentrale myndigheter over sekretariatets budsjett. Styret og rådmannsutvalget dekker reiser til møter over kommunens budsjett. Regionrådet dekker reisekostnader hvor man representerer regionrådet utad, for eksempel i møte med regionale og statlige myndigheter eller i utvalg/styrer.

Drift av ungdomssatsingen RUST

Ungdomssatsingen RUST er i dag bemannet med 50 % stilling. Budsjettet dekker personalkostnader og kontorhold. I tillegg dekkes møtekostnader for Nord-Troms ungdomsråd og fagråd (ungdomsarbeidere i kommunene). Det avsettes kr 50.000 til tiltak årlig (tur ungdom/ordførere, prøv sjøl, skolering av ungdomsråd og andre regionale arrangement). Det kan også søkes om tiltaksmidler fra andre (for eksempel Troms fylkeskommune).

Drift av Nord-Troms Studiesenter

Fra 2013 har studiesenteret mottatt kr 500.000,- årlig i driftstilskudd fra Troms fylkeskommune, med krav om at eierkommunene bidrar med like stor andel. Det legges opp til en videreføring av denne samfinansieringen.

Studiesenteret har hatt prosjektansvaret for et 5-årig utviklingsprogram «Kompetanseløft i Nord-Troms». Kompetanseløftet utfases i slutten av 2018 og arbeidet med videre finansiering er på dagsorden. Finansiering av studiesentrene er nevnt i Ekspertutvalgets Oppgavemelding knytta til Regionreformen. Hvorvidt dette blir en realitet vil bli avklart ved behandlingen av Oppgavemeldingen i Stortinget høsten 218.

Vurdering:

Gjennom vurdering av de siste års budsjettrammer mot regnskap er det behov for å holde budsjettrammen på samme nivå som de 3 foregående år for aktivitetene som inngår i drift.

Regionrådet har som mål å øke det politiske fokuset i den nye plattformen for regionrådet, noe som medfører økt møtevirksomhet utenfor Nord-Troms, noe som betyr økte kostnader til overnatting og reise. Posten møtekostnader er derfor foreslått økt fra fjoråret.

Det er signaler fra regionrådet (ordførerne) om å øke budsjettet med en egen pott som kan benyttes til ulike fellestiltak for å unngå ekstra søknader til enkelttiltak. Regionrådet foreslår å øke budsjettrammen for 2019 (og 2020) med en pott som skal dekke egenandeler i vedtatte aktiviteter, til sammen kr 350.000.

Den største aktiviteten er satsingen DRIVKRAFT NORD-TROMS – et prosjekt over 2 år med budsjetttramme på kr 2.900.000. Troms fylkeskommune kan bidra med 50 %. Egenandelen (sum for 2 år) fordeles med 500.000 av regionrådets fondsmidler, 500.000 fra eierkommunene og 450.000 i eget arbeid. De øvrige aktivitetene er midler til Mastergradsstipend, midler til felles profilering og rekruttering på Arbeidslivsdagen på UiT, og til oppfølging av samarbeidsavtale med TIL (fotballskole, kamp – kostnader til dommer o.l.).

Forslag til vedtak:

Nord-Troms Regionråd godkjenner det framlagte forslaget til budsjett og fastsetting av kommunale driftstilskudd for 2019 etter tidligere vedtatte fordelingsnøkkel (40 % "flat" fordeling og 60 % etter folketall).

Vedtak: forslag til vedtak ble enstemmig bifalt.

Rett protokollutskrift bevitnes

25.09.18

Berit Fjellberg

Referent

Nord-Troms Regionråd DA

VEDTATT BUDSJETT 2019 – driftstilskudd fra eierkommuner

Driftstilskuddet til Nord-Troms Regionråd fra eierkommunene dekker:

- Drift sekretariatet inkl sekretærressurs rådmannsutvalget
- Drift Ungdomssatsingen RUST
- Driftstilskudd Nord-Troms Studiesenter

Regionrådet foreslår å øke budsjetterammen for 2019 (og 2020) med en pott som skal dekke egenandeler i vedtatte aktiviteter. Den største aktiviteten er satsingen DRIVKRAFT NORD-TROMS – et prosjekt over 2 år med budsjetteramme på kr 2.900.000. Troms fylkeskommune kan bidra med 50 %. Egenandelen (sum for 2 år) fordeles med 500.000 av regionrådets fondsmidler, 500.000 fra eierkommunene og 450.000 i eget arbeid. De øvrige aktivitetene er midler til Mastergradsstipend, midler til felles profilering og rekruttering på Arbeidslivsdagen på UiT, og til oppfølging av samarbeidsavtale med TIL (fotballskole, kamp – kostnader til dommer o.l.).

Budsjettforutsetninger 2019:

- Sekretariat: 100 % stilling daglig leder (drift av sekretariat, kontorhold og møtekostnader styre, rådmannsutvalg, representantskap, regionale og sentrale myndigheter), samme ramme som 2014–2017.
- Medarbeider sekretariat: 50 % stilling knyttet til rådmannsutvalget og det administrative samarbeidet i Nord-Troms
- Styremedlemmer dekker reiser til møter over kommunens budsjett. Regionrådet dekker reisekostnader hvor man representerer regionrådet utad.
- Ungdomssatsing: 50 % stilling regional ungdomskonsulent (drift av ungdomssatsingen RUST, Nord-Troms Ungdomsråd, fagråd og en mindre post avsatt til tiltak) – samme budsjetteramme som tidligere år.
- Studiesenteret: Tilskudd til Nord-Troms Studiesenter for 2019 foreslås på samme nivå som foregående år (2013–2018). For å matche driftstilskuddet fra fylkeskommunen, og for å sikre dagens driftsnivå på studiesenteret er det lagt inn tilskudd fra kommunene på til sammen kr 500.000,-.
- Egenandeler: prosjekter og aktiviteter kr 350.000,-.

	BUDSJETT 2018	BUDSJETT 2019
Driftsinntekter – tilskudd fra kommunene	2.495.000	2.845.000
Sum inntekter	2.495.000	2.845.000
Lønn (lønnsvest 2,8 %)	1.185.000	1.220.000
Andre personalkostnader	185.000	185.000
Reiseutgifter	115.000	115.000
Kontorhold	100.000	100.000
Revisjonshonorar (regnskapsfører ansatt)	65.000	15.000
Møtekostnader	210.000	225.000
Data/hjemmeside – arkivsystem	30.000	30.000
Annonser/informasjon	35.000	35.000
Kjøp av mindre (data) utstyr	20.000	20.000
Tiltak ungdom – RUST	50.000	50.000
Tilskudd til studiesenteret	500.000	500.000
Avsetning til egenandel DRIVKRAFT		250.000
Avsetning av midler til Mastergradsstipender		40.000
Avsetning av midler til Arbeidslivsdag/profilering		50.000
Avsetning av midler til oppfølging samarbeidsavtale TIL		10.000
Sum kostnader	2.495.000	2.845.000

Vedtatt i regionrådsmøte 25.09.18
Berit Fjellberg

DEN NORSKE KIRKE

Lyngen kirkelige fellestråd

Lyngen kommune
9060 Lyngseidet

Budsjett 2019 Lyngen kirkelige fellestråd

Lyngen kirkelig fellestråd behandlet driftsbudsjettet den 27.09.18 under sak 32/18 og vedtok enstemmig det foreslåtte driftsbudsjettet for 2019

Vedtaket

- 1. Budsjettforslaget for 2019 vedtas med et rammetilskudd fra Lyngen kommune på kr 3.483.000.- som også inkluderer kapitalkostnadene**
- 2. Møtegodtgjørelsen til rådsmedlemmer følger Lyngen kommunes satser**

Økonomi

Økningen fra kommunestyrets vedtatte rammeoverføring for 2018 kr 3.322.000.- til vedtatte budsjett for 2019 kr 3.483.000.- blir **kr 161.000.-**

Møtegodtgjørelser skal følge Lyngen kommunes satser som vedtas ved budsjettbehandlingen i desember. Dette for å få en lik sats på kommunens leder/representanter og menighetsrådets leder/ medlemmer.

Etter kirkeloven (KL)§ 15 skal fellestrådene legge fram et budsjettforslag for kommunene, som igjen skal godkjenne budsjettet slik at kirka kan holde en forsvarlig drift.

Etter kirkeloven §15 skal kommunen dekke følgende utgifter:

- Utgifter til bygging, drift og vedlikehold av kirker
- Utgifter til anlegg og drift av gravplasser
- Utgifter til stillinger for kirketjener, klokker og organist/kantor ved hver kirke, og til daglig leder av kirkelige fellestråd
- Driftsutgifter for fellestråd og menighetsråd, herunder utgifter til administrasjon og kontorhold
- Utgifter til lokaler, utstyr og materiell til konfirmasjonsopplæring
- Utgifter til kontorhold prester

Lyngseidet 28. september 2018

Med hilsen

Harry Hansen
Kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE
Lyngen kirkelige fellestråd
Parkvegen 1
9060 Lyngseidet

Vedlegg: hovedoversikt budsjett 2019

Driftsregnskap Lyngen Kirkelige Fellestråd		
Avdeling 41-Administrasjon		
	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Lønn		
10101 - Lønn faste stillinger	770 000,00	762 000,00
10110 - Feriepenger	128 000,00	98 000,00
10801 - Møtegodtgjørelse	25 000,00	25 000,00
10802 - Tapt arbeidsfortjeneste	20 000,00	20 000,00
10803 - Godtgjørelse styreleder	20 000,00	20 000,00
10100 - 10899	1 023 000,00	925 000,00
11601 - Bilgodtgjørelse	10 000,00	10 000,00
11602 - Diett- og oppholdsutgifter	10 000,00	10 000,00
11651 - Godtgjørelse telefon	1 000,00	2 000,00
11600 - 11699	21 000,00	22 000,00
Sum Lønn	1 044 000,00	947 000,00
10901 - Pensjonsinnskudd KLP	120 000,00	126 000,00
Sum Sosiale Utgifter	120 000,00	126 000,00
11001 - Kontormateriell	10 000,00	10 000,00
11002 - Ab. faglitteratur/tidsskrifter	10 000,00	10 000,00
11003 - EDB-materiell	5 000,00	5 000,00
11151 - Møteutgifter/bevertning	8 000,00	8 000,00
11201 - Annet forbruksmaterieill		5000
11203 - Hotellovernattinger		5000
11207 - Velferdstiltak	3 000,00	3 000,00
11301 - Telefon-/faxutgifter	15 000,00	30 000,00
11302 - Porto	3 000,00	5 000,00
11303 - Gebyr bank	2 000,00	2 000,00
11304 - Datakommunikasjon	10 000,00	10 000,00
11402 - Annonsering	10 000,00	10 000,00
11501 - Kursavgifter	10 000,00	10 000,00
11502 - OU-midler. Arb.giverandel	2 000,00	2 000,00
11551 - Reiseutgifter kurs/opplæring	5 000,00	5 000,00
11000 - 11599	93 000,00	120 000,00
11704 - Reiseutgifter	5 000,00	10 000,00
11851 - Forsikring av bygninger/anlegg/ansatte	20 000,00	20 000,00
11951 - EDB-lisenser	40 000,00	40 000,00
11953 - Medlemskap KA	20 000,00	20 000,00
11954 - INVENI (Bedriftshelsetjeneste)	4 000,00	4 000,00
11955 - Kontingenter	2 000,00	2 000,00
12202 - Kjøp av EDB-utstyr	15 000,00	20 000,00
12205 - Leasing kopimaskin Ricoh MPC 2051 AD	15 000,00	20 000,00
12401 - Vedlikehold teknisk utstyr (inkl. serviceavtale)	3 000,00	10 000,00
12403 - Kirkeidata AS	35 000,00	45 000,00
12701 - Konsulenttenester/revisjon/mentor	30 000,00	30 000,00
11700 - 12999	189 000,00	221 000,00
Sum Kjøp av varer og tjenester kommunal tjeneste prod.	282 000,00	341 000,00
14290 - Moms - Generell Kompensasjonsordning	40 000,00	40 000,00

14701 - Gaver/tilskudd	2 000,00	2 000,00
Sum Overføringer	42 000,00	42 000,00
UTGIFTER	1 428 000,00	1 456 000,00
Salgsinntekter		
17290 - Refusjon Moms - Påløpt i Driftsregnskapet	-40 000,00	-40 000,00
17701 - Refusjoner fra andre	-6 000,00	-6 000,00
Sum Overføringer med krav om motytelse	-46 000,00	-46 000,00
18301 - Rammetilskudd fra kommunen	-3 322 000,00	-3 483 000,00
Sum Overføringer uten krav om motytelse	-3 322 000,00	-3 483 000,00
INNTEKTER	-3 368 000,00	-3 529 000,00
RESULTAT	-1 880 000,00	-2 073 000,00

Driftsregnskap Lyngen Kirkelige Fellelsråd

Avdeling 42-Kirker

	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Lønn		
10101 - Lønn faste stillinger	190 000,00	420 000,00
10102 - Lør- og søndagstillegg	10 000,00	10 000,00
10103 - Helgetillegg	25 000,00	25 000,00
10104 - Kvelds- og nattetillegg	1 000,00	1 000,00
10105 - Lønn renhold	40 000,00	30 000,00
10106 - Timelønn kirketjenere/klokkere	50 000,00	40 000,00
10110 - Feriepenger	73 000,00	50 000,00
10203 - Vikarer v/annet fravær (permisjoner)	15 000,00	10 000,00
10301 - Sommer-/sesonghjelp/engasjement	10 000,00	10 000,00
10100 - 10899	414 000,00	596 000,00
11601 - Bilgodtgjørelse	5 000,00	5 000,00
11604 - Kilometergodtgjørelse over skattfritt beløp		1000
11651 - Godtgjørelse telefon	2 000,00	2 000,00
11600 - 11699	7 000,00	8 000,00
Sum Lønn	421 000,00	604 000,00
10901 - Pensjonsinnskudd KLP		60000
10902 - Pensjonsinnskudd KLP organist		5000
Sum Sosiale Utgifter		65000
11101 - Dåpsopplæring-materiell	5 000,00	5 000,00
11103 - Konfirmantarbeid	5 000,00	5 000,00
11104 - Liturgiske bøker/utstyr	30 000,00	30 000,00
11151 - Møteutgifter/bevertning	2 000,00	2 000,00
11201 - Annet forbruksmaterieil	4 000,00	4 000,00
11202 - Rengjøringsmidler	1 000,00	1 000,00
11204 - Brød, vin, lys	5 000,00	10 000,00
11205 - Blomster	2 000,00	2 000,00
11301 - Telefon-/faxutgifter	2 000,00	2 000,00
11403 - Fellesannonser prosti	15 000,00	30 000,00
11501 - Kursavgifter	1 000,00	1 000,00
11504 - Prostdager		15000
11000 - 11599	72 000,00	107 000,00
11704 - Reiseutgifter	1 000,00	1 000,00
11801 - Strøm/elektrisitet	140 000,00	150 000,00
11852 - Alarmsystemer innbrudd/brann	15 000,00	15 000,00
11950 - AVGIFTER	5 000,00	5 000,00
11951 - EDB-lisens		20 000,00
11952 - Eiendomsavgifter	8 000,00	8 000,00
11954 - INVENI (Bedriftshelsetjeneste)	2 000,00	2 000,00
11955 - Kontingenter	5 000,00	5 000,00
12001 - Inventar/utstyr	15 000,00	10 000,00
12002 - Vedlikehold inventar/utstyr	10 000,00	10 000,00
12203 - Kjøp av andre maskiner/utstyr	5 000,00	5 000,00
12206 - Leasing Volkswagen Transp. 2014	8 000,00	8 000,00

12301 - Vedlikehold bygg/anlegg	10 000,00	10 000,00
12302 - Snørydding	20 000,00	20 000,00
12310 - Lyd/bildeoverføring Lyngen kirke	25 000,00	25 000,00
12501 - Vedlikeholdsmateriell	10 000,00	10 000,00
12601 - Leievask	1 000,00	1 000,00
11700 - 12999	280 000,00	305 000,00
Sum Kjøp av varer og tjenester kommunal tjeneste prod.	352 000,00	412 000,00
13701 - Refusjoner lønn	310 000,00	310 000,00
13702 - Refusjoner andre	10 000,00	10 000,00
14290 - Moms - Generell Kompensasjonsordning	100 000,00	150 000,00
14701 - Gaver/tilskudd	40 000,00	40 000,00
Sum Overføringer	460 000,00	510 000,00
15001 - Renteutgifter/omk.	10 000,00	10 000,00
15901 - Avskrivninger	200 000,00	200 000,00
Sum Finansutgifter	210 000,00	210 000,00
UTGIFTER	1 443 000,00	1 801 000,00
16051 - Brukerbetaling vielser utenbygdsboende	-2 000,00	-2 000,00
16052 - Brukerbetaling begravelser utenbygdsboende	-3 000,00	-3 000,00
16054 - Utleie av kirker	-2 000,00	-2 000,00
16301 - Utleie av lokaler	-1 000,00	-12 000,00
Sum Salgsinntekter	-8 000,00	-19 000,00
17290 - Refusjon Moms - Påløpt i Driftsregnskapet	-100 000,00	-100 000,00
17501 - Refusjon fra Storfjord Menighetsråd	-5 000,00	-5 000,00
Sum Overføringer med krav om motytelse	-110 000,00	-105 000,00
18303 - Andre tilskudd fra kommunen	-500 000,00	-500 000,00
18304 - Tilskudd fra kommunen til lyd/bilde		-25 000,00
18702 - Gaver til annet	-5 000,00	-5 000,00
Sum Overføringer uten krav om motytelse	-505 000,00	-530 000,00
19901 - Motpost avskrivninger	-200 000,00	-200 000,00
Sum Finansieringstransaksjoner	-200 000,00	-200 000,00
INNTEKTER	-823 000,00	-854 000,00
RESULTAT	620 000,00	947 000,00

Driftsregnskap Lyngen Kirkelige Fellestråd					
Avdeling 43-Kirkegårder					
				Budsjett 2018	Budsjett 2019
			Lønn		
			10101 - Lønn faste stillinger	430 000,00	460 000,00
			10110 - Feriepenger	62 000,00	64 000,00
			10301 - Sommer-/sesonghjelp/engasjement	50 000,00	50 000,00
			10401 - Overtid		2 000,00
			10100 - 10899	542 000,00	576 000,00
			11601 - Bilgodtgjørelse	10 000,00	10 000,00
			11651 - Godtgjørelse telefon	1 000,00	1 000,00
			11600 - 11699	11 000,00	11 000,00
			Sum Lønn	553 000,00	587 000,00
			10901 - Pensjonsinnskudd KLP		67 000,00
			Sum Sosiale Utgifter		67 000,00
			Kjøp av varer og tjenester kommunal tjeneste prod.		
			11002 - Ab. faglitteratur/tidsskrifter		1000
			11104 - Liturgiske bøker/utstyr	1 000,00	1 000,00
			11151 - Møteutgifter/bevertning		1 000,00
			11201 - Annet forbruksmateriell	1 000,00	1 000,00
			11206 - Arbeidsklær	4 000,00	4 000,00
			11501 - Kursavgifter	5 000,00	10 000,00
			11551 - Reiseutgifter kurs/opplæring	5 000,00	5000
			11000 - 11599	16 000,00	23 000,00
			11701 - Drivstoff	35 000,00	35 000,00
			11702 - Vedlikehold maskiner	20 000,00	20 000,00
			11801 - Strøm/elektrisitet	40 000,00	40 000,00
			11851 - Forsikring av bygninger/anlegg/ansatte	1 000,00	1 000,00
			11950 - AVGIFTER	2 000,00	2 000,00
			11951 - EDB-lisenser		20000
			11952 - Eiendomsavgifter	2 000,00	2 000,00
			11954 - INVENI (Bedriftshelsetjeneste)	3 000,00	3000
			11955 - Kontingenter	2 000,00	2 000,00
			12001 - Inventar/utstyr	20 000,00	20 000,00
			12002 - Vedlikehold inventar/utstyr		5 000,00
			12203 - Kjøp av andre maskiner/utstyr	20 000,00	25 000,00
			12204 - Leie/leasing bil Volkswagen Transporter 2011		5000
			12206 - Leasing Volkswagen Transp. 2014	75 000,00	75 000,00
			12301 - Vedlikehold bygg/anlegg	25 000,00	40 000,00
			12302 - Snørydding	60 000,00	60 000,00
			12501 - Vedlikeholdsmateriell	5 000,00	10 000,00
			11700 - 12999	310 000,00	365 000,00
			Sum Kjøp av varer og tjenester kommunal tjeneste prod.	326 000,00	1 019 000,00
			Overføringer		
			14290 - Moms - Generell Kompensasjonsordning	70 000,00	70 000,00
			Sum Overføringer	70 000,00	70 000,00
			Finansutgifter		
			15901 - Avskrivninger	185 000,00	185 000,00

	Sum Finansutgifter	185 000,00	185 000,00
	UTGIFTER	1 134 000,00	1 274 000,00
	Salgsinntekter		
	16052 - Brukerbetaling begravelser utenbygdsboende	-5 000,00	-5 000,00
	16302 - Festeavgift	-5 000,00	-5 000,00
	16303 - Fornyelse av festeavgift	-15 000,00	-15 000,00
	Sum Salgsinntekter	-25 000,00	-25 000,00
	Overføringer med krav om motytelse		
	17290 - Refusjon Moms - Påløpt i Driftsregnskapet	-70 000,00	-70 000,00
	Sum Overføringer med krav om motytelse	-70 000,00	-70 000,00
	Finansieringstransaksjoner		
	19901 - Motpost avskrivninger	-185 000,00	-185 000,00
	Sum Finansieringstransaksjoner	-185 000,00	-185 000,00
	INNTEKTER	-280 000,00	-280 000,00
	RESULTAT	854 000,00	994 000,00

Driftsregnskap Lyngen Kirkelige Fellesråd					
Avdeling 44-Annen kirkelig virksomhet					
				Budsjett 2018	Budsjett 2019
		Lønn			
		10107 - Timelønn andre			5000
		10110 - Feriepenger	27 000,00	26 000,00	
		10301 - Sommer-/sesonghjelp/engasjement	10 000,00	5 000,00	
		10304 - Lønn faste stillinger trosopplæring	185 000,00	195 000,00	
		10801 - Møtegodtgjørelse	2 000,00	2 000,00	
		10802 - Tapt arbeidsfortjeneste	1 000,00	1000	
		10803 - Godtgjørelse styreleder	2 000,00	2000	
		10100 - 10899	227 000,00	236 000,00	
		11601 - Bilgodtgjørelse	5 000,00	5 000,00	
		11603 - Fast bilgodtgjørelse	3 000,00	3 000,00	
		11651 - Godtgjørelse telefon	1 000,00	1 000,00	
		11600 - 11699	9 000,00	9 000,00	
		Sum Lønn	236 000,00	245 000,00	
		Sosiale Utgifter			
		10901 - Pensjonsinnskudd KLP			29 000,00
		Sum Sosiale Utgifter			29 000,00
		Kjøp av varer og tjenester kommunal tjeneste prod.			
		11001 - Kontormateriell	1 000,00	1000	
		11002 - Ab. faglitteratur/tidsskrifter	2 000,00	2 000,00	
		11101 - Dåpsopplæring-materiell		2000	
		11103 - Konfirmantarbeid	25 000,00	30 000,00	
		11104 - Liturgiske bøker/utstyr	5 000,00	10 000,00	
		11105 - Trosopplæringsmateriell	15 000,00	15 000,00	
		11108 - Arrangement Kirkeklubben 2014		2 000,00	
		11151 - Møteutgifter/bevertning	15 000,00	20 000,00	
		11205 - Blomster	1 000,00	1 000,00	
		11302 - Porto	4 000,00	4 000,00	
		11401 - Trykking	40 000,00	40 000,00	
		11402 - Annonsering	10 000,00	10000	
		11501 - Kursavgifter	10 000,00	10000	
		11551 - Reiseutgifter kurs/opplæring	10 000,00	10000	
		11000 - 11599	138 000,00	157 000,00	
		11703 - Skyss-/reiseutgifter ikke oppg.pliktig	25 000,00	25 000,00	
		11704 - Reiseutgifter	1 000,00	1000	
		11705 - Reise- og opph.utg. trosopplæring	30 000,00	30 000,00	
		11955 - Kontingenter	1 000,00	1000	
		12001 - Inventar/utstyr	1 000,00	1000	
		12301 - Vedlikehold bygg/anlegg	10 000,00	10000	
		11700 - 12999	68 000,00	68 000,00	
		Sum Kjøp av varer og tjenester kommunal tjeneste	206 000,00	225 000,00	
		Overføringer			
		13701 - Refusjoner lønn	10 000,00	10 000,00	
		13712 - Lyngenfjord Arbeidssamvirke (ASVO)	40 000,00	40 000,00	
		13713 - Blomsterboden Farvesenter AS	5 000,00	5 000,00	

	13800 - Interne Overføringer	10 000,00	10 000,00
	14290 - Moms - Generell Kompensasjonsordning	20 000,00	20 000,00
	14651 - Overføring av offergaver	50 000,00	40 000,00
	Sum Overføringer	135 000,00	125 000,00
	UTGIFTER	577 000,00	624 000,00
	Salgsinntekter		
	16201 - Stell av grav/gravlegat	-45 000,00	-40 000,00
	16203 - Bladpenger menighetsblad	-20 000,00	-5 000,00
	16204 - Annonseinntekter menighetsbladet	-20 000,00	-20 000,00
	Sum Salgsinntekter	-85 000,00	-65 000,00
	Overføringer med krav om motytelse		
	17101 - Refusjon sykepenger	-5 000,00	
	17290 - Refusjon Moms - Påløpt i Driftsregnskaper	-20 000,00	-20 000,00
	17800 - Interne overføringer	-10 000,00	-10 000,00
	Sum Overføringer med krav om motytelse	-35 000,00	-30 000,00
	Overføringer uten krav om motytelse		
	18002 - Andre tilskudd fra staten	-15 000,00	-15 000,00
	18003 - Trosopplæringsmidler fra staten	-217 000,00	-242 000,00
	18004 - Tilskudd fra andre	-10 000,00	-10 000,00
	18601 - Offergaver til egen virksomhet	-50 000,00	-50 000,00
	18651 - Offergaver til andre	-50 000,00	-40 000,00
	18701 - Gaver v/begravelser (Blomsterfondet)	-10 000,00	-10 000,00
	18703 - Innsamlinger	-20 000,00	-20 000,00
	Sum Overføringer uten krav om motytelse	-372 000,00	-387 000,00
	INNTEKTER	-492 000,00	-485 000,00
	RESULTAT	85 000,00	139 000,00

Driftsregnskap Lyngen Kirkelige Fellesråd

Avdeling 89-Finanstransaksjoner

	Budsjett 2018	Budsjett 2019
Finansutgifter		
15002 - Renteutgifter/omk. DnBNOR-M.hus	10 000,00	10 000,00
15004 - Renteutgifter/omk. KLP Banken - Tårn	20 000,00	20 000,00
15102 - Avdragsutgifter DnBNOR - M.hus	136 000,00	136 000,00
15104 - Avdragsutgifter KLP Banken - Tårn	100 000,00	100 000,00
15201 - Egenkapitalinnskudd KLP	10 000,00	10 000,00
Sum Finansutgifter	276 000,00	276 000,00
Finansinntekter		
19001 - Renteinntekter bank	-5 000,00	-5 000,00
Sum Finansinntekter	-5 000,00	-5 000,00
RESULTAT	271 000,00	271 000,00

RESULTAT	
AVDELING 41	
Inntekter	Utgifter
46 000	1 456 000
AVDELING 42	
280 000	1 274 000
AVDELING 43	
854 000	1 801 000
AVDELING 44	
624 000	485 000
AVDELING 89	
5 000	276 000
1809000	5 292 000
SUM INNT	1 809 000
SUM UTG	-5 292 000
RAMMETILSK	-3 483 000

DEN NORSKE KIRKE
Lyngen kirkelige fellesråd
9060 Lyngseidet

Lyngen kommune
9060 Lyngseidet

Investeringsbudsjett Lyngen kirkelige fellesråd 2019 – 2022

Lyngen kirkelige fellesråd behandlet den 27. sep.2018 under sak 33/18 investeringsbudsjettet for perioden 2019-2022 og vedtok enstemmig:

- 1. Lyngen kirkelige fellesråd vedtar investeringsplanen for 2019 til 2022**
- 2. Finansiering dekkes gjennom 100% kommunal bevilgning**

Saksopplysninger

Lyngen kirkelig fellesråd rullerer årlig investeringsplanen i forbindelse med budsjettet, slik at Lyngen kommune kan ta investeringene med i budsjett/økonomiplanen.

INVESTERINGSBUDSJETT FOR 2019 TIL 2022

Tekst	2019	2020	2021	2022
Utvidelse menighetshus	200			
Rep Lyngen kirke iflg rapport	1500			
Nytt orgel Lyngen kirke	1000	1000	1000	1000
Automatstyring varme Lyngen kirke			500	

Alle tall i tusen

Lyngen kirke

Restaurering av Lyngen kirke har pågått siden 2016, etter rapport utarbeidet av en konsulent fra Kirkelig arbeidsgiver – og interesseorganisasjon (KA). Arbeidet vil mest sannsynlig fortsette inntil tiltakene i rapporten er gjennomført, alt avhenger av kommunal bevilgning I følge rapporten kreves det:

Kostnadsoverslag fra konsulenten:

- Strakstiltak	kr 49,500.- eks mva	utført 2015
- Tiltak som må gjøres fra 1-5 år	kr 2.055.240.- eks mva	delvis utført
- Tiltak « 6-15 år	kr 3.028.740.- eks mva	

Lyngen kommune bevilget kr 500.000.- i 2016, 2017 og 2018, og forhåpentligvis vil Lyngen kommune bevilge årlig samme beløp inntil tiltakene i rapporten er gjennomført.

I 2018 vil forhåpentligvis fire vinduer være restaurert til en stykkpris ca kr 100.000.-. Veldig tidkrevende og kostbart arbeid og byggmester Berglund har måtte hentet ekspertise fra

Parkveien 1
9060 LYGSEIDET

Tlf: 77 71 27 20
Faks: 77 71 21 90

kirkevergen@lyngensokn.no
Org. Nr. 977 001 471

utlandet som igjen er godkjent av Riksantikvaren. Hadde besøk av Fylkeskommunen, kulturavdelingen august 2018, og de var veldig fornøyd med arbeidet som var gjort og skulle gjøres.

Etter kostnadsoverslaget fra konsulenten er det gjenstående gjenstår for 1,430 million pr 20 september 2018

Orglet:

Fellesrådet har de siste årene engasjert orgelstemmere fra Tyskland og Russland, men orglet er så dårlig at de klarte ikke å få orglet fullgodt. Fellesrådet henvendte seg i 2013 til bispedømmerrådet v/rådgiver Ivar Jarle Eliassen og han utarbeidet en tilstandsrapport på orglet. Konklusjonen på rapporten er:

- A - å gjøre et prinsippvedtak om å arbeide for et nytt orgel til Lyngen kirke, eller
- B - å bestemme seg for å beholde det orglet som står.

Alternativ A innebærer et grundig utrednings- og planleggingsarbeid for å utvikle orgelprofil og størrelse, økonomi – og tidsplan.

Alternativ B innebærer å bruke midler på å utbedre de feil og mangler som kan rettes på og ellers leve med det som ikke lar seg gjøre noe med.

Fellesrådet har valgt en orgelkomite som består av leder, nestleder av fellesrådet og Marianne Holst Hansen, organist Birkir Jullum og kirkevergen. Orgelkomiteen har hatt møte med rådgiver ved bispedømmekontoret Ivar Jarle Eliassen, og han anbefalte fellesrådet å engasjere en orgelkonsulent.

Professor ved musikkonservatoriet Bjørn Andor Drage ble engasjert som orgelkonsulent. Han og kantorene Kristian Paulsen, Peter Vang og Ole Johan Monsen var på befarung juni-18, og dem leverte en rapport 21. september 2018. Orgelkonsulenten anbefaler at Lyngen kommune/fellesråd lager en finansieringsplan over 4 år med et forventet behov på 1 million kroner pr. år. Orglet kan forventes å være ferdigstilt innen 2022, dersom kontrakt inngås 2019.

Automatstyring varme i Lyngen kirke:

Montering av styringsenhet for varme vil redusere strømutfgiftene ytterligere. Temperaturen i kirka kan reguleres fra en pc, som vil gjøre at kirka får nødvendig temperatur så nært opp til en kirkelig handling som mulig. Før styringsenheten monteres må det elektriske anlegget oppgraderes. Storfjord kirke gjennomførte dette i 2017 til en kostnad av kr 400.000.-

Menighetshuset

Fellesrådet har fått utarbeidet plantegninger til utvidelse av menighetshuset med 12 kvm. Arealet skal brukes til lager: Finansieres ved kommunal bevilgning

Finansiering

Det forutsetter 100 % kommunal finansiering til de forskjellige prosjekter.

Innstilling til vedtak

1.Lyngen kirkelige fellesråd vedtar investeringsbudsjett for 2019 til 2022

Vedtak: Enst vedtatt

Lyngseidet 28. september 2018

Med hilsen

Harry Hansen
kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE
Lyngen kirkelige fellesråd
Parkvegen 1
9060 Lyngseidet

DEN NORSKE KIRKE
Lyngen kirkelige fellestråd
9060 Lyngseidet

Lyngen kommune
9060 Lyngseidet

Nytt orgel Lyngen kirke

Lyngen kirkelige fellestråd behandlet saken den 09.10.18 under sak 42/18 og fattet følgende vedtak:

Innstilling til prinsipp vedtak

1. Lyngen kirkelige fellestråd/menighetsråd går inn for å anskaffe nytt orgel til Lyngen kirke jf rapport orgelkonsulent av sep-18
2. Lyngen kirkelig fellestråd/menighetsråd vedtar en kostnadsramme til nytt orgel på 4 million.
3. Lyngen kirkelige fellestråd/menighetsråd anmoder Lyngen kommune å gjøre et prinsippvedtak på et orgel til en kostnad inntil 4 millioner jfr. Rapporten
4. Lyngen kirkelige fellestråd/menighetsråd innhenter uttalelse fra Riksantikvaren
5. Kirkevergen etablerer kontakt med Biskopen.
6. Orgelkomiteen lager en delfinansieringsplan og sørger for å skaffe midler til veie

Vedtak: Enst vedtatt

Lyngen kommune har de siste årene hatt nytt orgel Lyngen kommune på investeringsbudsjettet, men med 3 million som sum, dette var erfaringstall fra andre nyinvesteringer i kirker. Et nytt orgel er skreddersydd for hver enkelt kirke.

I 2016 ble det startet en innsamlingsaksjon til nytt orgel Lyngen kirke, og pr oktober 2018 er det kommet inn ca kr 110.000.-

Fellestrådet har de siste årene engasjert orgelstemmere fra Tyskland og Russland, men orglet er så dårlig at de klarte ikke å få orglet fullgodt. Fellestrådet henvendte seg i 2013 til bispedømmerådet v/rådgiver Ivar Jarle Eliassen og han utarbeidet en tilstandsrapport på orglet. Konklusjonen på rapporten er:

- A - å gjøre et prinsippvedtak om å arbeide for et nytt orgel til Lyngen kirke, eller
B - å bestemme seg for å beholde det orglet som står.

Alternativ A innebærer et grundig utrednings- og planleggingsarbeid for å utvikle orgelprofil og størrelse, økonomi – og tidsplan.

Alternativ B innebærer å bruke midler på å utbedre de feil og mangler som kan rettes på og ellers leve med det som ikke lar seg gjøre noe med.

Fellestrådet har valgt en orgelkomite som består av leder, nestleder av fellestrådet og Marianne Holst Hansen, organist Birkir Jullum og kirkevergen. Orgelkomiteen har hatt møte med

Parkveien 1
9060 LYNGSEIDET

Tlf: 77 71 27 20
Faks: 77 71 21 90

kirkevergen@lyngensokn.no
Org. Nr. 977 001 471

rådgiver ved bispedømmekontoret Ivar Jarle Eliassen, og han anbefalte fellesrådet å engasjere en orgelkonsulent.

Professor ved musikkonservatoriet Bjørn Andor Drage ble engasjert som orgelkonsulent. Han og kantorene Kristian Paulsen, Peter Vang og Ole Johan Monsen var på befaringsreise juni-18, og dem leverte en rapport 21. september 2018. Orgelkonsulenten anbefaler at Lyngen kommune/fellessråd lager en finansieringsplan over 4 år med et forventet behov på 1 million kroner pr. år. Orglet kan forventes å være ferdigstilt innen 2022, dersom kontrakt inngås 2019.

Rapport fra orgelkonsulenten:

Kirkens historie

Kirkestedet er fra 1740. Kirken er en korskirke i tre som ble påbegynt i 1770 og sto ferdig i 1774.

Den ble ombygget i årene 1840-1846 og det ble laget gallerier i to etasjer. Kirkerommet er klassisk med stiltrekk fra rokokko og tidlig romantikk. Interiøret er forholdsvis enkelt med en barokk altertavle og en romantisk prekestol.

Grunnmuren er fra 1770, interiøret mm ble ombygget i 1840-46.

Kirken har bl.a. en sølvkalk fra 1770, lysestake fra ca 1600, lysekroner fra 1762 og 1774, en kirkeklokke fra 1749, og altertavle fra ca 1752.

Orgelets historie

Kirka fikk harmonium i 1850-1860. Det første pipeorgelet kom i 1914 og var bygget av Jørgensen. Det hadde 7 stemmer (inkludert 1 transmisjon?), ett manual og pedal.

I 1968 ble orgelet bygget om av Vestlandske Orgelverksted. Der plassert på 1. galleri, bak i hovedskip. Det er muligens den beste plasseringen også for et nytt instrument.

Hovedinngangen til

galleriet er på samme sted. Plassering av orgel og spillepult må ta hensyn til adgang og rømningsvei

for publikum.

Både kirkas eksteriør og interiør taler for et klassisk orgel, kanskje med noen romantiske stiltrekk.

Fasaden kan hente inspirasjon fra både altertavle og prekestol, som begge er forholdsvis rikt utsmykket.

Det er en nokså tørr akustikk i et kirkerom med et relativt lite volum.

Klangideal

Et nytt orgel kan være en stilkopi (barokk eller tidlig romantisk («klassisk»)).

Det kan også bygges som en hybrid med en blanding av stiltrekk fra både 1770 og 2018.

Det finnes eksempler på nye orgel som bruker slik stilblanding;

konsertorgelet i Studio Acousticum i Piteå/Sverige og det nye Klais/Thomas orgelet i Hunstad kirke

i Bodø (2018). Begge disse instrumentene er inspirert av orgler fra Bachs tid (Hildebrandt og Trost), men har fått moderne tillegg som kombinasjonssystem og svellskap. Disposisjonen inkluderer også klanger fra (franske) romantiske orgler.

Orglene er ikke stilkopier, men fremstår som moderne instrumenter med sin egen identitet.

I Honningsvåg planlegges det et nytt orgel inspirert av tyske barokk-orgler

(Wagner/Silberman/

Hildbrandt/Trost) samtidig som orgelet skal ha svellskap og såkalte svevestemmer. Dette

reflekterer den mangesidige bruken av ett kirkeorgel; det skal kunne spille musikk fra mange århundrer og det skal brukes både til begravelser, gudstjenester og konserter.

Dermed må orgelet være fleksibelt samtidig som det har en solid basis i en århundrelang tradisjon.

Byggemåten vil være tradisjonell og velprøvd.

I Lyngen kirke er det aktuelt å tenke på samme måte. Det nye orgelet kan ta utgangspunkt i årstallet

1770. Samtidig må orgelets estetiske utgangspunkt i barokken kunne påvirkes - som kirkebygget -

av elementer fra 1840, 1916 og fra moderne tid.

Salmesang og liturgi

Primær oppgaven til instrumentet vil være å ledsage salmesang. Lyngen er arnested for lyngelæstadianismen og denne er kjent for fulltonende og sakte salmesang, sterkt preget av tre

stammers møte i det kvænske, sjøsamiske og norske. De lokale læstadianske menighetene i Lyngen

er av få menigheter der man fortsatt kan høre naturlige kvarttoner når sangen lyder uten akkompagnement. For ledsagelse av salmesang kreves et godt 8' fundament.

Fasade

Fasaden gjenspeiler rommet, enten ved at fasaden blir moderne på en måte som tilpasses og som

kommenterer det historiske - eller med at det lages en mer historiserende fasade.

Den klangen som kommer fra orgelet må ha en relevans til utseendet på orgelet - uansett.

Disposisjon

Orgelkomiteen vil ikke sette et bestemt antall stemmer, det overlater vi til selve konkurransen og

forhandlingene. Verdien er også vanskelig å definere, men med 20 stemmer vil prosjektet få en

kostnad opp mot omkring NOK 5 millioner.

Vårt disposisjonseksempel har 17 stemmer pluss to utvidelser. Forslaget under har dessuten to versjoner (a og b). A har flere manualer og koppel, noe som koster litt mer. Fordelen er at det gir

større fleksibilitet for organisten. I forhold til gudstjenestespill og sørgemusikk (begravelser) gir

det flere muligheter for variasjon.

Vi foreslår at det bygges ekstensjoner (utvidelser) av to registre. Dette er en billig og effektiv metode for å utnytte pipenes bruksområde. Orgelet blir ikke større i antall stemmer, men det gir

stor effekt for disposisjonen.

Plassering av spillepult

Orgelet kan ha en normal sentrert plassering av spillepulten. Det er også mulig å plassere spillepulten på en av sidene. Orgelkomiteen er åpen for begge løsninger.

Utfordringer

Riksantikvaren må konsulteres om orgelsaken - både på en generell basis om orgelstil og spesifikt

på fasade. En kravspesifikasjon for orgelet utarbeides etter dette. Biskop skal også godkjenne prosjektet før det kan settes i gang.

Det må også lages en finansieringsplan. Orgelet kan forventes å være ferdigstilt innen 2022. Budsjettet kan fordeles på 4 år med et forventet behov på ca NOK 1 mill pr år.

Kravspesifikasjon

Dvs. en nærmere beskrivelse av ønsker for et nytt orgel - lages etter at Riksantikvar og biskop har

godkjent planene for et nytt orgel. Kravspesifikasjonen vil i praksis være det samme som er skrevet i

dette dokumentet.

Tildelingskriterier

Pris: 30%

Kvalitet på referanseinstrumenter: 30%

Fasade og tilpassing til rom: 20%

Serviceavtale: 10%

Leveringstid: 10%

Konkurransform

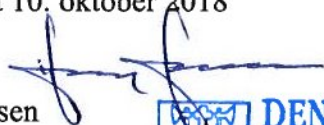
Åpen anbudskonkurranse med forhandling

I rapporten fra orgelkonsulenten skisserer han videre saksgang:

- Menighetsråd/fellesråd vedtar et prinsippvedtak og oversender Lyngen kommune
- Lyngen kommunestyre vedtar saken og setter det inn på investeringsbudsjettet
- Saken drøftes med biskop og Riksantikvaren
- Utlysning av konkurranse på Doffin

Lyngseidet 10. oktober 2018

Harry Hansen
kirkeverge

DEN NORSKE KIRKE
Lyngen kirkelige fellesråd
Parkvegen 1
9060 Lyngseidet

Lyngen kommune
v/rådmannen

Deres ref.:
Vår ref.: 32/18/424.5.5/All

Saksbeh.: Audun Haugan
E-postadr.: audun@k-sek.no

Telefon: 91691842
Dato: 19.10.2018

KONTROLLUTVALGSAK 31/18 – BUDSJETTRAMME 2019 – KONTROLL OG TILSYN – LYNGEN KOMMUNE

Kontrollutvalget har i møte den 16.10.2018 i ovennevnte sak protokollert følgende:

Innstilling til vedtak:

- 1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2019 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kroner 930.000,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.*
- 2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapetets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.*
- 3. Kontrollutvalget viser til kontrollutvalgskriftens § 18 samt kommentarer i Kontrollutvalgsboken fra Kommunal- og regionaldepartementet, 2015, for behandling av kontrollutvalgets budsjettforslag. Utvalget forutsetter at behandlingen skjer som beskrevet her.*

Behandling:

Leder opplyste at det var regler om en fast godtgjøring på kroner 6.000,- per medlem ved deltakelse på mer enn 70 % av møtene og posten for møtegodtgjøring burde økes fra kroner 15.000,- til kroner 40.000,-.

Kontrollutvalget understreket at de ønsket mulighet til å delta på Kontrollutvalgskonferanse, holdt av NKRF, da det var et viktig kurs og representerte en viktig faglig oppdatering for utvalget. Posten for kurs konferanser burde derfor økes fra kroner 30.000,- til kroner 50.000,-.

Postadresse: K-Sekretariatet IKS Postboks 6600 9296 TROMSØ	Hovedkontor: Fylkeshuset Strandvn. 13, TROMSØ Tlf. 77 78 80 43	Avdelingskontor: Postmottak 9479 HARSTAD Tlf. 77 02 61 66	Avdelingskontor: Fossen 9144 SAMUELSBERG Tlf. 77 71 61 14	Avdelingskontor: c/o Lenvik kommune 9306 FINNSNES Tlf. 77 87 10 65	Organisasjonsnr: 988 064 920
---	---	--	--	---	---------------------------------

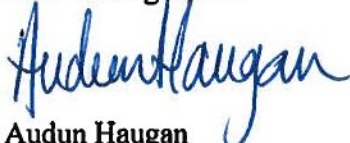
Det ble på denne bakgrunn fremmet felles forslag om at beløpet i innstillingens punkt 1 skulle endres med fra 930.000 til kroner 975.000,-.

Innstillingen med felles forslag til endring ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:

- 1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2019 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kroner 975.000,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.*
- 2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapetets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.*
- 3. Kontrollutvalget viser til kontrollutvalgsforskriftens § 18 samt kommentarer i Kontrollutvalgsboken fra Kommunal- og regionaldepartementet, 2015, for behandling av kontrollutvalgets budsjettforslag. Utvalget forutsetter at behandlingen skjer som beskrevet her.*

Med vennlig hilsen

Audun Haugan
seniorrådgiver

Vedlegg: Kontrollutvalgsak 31/2018

Utvalg: Kontrollutvalget i Lyngen kommune	Saksnummer: 31/2018	Møtedato: 16.10.2018	Saksbehandler: Audun Haugan
--	-------------------------------	--------------------------------	---------------------------------------

BUDSJETTRAMME 2019 – KONTROLL OG TILSYN – LYNGEN KOMMUNE

Innstilling til v e d t a k:

1. Budsjettramme for kontroll og tilsyn for 2019 vedtas med netto driftsutgifter på til sammen kroner 930.000,- før lønns- og prisjusteringer for kontrollutvalgets egen virksomhet og eventuelle andre politiske vedtak.
2. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll og tilsyn bes innarbeidet i og skal følge formannskapetets samlede budsjettinnstilling til kommunestyret.
3. Kontrollutvalget viser til kontrollutvalgsforskriftens § 18 samt kommentarer i Kontrollutvalgsboken fra Kommunal- og regionaldepartementet, 2015, for behandling av kontrollutvalgets budsjettforslag. Utvalget forutsetter at behandlingen skjer som beskrevet her.

Saken gjelder:

Budsjettramme for kontrollutvalgets virksomhet for 2019 – Lyngen kommune.

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg:

B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 18 fastsetter framgangsmåten ved behandling av budsjett for kontrollutvalgets og revisjonens samlede virksomhet. Paragrafens første ledd lyder slik:

Kontrollutvalget utarbeider forslag til budsjett for kontroll- og tilsynsarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Kontrollutvalgets forslag til budsjettramme for kontroll- revisjonsarbeidet skal følge formannskapetets/kommunerådets eller fylkesutvalgets/fylkesrådets innstilling til kommunestyret eller fylkestinget.

Det vises videre til Kontrollutvalgsboken, Kommunal- og regionaldepartementet, 2015, side 16:

Budsjettforslag fra kontrollutvalget kan bare endres av kommunestyret. Grunnen til at kontrollutvalgets budsjett er i en særstilling, er at utvalget skal være fritt og uavhengig av de organene som utvalget skal kontrollere. Det er uheldig om administrasjonen eller et organ som kontrollutvalget skal kontrollere og ha tilsyn med, for eksempel formannskapet eller administrasjonsutvalget, får innvirkning på tilsynsorganets budsjetttramme.

Formannskapet kan likevel, i sitt samlede budsjett, foreslå et lavere beløp enn det kontrollutvalget foreslår. Kontrollutvalgets budsjettforslag skal imidlertid uendret følge det samlede budsjettfremlegget til kommunestyret, slik at kommunestyret ved budsjettbehandlingen har informasjon om både kontrollutvalgets forslag og formannskapets innstilling til budsjett.

Budsjettforslaget skal dekke både kontrollutvalgets egen virksomhet inkl. sekretariatsfunksjonen og kjøp av revisjonstjenester.

Post	Budsjett 2019	Budsjett 2018
Ledergodtgjørelse	15 000	15 000
Møtegodtgjørelse	15 000	25 000
Tapt arbeidsfortjeneste	20 000	20 000
Kontorutgifter	3 000	3 000
Kurs, konferanser, opplæring mv.	30 000	42 000
Reiseutgifter	25 000	25 000
Møteutgifter	4 000	4 000
Kjøp av ekstern bistand	10 000	10 000
Kjøp av tjenester til revisjon	668 000	651 000
Kjøp av sekretariats tjenester	140 000	136 000
Sum utgifter	930 000	931 000

* Budsjettallene for 2018 er brukt slik de fremstår i kontrollutvalgssak 24/17, dog slik at utgifter til kurs/opplæring og hotell er slått sammen.

Kommentarer til postene:

Faste godtgjørelser er satt opp i henhold til Lyngen kommunes eget godtgjørelsesreglement, hvoretter leder har en fast godtgjøring på kroner 15.000,- og medlemmene har en fast møtegodtgjøring på kroner 600,- per møte. Det er tatt høyde for 6 møter i 2019.

Utover dette gjelder posten kurs/konferanser/opplæring utgifter til kurs for å holde medlemmene oppdatert på området tilknyttet kontrollutvalgets arbeid. Reisekostnader generelt er basert på en viss aktivitet til kurs/konferanser og reisevirksomhet i forbindelse med utvalgets møteaktiviteter. Det er i 2019 tatt høyde for deltakelse av to medlemmer på den årlige kontrollutvalgskonferansen i regi av Norges Kommunerevisorforbund.

I posten for kjøp av ekstern bistand er det tatt høyde for kjøp av tjenester i forbindelse med selskapskontroll (eierskapskontroll), eller ytterligere forvaltningsrevisjon.

Postene møteutgifter og kontorutgifter er diverse utgifter i forbindelse med møteaktiviteten, herunder leie av lokaler.

Når det gjelder kjøp av revisjonstjenester fra KomRev NORD er denne prisjustert med anslått deflator (Kommuneproposisjonen 2019) på 2,6 %. KomRev NORD foretar regulering etter faktisk deflator ved fakturering 2. halvår. Denne fakturering blir dermed som en a-konto fakturering som etterberegnes etter reell deflator i august.

Honoraret til K-Sekretariatet er prisjustert med sist anslått deflator for 2019 som er 2,6 % (Kommuneproposisjonen 2019).

Kjøp av sekretariatstjenester for kontrollutvalget og revisjonstjenester er i henhold til prospektene om opprettelse av selskapene K-Sekretariatet IKS og KomRev NORD IKS, og har tidligere vært behandlet i kontrollutvalget og kommunestyret.

Tromsø den 4. oktober 2018

Audun Haugan
seniorrådgiver

Gebyrregulativ Lyngen kommune 2019

Gebyrer og betalingssetser

Kommunestyrevedtak XX/18

Innhold

Gebyrer og betalingssatser – Lyngen kommune	3
Kopiering:	3
Salg- og skjenkeavgifter:.....	3
Vigsler:.....	4
Oppvekst og kultur	4
Barnehagene:	4
SFO:	4
Kulturskole:	4
Svømmehall:.....	5
Jægervatn leirskole:.....	5
Helse, sosial og omsorg	5
Omsorgstjenester:	5
Helsestasjon:	6
Legekantor:	6
Vaksinasjoner:	6
Vann og avløp	7
Feiing:	7
Husleie kommunale boliger.....	8
Husleie omsorgsboliger:	8
Behandlingsgebyr byggesak og landbruk	9
Gebyrregulativ for kart og delingsforretning m.v.....	13
Renovasjon	18

Gebyrer og betalingssetter - Lyngen kommune

Alle betalingssetter og gebyrer gjelder f.o.m. 1.1.2019. Det tas forbehold om endringer i forskrifter eller statlige føringer som medfører endringer i betalingssettene.

Fakturagebyr på alle utgående **papirfaktura** fra Lyngen kommune, med unntak for foreldrebetaling for barnehageplasser og SFO - kr. 50,00.

Kopiering:

KOPIERING	Pris 2019	ENHET	KOMMENTAR
Kopi A4 farge	5,00	Pr. kopi	Inkl. mva.
Kopi A4 sort/hvit	3,00	Pr. kopi	Inkl. mva.
Kopi A3 farge	12,00	Pr. kopi	Inkl. mva.
Kopi A3 sort/hvit	8,00	Pr.kopi	Inkl. mva.

Salg- og skjenkeavgifter:

Reguleres årlig ihht forskrifter.

SALG- OG SKJENKEAVGIFTER	Pris 2019	ENHET	KOMMENTAR
Salg øl/rusbrus	0,21	Per vareliter	Alkoholholdig drikk gr. 1
Salg vin	0,57	Per vareliter	Alkoholholdig drikk gr. 2
Minimumsgebyr salg	1 630,00	Pr. år	
Skjenking av øl/rusbrus	0,47	Per vareliter	Alkoholholdig drikk gr. 1
Skjenking av vin	1,24	Per vareliter	Alkoholholdig drikk gr. 2
Skjenking av brennevin	4,09	Per vareliter	Alkoholholdig drikk gr. 3
Minimumsgebyr skjenking	5 100,00	Pr. år	
Behandlingsgebyr ambulerende bevilling	360,00	Pr. behandling	

Jf. forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften), kap. 6.

KUNNSKAPSPRØVE - ALKOHOL	Pris 2019		KOMMENTAR
Forskuddsgebyr kunnskapsprøve	400,00	pr prøve	ikke endret pr 11.10.18

Jf. forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. (alkoholforskriften), kap. 6.

TILSYNSAVGIFT - TOBAKK	Pris 2019		KOMMENTAR
Tilsynsavgift	4 500,00	pr år	ikke endret pr 11.10.18

jf tobakkssalgforskriften § 24

ETABLERERPRØVE	Pris 2019		KOMMENTAR
Forskuddsgebyr etablererprøve	400,00	pr prøve	ikke endret pr 11.10.18

jf forskrift om etablererprøve § 7

Vigslar:

Jf. forskrift om kommunale vigslar § 3 innkreves et gebyr på kr 1000.- pr vigsel til dekning av kommunale utgifter. Utenom vedtatt tid (kl. 10.00-15.00) og vigselstid vil det i tillegg bli

Oppvekst og kultur

Barnehagene:

Pris hel plass:	2 990,00	per mnd.	januar - juli
	3 040,00	per mnd.	august - desember
Kostpenger:	350,00	per mnd.	

Nedre grense for plass: 50 %. Søskenmoderasjon: 50 % for søsken i barnehage

Det kan ved ledighet kjøpes enkeltdager for barn som allerede har plass i barnehagen
Pris kr. 300,- pr dag + kost kr.20,-. Foreldrebetaling barnehage følger statens maksatts.

SFO:

Plass-størrelse	Foreldrebetaling	Søskenrabatt
Over 10 t/u	Kr 1 861	Ingen
Under 10 t/u	Kr 1 055	Ingen
Korttidsopphold pr. time	Kr 52	
Kost (alle skoler)	10/måltid	Ingen

Kulturskole:

GEBYRNAVN	PRIS	ENHET
MUSIKK		
Årskontingent instrumental/vokalopplæring (38 uker. Følger skoleruta)	1 260 kr. 30 min. pr. uke	pr skoleår
Kulturskolekoret	530 kr	pr skoleår

I musikkundervisning gis det 25 % søskenmoderasjon for 2., 3., 4. barn osv.

Svømmehall:

Basseng	Pris kr
Voksne	50
Barn	30
Pensjonister	30
Familie	120
Klippekort voksne	450
Klippekort barn	270
Klippekort familie	1 100

Jægervatn leirskole:

GEBYRNAVN	PRIS 2019	ENHET
Leie av leirstedet	500	Per døgn
Badestamp	500	Per døgn
Kano-/kajakkleie – barn	100	Pr. stk.
Kano-/kajakkleie voksen	150	Pr. stk.
Døgnpris:	80	Barn
	100	Voksen

Helse, sosial og omsorg

Korttidsopphold, dag-/nattopphold og langtidsopphold følger forskrifter om egenandel for kommunale helse og omsorgstjenester.

Omsorgstjenester:

Omsorgstjenester	Pris 2019	ENHET	KOMMENTAR
Dag-/nattopphold	80,00	pr. dag	
Trygghetsalarm	225,00	pr. mnd	
Matombringing	100,00	pr. 1/1 porsjon	
Korttidsopphold institusjon	160,00	pr. døgn	
Hjemmehjelp/praktisk bistand:			går etter inntekt
Husstander under 2G	205,00	pr. mnd.	
Inntekt mellom 2-3G	883,00	pr. mnd.	
Inntekt mellom 3-4G	1452,00	pr. mnd.	
Inntekt mellom 4-5G	1697,00	pr. mnd.	
Inntekt over 5G	2580,00	pr. mnd.	
Selvkost	205,00	pr. time	

Egenbetaling praktisk bistand (1G = kr 93 634).

For de som benytter færre timer enn det de har vedtak på, betales timepris (inntil taket) jfr. den inntektskategorien bruker tilhører.

Helsestasjon:

Helsestasjon	Pris 2019	ENHET
Brystpumpe, liten	159,00	Pr. stk.
Brystpumpe, stor	200,00	"
Engangssett til pumpe, dobbel	400,00	"
Enuresealarm	300,00	"

Legekantor:

Legekantor	Pris 2019	ENHET
Kopi av journal	70,00	pr. journal + porto

Vaksinasjoner¹:

Vaksiner	Pris 2019	ENHET	Navn på vaksinen:
Difteri, stivkrampe, polio, kikhoste	290	stk	Boostrix polio
Gul feber (NB! Vaksinasjons sertifikat)	360	"	Stamaril "Sanofi pasteur MSD"
Hepatitt A voksne og barn		"	
Hep A barn	300		Havrix
Hep A voksne	380		Havrix, vaqta
Hepatitt B voksne	280	"	Engerix B "BSK" (voksne)
Hepatitt B barn	200	"	Engerix B "BSK" (barn under 16 år)
Hepatitt A og B barn	400	"	Twinrix "GSK" (barn under 16 år)
Hepatitt A og B voksne	550	"	Twinrix "GSK" (voksne)
Japansk encefalitt	975	"	Ixiaro
Kolera og ETEC-diare	260	"	Duchoral "SBL Vaccin" 1 dose,
Kolera og ETEC-diare	470	"	Duchoral 2 doser
Tuberkulose	0	"	BCG
Tuberkulinprøve	0	"	Mantoux
Meningokokk A+W+C+Y	480		Menveo «Novartis»
Meningokokk B			Bexero «Novartis»
Meningokokk C	370		NeisVac-C «Baxter»
MMR (mesling, kusma og røde hunder)		"	Priorix "GSK"
Poliomyelitt	160	"	Imovax polio. "Aventis Pasteur MSD"
Rabies	600	"	Rabipur
Skogflåttencefalitt voksne	365	"	Ticovac "Baxter " Voksendose fra alder 16 år
Skogflåttencefalitt barn	340	"	Ticovac Junior " Baxter " Barnedose fra alder 1-16 år
Tyfoidfieber	155	"	Typhim "GSK"
	255	"	Vivotif (kapsler)

¹ Kan endres fortløpende ihht prisendringer

Pneumokokkvaksine	420	Pneumowax
HPV vaksine til voksne kvinner f. etter 1991	0	Cervarix
Influensavaksine	150	

Vann og avløp

AVLØPSGEBYRER	Pris 2018	Pris 2019 eks MVA	Pris 2019 ink MVA	ENHET
Tilknytningsgebyr for avløp	7 240,00	7 964,00	9 955,00	pr tilknytning
Abonnementsgebyr for avløp:				
Bolig, fritidsbolig	1 791,00	2 198,00	2 747,50	pr år
Næring	1 791,00	2 198,00	2 747,50	pr år
Forbruksgebyr avløp:				
Bolig	11,60	12,57	15,71	pr m2 x 1,3
Fritidsbolig	3,84	4,45	5,56	pr m2x1,3/3
Målt forbruk	8,92	10,26	12,83	pr m3

Vanngebyr	Pris 2018	Pris 2019 eks MVA	Pris 2019 ink MVA	ENHET
Tilknytningsgebyr for vann	6 300,00	6 930,00	8 662,50	pr tilknytning
Abonnementsgebyr for vann:				
Bolig, fritidsbolig	1 484,00	2 031,00	2 538,75	pr år
Næring	1 484,00	2 031,00	2 538,75	pr år
Forbruksgebyr vann:				
Bolig	9,09	12,57	15,71	pr m2 x 1,3
Fritidsbolig	4,56	4,19	5,24	pr m2 x 1,3
Målt forbruk (måler)	6,99	9,67	12,09	pr m3
Leie av vannmåler	110,00	121,00	151,25	pr år

Det vises forøvrig til Forskrift om vann- og avløpsgebyrer, Lyngen kommune, Troms

Feiing:

Feiing	Pris 2019 eks MVA	Pris 2019 ink MVA	ENHET
Feiing	385,00	481,25	pr. pipe

Husleie kommunale boliger

Husleie kommunale boliger	Pris 2019	ENHET	KOMMENTAR
Boliger tilstandsgruppe 1	92,97-135,00	Pr. m2 leieareal	Inkl. kommunale avgifter
Boliger tilstandsgruppe 2	87,13-108,04	Pr. m2 leieareal	Inkl. kommunale avgifter
Boliger tilstandsgruppe 3	78,44	Pr. m2 leieareal	Inkl. kommunale avgifter
Fullt møblert bolig	24,92	Pr. m2 leieareal	Inkl. kommunale avgifter
Husleie Sollia	108,00	Pr. m2 leieareal	Inkl. kommunale avgifter
Husleie Kjosveien	3050,00	KPI	Inkl. kommunale avgifter, per mnd.
Elektrisk oppvarming	24,91	Pr. m2 leieareal	Når utleier betaler strøm/oppvarming
Garasjeleie	346	Pr. måned	

Husleie omsorgsboliger:

Husleie økes ihht KPI for 2018 f.o.m. 1.1.2019. Prisene oppdateres.

Husleie omsorgsboliger	Pris 2019	ENHET	KOMMENTAR
Solhov bo- og aktivitetssenter	8 354,00	pr. mnd.	Inkl. kommunale avgifter
Husleie Lyngstunet helse- og omsorgssenter 44,23 - 52,83 m2	7 389,00	pr. mnd.	Inkl. kommunale avgifter
Husleie Lenangen bo- og servicesenter 33,1-60,5 m2	7 402,00	pr. mnd.	Inkl. kommunale avgifter

Strøm omsorgsboliger Lyngstunet – kr 300 per mnd.

Strøm omsorgsboliger Solhov – kr 600 per mnd.

Behandlingsgebyr byggesak og landbruk

Forskrift om gebyrregulativ vedtatt med hjemmel i plan- og bygningsloven 2008 §33-1:

- Lov om planlegging- og byggesaksbehandling (pbl).
- Lov om eiendomsregistrering (Matrikkellova).

Generelle bestemmelser:

- Gebyr beregnes etter den sats som gjelder på tidspunktet fullstendig søknad foreligger og gebyr faktureres tiltakshaver når saksbehandlingen starter.
- Alle gebyr forfaller til betaling 30 dager etter fakturadato. Ved for sen betaling påløper morarente, jf. Lov om renter ved forsinket innbetaling mm. Ved forsinket betaling samt purregebyr ihht gjeldende regler. Faktura som ikke blir betalt sendes til inkasso for tvangsinnfordring.
- Ved betalingsmislighold kan kommunen utsette å treffe vedtak om igangsettingstillatelse, midlertidig brukstillatelse eller ferdigattest inntil fastsatt gebyr er betalt.
- Forhåndskonferanse er inkludert i gebyrene.
- Utstedelse av midlertidig brukstillatelse og/eller ferdigattest er inkludert i gebyrene.
- Andelen gebyr som brukes til tilsyn er anslagsvis 10%.
- Dersom søknaden krever dispensasjonsbehandling, vil det i tillegg bli krevd gebyr etter egne satser under «Dispensasjoner».

Reduksjon i gebyr

Ved overskridelse av fastsatt saksbehandlingsfrist reduseres gebyret, jf. Forskrift om byggesak §7-4.

Gebyr ved avslag

Dersom søknad om tillatelse til tiltak fører til avslag, betales fullt gebyr ihht regulativet for omsøkte tiltak.

Dersom det innen tre måneder etter avslag fremmes ny eller revidert søknad om samme eller tilsvarende tiltak, reduseres nytt gebyr med 50% av det gebyret som ble betalt ved første gangs behandling.

Arealberegning

Bruksareal (BRA) beregnes som beskrevet i Forskrift om tekniske krav til byggverk §5-4.

Meglerpakke

Innhenting av opplysninger for aktuell matrikkelenhet faktureres á kr 2.000,-. Meglerpakken gjelder også for privatpersoner som selger boligen privat.

Tiltak som omfattes av byggesaksbestemmelsene etter plan og bygningsloven §20-1:

	Ett-trinns søknad	Rammetillatelse	Igangsettingstillatelse
Enebolig, Pbl § 20-1 a)	Kr 7.800,-	Kr 7.200,-	Kr 2.800,-
Fritidsbolig, Pbl § 20-1 a)	Kr 9.800,-	Kr 9.300,-	Kr 3.800,-
Tilbygg, påbygg til bolig og fritidsbolig, Pbl §20-1 a)	Kr 4.700,-	Kr 3.100,-	Kr 2.800,-

Bolig med flere leiligheter, inkludert tilbygg/påbygg hvor det etableres nye boenheter, gjelder også fritidsboliger med flere leiligheter, samt bruksendring pbl §20-1 d):

	Ett-trinns søknad	Rammetillatelse	Igangsettingstillatelse
Pris per leilighet	Kr 4.700,-	Kr 3.100,-	Kr 2.800,-

Anlegg o.l §20-1, l)	
Anlegg av lekeplass, idrettsanlegg	Kr 1.000,-
Havn, kai, molo, småbåthavn	Kr 9.800,-
Vesentlige terrenginngrep og anlegg §20-1, k), l)	
Vesentlige terrenginngrep tiltaksklasse 1	Kr 7.200,-
Vesentlige terrenginngrep tiltaksklasse 2	Kr 15.500,-
Vesentlige terrenginngrep tiltaksklasse 3	Kr 20.700,-
Opprettelse av ny grunneiendom, ny anleggseiendom eller nytt jordsameie §20-1, m)	
Opprettelse av ny grunneiendom, ny anleggseiendom eller nytt jordsameie, eller ny festegrunn for bortfeste som kan gjelde mer enn 10 år eller arealoverføring, jfr Matrikkellova. <i>NB! Det anmerkes at dette gjelder per matrikkelenhet, ikke per søknad</i>	Kr 3.200,-
Øvrige søknadspliktige tiltak etter §20-1	
Øvrige tiltak(eks. damanlegg, basseng, støttemurer, skilt, reklame, støvavskjerming, grave- og fyllingsarbeider ol.)	Kr 3.200,-
Riving av tiltak § 20-1 e)	Kr 3.200,-
Endring av tillatelse før tiltak tas i bruk	
<i>Satsene gjelder pr endringssøknad. Dersom endringssøknad medfører økt bruksareal eller økning i antall leiligheter, skal det beregnes tilleggsgebyr for økt areal eller antall leiligheter</i>	
Endringssøknad – tekniske installasjoner	Kr 1.600,-
Endringssøknad – søknadspliktige tiltak	Kr 4.700,-

Næringsbygg – nybygg, tilbygg og påbygg

Gjelder næringsbygg – nybygg, tilbygg eller påbygg, der det ikke etableres nye boenheter. Ved kombinasjonsbygg som inneholder boligdel anvendes satser for « <i>Bolig med flere leiligheter, inkludert tilbygg, påbygg hvor det etableres nye boenheter, gjelder også fritidsboliger med flere leiligheter</i> ».		
Grunntakst ett-trinns søknad	Rammetillatelse	Igangsettingstillatelse
Kr 4.700,-	Kr 3.100,-	Kr 2.800,-

Søknadspliktige fasadeendringer pbl §20-1, c)	
Søknadspliktige fasadeendringer	Kr 2.600,-
Bruksendring §20-1, d) og g)	
Bruksendringer uten bygningsmessige endringer	Kr 3.200,-
For bruksendringer som medfører oppdeling av bruksenheter, etablering av nye boenheter eller som omfatter tilbygg/påbygg	Det skal belastes gebyr for tilsvarende nytt tiltak etter satsene i pkt. om « <i>Bolig med flere leiligheter, inkludert tilbygg/påbygg hvor det etableres nye boenheter, gjelder også fritidsboliger med flere leiligheter</i> » og « <i>Næringsbygg – nybygg, tilbygg og påbygg</i> ».
For bruksendring som medfører bygningsmessige endringer innenfor en bruksenhet eller sammenføring av bruksenheter	Det skal belastes 50% av grunntakst for tilsvarende nytt tiltak dersom endringen er søknadspliktig. Minstegebyr kr 3.100,-
Tekniske installasjoner – oppføring, endring og reparasjon § 20-1, f)	
Vann- og avløpsanlegg, ventilasjonsanlegg, kulde- og varmpumpeanlegg, brannanlegg og lignende	Kr 3.200,-
Oppgradering brannsikkerhet i bestående bygg med ny prosjektering	Kr 7.800,-
Private vann- og avløpsledninger	Kr 3.200,-
Offentlige vann- og avløpsledninger. Trasélengde ≤ 5 km	Kr 7.800,-
Offentlige vann- og avløpsledninger. Trasélengde > 5 km	Kr 9.800,-
Nedgraving tanker, tanker på terreng (slamavskiller, oljetanker o.l)	Kr 3.200,-
Utslippstillatelse	Kr 3.200,-

Søknadspliktige tiltak som kan forestås av tiltakshaver, pbl § 20-4

Mindre tiltak på bebygd eiendom, byggesaksforskriften (SAK10) § 3-1 a-d)	
Mindre byggearbeid, SAK10 § 3-1 a-d)	Kr 3.200,-
Alminnelige driftsbygninger i landbruket, SAK10 § 3-2	
Driftsbygninger i landbruket, BRA < 1000 m ²	Kr 3.200,-

Midlertidige tiltak, pbl § 20-4, c)	
Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg som ikke skal plasseres for lengere tidsrom enn 2 år	Kr 3.200,-
Tiltak om krever dispensasjon	
Dispensasjon fra en enkel bestemmelse i plan- og bygninglovgivningen	Kr 3.200,-
Dispensasjon fra flere bestemmelser i plan- og bygningslovgivningen	Kr 4.700,-
Der det kreves høring fra andre offentlige myndigheter betales i tillegg	Kr 3.200,-

Dispensasjoner, pbl § 19

For behandling av søknad om dispensasjon fra plan- og bygningslovgivningen og fra planbestemmelser belastes gebyr etter følgende tabell:

Dispensasjonssøknad – politisk vedtak med høring	Kr 9.800,-
Dispensasjonssøknad – administrativt vedtak med høring	Kr 6.700,-

Behandling av saker som omfattes av forskrift om gebyr for konsesjons- og delingsaker.

Jordlovsbehandling	Kr 2.100,-
Konsesjon ved erverv av fast eiendom	Kr 5.200,-

Situasjonsplan-/ kart

Kommunale ledningsnett (V&A), veg og evt. annen temadata fra kartserver (GIS/LINE)

For standard situasjonskart, levert digitalt pr e-post betales	Kr 700,-
For standard situasjonskart, levert på papir pr post betales	Kr 800,-

Type bistand

For tiltak som utføres i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av plan- og bygningslovgivningen, herunder tiltak som utføres i strid med ramme- og / eller igangsettingstillatelse.

Det må betales dobbelt gebyr for saksbehandling i forbindelse med etterhåndsgodkjenning, tilsyn og kontroll av slike ulovlige byggearbeider. Dersom den konkrete saken etter en beregning av faktisk medgått tid krever mer ressurser enn det som dekkes av det faste gebyret, kan det ilegges tilleggsgebyr etter bestemmelsene om medgått tid (100% tillegg til ordinært gebyr, + evt. tillegg iht. bestemmelsene om medgått tid).

Fritak for gebyr

Når særlige grunner tilsier det kan kommunen etter kommunalt fastsatte retningslinjer helt eller delvis gi fritak for betaling av kommunale gebyrer i en konkret sak.

Kommunestyret vedtar følgende retningslinjer: Gebyrer etter gebyrregulativet for tekniske tjenester kan av vedkommende virksomhetsleder reduseres eller frafalles dersom følgende forutsetninger er oppfylt:

1. Saken må være av mindre omfang; for byggesaker må tiltaket være uten ansvarsrett og i tiltaksklasse 1.
2. Søkeren må være en lokal forening eller et lag med ideelt formål som er berettiget kulturstøtte fra Lyngen kommune.
3. Tiltaket skal ikke tjene næringsformål.
4. Standardiserte byggesøknadsblanketter skal benyttes i byggesaken (f.eks. fra dibk.no).
5. Gyldige vedtekter for drift- og vedlikehold skal fremlegges søknad om tillatelse til tiltak etter pbl.

Gebyrregulativ for kart og delingsforretning m.v.

1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn

areal fra 0 – 500 m ²	kr. 12.900,-
areal fra 501 – 2000 m ²	kr. 14.000,-
areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da.	kr. 1.100,-

1.2 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn

areal fra 0 – 500 m ²	kr. 12.900,-
areal fra 501 – 2000 m ²	kr. 14.000,-
areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da	kr. 1.100,-

1.3 Oppretting av uteareal på eierseksjon

Gebyr for tilleggsareal pr. eierseksjon

areal fra 0 – 50 m ²	kr. 6.200,-
areal fra 51 – 250 m ²	kr. 6.700,-
areal fra 251 – 2000 m ²	Kr. 7.200,-
areal fra 2001 m ² – økning pr. påbegynt da.	Kr.1.100,-

1.4 Oppretting av anleggseiendom

Gebyr som for oppretting av grunneiendom.

kr. 13.400,-

areal fra 0 - 2000 m³ - fra 2001 m³ – økning pr. påbegynt da

areal fra 2001 m³ – økning pr. påbegynt da.

kr. 1.100,-

1.5 Registrering av jordsameie

Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie

faktureres etter medgått tid fra 2001 m³ – økning pr. påbegynt da

kr. 900,- pr. t

2 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført

oppmålingsforretning

Viser til punktene 1.1 – 1.5. I tillegg kan komme tilleggsgebyr for å utføre oppmålingsforretningen

kr. 2.100,-

2.1 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering oppmålingsforretning

Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises eller ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold settes til 1/3 av gebyrsatsene etter punktene 1 og 2.

3 Grensejustering oppmålingsforretning

3.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal (maksimalgrensen er satt til 500 m²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen.

For grensejustering til veg eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.

areal fra 0 – 250 m²

kr. 4.700,-

areal fra 251 – 500 m²

kr. 6.200,-

3.2 Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m³

areal fra 0 – 250 m³

kr. 5.700,-

areal fra 251 – 1000 m³

kr. 6.700,-

4 Arealoverføring

4.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie

Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.

areal fra 0 – 500 m²

kr. 11.400,-

arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m² medfører en økning av gebyret på

kr. 1.100,-

4.2 Anleggseiendom

For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er tilstede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.

areal fra 0 – 500 m³

kr. 9.300,-

arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m³ medfører en økning av gebyret på

kr. 1.100,-

5 Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålings-forretning

For inntil 2 punkter

kr. 2.600,-

For overskytende grensepunkter, pr. punkt

kr. 1.000,-

6 Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt og/eller klarlegging av rettigheter

For inntil 2 punkter kr. 4.100,-

For overskytende grensepunkter, pr. punkt kr. 1.100,-

Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid kr. 900,- pr. t

7 Private grenseavtaler

For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde kr. 2.700,-

For hvert nytt punkt eller påbegynte 100 m grenselengde kr. 1.600,-

Billigste alternativ for rekvirent velges

Alternativt kan gebyr fastsettes etter medgått tid kr. 900,- pr. t

8 Urimelig gebyr

Dersom gebyret åpenbart er urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan rådmannen eller den han/hun har gitt fullmakt, av eget tiltak fastsette et passende gebyr.

Fullmaktshaver kan under samme forutsetninger og med bakgrunn i grunnlagt søknad fra den som har fått krav om betaling av gebyr, fastsette et redusert gebyr.

9 Betalingstidspunktet

Gebyret kreves inn forskuddsvis.

10 Forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken

Gjør rekvirenten under sakens gang forandringer i grunnlaget for matrikkelføring av saken, opprettholdes likevel gebyret.

11 Utstedelse av matrikelbrev

Matrikelbrev inntil 10 sider kr. 180,-

Matrikelbrev over 10 sider kr. 360,-

Endring i maksimalsatsene reguleres av Statens kartverk i takt med den årlige kostnadsutviklingen

12 Gebyr til kommunen når andre offentlige instanser utfører del av arbeidet

Gebyret fastsettes etter medgått tid kr. 900,- pr. t

13 Timepris for medgått tid på ikke-lovfestede oppmålingsoppdrag

Pris for medgått tid blir beregnet etter følgende satser:

feltarbeid kr. 900,- pr. t

kontorarbeid kr. 900,- pr. t

14 Gebyr for oppmålingsforretning over større sammenhengende arealer.

For forretninger over større sammenhengende arealer til landbruks-, allmenn fritids- og allmennyttige formål betales etter anvendt tid.

Minstesats som det høyeste beløp i pkt. 1.1

15 Gebyr for Oppmålingsforretning over punktfeste.

For oppmålingsforretning over punktfeste betales 50% av minstebeløpet i pkt. 1.1

Renovasjon

Vedtatt 19.10.18 i styret for Avfallsservice AS

Gjelder fra 01.01.2019	2019		Endring 2018-2019
	Eks. mva.	Inkl. mva.	
Type abonnement			
Standardabonnement	3 401	4 251	4,0 %
Miniabonnement	2 766	3 458	4,0 %
Miniabonnement kompost	2 766	3 458	4,0 %
Storabonnement	4 944	6 180	4,0 %
Fritidsabonnement	865	1 082	4,1 %
Fritidsabonnement m/dunk	1 886	2 357	4,1 %
Byttegebyr dunk	267	334	4,1 %
Kjøp av dunk	640	800	6,3 %
Hentegebyr dunk inntil 6 meter	998	1 248	4,0 %
Slam inntil 4 m3			
- tømning hvert år	1 727	2 159	4,1 %
- tømning hvert 2. år	864	1 080	4,0 %
Slam fritidsboliger			
- tømning hvert 3. år	576	720	1,6 %
- tømning hvert 4. år	432	540	1,3 %
Slam pr. m3 (> 4 m3)	475	594	4,1 %
Ekstra tømning septik	2 277	2 846	4,1 %
Ekstra tømning i per. 1.11.-30.4.	3 415	4 269	4,0 %
Gebyr manglende merking/rydding	530	663	4,0 %

2019

Forretningsbetingelser

Forretningsbetingelser for kommunale havner og sjøarealer

Del 1

Lyngen kommune

01.01.2019

Innhold

1.	GENERELLE BESTEMMELSER	4
1.1.	Hjemmel	4
1.2.	Definisjon.....	4
1.3.	Pris.....	4
1.4.	Valuta	4
1.5.	Tilbud.....	4
1.6.	Betalingsbetingelser	4
1.7.	Sikkerhetsstillelse	5
2.	FORSINKELSESEENTER, STRAFFEANSVAR OG MERVERDIavgIFT	5
2.1.	Forsinkelsesrenter	5
2.2.	Straffeansvar	5
2.3.	Merverdiavgift (MVA).....	5
3.	ANLØPSavgIFT	6
3.1.	Formål og hjemmel.....	6
3.2.	Avgiftsområde	6
3.3.	Henvisning	6
4.	KAIVEDERLAG	7
4.1.	Beregning av kaivederlag.....	7
4.2.	Kaivederlag	7
5.	VAREVEDERLAG	8
5.1.	Beregning av varevederlag	8
5.2.	Fritatt for varevederlag	8
6.	VEDERLAG FOR OVERLIGGENDE VARER	9
7.	ISPS-GEBYR	10
7.1.	Generelt.....	10
7.2.	Sikkerhetsgebyr	10
7.3.	Offentlige kaier	10
8.	RENOVASJONGEBYR - SKIPSRENOVASJON.....	11
8.1.	Hjemmel	11
8.2.	Beskrivelse av gebyrsystemet.....	11

8.3.	Oljeavfall, lasterester og kloakk	11
8.4.	Avfall.....	11
8.5.	Fartøy som betaler gebyr for hvert anløp	12
8.6.	Gebyr ved ureglementert avfallsdeponering	12
8.7.	Gebyrfritak.....	12
9.	VANNLEVERANSE TIL FARTØY ELLER KJØRETØY	12
1.	LEVERING AV STRØM TIL FARTØY ELLER KJØRETØY	13
2.	VEDERLAG FOR LANDVERTS TRANSPORT	13
11.1.	Terminalvederlag.....	13
11.2.	Vognvederlag.....	13
3.	LEIE AV ARBEIDSKRAFT	14
4.	FORTØYNINGSVEDERLAG.....	14
5.	SAKSBEHANDLINGSGEBYR	14
14.1.	Hjemmel	14
14.2.	Vilkår.....	14
14.3.	Saksbehandlingens omfang	15

1. GENERELLE BESTEMMELSER

1.1. Hjemmel

Retningslinjer for prisfastsetting for Lyngen kommune havner og sjøarealer er hjemlet i lov av 17. april 2009 nr. 19. om havner og farvann § 9 og § 25 med tilhørende forskrifter.

1.2. Definisjon

Kommunale havner og sjøarealer som Vollneset, Lyngseidet, Tyttebærvika, Nord-Lenangen, Sandneset og Lenangsøyra havner og sjøarealer er en del av Lyngen kommunes administrasjon og forretningsbetingelse som er beskrevet i dette skriv. Begrepet Lyngen kommunes havner og sjøarealer er i juridisk sammenheng å forstå synonymt med Lyngen kommune.

1.3. Pris

Kunder er forpliktet til å betale den pris som til enhver tid er vedtatt eller til den pris som er avtalt. Alle priser er oppgitt eksklusive merverdiavgift. For priser henvises til prisliste.

1.4. Valuta

Alle priser oppgitt i norske kroner (NOK). Betaling aksepteres kun i norske kroner (NOK).

1.5. Tilbud

Alle tilbud som Lyngen kommune avgir er uforpliktende inntil kundens aksept av tilbudet er kommet kommunen i hende.

1.6. Betalingsbetingelser

Lyngen kommunes tilgodehavende forfaller til betaling 14 kalender dager etter fakturadato hvis ikke annet er avtalt. Faktura utstedes av Lyngen kommune.

1.7. Sikkerhetsstillelse

Lyngen kommune kan kreve sikkerhetsstillelse eller forskuddsbetaling for de tjenester som skal leveres, eller forventes levert til kunden.

2. FORSINKELSESRENTER, STRAFFEANSVAR OG MERVERDIAVGIFT

2.1. Forsinkelsesrenter

Hvis kunden ikke betaler til avtalt tid, kan det kreves rente av det beløp som har forfalt til betaling i henhold til lov om renter ved forsinket betaling m.m. Jf. lov av 17. desember 1976 nr. 100 (forsinkelsesrenteloven).

2.2. Straffeansvar

Viser til lov om havn og farvann § 62.

2.3. Merverdiavgift (MVA)

Merverdiavgiften reguleres til en hver tid etter lov om merverdiavgift med forskrifter.

Alle priser, avgifter og vederlag er å anse som eksklusiv merverdiavgift dersom ikke annet fremgår i regulativet. Merverdiavgift (MVA) belastes etter merverdiavgiftsloven av 19. juni 1969 nr. 66 og med senere endringer, jf. St.prp. nr. 1 (2000-2001) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Som en hovedregel kan sies at utenlandske fartøyer og fartøyer som skal til eller kommer fra utenlandske havner, samt orlogsfartøy og statsfartøy med en bestemt virksomhet, er fritatt for merverdiavgift på avgifter og tjenester

3. ANLØPSAVGIFT

3.1. Formål og hjemmel

Regulativet for anløpsavgift er en forskrift i henhold til forvaltningslovens bestemmelser. Avgiften skal dekke kostnader ved utøvelse av offentlig myndighet og kostnader til å legge til rette for sikkerhet og fremkommelighet i Lyngen kommunes sjøområder.

Anløpsavgiften er fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet med hjemmel i lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann § 9 og § 25, med tilhørende forskrifter.

3.2. Avgiftsområde

Avgiftsområdet for anløpsavgiften er definert med samme geografiske grenser som for Lyngen kommunes sjøområder Jf. lov 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann § 4.

Kommunen kan fastsette at fartøy som anløper havn i kommunens sjøområde skal betale anløpsavgift. Anløpsavgiften skal ilegges pr. anløp. Ved flere anløp til havn innenfor kommunens sjøområde i løpet av samme døgn ilegges avgift kun en gang.

3.3. Henvisning

For videre informasjon om anløpsavgiften henvises til Lyngen kommunes *Anløpsavgiftsregulativ*.

4. KAIVEDERLAG

4.1. Beregning av kaivederlag

Kaivederlag beregnes på grunnlag av fartøyets brutto tonnasje i henhold til den internasjonale konvensjon om måling av fartøyer av 23. juni 1969.

For fartøy som ikke er målt eller har gyldig målebrev fastsetter havnemyndighetene fartøyets tonnasje etter skjønn.

For fartøyer som forlates i havneområdet uten tilstrekkelig bemanning slik at en forsvarlig beredskap eller et tilfredsstillende vakthold kan opprettholdes, betales dobbelt kaivederlag.

4.2. Kaivederlag

Kaivederlag er skipets betaling for bruk av offentlige kaier og svares pr. påbegynt døgn og fastsettes etter følgende prinsipper:

- a. Liggetiden regnes fra fartøyet legger til og inntil det går fra kai.
- b. Del av døgn på 6 timer eller mindre regnes for $\frac{1}{2}$ døgn, det betales dog alltid kaivederlag for minst ett døgn.
- c. Opphold under en time for mannskapskifte eller service til fartøyet gis fritak for kaivederlag.
- d. Fartøyer som unnlater å melde fra til Lyngen kommune når de forlater havna betaler for et døgn ekstra.

For fartøy som etter ordre fra Lyngen kommune må forhale fra kai for å gi plass for annet fartøy og deretter legger til kai igjen, regnes liggetiden som om fartøyet hele tiden hadde ligget ved kaien. Hvis fraværet fra kai er over 3 timer, skal det skje fradrag i den beregnede liggetid for den tid fartøyet har vært borte fra kaien.

Skifter et fartøy fra en plass ved offentlige kaier til en annen uten i den mellom liggende tid ha vært utenfor kommunens sjøområde, blir liggetiden å beregne som om fartøyet uten avbrytelse hadde ligget ved kaien.

Et fartøy som fortøyer på siden av et annet fartøy som ligger ved offentlig kai og har forbindelse med land over sistnevnte fartøy, skal betale fullt vederlag etter gjeldende satser. Orlogsfartøyer er fritatt for kaivederlag, men betaler vederlag for utførte tjenester i havnen.

5. VAREVEDERLAG

5.1. Beregning av varevederlag

Varevederlaget kreves opp innenfor Lyngen kommunens sjøområde. Varevederlaget ilegges varen som betaling for dens bruk av offentlige kaier og arealer og gjelder for varer som bringes om bord eller i land fra skip.

Beregningsgrunnlaget for varevederlag er varens brutto vekt i tonn inkl. emballasje. Volumvekt regnes om til vektenhet $1\text{m}^3 = 0,5$ tonn, i henhold til lovens bestemmelser. Beregningsgrunnlaget skal dog aldri være mindre enn varens vekt.

Varevederlaget inkluderer lagring av varer på anvist areal disponert av Lyngen kommune inntil 48 timer etter endt lossing eller før lastning av fartøy tar til.

Pris per tonn gods fastsettes per anløp og fakturamottaker i henhold til satser beskrevet per vareslag i prislisten.

5.2. Fritatt for varevederlag

- e. Passasjerers bagasje.
- f. Proviant, drivstoff eller andre forsyninger til fartøyets drift.

6. VEDERLAG FOR OVERLIGGENDE VARER

Varer som losses eller lastes på Lyngen kommunes arealer eller kaier kan ligge vederlagsfritt i 48 timer fra den tid lossing er avsluttet eller før det tidspunkt lasting påbegynnes. For varer som blir henstilt utover denne tid betales etter sats for overliggende varer.

Varer eller gods skal bare legges på de steder som Lyngen kommune anviser, gods som henstilles uten Lyngen kommunes samtykke betaler tilsvarende sats for overliggende varer multiplisert med 3.

Lyngen kommune kan, om det finnes det nødvendig, kreve varer avhentet før utløpet av den vederlagsfrie tid. Hovedregelen er at losset gods eller gods som skal utskipes ikke skal være til hinder for annen aktivitet ved havnen.

Lyngen kommune er uten ansvar for de varer som er henlagt på dets arealer, kaier eller skur. Varer som ligger på kaier eller arealer uten samtykke, eller som blir liggende der lenger enn tillatt, kan fjernes og lagres for vedkommende mottaker eller avsenders regning.

Blir varer ikke hentet innen 3 måneder, kan Lyngen kommune selge dem ved offentlig auksjon etter vanlig kunngjøring. Varer som ikke gir sikkerhet for påløpte omkostninger eller som er lett utsatt for å bederve eller som kan foranledige skade, har Lyngen kommune rett til å selge innen utløpet av de 3 måneder, eller tilintetgjøre hvis det finnes nødvendig.

For varer som losses eller lastes utenom ekspeditør, plikter fartøyets fører å gi oppgaver eller sende fraktbrev over gods til Lyngen kommune innen 24 timer før ankomst. Lyngen kommune vil fakturere varemottaker eller vareavsender i henhold til mottatte oppgaver.

Lyngen kommune har adgang til å foreta kontroll ved stikkprøver og kan forlange og få oversendt manifest, fraktbrev og lignende. Farlig gods må innrapporteres til Lyngen kommune minimum 48 timer før anløpet.

7. ISPS-GEBYR

7.1. Generelt

The International Ship and Port Facility Security Code – ISPS koden - er utarbeidet av FNs sjøfartsorganisasjon IMO, og ble vedtatt 12. desember 2002. Formålet med reglene er å beskytte fartøyer, herunder besetning og passasjerer, i internasjonal fart mot terrorhandlinger.

"Forskrift om særlige sikkerhets- og antiterroriltak i norske havner" implementerer de deler av ISPS-koden som stiller krav til havneterminaler som betjener slike fartøyer. Forskriften ble midlertidig innført 1. juli 2004. Fiskeri- og kystdepartementet fastsatte den 29 mai 2013 ny Forskrift om sikring av havner og havneterminaler mot terrorhandlinger mv.

7.2. Sikkerhetsgebyr

(Jf. Forskrift 2013-05-29-538) om sikkerhet og terrorberedskap i norske havner)

Sikkerhetsgebyret er fartøyets eller kjøretøyets betaling for dekning av kostnader til investeringer og drift av sikkerhetstiltak og terrorberedskap i havna. Lyngen kommune kan fastsette måneds- eller årsvederlag samt rabattordninger for langtidsanløp.

7.3. Offentlige kaier

Alle skip og kjøretøyer som anløper en ISPS godkjent havneterminal skal betale sikkerhetsgebyr.

8. RENOVASJONGEBYR - SKIPSRENOVASJON

8.1. Hjemmel

I henhold til Forskrift om begrensnig av forurensning (FOR 2004-06-01 nr. 931), kapittel 20 har Lyngen kommune etablert mottaksordning for avfall og lasterester fra skip.

8.2. Beskrivelse av gebyrsystemet

Dersom det leveres avfall eller lasterester, behandles det på samme måte som beskrevet for cruise/passasjerskip eller orlogsfartøy.

Lyngen kommune vil formidle kontakt med firma som kan motta avfall.

Påløpte kostnader oppkreves av Lyngen kommune etter faktisk levert type og mengde, med påslag av et administrasjonsgebyr.

8.3. Oljeavfall, lasterester og kloakk

Lyngen kommune vil formidle kontakt med firma som kan motta oljeavfall, lasterester og kloakk fra skip. For at disse avfallsfragmenter skal kunne mottas må fartøyet ha overholdt meldeplikten beskrevet i forskriftens § 7. Gebyr for oljeavfall, lasterester og kloakk beregnes i hvert enkelt tilfelle på grunnlag av type og mengde som leveres, samt leveringstidspunkt. Gebyret oppkreves av Lyngen kommune etter faktisk levert type og mengde, med påslag av et administrasjonsgebyr.

8.4. Avfall

Avfall avleveres i avfallscontainere, som er plassert i havnen. Farlig avfall kan kun leveres ved spesielle mottaksstasjoner. Matavfall fra skip utenom EU/EØS-området skal behandles som spesialavfall. Gebyr beregnes etter de faktiske kostnader.

Gebyr for renovasjon skal betales av alle fartøyer som anløper offentlig kai, uavhengig om det leveres avfall fra skipet til avfallsordningen. Gebyr for renovasjon beregnes på grunnlag av skipets bruttotonnasje.

8.5. Fartøy som betaler gebyr for hvert anløp

Gebyr for sortert og usortert avfall fra skip uten leveringsavtale i annen havn beregnes etter skipets BT.

Unntatt cruise-, passasjerskip og orlogsfartøyer som betaler de faktiske utgifter for containerleie, frakt og deponering av avfallet. Det vil si at de skal betale renovasjonsgebyr etter faktisk levert type og mengde. I tillegg beregnes et administrasjonsgebyr.

For langtidsanløp vil det tilkomme et gebyr pr. bestilling/tømming av avfallscontainer.

8.6. Gebyr ved ureglementert avfallsdeponering

Fartøy som forlater Lyngen kommunes kaier og som ureglementert etterlater seg avfall, lasterester, og lignende kan bli ilagt:

- a. et gebyr som skal dekke leie av Lyngen kommunes personell for opprydning iht. satser i kapitel 16. Gebyret vil minimum være 2 timer for en mann
- b. kostnader i forbindelse med deponering eller lagring av etterlatenskaper.

8.7. Gebyrfritak

Det kan gis fritak eller bortfall av gebyr dersom det kan dokumenteres at avfallet leveres fast i en annen havn, og det kan dokumenteres at denne havnen har mottaksordning i samsvar med forskriftens kapittel 20, eller at andre særlige hensyn tilsier det.

Fartøy med størrelse inntil 50 BT er fritatt for renovasjonsgebyr.

Gebyr for renovasjon oppkreves av Lyngen kommune og faktureres sammen med øvrige avgifter og vederlag for anløpet.

9. VANNLEVERANSE TIL FARTØY ELLER KJØRETØY

Levering av vann er ikke tilgjengelig i alle havner, og avtales på forhånd. For oppkobling av vann i den ordinære arbeidstiden påløper vederlag per til- og frakobling med 1 times arbeid. Utenom ordinær arbeidstid betales de faktiske kostnadene i henhold til tariff for utleie av arbeidskraft.

Betaling for vannleveranser ilegges per m³ med en minsteavgift.

10. LEVERING AV STRØM TIL FARTØY ELLER KJØRETØY

Levering av strøm er ikke tilgjengelig i alle havner, og avtales på forhånd. For oppkobling av strøm i den ordinære arbeidstiden påløper vederlag per til/frakobling med 1 times arbeid. Utenom ordinær arbeidstid betales de faktiske kostnadene i henhold til tariff for utleie av arbeidskraft.

Betaling for strømleveranser ilegges per kWh.

1. VEDERLAG FOR LANDVERTS TRANSPORT

11.1. Terminalvederlag

Varer som transporteres landverts, og hvor havnens arealer eller varelager benyttes til på-, avlastning eller omlasting, skal betale vederlag etter samme satser og regler som bestemt for varevederlaget. Dette gjelder også for varer som pålastes, avlastes eller omlastes på festede arealer.

Fritatt for dette vederlag er varer som belastes med ordinær varevederlag.

11.2. Vognvederlag

- c. Alle godstransporterende kjøretøy som bruker Lyngen kommunes veier, arealer eller parker i havneområdet skal betale vognvederlag. Dette gjelder også for tilhengere m.v. Unntatt er de som etter nærmere avtale med Lyngen kommune er gitt fritak for dette.
- d. Kjøretøy under 3,5 tonn er fritatt for vognvederlag.
- e. Kjøretøy som parkerer på utleide arealer betaler kun ett vederlag per innkjøring, selv om oppholdet strekker seg over flere døgn.

12. LEIE AV ARBEIDSKRAFT

- f. Timesatsene som angitt i prislisten gjelder for utleie av personale fra Lyngen kommune ved arbeidsoppdrag blant annet fortøyning, vannfylling, lasting og lossing.
- g. Det faktureres minimum 1 time per person. Ved utkalling utenfor ordinær arbeidstid minimum 2 timer per person. Medgått tid avrundes opp til nærmeste halvtime. Prisene for utleie av arbeidskraft er eksklusive kjøre- og reisegodtgjørelse.

13. FORTØYNINGSVEDERLAG.

- h. Bistand til fortøyning m.m. betales etter fastsatte timesatser i henhold til tariff for "utleie av arbeidskraft", minimum en time pr. utkalling.
- i. Utenom ordinær arbeidstid avregnes minimum to timer pr. utkalling, i tillegg kommer relevant kjøregodtgjørelse.

14. SAKSBEHANDLINGSGEBYR

14.1. Hjemmel

Saksbehandlingsgebyr innkreves i medhold av lov av 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann §§ 6 og 54, med tilhørende forskrifter.

Lyngen kommune behandler søknad om tillatelse etter § 27, 1, ledd. Søknadsplikten er knyttet til enhver aktivitet eller innretning som kan påvirke sikkerheten eller fremkommeligheten i kommunens sjøområde.

Farledsforskriften med sitt kartgrunnlag legger klare føringer om hvem som skal behandle en søknad etter § 27, 1. ledd, det vil si Lyngen kommune, og hvem som skal behandle en søknad etter § 27, 2. ledd, det vil si Kystverket.

14.2. Vilkår

Til dekning av Lyngen kommunes nødvendige kostnader knyttet til behandling av søknad om tillatelse etter lov av 17. april 2009 nr. 19 om havner og farvann § 27 og forskrifter gitt i medhold av loven, skal tiltakshaver betale gebyr.

For søknader som omfatter flere tiltak beregnes det et tillegg i gebyret på 20 %.

Gebyrene kreves innbetalt etter at saksbehandlingen er foretatt.

Lyngen kommune utsteder faktura etter at vedtak er fattet.

Når en tiltakshaver eller rekvirent er årsak til at en behandling av søknad blir avbrutt, skal det betales i forhold til det arbeid som er lagt ned.

Dersom en søknad om tiltak fører til avslag betales fullt gebyr i henhold til regulativet.

14.3. Saksbehandlingens omfang

Med begrepet *enkle tiltak* menes tiltak slik som flytebrygger, mindre fortøyninger, kabler, rør, lyskilder med videre.

Med begrepet *kompliserte tiltak* menes tiltak slik som fortøyningsinstallasjoner, kaier, brygger, broer, luftspenn, moloer, utfylling, utdyping, opplag av fartøy, større ledninger, kabler, rør, lyskilder med videre.

Regulativ for anløpsavgift for Lyngen Kommunes havner og sjøarealer

DEL 2

Vedtatt i Lyngen kommunestyre 04.04.2017

Innhold

1.	GENERELLE BESTEMMELSER.....	18
1.1.	Hjemmel	18
1.2.	Avgiftsområde.....	18
1.3.	Merverdiavgift	18
1.4.	Opplysningsplikt – havnebrukere / kaieiere	18
1.5.	Ankomst- og avgangsmelding - fartøyer	19
1.6.	Ansvarsforhold , straffeansvar og panterett.....	19
2.	ANLØPSAVGIFT	21
2.1.	Avgiftsplikt og unntak	21
2.2.	Grunnlag for beregning av anløpsavgift	21
2.3.	Satser for anløpsavgift	22

1. GENERELLE BESTEMMELSER

1.0. Hjemmel

Anløpsavgift for Lyngen kommunes sjøområde er fastsatt med hjemmel i Lov om Havner og Farvann - 2009-04-17 nr. 19 - § 9 og § 25 med dertil tilhørende forskrifter.

Anløpsavgiften skal dekke kommunens kostnader ved utøvelse av offentlig myndighet med hjemmel i oven nevnte lov, samt kostnader for å legge til rette for sikkerhet og fremkommelighet i kommunenes sjøområde.

1.1. Avgiftsområde

Avgiftsområdet er innenfor Lyngen kommunes sjøområde.

1.2. Merverdiavgift

Merverdiavgiften reguleres til en hver tid etter lov om merverdiavgift med forskrifter.

Alle priser, avgifter og vederlag er å anse som eksklusiv merverdiavgift dersom ikke annet fremgår i regulativet. Merverdiavgift belastes etter merverdiavgiftsloven av 19. juni 1969 nr. 66 og med senere endringer, [jf. St.prp. nr. 1 \(2000-2001\)](#) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Som en hovedregel kan sies at utenlandske fartøyer og fartøyer som skal til eller kommer fra utenlandske havner, samt orlogsfartøy og statsfartøy med en bestemt virksomhet, er fritatt for merverdiavgift på avgifter og tjenester.

1.3. Opplysningsplikt – havnebrukere

I henhold til Fisker- og Kystdepartementets forskrift 1989-08-17 nr. 819 - forskrift om opplysninger som skal gis av havnebrukere og private kaieiere og om kommunens plikt til å føre statistikk - heter det:

§2   «Havnebrukere og private kaieiere plikter å gi kommunale havnemyndigheter de opplysninger som er nødvendige for å beregne og innkreve avgiftene. Kommunale havnemyndigheter kan gi pålegg til havnebrukere og private kaieiere om å gi slike opplysninger som nevnt i denne bestemmelse.»

§ 5   «Unnlatelse av å etterkomme pålegg som gis av kommunale havnemyndigheter etter denne forskriften straffes etter bestemmelsen i lov om havner og farvann av 8. juni 1984 nr. 51 § 28 siste ledd, jmf. samme lovs § 20. »

Som følge av dette har alle brukere av Lyngen kommunes havner og sjøarealer plikt til å rapportere månedlig til Lyngen kommune om bruk av disse. Rapporteringen skal skje på skjema utarbeidet av Lyngen kommune og oversendes til kommunen månedlig senest 7 dager etter utgangen av hver kalendermåned. Forsømmelse av denne rapporteringsplikt vil kunne medføre tap av rett til å bruke havneterminalen.

1.4. Ankomst- og avgangsmelding - fartøyer

I henhold til Fiskeri- og kystdepartementets forskrift 2009-12-15 nr 1545 - forskrift om ankomst- og avgangsmeldinger og om adgang til fartøy, anlegg og innretninger - heter det:

§ 1 «Fører av fartøy som skal anløpe havn i kommunens sjøområde skal om mulig minst 24 timer før ankomst rapportere til havneadministrasjonen i overensstemmelse med «IMO General Declaration», med unntak for de opplysninger som kreves i punktene 11 og 18-23 i vedlegget. I lasteerklæringen skal det oppgis lastens art og totale mengde samt art, vekt og antall av lasteenheter som skal losses eller lastes i havnen.

Dersom sjøreisen er kortere enn 24 timer, skal ankomstmelding gis senest ved avgang fra siste havn.

Fører av norsk fiske- eller fangstfartøy med største lengde over 20 meter kan gi ankomstmelding senere enn 24 timer før ankomst, dersom ankomststed og ankomsttid ikke er klarlagt.

Føreren skal også melde fra om endringer i beregnet ankomsttid.

Fører av fartøy som er pliktig til å gi ankomstmelding skal også gi avgangsmelding i overensstemmelse med «IMO General Declaration».

Bestemmelsene i første til femte ledd gjelder ikke for orlogsfartøyer, fritidsbåter og norske fiske- og fangstfartøyer med største lengde under 20 meter, fartøyer som går i regelmessig rute, og fartøyer som kun trafikkerer innenfor kommunens sjøområde. Fører av slike fartøyer som skal anløpe havn i kommunens sjøområde skal likevel om mulig minst 24 timer før ankomst gi melding til havneadministrasjonen om beregnet ankomsttid (ETA) og skal også melde avgang. For orlogsfartøyer skal i tillegg oppgis navn og kjennetegn. Førere av øvrige slike fartøyer har likevel plikt til å gi melding og opplysninger dersom havneadministrasjonen bestemmer det.

Havneadministrasjonen kan samtykke i at også andre enn de fartøyer som er nevnt i foregående ledd, kan unnlate å gi ankomstmelding eller opplysninger, eller at opplysningene kan gis på et senere tidspunkt.

Havneadministrasjonen skal holdes underrettet om ruteplanene til rutegående fartøy».

1.5. Ansvarsforhold, straffeansvar og panterett

Reder er ansvarlig for betaling av anløpsavgiften. Skyldig anløpsavgift er tvangsgrunnlag for utlegg. Ved forsinket betaling av anløpsavgift svares forsinkelsesrente etter lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m.

For straffeansvar ved unndragelse av betaling m.m. vises det til lov om havn og farvann § 62.

Panterett, inndrivelse av krav etter "Havne- og farvannsloven 2009"(Lov-2009-04-17-19).

§ 55. Inndrivelse av gebyr og avgift

Skyldig gebyr og avgift fastsatt i medhold av §§ 6, 23, 24, 25, 42 sjette ledd og 54 er tvangsgrunnlag for utlegg.

Krav som staten eller en kommune har mot rederen etter henholdsvis §§ 23 og 24 eller §§ 25 og 42 sjette ledd i denne loven, har panterett i skipet etter reglene om sjøpanterett i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven).

§ 56. Panterett for krav ved direkte gjennomføring og tiltak overfor fartøy i fare. Krav som myndigheten etter loven har mot rederen i anledning utgifter, skade og tap som pådras ved iverksetting av tiltak som nevnt i § 36 og § 38, har panterett i skip og last etter bestemmelser om sjøpanterett i lov 24. juni 1994 nr. 39 om sjøfarten (sjøloven).

2. ANLØPSAVGIFT

2.0. Avgiftsplikt og unntak

Lyngen kommune har bestemt at fartøy som anløper havn i kommunen skal betale anløpsavgift til kommunen, jfr. havne- og farvannsloven § 25 og FKD forskrift 2010-12-20 nr. 1762 § 2:

Anløpsavgiften skal ilegges per anløp. Med et anløp menes en inn- og utseiling. Ved flere anløp til havn i kommunen i løpet av samme døgn, ilegges avgift kun en gang.

Unntatt fra plikt til å betale anløpsavgift er:

- a) Fartøy med største lengde under 15 meter*
- b) Bergings- og isbryterfartøyer i forbindelse med berging og isbryting*
- c) Orlogsfartøy, norske og utenlandske*
- d) Kystverkets fartøy i forbindelse med arbeid i farvannet*
- e) Sysselmannen på Svalbards tjenestefartøy og Norsk Polarinstituttts fartøy i forbindelse med arbeid i farvannet på Svalbard*
- f) Fartøy som anløper havn på grunn av skade eller nødstilstand og fartøyet ikke laster, lossar eller tar om bord passasjerer.*

2.1. Grunnlag for beregning av anløpsavgift

Jfr. FKD forskrift 2010-12-20 nr. 1762 § 4:

Anløpsavgiften skal beregnes på bakgrunn av fartøyets bruttotonnasje (BT) slik den er angitt i fartøyets internasjonale målebrev som er i henhold til Den internasjonale konvensjon om måling av fartøy av 1969.

2.2. Satser for anløpsavgift

Følgende satser gjelder for anløpsavgift ved anløp i Lyngen kommunes sjøområde:

BT intervall		Beløp ekskl. mva		
Fra	Til	Sats pr. BT	Sum pr. intervall	Akkumulert sum
1	300	0,56	168	168
301	600	0,47	141	309
601	1 200	0,36	216	525
1 201	2 000	0,31	248	773
2 001	3 000	0,22	220	993
3 001	4 000	0,20	200	1193
4 001	over	0,20	200	--

Minstesats settes til kr 100 per anløp ekskl. mva.

Alle priser er i norske kroner og eksklusiv merverdiavgift. Informasjon om betingelser finnes i Lyngen kommunes forretningsbetingelser.

1. Kaivederlag				
BT intervall		Beløp ekskl. mva		
Fra	Til	Fra	I intervall	akkumulert
1	300	0,72	216	216
301	600	0,69	207	423
601	1 200	0,59	354	777
1 201	2 000	0,54	432	1 209
2 001	3 000	0,42	420	1 629
3 001	4 000	0,25	250	1 879
4 001	over	0,22		
Minstesats kaivederlag				Kr. 100,- pr. døgn

2. Varevederlag	
2.0. Stykkgoods:	Pr. tonn
Vei-/salt i storsekk	Kr. 13,-
Jern/stål/aluminium	Kr. 13,-
Trelast (1 m ³ = 0,5 tonn)	Kr. 13,-

2.2. Kvantumsrabatt for eksport av bulk, årlig eksportert kvantum	Pr. tonn
0 – 10 000 tonn	0 %
10 000 – 20000 tonn	15 %
20 001 – 30000 tonn	25 %
30 000 tonn og over	35 %

3. Vederlag overliggende varer	
Grunnsats	Kr. 8;- m ² pr. døgn

1. Sikkerhets gebyr (ISPS)	
Alle fartøy	Kr. 260;- pr. anløp
2. Renovasjonsgebyr	
Fartøy under 1000 BT	Kr. 100;-
Fartøy over 1000 BT	Kr. 130;-

1. Vann og strømleveranser til fartøy og kjøretøyer	
Fylling av vann	Kr. 15,- pr. m ³
Minstesats vann	Kr. 250;-
Leie av slanger for fylling av vann	Kr. 50;-
Strømleveranser	Kr. 1,50;- pr kWh.
Minstesats strøm	Kr. 250;- pr. døgn
Leie av kabler	Kr. 50;- pr. døgn
Oppkobling (strøm/vann)	Som for utleie av arbeidskraft, min. 1 time

2. Vognvederlag	
Vogntog	Kr. 85;- pr. enhet
Tank/lastebil	Kr. 42;- pr. enhet
Busser/kombibusser	Kr. 31;- pr. enhet

3. Leie av arbeidskraft	
Ordinær timesats	Kr. 550;-
50 % overtid	Kr. 825;-
100 % overtid	Kr. 1100;-
133 % overtid	Kr. 1282;-
bilgodtgjørelse	Kr. 4,50 pr. km

4. Saksbehandlings gebyr	
Saksbehandling etter havne- og farvannsloven – enkle tiltak	Kr. 1 600;-
Saksbehandling etter havne- og farvannsloven – kompliserte tiltak	Kr. 6 300;-
Befaring tilknyttet saksbehandling	Som for utleie av arbeidskraft + bil

Kommunale gebyrer - Budsjett 2019

Lyngen kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, februar 2014). Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har avsatt overskudd som er eldre enn fire år, må overskuddet brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2014 i sin helhet være disponert innen 2019.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

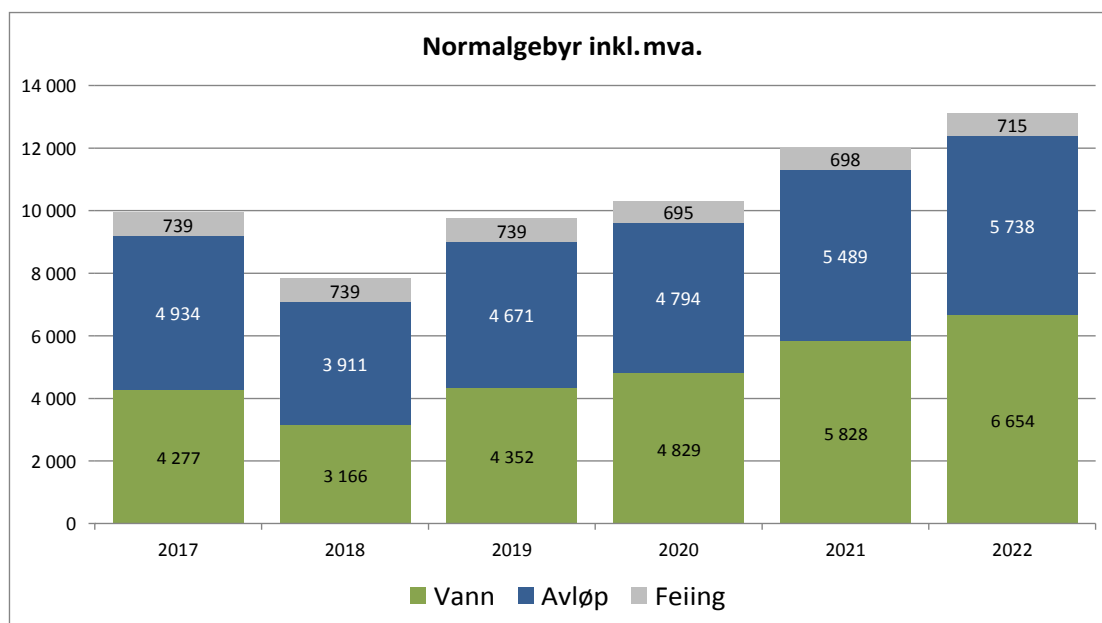
Det er en rekke faktorer som Lyngen kommune ikke rår over i forhold til hva selvkostresultatet for det enkelte år vil bli. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng), gjennomføringsevne på planlagte prosjekter (kapasitetsbegrensninger internt og eksternt), samt (uventede) inntekter fra nye abonnenter eller brukere. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er for 2019 anslått å være 2,45 %. Lønnsvekst fra 2018 til 2019 er satt til 3,50 % mens generell prisvekst er satt til 2,50 %. Budsjettet er utarbeidet den 9. oktober 2018. Tallene for 2017 er etterkalkyle, tallene for 2018 er prognostiserte verdier og ikke tall fra budsjettet. Tallene for 2019 til 2022 er budsjett/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrutvikling vann, avløp, feiing og .

Fra 2018 til 2019 foreslås en samlet gebyrøkning på rundt 25 % for å dekke kommunens kostnader på områdene. Gebyret for vann øker med 37 %, mens gebyret for feiing øker med 0 %. I perioden 2017 til 2022 øker samlet gebyr med kr 3 158,- , fra kr 9 949,- i 2017 til kr 13 108,- i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 6 %. I stolpediagrammet under er gebyret for vann og avløp basert på et årlig målt forbruk på 150 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Årlig gebyrendring fra året før	2019	2020	2021	2022
Vann	37,5 %	11,0 %	20,7 %	14,2 %
Avløp	19,4 %	2,6 %	14,5 %	4,5 %
Feiing	0,0 %	-5,9 %	0,4 %	2,5 %
Total endring	24,9 %	5,7 %	16,4 %	9,1 %

Dette forslaget til gebyrsatser for 2019 er utarbeidet i samarbeid med EnviDan Momentum AS. Lyngen kommune benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til for- og etterkalkulasjon av kommunale gebyrer. Modellen benyttes for tiden av flere enn 300 norske kommuner og selskap. EnviDan Momentum AS har 15 års erfaring med selvkostproblematikk og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost.

Vann - 2017 til 2022

Vanngebyrsatser

I Lyngen kommune er vanngebyret todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Fastgebyret utgjør 50 % av de totale gebyrinntektene. Fra 2018 til 2019 foreslås det at vanngebyret øker med 37 % fra kr 3 166,- til kr 4 352,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt øke med kr 2 378,-, hvorav kr 1 186,- er endringen fra 2018 til 2019. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 9 % i årene 2017 til 2022. Samlet gebyrøkning i perioden er fra kr 4 277,- i 2017 til kr 6 654,- i 2022. I tabellen under er vanngebyret basert på et årlig målt forbruk på 150 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Vanngebyrsatser	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	kr 2 569	kr 1 855	kr 2 539	kr 2 811	kr 3 386	kr 3 859
<i>Årlig endring</i>		-28 %	37 %	11 %	20 %	14 %
Forbruksgebyr (kr/m³)	kr 11,39	kr 8,74	kr 12,09	kr 13,45	kr 16,28	kr 18,64
<i>Årlig endring</i>		-23 %	38 %	11 %	21 %	15 %
Årsgebyr inklusiv mva.	kr 4 277	kr 3 166	kr 4 352	kr 4 829	kr 5 828	kr 6 654
<i>Årlig endring</i>		-26 %	37 %	11 %	21 %	14 %

Driftsutgifter Vann

Fra 2018 til 2019 forventes driftsutgiftene å reduseres med rundt 33 % fra 3,9 millioner kr til 2,7 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker driftsutgiftene med 0,8 millioner kr, fra 2,2 millioner kr i 2017 til 3,0 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 6 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 50 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	934 644	1 461 700	1 512 860	1 565 810	1 620 613	1 677 334	50 %
11*** Varer og tjenester	419 043	474 300	486 158	498 311	510 769	523 538	17 %
12*** Varer og tjenester	860 845	2 000 000	2 050 000	2 101 250	2 153 781	2 207 626	65 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	21 335	10 000	10 250	10 506	10 769	11 038	0 %
15*** Finansutgifter/Aktivitetsendring	609	0	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-32 %
Sum driftsutgifter	2 236 476	3 946 000	2 659 267	2 775 877	2 895 932	3 019 537	100 %
<i>Årlig endring</i>		76 %	-33 %	4 %	4 %	4 %	

Kapitalkostnader Vann

Fra 2018 til 2019 forventes kapitalkostnadene å øke med rundt 14 % fra 1,0 millioner kr til 1,1 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker kapitalkostnadene med 1,9 millioner kr, fra 1,0 millioner kr i 2017 til 2,8 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 24 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 61 % av de totale kapitalkostnadene.

Kapitalkostnader Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Avskrivningskostnad	662 122	610 080	598 186	593 697	593 697	574 522	38 %
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	0	81 000	193 500	681 000	1 181 000	23 %
Kalkulatorisk rente	291 505	346 829	345 254	330 654	316 108	301 798	20 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	0	21 181	85 860	284 623	598 535	765 601	19 %
Sum kapitalkostnader	953 628	978 091	1 110 301	1 402 474	2 189 340	2 822 921	100 %
<i>Årlig endring</i>		3 %	14 %	26 %	56 %	29 %	

Indirekte kostnader Vann

Fra 2018 til 2019 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 3 % fra 0,13 millioner kr til 0,13 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker indirekte kostnader med 0,02 millioner kr, fra 0,12 millioner kr i 2017 til 0,15 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 3 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 99 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	123 012	127 318	131 774	136 386	141 159	146 100	99 %
Indirekte avskrivningskostnad	1 332	1 401	1 401	1 401	1 333	1 051	1 %
Indirekte kalkulatorisk rente	287	351	330	295	262	233	0 %
Sum indirekte kostnader	124 632	129 069	133 505	138 082	142 754	147 383	100 %
<i>Årlig endring</i>		4 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Gebyrinntekter Vann

Fra 2018 til 2019 forventes gebyrinntektene å øke med rundt 36 % fra 3,0 millioner kr til 4,1 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker gebyrinntektene med 2,7 millioner kr, fra 3,6 millioner kr i 2017 til 6,2 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 12 %. Konto 16401 AVGIFTSPLIKTIG SALG AV VARER utgjør 99 % av de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16401 AVGIFTSPLIKTIG SALG AV VARER	3 496 894	2 900 000	4 021 218	4 474 840	5 417 822	6 204 319	99 %
16410 TILKOBLINGSGEBYRER	75 600	75 900	31 500	31 500	31 500	31 500	1 %
Sum gebyrinntekter	3 572 494	2 975 900	4 052 718	4 506 340	5 449 322	6 235 819	100 %
<i>Årlig endring</i>		-17 %	36 %	11 %	21 %	14 %	

Øvrige inntekter Vann

Det budsjetteres ikke med øvrige inntekter i 2019 til 2022.

Øvrige inntekter Vann	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
17*** Refusjoner	9 157	20 625	0	0	0	0	100 %
Sum øvrige inntekter	9 157	20 625	0	0	0	0	100 %
<i>Årlig endring</i>		125 %	-100 %	0 %	0 %	0 %	

Selvkostoppstilling Vann

Selvkostregnskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	2 236 476	3 946 000	2 659 267	2 775 877	2 895 932	3 019 537	3 146 799
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	291 505	368 010	431 115	615 277	914 643	1 067 398	1 048 336
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	662 122	610 080	679 186	787 197	1 274 697	1 755 522	1 800 625
Indirekte kostnader (drift og kapital)	124 632	129 069	133 505	138 082	142 754	147 383	152 471
- Øvrige inntekter	-9 157	-20 625	0	0	0	0	0
+/- Andre inntekter og kostnader	-2 015	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	3 303 563	5 032 535	3 903 072	4 316 433	5 228 026	5 989 840	6 148 230
Gebyrinntekter	3 572 494	2 975 900	4 052 718	4 506 340	5 449 322	6 235 819	6 485 254
Selvkostresultat	268 931	-2 056 635	149 646	189 907	221 296	245 979	337 024
Selvkost dekningsgrad i %	108 %	59 %	104 %	104 %	104 %	104 %	105 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01	700 893	986 364	-1 071 261	-946 028	-776 972	-572 001	-337 024
+/- Selvkostresultat	268 931	-2 056 635	149 646	189 907	221 296	245 978	337 024
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	16 540	-990	-24 413	-20 851	-16 325	-11 001	-4 129
Utgående balanse 31.12	986 364	-1 071 261	-946 028	-776 972	-572 001	-337 024	-4 129
Selvkostgrad i %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Avløp - 2017 til 2022

Avløpgebyrsatser

I Lyngen kommune er avløpgebyret todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. Fastgebyret utgjør 50 % av de totale gebyrinntektene. Fra 2018 til 2019 foreslås det at avløpgebyret øker med 19 % fra kr 3 911,- til kr 4 671,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt øke med kr 804,-, hvorav kr 760,- er endringen fra 2018 til 2019. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 3 % i årene 2017 til 2022. Samlet gebyrøkning i perioden er fra kr 4 934,- i 2017 til kr 5 738,- i 2022. I tabellen under er avløpgebyret basert på et årlig målt forbruk på 150 kubikkmeter vann. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Avløpgebyrsatser	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Abonnementsgebyr (kr/abonnet)	kr 2 781	kr 2 239	kr 2 748	kr 2 750	kr 3 140	kr 3 273
Årlig endring		-20 %	23 %	0 %	14 %	4 %
Forbruksgebyr (kr/m3)	kr 14,35	kr 11,15	kr 12,83	kr 13,63	kr 15,66	kr 16,44
Årlig endring		-22 %	15 %	6 %	15 %	5 %
Årsgebyr inklusiv mva.	kr 4 934	kr 3 911	kr 4 671	kr 4 794	kr 5 489	kr 5 738
Årlig endring		-21 %	19 %	3 %	15 %	5 %

Driftsutgifter Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes driftsutgiftene å øke med rundt 8 % fra 1,9 millioner kr til 2,1 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker driftsutgiftene med 0,2 millioner kr, fra 2,0 millioner kr i 2017 til 2,3 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 2 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 49 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	878 410	905 000	1 036 675	1 072 959	1 110 512	1 149 380	49 %
11*** Vare og tjenester	586 179	262 400	268 960	275 684	282 576	289 641	16 %
12*** Vare og tjenester	539 311	407 000	417 175	427 604	438 294	449 252	21 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	30 857	332 000	340 300	348 808	357 528	366 466	14 %
15*** Finansutgifter	317	0	0	0	0	0	0 %
Sum driftsutgifter	2 035 074	1 906 400	2 063 110	2 125 055	2 188 910	2 254 738	100 %
Årlig endring		-6 %	8 %	3 %	3 %	3 %	

Kapitalkostnader Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes kapitalkostnadene å øke med rundt 19 % fra 0,7 millioner kr til 0,8 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker kapitalkostnadene med 0,7 millioner kr, fra 0,7 millioner kr i 2017 til 1,3 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 15 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 62 % av de totale kapitalkostnadene.

Kapitalkostnader Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Avskrivningskostnad	457 276	458 208	456 589	456 589	456 589	443 521	46 %
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	0	50 000	210 000	297 500	360 000	16 %
Kalkulatorisk rente	208 561	238 225	236 104	224 917	213 731	202 704	22 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	0	12 390	101 063	210 578	271 736	324 931	16 %
Sum kapitalkostnader	665 837	708 824	843 755	1 102 083	1 239 555	1 331 156	100 %
Årlig endring		6 %	19 %	31 %	12 %	7 %	

Indirekte kostnader Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 3 % fra 0,13 millioner kr til 0,13 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker indirekte kostnader med 0,02 millioner kr, fra 0,12 millioner kr i 2017 til 0,15 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 3 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 99 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	122 343	126 625	131 057	135 644	140 392	145 306	99 %
Indirekte avskrivningskostnad	1 332	1 401	1 401	1 401	1 333	1 051	1 %
Indirekte kalkulatorisk rente	287	351	330	295	262	233	0 %
Sum indirekte kostnader	123 963	128 377	132 788	137 341	141 986	146 589	100 %
Årlig endring		4 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Gebyrinntekter Avløp

Fra 2018 til 2019 forventes gebyrinntektene å øke med rundt 28 % fra 2,4 millioner kr til 3,0 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker gebyrinntektene med 1,1 millioner kr, fra 2,6 millioner kr i 2017 til 3,7 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 7 %. Konto 16401 AVGIFTSPLIKTIG SALG AV VARER utgjør 97 % av de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16401 AVGIFTSPLIKTIG SALG AV VARER	2 583 282	2 310 000	2 884 135	3 062 285	3 521 199	3 696 124	97 %
16410 TILKOBLINGSGEBYRER	50 680	58 000	144 800	289 600	36 200	36 200	3 %
Sum gebyrinntekter	2 633 962	2 368 000	3 028 935	3 351 885	3 557 399	3 732 324	100 %
Årlig endring		-10 %	28 %	11 %	6 %	5 %	

Øvrige inntekter Avløp

Det budsjetteres ikke med øvrige inntekter i årene 2019 til 2022.

Øvrige inntekter Avløp	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
17*** Refusjoner	4 319	20 625	0	0	0	0	100 %
Sum øvrige inntekter	4 319	20 625	0	0	0	0	100 %
Årlig endring		378 %	-100 %	0 %	0 %	0 %	

Selvkostoppstilling Avløp

Selvkostregnskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	2 035 074	1 906 400	2 063 110	2 125 055	2 188 910	2 254 738	2 322 601
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	208 561	250 615	337 166	435 495	485 467	527 635	537 809
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	457 276	458 208	506 589	666 589	754 089	803 521	866 021
Indirekte kostnader (drift og kapital)	123 963	128 377	132 788	137 341	141 986	146 589	151 649
- Øvrige inntekter	-4 319	-20 625	0	0	0	0	0
+/- Andre inntekter og kostnader	-2 015	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	2 818 540	2 722 976	3 039 653	3 364 479	3 570 452	3 732 484	3 878 079
Gebyrinntekter	2 633 962	2 368 000	3 028 935	3 351 885	3 557 399	3 732 324	3 878 077
Selvkostresultat	-184 578	-354 976	-10 718	-12 594	-13 053	-160	-2
Selvkost dekningsgrad i %	93 %	87 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01	560 551	385 245	35 172	25 184	13 053	160	2
+/- Selvkostresultat	-184 578	-354 976	-10 718	-12 594	-13 053	-160	-2
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	9 272	4 903	730	463	160	2	0
Utgående balanse 31.12	385 245	35 172	25 184	13 053	160	2	0
Selvkostgrad i %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Feiing - 2017 til 2022

Feiing - gebyrsatser

Fra 2018 til 2019 foreslås det at gebyret for feiing holdes stabilt på kr 739,-. I perioden 2017 til 2022 vil årsgebyret totalt reduseres med kr 24,-, hvorav kr 0,- er endringen fra 2018 til 2019. Budsjettet legger opp til en gjennomsnittlig årlig gebyrreduksjon på 1 % i årene 2017 til 2022. Samlet gebyrreduksjon i perioden er fra kr 739,- i 2017 til kr 715,- i 2022. Gebyrsatsene er inkl. mva.

Feiing - gebyrsatser	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Normalgebyr	kr 739	kr 739	kr 739	kr 695	kr 698	kr 715
Årlig endring		0 %	0 %	-6 %	0 %	3 %

Driftsutgifter Feiing

Fra 2018 til 2019 forventes driftsutgiftene å øke med rundt 3 % fra 0,56 millioner kr til 0,58 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker driftsutgiftene med 0,07 millioner kr, fra 0,56 millioner kr i 2017 til 0,64 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 3 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 92 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Feiing	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	523 597	510 000	527 850	546 325	565 446	585 237	92 %
11*** Varer og tjenester	17 974	30 000	30 750	31 519	32 307	33 114	5 %
12*** Varer og tjenester	20 607	17 000	17 425	17 861	18 307	18 765	3 %
15*** Finansutgifter	146	0	0	0	0	0	0 %
Sum driftsutgifter	562 323	557 000	576 025	595 704	616 060	637 116	100 %
Årlig endring		-1 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Kapitalkostnader Feiing

Fra 2018 til 2019 forventes kapitalkostnadene å reduseres med rundt 2 % fra 7,1 tusen kr til 6,9 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 reduseres kapitalkostnadene med 7,1 tusen kr, fra 7,1 tusen kr i 2017 til 0,0 tusen kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 100 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 95 % av de totale kapitalkostnadene.

Kapitalkostnader Feiing	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Avskrivningskostnad	6 528	6 528	6 528	6 528	6 528	0	95 %
Kalkulatorisk rente	582	539	400	240	80	0	5 %
Sum kapitalkostnader	7 110	7 067	6 928	6 768	6 608	0	100 %
Årlig endring		-1 %	-2 %	-2 %	-2 %	-100 %	

Indirekte kostnader Feiing

Fra 2018 til 2019 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 3 % fra 83,6 tusen kr til 86,5 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 øker indirekte kostnader med 15,0 tusen kr, fra 80,7 tusen kr i 2017 til 95,7 tusen kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 3 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 99 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Feiing	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	80 069	82 871	85 772	88 774	91 881	95 096	99 %
Indirekte avskrivningskostnad	475	547	547	547	518	399	1 %
Indirekte kalkulatorisk rente	164	226	221	208	195	183	0 %
Sum indirekte kostnader	80 707	83 644	86 539	89 528	92 593	95 679	100 %
Årlig endring		4 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Gebyrinntekter Feiing

Fra 2018 til 2019 forventes gebyrinntektene å reduseres med rundt 3 % fra 0,73 millioner kr til 0,71 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 reduseres gebyrinntektene med 0,04 millioner kr, fra 0,72 millioner kr i 2017 til 0,69 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 1 %. Konto 16401 AVGIFTSPLIKTIG SALG AV VARER utgjør de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Feiing	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16401 AVGIFTSPLIKTIG SALG AV VARER	723 500	727 193	707 943	665 481	667 400	685 170	100 %
Sum gebyrinntekter	723 500	727 193	707 943	665 481	667 400	685 170	100 %
Årlig endring		1 %	-3 %	-6 %	0 %	3 %	

Selvkostoppstilling Feiing

Selvkostregnskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	562 323	557 000	576 025	595 704	616 060	637 116	658 896
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	582	539	400	240	80	0	0
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	6 528	6 528	6 528	6 528	6 528	0	0
Indirekte kostnader (drift og kapital)	80 707	83 644	86 539	89 528	92 593	95 679	98 998
+/- Andre inntekter og kostnader	42 938	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	693 078	647 711	669 492	692 000	715 261	732 795	757 894
Gebyrinntekter	723 500	727 193	707 943	665 481	667 400	685 170	718 818
Selvkostresultat	30 422	79 482	38 451	-26 519	-47 861	-47 625	-39 076
Selvkost dekningsgrad i %	104 %	112 %	106 %	96 %	93 %	94 %	95 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01	-0	30 723	111 868	153 531	130 449	85 198	39 077
+/- Selvkostresultat	30 422	79 482	38 451	-26 519	-47 861	-47 625	-39 076
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	301	1 663	3 212	3 437	2 610	1 504	479
Utgående balanse 31.12	30 723	111 868	153 531	130 449	85 198	39 077	480
Selvkostgrad i %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Private planer - 2017 til 2022

Driftsutgifter Private planer

Fra 2018 til 2019 forventes driftsutgiftene å øke med rundt 3 % fra 85,7 tusen kr til 88,5 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 reduseres driftsutgiftene med 52,7 tusen kr, fra 150,1 tusen kr i 2017 til 97,4 tusen kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 8 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 65 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Private planer	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	52 068	63 900	66 137	68 451	70 847	73 327	65 %
11*** Vareer og tjenester	5 096	4 530	4 643	4 759	4 878	5 000	5 %
12*** Vareer og tjenester	82 411	17 280	17 712	18 155	18 609	19 074	29 %
13*** Tjenester som erstatter kommunal tjenest	10 521	0	0	0	0	0	2 %
15*** Finansutgifter	3	0	0	0	0	0	0 %
Sum driftsutgifter	150 100	85 710	88 492	91 365	94 334	97 401	100 %
Årlig endring		-43 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Kapitalkostnader Private planer

Fra 2018 til 2019 forventes kapitalkostnadene å reduseres med rundt 2 % fra 4,5 tusen kr til 4,4 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 reduseres kapitalkostnadene med 4,5 tusen kr, fra 4,5 tusen kr i 2017 til 0,0 tusen kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 100 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 95 % av de totale kapitalkostnadene.

Kapitalkostnader Private planer	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Avskrivningskostnad	4 177	4 177	4 177	4 177	4 177	0	95 %
Kalkulatorisk rente	372	345	256	154	51	0	5 %
Sum kapitalkostnader	4 549	4 522	4 433	4 331	4 228	0	100 %
Årlig endring		-1 %	-2 %	-2 %	-2 %	-100 %	

Indirekte kostnader Private planer

Fra 2018 til 2019 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 3 % fra 25,6 tusen kr til 26,5 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 øker indirekte kostnader med 4,6 tusen kr, fra 24,7 tusen kr i 2017 til 29,3 tusen kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 3 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 99 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Private planer	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	24 451	25 306	26 192	27 109	28 058	29 040	99 %
Indirekte avskrivningskostnad	158	185	185	185	179	155	1 %
Indirekte kalkulatorisk rente	60	83	81	77	72	68	0 %
Sum indirekte kostnader	24 668	25 574	26 458	27 370	28 309	29 263	100 %
Årlig endring		4 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Gebyrinntekter Private planer

Fra 2018 til 2019 forventes gebyrinntektene å øke med rundt 333 % fra 20,0 tusen kr til 86,6 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 øker gebyrinntektene med 69,2 tusen kr, fra 22,1 tusen kr i 2017 til 91,3 tusen kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 33 %. Konto 16210 GEBYRINNTEKTER utgjør de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Private planer	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16210 GEBYRINNTEKTER	22 100	20 000	86 583	89 446	92 411	91 342	100 %
Sum gebyrinntekter	22 100	20 000	86 583	89 446	92 411	91 342	100 %
Årlig endring		-10 %	333 %	3 %	3 %	-1 %	

Øvrige inntekter Private planer

Fra 2018 til 2019 forventes øvrige inntekter å øke med rundt 2 % fra 32,0 tusen kr til 32,8 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 reduseres øvrige inntekter med 2,2 tusen kr, fra 37,5 tusen kr i 2017 til 35,3 tusen kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 1 %.

Øvrige inntekter Private planer	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16*** Øvrige salgsinntekter	37 500	32 000	32 800	33 620	34 461	35 322	100 %
Sum øvrige inntekter	37 500	32 000	32 800	33 620	34 461	35 322	100 %
Årlig endring		-15 %	2 %	2 %	2 %	2 %	

Selvkostoppstilling Private planer

Selvkostregnskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	150 100	85 710	88 492	91 365	94 334	97 401	100 569
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	372	345	256	154	51	0	0
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	4 177	4 177	4 177	4 177	4 177	0	0
Indirekte kostnader (drift og kapital)	24 668	25 574	26 458	27 370	28 309	29 263	30 276
- Øvrige inntekter	-37 500	-32 000	-32 800	-33 620	-34 461	-35 322	-36 205
Gebyrgrunnlag	141 818	83 806	86 583	89 446	92 411	91 342	94 640
Gebyrinntekter	22 100	20 000	86 583	89 446	92 411	91 342	94 640
Subsidiering	119 718	63 806	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	-119 718	-63 806	0	-0	0	-0	0
Selvkost dekningsgrad i %	16 %	24 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01	0	0	0	0	0	0	0
+/- Selvkostresultat	-0	0	0	0	0	0	0
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	0	0	0	0	0	0	0
Utgående balanse 31.12	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostgrad i %	16 %	24 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Byggesaker - 2017 til 2022

Driftsutgifter Byggesaker

Fra 2018 til 2019 forventes driftsutgiftene å øke med rundt 3 % fra 0,63 millioner kr til 0,65 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker driftsutgiftene med 0,12 millioner kr, fra 0,61 millioner kr i 2017 til 0,72 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 4 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 90 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Byggesaker	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	513 927	574 000	594 090	614 883	636 404	658 678	90 %
11*** Varer og tjenester	31 161	28 700	29 418	30 153	30 907	31 679	5 %
12*** Varer og tjenester	63 173	30 303	31 061	31 837	32 633	33 449	6 %
Sum driftsutgifter	608 262	633 003	654 568	676 873	699 944	723 806	100 %
<i>Årlig endring</i>		4 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Indirekte kostnader Byggesaker

Fra 2018 til 2019 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 3 % fra 0,13 millioner kr til 0,13 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker indirekte kostnader med 0,03 millioner kr, fra 0,11 millioner kr i 2017 til 0,15 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 5 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 99 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Byggesaker	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	110 883	126 538	130 967	135 551	140 295	145 206	99 %
Indirekte avskrivningskostnad	1 384	1 458	1 458	1 458	1 401	1 164	1 %
Indirekte kalkulatorisk rente	308	378	357	321	286	254	0 %
Sum indirekte kostnader	112 575	128 374	132 782	137 330	141 982	146 624	100 %
<i>Årlig endring</i>		14 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Gebyrinntekter Byggesaker

Fra 2018 til 2019 forventes gebyrinntektene å øke med rundt 60 % fra 0,49 millioner kr til 0,79 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker gebyrinntektene med 0,53 millioner kr, fra 0,34 millioner kr i 2017 til 0,87 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 21 %. Konto 16210 GEBYRINNTEKTER utgjør 100 % av de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Byggesaker	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16210 GEBYRINNTEKTER	339 800	492 000	787 350	814 203	841 926	870 430	100 %
Sum gebyrinntekter	339 800	492 000	787 350	814 203	841 926	870 430	100 %
<i>Årlig endring</i>		45 %	60 %	3 %	3 %	3 %	

Selvkostoppstilling Byggesaker

Selvkostregnskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	608 262	633 003	654 568	676 873	699 944	723 806	748 488
Indirekte kostnader (drift og kapital)	112 575	128 374	132 782	137 330	141 982	146 624	151 677
Gebyrgrunnlag	720 837	761 377	787 350	814 203	841 926	870 430	900 166
Gebyrinntekter	339 800	492 000	787 350	814 203	841 926	870 430	900 166
Subsidiering	381 037	269 377	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	-381 037	-269 377	-0	-0	0	-0	0
<i>Selvkost dekningsgrad i %</i>	47 %	65 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01	0	0	0	0	0	0	0
+/- Selvkostresultat	-0	0	0	0	0	0	0
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	0	0	0	0	0	0	0
Utgående balanse 31.12	0	0	0	0	0	0	0
<i>Selvkostgrad i %</i>	47 %	65 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Oppmåling - 2017 til 2022

Driftsutgifter Oppmåling

Fra 2018 til 2019 forventes driftsutgiftene å øke med rundt 3 % fra 0,28 millioner kr til 0,29 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 reduseres driftsutgiftene med 0,07 millioner kr, fra 0,38 millioner kr i 2017 til 0,31 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 4 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 69 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Oppmåling	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	312 113	181 965	188 334	194 925	201 748	208 809	69 %
11*** Varer og tjenester	34 280	26 450	27 111	27 789	28 484	29 196	9 %
12*** Varer og tjenester	37 241	68 000	69 700	71 443	73 229	75 059	21 %
Sum driftsutgifter	383 634	276 415	285 145	294 157	303 460	313 064	100 %
<i>Årlig endring</i>		-28 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Kapitalkostnader Oppmåling

Fra 2018 til 2019 forventes kapitalkostnadene å reduseres med rundt 2 % fra 41,2 tusen kr til 40,3 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 reduseres kapitalkostnadene med 41,7 tusen kr, fra 41,7 tusen kr i 2017 til 0,0 tusen kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 100 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 96 % av de totale kapitalkostnadene.

Kapitalkostnader Oppmåling	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Avskrivningskostnad	39 448	39 448	39 448	7 468	7 468	0	96 %
Kalkulatorisk rente	2 248	1 749	849	274	92	0	4 %
Sum kapitalkostnader	41 696	41 197	40 297	7 742	7 559	0	100 %
<i>Årlig endring</i>		-1 %	-2 %	-81 %	-2 %	-100 %	

Indirekte kostnader Oppmåling

Fra 2018 til 2019 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 3 % fra 62,5 tusen kr til 64,6 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 øker indirekte kostnader med 11,0 tusen kr, fra 60,3 tusen kr i 2017 til 71,4 tusen kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 3 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 99 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Oppmåling	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	59 462	61 544	63 698	65 927	68 234	70 623	99 %
Indirekte avskrivningskostnad	697	740	740	740	711	593	1 %
Indirekte kalkulatorisk rente	162	202	191	173	155	140	0 %
Sum indirekte kostnader	60 322	62 486	64 629	66 841	69 101	71 355	100 %
<i>Årlig endring</i>		4 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Gebyrinntekter Oppmåling

Fra 2018 til 2019 forventes gebyrinntektene å øke med rundt 22 % fra 0,32 millioner kr til 0,39 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker gebyrinntektene med 0,30 millioner kr, fra 0,09 millioner kr i 2017 til 0,38 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 34 %. Konto 16210 GEBYRINTEKTER utgjør 100 % av de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Oppmåling	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16210 GEBYRINTEKTER	87 400	320 000	390 060	368 728	380 110	384 419	100 %
Sum gebyrinntekter	87 400	320 000	390 060	368 728	380 110	384 419	100 %
<i>Årlig endring</i>		266 %	22 %	-5 %	3 %	1 %	

Øvrige inntekter Oppmåling

Det budsjetteres ikke med øvrige inntekter i årene 2019 til 2022.

Øvrige inntekter Oppmåling	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16*** Øvrige salgsinntekter	175	0	0	0	0	0	1 %
17*** Refusjoner	13 930	0	0	0	0	0	99 %
Sum øvrige inntekter	14 105	0	0	0	0	0	100 %
<i>Årlig endring</i>		-100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	

Selvkostoppstilling Oppmåling

Selvkostregnskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	383 634	276 415	285 145	294 157	303 460	313 064	322 979
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	2 248	1 749	849	274	92	0	0
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	39 448	39 448	39 448	7 468	7 468	0	0
Indirekte kostnader (drift og kapital)	60 322	62 486	64 629	66 841	69 101	71 355	73 812
- Øvrige inntekter	-14 105	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	471 548	380 097	390 071	368 740	380 121	384 419	396 791
Gebyrinntekter	87 400	320 000	390 060	368 728	380 110	384 419	396 791
Subsidiering	110 566	57 389	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	-384 148	-60 097	-11	-12	-11	-0	-0
Selvkost dekningsgrad i %	19 %	84 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01	273 582	2 708	32	22	11	0	0
+/- Selvkostresultat	-273 582	-2 708	-11	-11	-11	0	0
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	2 708	32	1	0	0	0	0
Utgående balanse 31.12	2 708	32	22	11	0	0	0
Selvkostgrad i %	44 %	85 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Kommunal havnevirksomhet - 2017 til 2022

Driftsutgifter Kommunal havnevirksomhet

Fra 2018 til 2019 forventes driftsutgiftene å øke med rundt 3 % fra 0,22 millioner kr til 0,22 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 reduseres driftsutgiftene med 0,76 millioner kr, fra 1,00 millioner kr i 2017 til 0,24 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig reduksjon på 25 %. Lønnsutgiftene utgjør rundt 9 % av de totale driftsutgiftene.

Driftsutgifter Kommunal havnevirksomhet	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
10*** Lønn	59	38 000	39 330	40 707	42 131	43 606	9 %
11*** Varer og tjenester	66 830	105 000	107 625	110 316	113 074	115 900	29 %
12*** Varer og tjenester	935 362	75 000	76 875	78 797	80 767	82 786	62 %
Sum driftsutgifter	1 002 251	218 000	223 830	229 819	235 972	242 292	100 %
<i>Årlig endring</i>		-78 %	3 %	3 %	3 %	3 %	

Kapitalkostnader Kommunal havnevirksomhet

Fra 2018 til 2019 forventes kapitalkostnadene å øke med rundt 158 % fra 0,7 millioner kr til 1,9 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker kapitalkostnadene med 1,7 millioner kr, fra 0,1 millioner kr i 2017 til 1,9 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 76 %. Avskrivningskostnadene utgjør ca. 49 % av de totale kapitalkostnadene.

Kapitalkostnader Kommunal havnevirksomhet	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Avskrivningskostnad	25 408	194 327	194 327	194 327	194 327	194 327	12 %
Avskrivningskostnad fremtidige investeringer	0	0	761 325	790 075	790 075	790 075	37 %
Kalkulatorisk rente	84 903	178 271	180 309	175 548	170 787	166 026	11 %
Kalkulatorisk rente fremtidige investeringer	0	359 345	750 860	745 943	726 586	707 229	39 %
Sum kapitalkostnader	110 311	731 943	1 886 820	1 905 892	1 881 774	1 857 656	100 %
<i>Årlig endring</i>		564 %	158 %	1 %	-1 %	-1 %	

Indirekte kostnader Kommunal havnevirksomhet

Fra 2018 til 2019 forventes de indirekte kostnadene å øke med rundt 4 % fra 3,4 tusen kr til 3,5 tusen kr. I perioden 2017 til 2022 øker indirekte kostnader med 0,6 tusen kr, fra 3,3 tusen kr i 2017 til 3,9 tusen kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 3 %. De indirekte driftsutgiftene utgjør ca. 100 % av de totale indirekte kostnadene.

Indirekte kostnader Kommunal havnevirksomhet	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
Indirekte driftsutgifter (netto)	3 257	3 371	3 489	3 611	3 737	3 868	100 %
Sum indirekte kostnader	3 257	3 371	3 489	3 611	3 737	3 868	100 %
<i>Årlig endring</i>		3 %	4 %	4 %	3 %	3 %	

Gebyrinntekter Kommunal havnevirksomhet

Fra 2018 til 2019 forventes gebyrinntektene å reduseres med rundt 13 % fra 1,8 millioner kr til 1,6 millioner kr. I perioden 2017 til 2022 øker gebyrinntektene med 0,1 millioner kr, fra 1,5 millioner kr i 2017 til 1,6 millioner kr i 2022. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig økning på 1 %. Konto 16502 ANDRE AVGIFTSPLIKTIGE INNTEKTER utgjør 67 % av de totale gebyrinntektene.

Gebyrinntekter Kommunal havnevirksomhet	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
16502 ANDRE AVGIFTSPLIKTIGE INNTEKTE	100 544	46 800	1 601 309	1 571 404	1 569 931	1 569 358	67 %
16504 VAREVEDERLAG KAI	583 806	700 000	0	0	0	0	13 %
16201 ANDRE INNTEKTER	7 730	0	0	0	0	0	0 %
Øvrige gebyrinntekter	809 349	1 100 000	0	0	0	0	20 %
Sum gebyrinntekter	1 501 430	1 846 800	1 601 309	1 571 404	1 569 931	1 569 358	100 %
<i>Årlig endring</i>		23 %	-13 %	-2 %	0 %	0 %	

Øvrige inntekter Kommunal havnevirksomhet

Det budsjetteres ikke med øvrige inntekter i årene 2019 til 2022.

Øvrige inntekter Kommunal havnevirksomhet	2017	2018	2019	2020	2021	2022	Fordeling 2017 - 2022
17*** Refusjoner	865 028	72 662	0	0	0	0	100 %
Sum øvrige inntekter	865 028	72 662	0	0	0	0	100 %
<i>Årlig endring</i>		-92 %	-100 %	0 %	0 %	0 %	

Selvkostoppstilling Kommunal havnevirksomhet

Selvkostregnskap	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Direkte driftsutgifter	1 002 251	218 000	223 830	229 819	235 972	242 292	248 786
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	84 903	537 617	931 169	921 490	897 372	873 254	849 137
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	25 408	194 327	955 652	984 402	984 402	984 402	984 402
Indirekte kostnader (drift og kapital)	3 257	3 371	3 489	3 611	3 737	3 868	4 003
- Øvrige inntekter	-865 028	-72 662	0	0	0	0	0
+/- Andre inntekter og kostnader	14 327	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	265 117	880 652	2 114 139	2 139 322	2 121 483	2 103 816	2 086 327
Gebyrinntekter	1 501 430	1 846 800	1 601 309	1 571 404	1 569 931	1 569 358	1 876 049
Selvkostresultat	1 236 312	966 148	-512 830	-567 918	-551 552	-534 458	-210 278
Selvkost dekningsgrad i %	566 %	210 %	76 %	73 %	74 %	75 %	90 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Inngående balanse 01.01	0	1 248 551	2 255 566	1 791 715	1 260 737	733 317	210 278
+/- Selvkostresultat	1 236 312	966 148	-512 830	-567 918	-551 552	-534 458	-210 278
+/- Kalkulatorisk rente fond/underskudd	12 239	40 866	48 979	36 940	24 132	11 419	2 576
Utgående balanse 31.12	1 248 551	2 255 566	1 791 715	1 260 737	733 317	210 278	2 576
Selvkostgrad i %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Notat

Til:

Fra: Hilde Grønaas

Referanse
2018/447-68

Dato
07.11.2018

Notat etter presentasjon formannskapet 7.11.18

Følgende punkt skal tas med i formannskapetets behandling:

- Tekst til nye tiltak for Feiing endres – reduksjon i inntekter.
- Tiltak Utvikling – skal være ny næringsrådgiver, lønnskostnader endres, ramme 2 økes.
- Inntektsøkning i havnegebyrer – kr 700 000. Avsetning økes tilsvarende.

Formannskapet forelegges en oversikt over budsjettavvik i regnskapet for 2016 og 2017 med tanke på årsresultat og korrekt budsjettering, jf. siste års positive resultat.